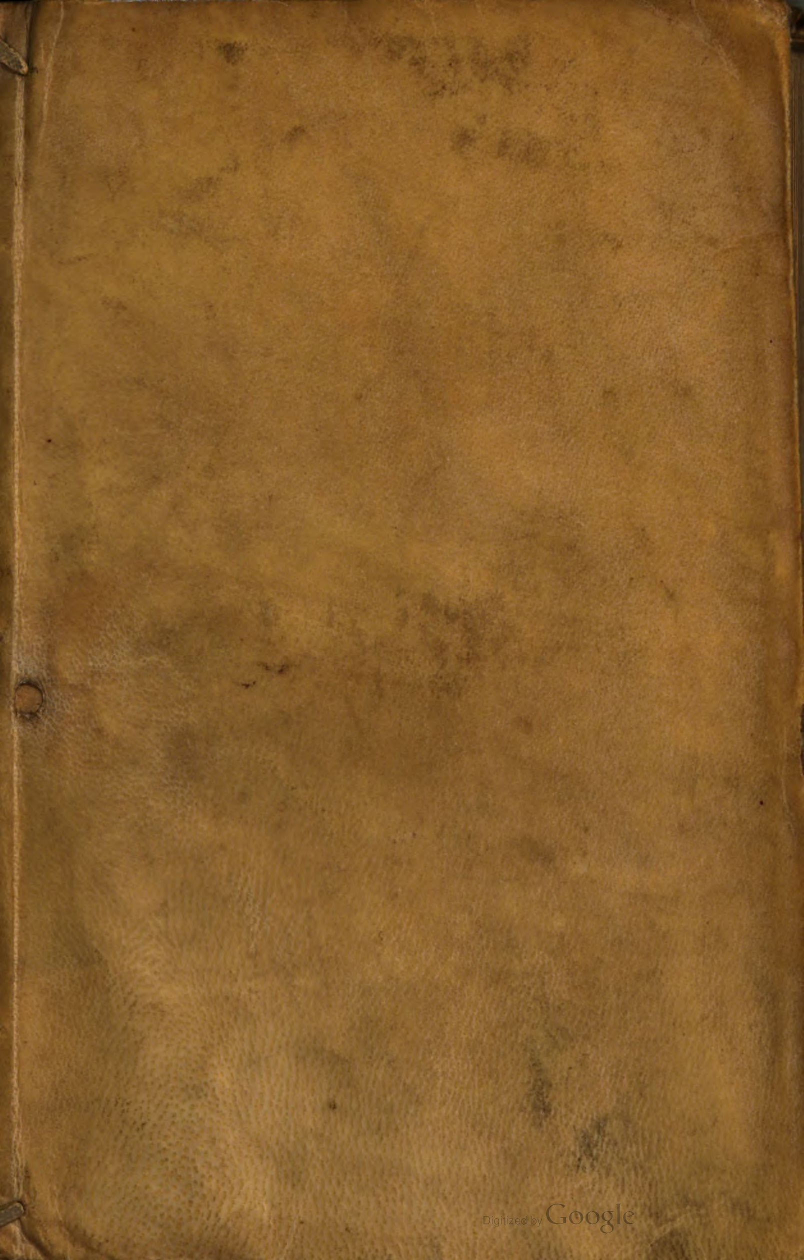
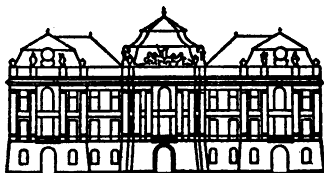

Joannes a Jesu Maria

Ars bene moriendi

(Illyr.)

NAÇIN
ZA DOBRO
VMRITI,

Posctouanoga

OTCZA IVANA IESV MARIA,
Druxbe Karmelitanske
Bosohodechih.

Pisci: *Blaxeni martui, ki u Gospodinu umira-yu*. S. Iuan Oçitou. 14.

Istumaçen u Dalmatinski Yazik pò Prisuiclomu
i Pripoictouanomu Gospodinu,
Gospodinu

PETRV GAVDENCZIV,
to yest Radouçichiu Splichianinu,
Biskupu Rabskomu.

V' RIMV,
V Vtisctenici Suete Skupsckine od Razplodyenja
Vire. Lito 1657.

S dopusçchienyem od Starisiin.

Friderici Münteri
1822.

Traduttione del Libretto dell'Arte del Ben morire del Pa. Gioanni di Giesù e Maria Carmelitano Scalzo fatta in lingua Illirica da Pietro Gaudentio Vescouo d'Arbe.

ROMAE,
Typis Sacræ Congregationis de Propaganda Fide, 1657.

SVPERIORVM PERMISSV.

ILLVSTRISSIMIS
ET REVERENDISSIMIS
DOMINIS

Illyricæ Nationis

PRAESVLIBVS

Petrus Gaudentius Episcopus
Arben. S. P. D.

LLYRICOS Sacerdotes patriam tantummodo linguam callentes, perspicuum est magna librorum, ac documentorum spiritualium inopia laborare. Cui incommodo ut subuenirent,

non pauci communis boni studio Scriptores, vti etiam nuper Adm. Reu Pater Bartholomæus Cassius de sua lingua benemeritus, aliquot libros in Illyricam linguam conuersos, vernaculo sermone donarunt. His operæpretium fore existimaui, vt libellus, De Arte benè moriendi *R. P. Ioannis à Iesu Maria Carmelitæ discalceati celebris nominis, ac pietatis viri, Superioribus approbantibus, accederet; Agit enim de grauissimo, ac maximo omnium negotiorum negotio; cùm modum, rationemque edoceat, quibus caduca vita*

hæc

hæc sancto fine claudatur, & mors communiter cunctis acerba, ac terribilis, crebrò meditata, & Christiano more expectata, mitis reddatur, ac familiaris, immo gradus sit, & ianua ad æternam felicitatem. Vt paucis multa complectar, plenus est omni pietate, cuius fructus tunc plenè singuli, cùm attentè eum perlegerint, experientur; Præsertim verò Parochi salubria monita ad morientes iuuandos in extremo illo periculo constitutos, & ad propulsandas insurgentes contra Fidem, Spem, & Charitatem, aliasque virtutes à Dæ-

mone excitatas impulsiones, poterunt desumere, & demùm ad meditanda vitæ, atque cruciatuum Christi mysteria, ac quatuor nouissima, viam sibi & alijs aperire. Tenacem hunc laborem meum vobis Dominis meis, Illustrissimi & Reuerendissimi Illyricæ Gentis Antistites nuncupo, atque dico, subque amplissimo nominis vestri patrocinio constituo, etiam atque etiam vestram Pastoralem obsecrans vigilantiam, vt ab omnibus Clericis vestræ curæ commissis eum præ manibus haberi, atque diligenter euolui curetis, incredibilem vtili-

ta-

*tatem ex attenta eiusdem le-
ctione percepturis, cœterisque
proximis pro suo munere im-
pertituris. Sapienti namque
consilio contenditis, vt præfa-
ti Clerici, omnes Illyricos li-
bros latino charactere scri-
ptos legere curent, nec ad Or-
dines rudes eorum admittitis,
vt saltem ex his libellis, cùm
latinam linguam ignorent,
doctrinam queant & pro sua
instructione, & pro populi,
cui Sacramenta ministrant,
ac Dei Verbum annunciant,
vtilitate mutuari; quod ar-
denti zelo à Parochis præ-
sertim pro sua charitate, &
sollicitudine Dominationes*

vestræ Illustrissimæ, salutis animarum cupidissimæ exoptant, & requirunt; Quibus Ego licet inter Episcopos minimus, & longè tanto muneri impar, diutinam incolumitatem, ac fausta quæque ab immortali Deo precor.

EX Commissione Reuerendissimi Patris S. Palatij Apostolici Magistri Nos Georgius Georgiceus Episcopus Veglensis accuratè perlegimus libellum *Artis benè moriendi* R. P. Ioannis à Iesu Maria Carmelitæ Discalceati in Illyricam linguam translatum ab Illustrissimo & Reuerendissimo Domino Petro Gaudentio Episcopo Arbensi, eiusdemque Illustrissimi & Reuerendissimi Domini Tractatum Illyrico idiomate *De pluribus vtilitatibus, quæ ex Christi Domini Passionis Meditatione percipiuntur*; nec non *Modum deuotum celebrandi Sacrosanctum Missæ Sacrificium*; nihilque in prædictis omnibus Catholicæ Fidei, aut bonis moribus contrarium inuenimus, quin eadem Nationis Illyricæ populis maximè vtilia fore, atque adeo typis, si prædicto Reuerendissimo Patri Magistro placuerit, dari posse censemus. In quorum fidem præsentes manu nostra firmatas; & quo in similibus sigillo vtimur, obsignatas dedimus. Romæ hac die 25. Mensis Octobris, 1653.

Georgius Georgiceus Episcopus Veglensis.

Imprimatur si Videbitur Reuerendissimo Patri Magistro Sacri Palatij Apostol.

M. A. Episcopus Ierapolitanus V. G.

Imprimatur.

F. Vincent. Maria Guinisius Magister & Socius Reuerendissimi P. S. P. Ap. Magistri Ord. Prædic.

PRIDGOVOR Piſcza.

RIMI Karſtyanine koyi ſctiiſc, naùk dobra umartya, z'bogogliubnom xegliom za ſluxitiſe ſegnim, ſczinechiga tako, i uirno gliubechi, kakoſe priſtoyi yednoy ſtuari od tolike uridnoſti, kakonoye dobra ſmart. Ni ouo dillo dobra umartya, kakoſu druga dilla urimenitá, alli duhouna obiçayoâ, dalliye mnogo uridnie, trudnie, i prudnie, i zato ſuaki raz log hochie, daſe narhu gnega miſliſ, i razmiſlî, i daſe uçini yedna izuchia pomgna zá urimena. Mogalbiſe datti naçin dobre ſmarti, upiſauſci ouo malko riçih; *Xiui dobro, i umritchieſc dobro*. Yoſcbiſe mogal datti reçeni naçin, uçiniuſci, uebike Kgnighe, kebi ná du go razloxile od dobra xiuglienya, pokle ſuaki ſpouida, dá xiuiti dobro yeſt praui naçin dugouanya zá úmriti dobro. Dalli od ouih duiuh naçinih, paruie uelle kratak i nezadouoglian, ukazati pút zá uazeti pomochi priſtoy-

ne

ne zá nayzadgni konacz. A drughi uelle dugh yest, i mallo pristoyan, z ič-çze oudi drugo neiscchie, nego samo, one stuari, koye osobito mogu nas isprauiti, y nayuecchie pomochi zá uçiniti dobar konacz. I zatosam samo skuppil oudi oné nauke, koyi buduchi moguchi, priobraziti i pobogliscati xiuot, i yoschie uçinitiga dobra, yesu zayedno namigneni i izredyeni, za uçiniti dobru smart, yesam tolikoyer razdilil oue Kgnixiçze ú tri dila. V paruomu uzdarxise gouorenye od pripraue, ná dobru smart, kase yema nastoyati çiniti ú dobru zdrauglju: V drugomu gouorise od pripraue kase hochie, kadaye yur blizu smart: A ú tretomu, od razlike uarsti smarti koyase zgaya, dayuchi za suaku uarst potribne, i posoboyne nauke, zauarscuyuchi gouorenye yednom Kgnigom, koyase sctiti imá na urime blizu smarti, ú koyoysu bogogliubna raymiscglianya, od Xiuota Isusoua i Smarti gnegoue, i napokon od çetirinh naypokognih çlouika. A nayposlia yesu postaugliene prilipe, i mnogo korisne stuari za pomochi i útiscliti umirayuchiega ú nayzadni ori hip priminutya gnegoua.

Isa-

Isasuim da dobra smart, yest dár dobrote i milosardya Boxyega, od koyega yemase prositi neprestano, dalli hochie yoschie i nascu pomgnu s'obsluxenyem ouih naukou, zá dillouati skuppa smilostyu boxastuenom. Dopusti milosárdni Gospod: Boxe da trud moy oui bude komugodir prudan, da za naypostidgne ono urime dobro pripraúise, ú komu stoyi dobitye uiçgnega pokoya, alli uikougne muke.

NASLIDVYE PRIDGOVOR Istumaçiteglia.

PRineſoh ú Sloуinski Yazik, izuarſne nauke ú ouih Kgnixi-czah uzdarxane, s'iſtom onom odluſkom i xegliom uſcganom, s'koyom oui Sluga Boxyi, Suetoga Reda i Xiuglienya Karmelitanskoga, proſuitglien dó iſtine od Duha Suetoga, ſloxi oue Kgnixicze, za pokripiti, pomochi, i utiſciti ú nayuechioy potribi Karſctianske duſce, kada ſue pomochi ſuitoune i priategli, oſtaue prudé, to yeſt ú ono ſtrahouitó urime ſmarti. Moxemo zato rechi s'razlogom od Kgnixicz ouih one riçi, koye Iuan Sueti, ú poçetak ſuoyih Kgnigh oçittouanya upiſa: Blaxeni koyi ſcti, i sliſcá, ſliſcanyem ſarcza, riçi Kgnigh ouih, i obſluxuye ona koya, ú gnih piſana yeſu, blizubo yeſt urime, á toye primi-nutya daſe prikaxemo prid priſtolye Iſukarſta Sudcza. Zaſcto koyi z Boxyom pomochiu, pomgniuo proſcti, i priprauiſe, kako Sueti Mux oui, ú gnih

nauk

nauk daye, doiftine moxe bitti ftano-
uit fpafenya fuoga. Kakobo nayprian-
em, po ki púti yofc ú dobru xiuottu
zdraughu, yemayu fe çinitti kripoftna
dilla, i od çefafe yemà çuuati, zá uçiniti
dobar konaçz: Zatim páka fuarfcitti
iftá dobra dilla ú neirotchi kakofe
úzdarxi ú pogiubugliu iauarfno razred-
yenih; drugoga dila ouih Kgnixicz.
Vçi napokon bogoglubno razmifce-
gliati po redu, prayluia Xiuotta i Mu-
ké Ifufoue, koya dayu mnogo ueliko
ufanye za doftighnutti miloft od Ifu-
karfta ú ono urime, ú koye farditti ne-
priategli paklenai, nas ghgnif fúoy pro-
biú protiua umirayuchim. Od kolike
uridnofti fcinilbi çlouik yedno oruxyé
s'koyim dbiftine ufalbi uazda obrani-
tife, i pridobitti ú boyu Nepriateglia
fuoga? Nemoxe ú iftibu obighnotti
niedan çlouik onoga boya fpaklenim
nepriatteglicm, s'koyim fuakomu tri-
baye doyti na ruke ú urime fmarti.
Primimo dakle: ouidmo oruxye za
urimena naukouanih; s'koyim oni ki
oruxani budu hochie oftati dobitnicz
nad fuom paklenom fillom. Jako fuimi
yeft od potribe yemarti ono oruxye,
nayuechie potribno yeft dafu gnim

oru-

oruxani Redouniczi; koyi kako hrabreni Voyuode braniti yemayu, i oruxati yoscchie onih kisu na plechia gnihoua naslogneni, i od kih yemayu razlogh datti Isukarstu Sudczu, kada na Sud pride. Ni uzmoxno yazikon izrechi, kolika korist moxese izuaditi, i za sebe, i za iskargnih, od onih ki pomgniuo prosfte izuarsne oue naredbe, ça nayboglie hochié poznatti, oni ki kuscayu, kako onamo gouori Pro. . .
Okusite, i hochiete poznati, koliko sladak yest Gospodin.

A naçin zá duscéuno procziniti, reçenę nauke, i za gannti Sarcze ná gnih obsluxenye, yest naybogli, ponixno i xelino prositti od Gospodina Boga, onakouu pomoch i prosuitglienye, kakoye daroual ouom slughi suómu, kiye pisal oua; radi toga postauitchiu prid paruim poghlaugliem yednu Molitui-czu, koya hochiese mochi gouoriti prid sctiuenyem suakoga poghlaughia, zá reçenu milost izprositti.

Primite dákle bogoglubni sctauczi, á naulastito postouani Redouniczi na scega yazika, oui maglahni trud obrachienya prieridnih naukou, koye koliko boglie, i suitlie mogoh prinesoh

ú nasc

ú nasc yązik polimorski, mnogo ubogh riçmi, i immeni, koya Italianskomu yaziku odgouarayu, xelechi dati kugodir pomoch duscam nascega yazika ú onoy nayuechioy potribbi; prosechi suakoga dá, pren ako ni toliko dospiueno, alli ú çemgodir skladno s'Italianskim, ouo moye istumaçenye, uzrok podá nisćto ubosćtuu yazika, nisćto slabosti dobbi i spomene moye, nisćto napokon zapriçanyu poslih moga pastirskoga nastoyanva. Şasuim tim uoglią moya bilaye pripravna, posluxiti kigodir dilak suim nascinczem naulastito Redounikom koyisu odluçeni zá pomoch ostalih Iskargnih suoyih; ku dobru i pripraunu uogliu sui primite, molim, zá dillo ispugoeno i uascim razumom moyu nedospiuenost napraujte, Yame ú to prosim i hochiu prositi nepristano dobrotu Boxyu, dá dillo ouo suim prudno bude, á ui tokoyer molite, dá i meni dopusti pripravu uçiniti kakoua u Kgnixiczah ouih uzdarxise, zá nayzadgni konatz, kogise priblixa, á to sue zá uechiu slauu Imena gnegoua, komu huala, çast, i uzuiscenye, od suakoga stuorenya ú uike. Amen.

MOLITVICZA

od pripraue za prositi prosuitglienye, i milost, razumiti i izuarsciti, ono çase bude sctiti ú suakom poghlavgliu, koyu molituiczu, hochie biti korisno gouoriti, pri negose poçne sctiti suako poghlauglie.

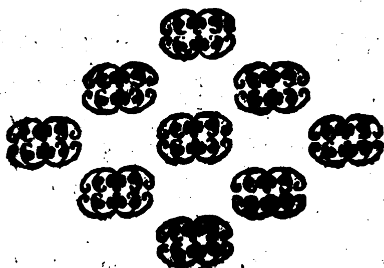

VO Gospodine moy primilosardni, pridayem sue moye Mochi, Spomenu, Razum, i Vogliu, i Dillagnih izoutargnia i izuagnska, ná slauu tuoyu, xelechi s'pomochiu tuoye milosti, brez koye nisctar nemogu, ispuniti suaka, koya dobrota tuoya nukame ú Suetom Euangelyu, naulastito dá stoyimo pripraúni ú suako urime, znaduchi tuoya mudrost, da to yest nam nayuechie prudno, i potribno, i da

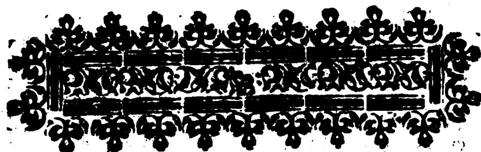
i da bdechi ú dobrih djllih i molituah, çekamo zuanye i dosçastye tuoye. Prosim zato sasuom mochiu dusce moye, dá prosuitlisc zrakom tuoyom pamet moyu, i ganesç vogliu, dá primen, i obsluxin oue nauke, koye oui sluga tuoy duhom tuoyim nadahnut uçime; Kakono Prorok tuoy Dauid ú Pisni mogliasçe gouorechi; *Poday meni Gospodine istinito poznati konacz moy, i kratçinu dan moyih, neka znam dami urimena mallo ostaye*, da nebuden prihignen kako mnozi ná Suitu, zakopani sui koliczi ú pomgnah zemaglskih, blaga, razkosc, i veliçanstuih; radi çesa yemayu pamet otmignenu, neumiyuchi poznati ouu istinu toliko oçitu ku suaki dan kusçam, dá suaka prohode kakono yedan san. Oslobodime Gospodine od toliko velike slipochie oue, koyaye uzrok, dá za yedan hip uxiuanya i nasladyenya, nemari izgubiti çlouik nebeska vikougna dobra, i dobitti vikuuiçgne mukke. Kaxuchi velle dobro ouu istinu Dauid Kragl tuoyim Boxastuenim Duhom prosuitglien kakote prosasce, gouorechi; *Do istine suaki çlouik, yosç dabi Kragl bil, i uxiual zdrauye, lipost, yakost, i sue razko-* Psal. 38.

Psal. 38. Psal. 38.

sce, yest ista tasecbina, i zaman radi urõ menitib smuchiuyese, i skupglia ne- znaducbi komu. Daymi zato Gospodine radi milosardya tuoga, i dostoyanstua mukke tuoye poznati dobro oue istine, i ispuniti oui nauk paruoga poghlauglia, i ostalih tolikoye, neka dobro ispravin ziuot, i dilla moya, tere pripravan naydense kako ti nukase za ças priminutya moga.
Amen.

MO-

PARVI DIL OD NACINA DOBRE SMARTI,

V komuse gouori kako suaki Karsčtyanin yemase priprauiti yosc kadaye zdrau zá naypokogne urime neka dobar konacz uçini i spasen bude.

GLAVA PARVA,

od kratçine xiuota ouoga.

RATCZI yesu dni çlouiçyi suarhu zemglie, kako oçitto suaki dan kuscamo, i kaxenam pismo sueto, naulastito Yob a Sasuim tim *Iob c. 14. & aliis.*

tim dayu famisebi razumitti gliudi, da-
chie dugo urime xiuiti, uirruyuchi ono
ça neuidè, i ça nimayu uirrouati, a neuir-
ruyúchi ono ça rukámi ticu. Ah koli-
kose uá rayu? Ouoye priuarra nayue-
chiá s'komse gliudi ná zemgli prihi-
gnuyu, koya izhodí od nerázloxne gliu-
baui, s'kom suaki clouik, neizmirnim
naçinom sámoga sebbe gliubi. Zacod
oué zalihé gliubaui s'kom suaki oui
úmarli xiuot gliubi, izhodi uelika mar-
zost ná smart, koyaye ulisceny e ouoga
dobra, kó toliko i xestoko i latçeno
gliubi. I takó clouik ne samo bixi s'ne-
izreçenom pomgnom, prauó, i istinó
ulisceny e, i skonçanye ouógá xiuotta x
dalli yosçohie, i miscglienye od smarti,
i gouorenye, Kaechie uirrouati onó çá
nebi rad, ni hotil nikà kor damuse zgo-
di. Ouoye yedna uelika nemoch, ko-
ya múçi, i neuogh Sinę Adamoue, do-
pokon i onnih kisu nayuecchi na zem-
gli, budúchi dá u xiuotu ouom yema-
yu nasladyenya i utihe suoyè, yednu
priueliku xaloss sczine samo misliti o
smarti, koyaih raztuçuye od suega
toga. A toye yedna uelika ludost,
i stuar od niyedne koristi, bixatti yosc
misçglienye od smarti, nechiebo zato,

zaç

zaç oni nechié ó tomu missliti, smart nepriblixatise k'gnimi. Boglı ú istinu i mudriyi suit yemalibi nazeti, paççe missliti ob gnoy, bixechi satagni xiuot kako osin alliti tigna, á smart potexechise priblixenati k'gnim, yemalibi i onni potexatise missliti ná pripraunu, koya prid tim priminutyem, yemàse uçiniti, zákoyim uikougni xiuot, alli smart sidi. Ouo pripraughienye yest priuelika mudrost, uridnost, yakost, i suako dobro Karsctyanina. I yosc ako ú suako urime od kada Gospodin Bogh stuori suit, bi suittouanye mudrosti priuisoke, missliti ná nayzadgne. ouo priminutye, sasuim tim ú ouo sadagne urime, sczinise nayuechia potriba, buduchise xiuot çlouiçyi mnogo skratil, dá yurrè rekaibi, dáse dobro ne rodi, á umiré, kako reççe Yob: *Ruke tuoye uçinilesu mene, i suega okolo omissilisu, ter udigh tako razrusscuyescme? I çinimise dà nist drugo çinil nego dosspiti satuoritime, i tako naghlo i nenadino udighieme razçignast?* Isti Yob gouori od dán suoyih, dá mimoydosce kakono Oral letechi na lou kadaga nayde; skimi tiçmi zlamenuye yednu nayuechiu barzinu koyase moxe nayti. Patriarcha Yakou Iob 10.

tolikoye kaxe; kako xiuot oui yest kratak, zaç kada poyde ú Eyipt zá uiditi Osiba Sina suoga, i buduchi úneden prid Kraglia Farauna, i úpitan, *Ke dobbi bisce*, odgouori: *Dni putouanya xiuota moga yesu sto i tridesét godiscch kratczi i neuoglni, i nisan doscal na godisschia Otacz moyih*. Euo dua priuirna suidoka oçitto ispouidayu, kako mnogo kratak yest xiuot oui, i sasuim tim ná ouo urime nedosixuchi gliudi opchienim naçinom ná polouiczu godiscch reçenih Otaacz, dayu sebi razumiti dachie bitti izuadyeni iz ouoga Zakona kako dabi uçinili ugouors smartyu i spaklom. Nezoam ça yemam rechi od oue ludosti i priuare komse mnozi dine, i kise facine mudri ná zemgli; mnozi od gnih uidese sui koliczi sidinani, i mnozimi nemochi obneuoglieni, koyeyim nauiscchiuyu smart bl zu, i nçuiruyuchi ona koya uide s'oçima, naslogneni ná tascchia usanya nemogu nigda prighnutise dá uiruy u ouu oçittu istinu od kratçine xiuota. Yemahbi do istine poghlauicze od zemglie mudrie xiuiti, i uzdarxatise neçiniti dilla mnogo suitouna ú starosti gnihouoy, koyasu od malla zgodyenya i nau-

i nauka suakomu koyi smisceglia suoy-
konacz. Yedni yedua po narauskomu
razlogu yemayu xiuiti çetiri, alli sçest
godiscch, á grade polaçe noue od ueli-
ké sczainé; çá yema to gradyenye çi-
gneaya s'suetignom Karsćtyanina, na
koyebi yemal nastoyati? Alli çayin
moxe napruditi dusci? A çabi çinili
nebozi dabi xiuili kako Adam, alli Mat-
tuxalem blizu tisuchia godiscch? Kebi
Turne od Babilonie gradili dabi mo-
ghli, zá uçinitise uiçgni ú ouomu xi-
uottu? O tuardost sarcza ouih ki toli-
ko gliube ouu zemgliu. Danas uidi-
mo umriti yednoga mladichia od dua-
naest godiscch, koyinamse uidyasce
d'ichieyih do stol dopriti; Vçer dru-
ghi umri od duadeset, koyi poçignahu
okusçati nasladyenya zemaglska; i sa-
fnim tim yedan od pedeset, alli seest-
desez godiscch, komu yut mocchi
smagnkayuse, i skonçaye xiuot, naRoyi
iskati noue razkosce zá godiscchia
prezbroyna, i neprighignese tirouati
dachie biti uazzo zuán, i ritton razdi-
glien od xiuota koga prezredno gliub-
glyasce. Dakle suaki Karsćtyanskim
razlogom stanouieto darxi daye xiuot
gnegou uelle kratak, zç oua misal sta-

novitta biticchiemu od velike pomochi ne urimenite, nego niçgné zá gnegouu dúscu.

Od kolikeye uridnosti, i sczine i umriti dobrò.

GLAVA II.

DAbbi sui gouornicczi onoga suita, i sui uridni Nauçitegli stauili suu suoyu moch, i uminye, nebi moghli procziniti, ni izrechi zadonoglno ouu stuar, to yest çaye, i kolikoye uridna dobra smait yednoga çlouika; zasto kako nemogu dospiueno yemati poznanye od onoga niçgnega produxenya ko slidi pokle umre çlou k, zato i nemogu procziniti uridnost i korist onoga çása, od koga pisi, alli ú komu stoyi niçgni xiuot, alli niçgna mukka. Sa suim tim suitlost Isukarsta Gospodina nascega, koya prosuitli slipochiu Adama, yest zadouoglna za Karstyane, kise uladayu razlozi niçgnimi, zá damochi budu yematti poznanye takono od dobré marti, koyechiyim staxiti zapouonimi nas xiuot s'milostyu, i pomo

mochyu Boxyom. I tako oni, ki hode tisknim putom, kihye mallo, koyi put sam po nauku Isukarstouu uodi nas na xiuot; yemayu, i darxe yednu czinu toliko ueliku, od nayzadgnega priminutya, da prem, ako xiuu duſceuno, i sueto zato neuffayu sami u sebbe, dalli trepechiu kako listye, kadga naghli uitri tresu; buduchi uazda neuoglieni xurechise, i gouorechi; ko zna kichie bitti nasc konacz? Ko zna stanouitto dachie yemat oni priuridni dar, to yest, dachie produxiti do koneza u milosti Boxyoy? I nise kamo çuditi da prauedni xiuu s'ouom peçalyu, i strahom zaç umiyu proczinit uridnost milosti Boxye, i ne procziggneno blago dobre smarti. Znadu da dobro umrit, yest yedna potribna stuar, za priati uiçgnu plachiu, kusu dolloyili tescim, i duzim trudom, i da onim ki poçignu dobro, i yosc dasu Apostoli, kako bi Yuda; alli dobra xiuota, kako bi Saul Kragl na poçetku suoga Kragliestua, nyin uridna, ni priata za dobrota; ako ni dospiuena zdobron smartyu, i tako uzdiscu od iznutergnega sareza, prosechi od Gospodina Boga oni dar prilipi od dobre smarti, strasceçhise da nebudu od breya

ya onih, ki pó ſuoyoy kriuini oſudye-
niſu. Yoſche znayu dá ſmart dobra
Karſċtyanskim naçinom razmiſgliena,
pó onomu, ça Duſca ú onomu primi-
nutyu chiuti, i ſmiſglia, doſtoynaye,
dá budę ſczignena ſczinom neizmir-
nom zaç ú oni ças kada pomagnkayu
ſua uminya, moguchſtua, mnogozna-
nya, i bogaſtua gliudska; miloſt Bo-
xya pokripi poti naçim ſarcze praue-
dnoga da pridobię bolli iſte ſmarti,
i ſtrahe pakla, i trepetanye ſuda Boxye-
ga. I kada poglauicze zemaglske po-
magnkayu, i ſtraſceſe ſmartnim ſtra-
hom, prauedni çlouik uzdano prikaxu-
yeſſe ſuomu Stuoriteglìu pokripglien
ſuidoçanſtuon dobré conſcienczie, i ſta-
nouitim uſſanyem plachie uiçgne.
Ouoye ſtuar yiſtinim naçinom çudno-
uata, i xelina ſuarhu ſuih Kraglieſtuih
poſtenyih, i naſlayenyih zemaglskih,
y oſc dabbi xiuili nechie od tiſuchia
tiſuch godiſcch. I tako ſuiyu xelé;
i pokle ni nikor ki, nę xeli dobro umri-
ti, i yoſc dá zlo xiue kakoſe moxe uidi-
ti ú onomu, ça Balam çlouik prikota-
man chiuti, i reçe kada Blagoſloui puk
Boxyi ſuprot, uogli, i zapouidi Kraglia
Num. 23. Moaba, onimi tiçmi; *Dabi umarla*
Du-

Duſca moya ſmartyu, kon umiru prauedni, i konacz moy dabi bil Kgnibouu priliçan. Staſce gliedayuchi oui Balam uoysku Izraelsku, ú koyoy bihu mnoghi prauedni,koyih konacz poznanaſce kako Prorok, i xegliaſce bitti dilnik dobré ſrichié, ka onih biſce dopala na ſmarti. Buduchi on toliko protiuan gnihouu xiuglienyu, poxeli doſpitak, dá ne poçetak, to yeſt dobar xiuot prauednih, i tako oſta uhiglien od yednoga, i drugoga. Vouomuſe uarayu mnozi Karſctyani, koyi uirrom ku ſpouidayu poznayu priueliko dobro onih ki umirú ú miloſti, i priazni Boxyoy,i hotilibi biti priliçni prauednim ú ſmarti. dalli buduchi toliko razliçiti ú xiuglienyu nedoſtighnu ono ça nedoſpiueno xele; ne otuorayuſe urata xiuota onim, koyi moguchi çiniti dobrá za doſtighnutye iſtoga xiuotta, daduſe na razkoſce, i naſlayenya ouoga ſuita. Onimſe ſamo yemayu otuoriti ki umiſce ſcziniti, i pomgnino dobiuati ú xiuotu, zá onó urime od ſmarti. Yemaſe dati pokoy onim ki trudiſce, i ſebe pedipſaſce za doſtighnuti ti pokoy, pó onom glaſu, koyi sliſca ſueti Iuan ú Kgnigah od oçitauanya; *Od ſada*

da gouori Duh, da ebie poçinuti od trudou gnihouih: to yeſt, Blaxeni martui ki buduchi ù miloſti Boxyoy ù gnoy umirayu. Ouoye yedan glas priuelike utihé, zá praucdne ki umiru, i od uelika nauka za onih ki xiuu, zaç kaxe çiſto daye blaxeni konacz trudou, zouuchi blaxené oné ki dobro umirayu, i kaxe puut, koyi peglia ná oni konacz, to yeſt trude dulceune dobrih dilih koyi primayu kaſno oni pinez xinota viçgnega, Texaci od Boxyega Vinograda.

Parui nauk zà dobro umriti, yeſt nepriſtanà ſpomena od ſmarti.

GLAVA III.

DOſcadſci çlouik ú poznanye kraççioé xiuotta glindskoga, i dá yemá bitt dobra ſmart ſczignena ſuarhu ſuakoga dobra, i poſſtenyá neſcega, kako zgora prauiſmo, ſada poçnimo gouoriti od naukou, po kihbiſmo moghli doſtighnuti ovi dober konacz s'nj-

kim

kim redom neka boglie ostanu ú pameti onih kiyih budú sctiti. Parui dakle nauk budi nepristana spomena od smartí; nechiu rechi yedna toliko izuarsita spomena, kakoua bilaye mnogo dusceune Kragliczé od Scpagne, koya bisce naredila yednoy posctenoy Gospoyi, kayoy sluxasce dá kadbi stala ná nike zabaue, kakoye obiçay ú Kraglieuu Duoru, da yoy yemá rechi; Vasce veliçanstuo spomenise dachie umriti; ne odakouu spomenu toliko izuarscnu, nego yedau spomenu obiçaynu kachiu sluxiti za uladanye Duhouno suega xiuotta, zaç kakono yednomu putniku darzati sueyer oççi i pamet obrachienu prema zamirku i konczu suoga putouanya sluximu zá isprauglienye suih suôyih stupayih ke çini po onomu putu; tako dá yedan çlouik umarli smisceglia, i pazi konacz suoga xiuotta, sluxiмu i çini daga suega ispraui s'Dusceunim, i suetim naçinom, kako nas uçi suagdanye kusceanye, á zaboraugli enye od umartya, çini dá gliudi suitouni, uçinese ohollih i nerazborni i plasi, kakono yunczi tusti tekuchi pó liuadah i pascah razkosc zemagliskih: kako dabbi nigdar yemalli doyti ná ubiye-

nye,

nye, i konacz prandé Boxyé; á fuprotiua tomu gusto, i xiuo spomignanye od smarti, ukroti pohlepi, ké yemamo ná dobra zemaglska, i uztexe naghlost od pohotinyih moguchim ú istinu, i çudnouatim naçinom. I zato Sueta Czriqua zaruçnicza Isukarstoua Duhom Boxyim uladana ú poçetak korizme ú oné dni odluçene zá ponouglienye duhouno çlouika, stauglia prid oçi suim Karstyanom, oui spomenak od smarti s'onom Ceremoniom obluxenya, i s'onimi riçmi, ké reçe Bog Adamu, pokle sagrisci: *Prah yesi, i u prah chiescse obratiti*: kako dabi rekal, Spo-

Gen. 3.

menise çlouiçe od tuoga koncza, yate stuorih od zemglié, obratitchiescse takoyer ú zemgliu.

Oua misal çini dá çlouik uratise ú pamet, i dase neuçini obol, i usillan s'iskargnim: Oua misal ugascuye uxganye putti, dá ne teçe brez uzde, za suoymi pohlepi. Oua misal s'mágnkaye gliubau, i xelinya od blaga, koye namye za mallo urimena potribno; i zato oni kise Boga boye nauçnisu razlikimi naçini probudyeuati spomenu smarti; zaç mnoga dobra uzroknye, i prijobrazi, i promini xiuot, kako reksci

ki fuexu yedan fcpagh, alli yedan konacz ná iakat, alli ná parft, alli darxé ná misto gdi Boga mole martuasku glauu, koya ponauglia fueyer fpomenu, izbudi dufcu, da oui xiuot trizmeno prohodi, i pomgniuo dobiua zá bogli xiuot dofcafni. Dalli dá budú oue fpomene moguchie izuadit korift dufci, potribuye dá pomgniuo nafloyimo razmifcglieti nafc konacz; kako dabifmofe nafcli ná onomu puntu, á ne dá kako zabiufci çaye potribno nikako otuardnemo; kakonofe zgaya onima ki ú Ofcpidalih fluxe, koyi uidechi fuaki dan one ki umirú ú Ofcpidalu, káko zabiufci fuoyi Napridki, i ono çayimfe yima ná onomu priminutyu zgoditi; otuerdneyin farcze, i ftoye brez ftraha, i brez fpomene od Boga, kako igrayuchife, kada drughi umirú prid gnihouimi óççima; i ne famo oui dali, i ini drughi muxi, yofc dá dulceuni, ki yemayu ú komori glaue martuih nauçni i yednoç gledatyih brez promifcglienya od gnihoua umartya oçinefe tuardi, i niyednu korift vadé ù onon poghledu, kako dá nebi yemali, nigdar umriti; i zato fudin daye boglie mnamofcastania dartati to glaue ú miftu

gdigih ú ritko uidé, i uazeti obiçay gledatiyih suechin proczignenyem, zaç gdise ú opchini xiue, gdi nemoxe çinit suaki çamu drago, yest stuar uelle korisna dá oué spomene od smarti stoye ú mistih opchienih. Istinaye dá oui nauk yest duscéuan, i dobar, sudin daye korisnie i suersceenie stati pri onih ki umirayu s'ouon odlukon, dá dobro paze, i zamirayu ono, çase zgaya ú ono urime, zaç ouako ono uidinye smartya ne depengano, dá údillu, i ú istini ganucichié s'uelikom mochiu dase duseeuno xiue, i strahom Boxyim; i ostane ono çasu uidilli upito, i utuerdyeno á pameti za mnogo daan, i nikim otaynim naçinom dilnye i opraui uechie, negobi uçinillo mnogo pripouidanyih i sctiuenyih Duhounih; s to nam kaxe ono skruscenye, i ono nastoyanye na napridak, koye uzrokuye ú mostirih reformanih, smart yednoga Redounoga na koga primimutyu sui redouni onó skupschine naydnse; koye toliko yaku gane Sarcza gnih za mnoghe dni, i uçinise yedno priobrazenye na xiuglienye udilla tiskno, da ú ti naçin çini zamirito napridouat duséeuai xiuot, i çuua od mnozih sckod. Quo uidinye

çinitredouuih xiuiçi s'shetim strahom, stoxyim, s'uechiom. tiskhochiom, i spomgnom na obsluxenye Reda, kako oni ki imayu bitti barzo zuani za datti razlog od dillih gnihouih, i priyati plachiu, alli muku prez skonçanu.

Druga naredba, alli naçin za dobro umriti, à to yest nositise z'Bogom dokle xiuemo, kako s'Sudczem zà naytiga pak na smarti kako Otcza.

GLAVA IV.

BVduchi stuar stanouita dá strah od smarti, ú yednomu Karstyaninu niye toliko uehk radi onoga, çaye smart telesnà sáma ú sebi. Koliko zà onó ça zagnon naslliduye pó onomu ça nas uçi Virrá Katoliçanska. Suaki razlog hochie dá pripraua na smart uçinise, s'veliczim promisçglienyem od onoga, ça slidi i zgayase zá onim

priminutyem; i zá pripráuitise dobro umriti, bude istó, çaye pripráuitise ná Súd Boxyi, i zato potribuye oue dni xiuotta ouoga nositise z'Gospodinom Bogom kako s'yednim Sudczem ostrim, koyi stoyi ghiedayuchi, i broyechi stupanya nascega xiuotta, zá da pitá ranak razlog od gnih, i ouoye uelle pristoyno i razloxno, zaç ko s'ouim naçinom xiue naredítichie sua suoya dilla, osobito pazechi gnó, çamuse ima zgoditi na Sudu Boxyemu. Oni nastoyi s'velikom pomgnom, da nebude osudyen ú onomu ostromu Sudu, neuffase, ni uiruye, ako gliudi pohuale stuari, kesu prid Bogom dostoyne pokaranya, i zá rechi ú yednu riç, çini, i i pritiçe Sud od samoga sebe, uelle ugodan Gospodinu Bogu, i radi koga pak nima ueliku utisku, paçeye oslobodyen ná Sudu dosçasnomu. Ouisu naçini obsluxeuali niki sueti s'velikom ostrinom, kakose sti ú xiuotu gnihouu kako çignasce oni uelli Otacz sueti Yerolim, nike usilne ostrine protiua samomu sebi, koye mnozin, ki ne umiyu proczigneuati dilla Sfetih cineyinse zalihe, i odnechié, i to istó moxese rechi od Sfetoga Onofria, od Sfetoga

An-

Antonia, i od mnozih inih koyi pokniki naçin propelce sami sebe s'Issukarstom, da uzrokuye za gnihoua osctrina, strah veliki onin ki sc̃e gnihou xiuot. Da ne samo oni sueti koyi stisce, ú Euangielyu kako téxak ima bitti oni Súd Boxyi, i strascna smart, obsluxisce pomgniuo oni naçin, dalli i oni kisu prisvelle bili, kakose moxe uiditi ú onomu velikomu voyniku Yobu, koyi, buduchi velle prauedan, od ust Boxyih pohuaglien, xiui sasuim tiu z'Bogom; kako Sudczen priosctrin, koyi stasce razmisgliayuchi dilla ka çignasce, za naiyednomu prostiti, kako uzdarxe one riçi; *Strascdahse ù suib moyib dillib,* Iob 9. *znaduchi da nechiesc prostiti onomu, ki sagrisci*. I ako oni toliko veljk priategl Boxyi ú toliko veljk strah bisce vkizal dá gouori od sebe: *Ya vazdasc uzboyah Boga, kakono oni, ki po Moru hodechi strascise ualouib morskib, koyi druxechise kakono gorre gredu uarbu gniega za utopitiga ù dubini; isponidando uisam mogal tarpiti brime tescko Boxye.* Iob 31. Eno ça chiutchiasce Yob, koyi ya suidok pridostoyni, da muse virtuye, i ouo yema sluxitij za mnoghe ine suidoke ke ostauglian. Sada dakle ki xi-

ue z'Bogom, i nechiese uffati ú sudi gliudih, na konacz xiuotta suoga uelle virno, i gliubezniuo nayde, da muse uelle virno odurati od dobrotê Boxye kakose vidi na smarti mnozih slúg Boxyih, koyi buduchi sudili samih sebe, nebuduchi yemali yedini dan miran, nego sueyer nouoglie, tughe, na dospitak xiuotta, u xiuglienju çuduouati mir, buduchi pristalla pravda Boxya od pedipsanya i neuoglienya gnih, i uesselayih s'uelikom slatkostyu, i milosadyem suoyim. Ka stuar osobitim naçinom vidilasçye ú Redounih, kisu bili ú moysthirih prauedni, i pomgniuo obsluxeuali, çay imye zapouidal Red, da ná konacz xiuotta za nikoliko dán pria gnihoua çestica priminutya: pristasce osstrine, pókore, i promenisoese ú yedan pokoy, i tisçinu nebesku, dauayuchi zlamen od neizmirne dobrote suoye, i slatkosti Gospodina Boga kiyih posseghnu k'sebi kako dostoyne za pribiuati ú kuchi gnegouoy, i uxiuati osobscchine onih, kisu pisani ú Kgnigah xiuotta, dayuchiyin yedan okusçay slatkosti viçgnie, pria smarti, i priminutya tela suoga.

Od tretye Naredbe za dobro umriti, to yest yemati priuelik u pomgnu neçiniti smartne grihè, nekanas smart nenayde u zlu stanyu.

GLAVA V.

OVaye pomgna velle potribna onomu ki xeli dobro umriti, znaduchi, da oni ki ú grihu smartnomu umirayu, ú gnomu yemayu biti od praude Boxye stanouito osudyeni. Cuuatise dakle pomgniuo od ouoga stanya griha smartnoga, yest yedna pomoch, i straza velle izuchia, za umriti ú miru, i priazni Boxyoy. Zaç çanam kaxe stati ú gribu smartnomu? ne drugo, nego biti ú sambi, i ú nemilosti yedno stuorenye suoga Stuoriteglia. Taliko dá, akobi Karsçtyani opchiemien naçinom hotilli dobra, (ouako kakosu darxani) dusci, i tilu suomu, po kriposti oue naredbe i nauka, ú silloualibise xiuiti s'vechiom strazom varhu sebe nego xiuu, i strascilibise uechie nègose strasce.

Zaçmiſe çini to yedna ſtuar velle protiua razlogu, da znaduchi yoſchioi i oni kiſu mallo mudri ouo, da uazda kako priſtanu s'yoglieom k'yednomu ſmartnomu grihu, oſtayu od onoga iſtoga çaſa, kriuczi, i duxniczi od viçgne muke, i uhiglieni Boga ú vike: i ne ſamo oni, dalli i drughi brez broya, mudriyi od ouih, s'mnozim priſtayi pa grih ſmartni, i z'dilli velle zaminioni otmigueni, yidu, ſmiyuſe, i ſpechi poçiuayu brez ſtraha, kako dabi nimali nigdar doyti, i upaſti ú ruke praude Boxye. Zato ya molim ſuakoga duſcenna Karſtyanina, koyi xeli dobro umriti, da za obſluxiti ouu treryu naredbu, proczini i promiſli maghlahno ſtanye, i pogħibil ouih neſrichnikou. Zaç ouo dobro procziniuſci, pomochichieyih, daſe uelle pomgne neupaſti ú grih ſmartni, kakono opchienim naçinom, koya doſpiueno promiſcglinya muke i neuoglio, keſe tarpe ú nem ochi, to promiſcglienye çini, da oni ki gliube imati zdrauglie, po ſuaki pút naſtoye uzdarxatiſe zdraui, i ne razbolitiſe. Dobro znadu oui od kih gouorimo, daſu ú nemiloſti Boxyoy, daſu podloxni ſuemu onomu, ç'ale zgayu mnozim gnim priliçnim,

Henim, to yest, yedna smafe naghla, i sa-
suim tim neſpomiganſe, dabi dobro
iskati uzdarxatiſe od oné potáçi na-
grih, day za gliubau ſuoga tila i xiuot-
ta, za komu zgoditti ſagriſciuyu: ne-
znam kako ſarczeyim netre pechie, na
ſuakú buku, koyu çuyu miſlechi, da
gredu ſluxbenici praude Boxye, zá
uhiitiyih, i poteghnutiyih s'uelikom
ſillom ú ogagn pakleni. Znaſe po pri-
likah ſuakdagnih da kada yedan, kiye
ſagriſcil ſuprotiua Kragliu ſuomu, i bi-
xechi od praude uartiſe, i protiçe po-
darxauah dalekih, yoſc kada, çiniſe
gnemu daye ú miſtu daleku prez ſtraha,
alli yemayuchi ſtraxu, alli po drughi
naçin, ſaſuitdi tim, ſtrah od pedipſanya
i kaſtiga ſtiskaga; tim naçinom damu
nechiekrat na uru ſarcze trepechie,
i lampa yi ú miſtih ú kihſe naymagne
boyi, zaç ſe kriu poznaye ſam ú ſebi,
yoſe date ſakrie ú dubinah morskih.
Dakle ako oni kiſu nepriategli Kraglia
zemaglskoga ſtráſceſe, i xiuu s'tolikom
brigom, i pregaiyu, moguchiſe shraniti
ú druga Kraglieſtua, gdi ne zapouida
Kragl, kogaſu uuridili; çachie rechi da
yedan Karſtyanin kiye nepriategl Kra-
glia Nebeskoga od koga oblaſti nemo-

re

re utechi, nèstrascite, da zlne prek ossyedné peçali i starany a? Istinim naçinom nemoxese ino odgovoriti, nego daye Diaual obsel onu Duscu s'yednom stipochion, i tuardinom paklenom. Kayin bisce çlouik oduarxen, i tuarda sarcza, i nisstar nemagne kada çu daga Bog prokligne, i tira od suoga licza, zaç bisce ubil Bratta prauedna, nemoxé sakriti strah veliki, koyi çuyasce, kako kaxe onimi riçmi. *Euo tirrast mene danaska od lisza zemgle i od obraza tuoga, sakritichiuse i bitichiu biguch na zemgli, i suaki dakle ki mene nayde ubitichieme.* Quosu riçi Kayinoue, koye prem da gnçmu nenaprudisse, moghlebi i yemalibi napraviti vnozim grisnikom: Gouori dakle, Euo tirrasteme od zemglie u koyoy pri neg sagriscih pribiuah pod tuoyim krilom, i zaschichienyem, i takochiu ussillan bitti bixati, i proticaati po inih darxauah. Dakle suaki kime nayde ubitichieme; kako dabi rekal, dakle yazda chiu xiuiti specalyu, nemoguchi yedan hip pokoyan bitti, zaç buduchi u suadbi, i nepriatni s'tobom, i buduchi sua stuorenya na posluh tuoye praude, po razlogu uiruyem dachieme suaki ças

na-

naskoçiti, i uazetmi xiuot, çinechi osuettu protiu meni. Dakle uazda, kada vidim çlouika, alli drugu stuar, da pristupa kmeni, rechichiu s'razlogom, ouoye sluxitegl praudé Boxyé, i euo grede isuarscitiyu prema meni. Ouo miscegliasce Kayin, ki prem da bisce zaslipglien, i ottuardyen, dalli oççitta neprauda gnegoua, i prauda Boxya, çinimu mallo otuoriti oççi, i boyatise od çesase yemasce boyati. Sadamise çini istino da oui Karsctyani, koyi xiuu ú miru ouomu himbenomu, ouako brez peçati, i brez straha, znaduchi dasu ú smartnomu grihu, neprouidayuchi suoyoy Dusci, i uelikoy potribi, uechiesu slipi i tuardi od Kayina, i pri nego otuoré oççi yemayu doyti ú ruke praude Boxye; zacò onia ki xele dobro umriti, velle priporuçuyen dá yemayu pomgnu priueliku ne upasti u stanye toliko nesrichno, i çememo, dá hottiti budu stati zpanyem ú nemilosti Boxyoy, dalli dá xiuu otuoriusci velle dobro oççi, bdechi suarhu sebç, i çuuayuchi prickignen o blago milosti Boxye.

Cetuar-

Cetuarti nauk, illi naçin, za uçiniti dobru smart, yest, udiglie, kakose pade ù grih smartni uzduighnutise s'pokorom nekanas smart nayde ù dobru stanyu.

GLAVA VI.

NEnahodise çlouik za ouon Suita toliko nepriategl suoga xiuotta, dá kadabimu dána yedna smartna raña, nebi hotil iskat sebi lijka, nisctar Kasnechi: nepotribuye dá kaxen ouu istinu s'suidoczi osobitimi, zaç ne samo zá rañe smartné, dalli i zá laga hné nemochi, sui ki gliubé oui xiuot, peçaiese neizreçenim naçinom, koliko pria iskati lijka. Zato koyi smiseglia ouu velle zalihu pomgnu zá yedan xiuot velle neuoglian, i pak zdrughe strané nepomgnu neizmirnu, z'iskati lijka, zá ubighnuti viçgnu smart Dusce, paçe yosc i tila; ki ouo smiseglia mnogose çudi kako moxe stati ú Dusci yednoga Karsctyanina yedno nehayanye to-

lsko poghlbilno, i toliko nepristoyno onomu ki spouida, virru Katoliçansku. Doistiné oni ki xiuu s'strahom Boxyim, i xeglion dobro umriti; kada radi naghlosti, napasti, alli pó slabosti, alli pó neznanyu griscnomu pádu ú ki god grih smartni, neuidė uru dase pri ispouidé, i da pó Sakramentu pokoré uratese na milost Boxyu i ná priazan. Ouoye nauk osobiti onih kisu obrani od Boga koyinse kadgodi zgodi da pádu ú grih, kako Sini Adamoui; dalli udiglie kadse çuyu ragneni teku, kakono Yelini k'uuruyku bistre uodé, to yest k'Sakramenton, koyisu kako potoczi karui Isukarstoue, zá opratise, i zá opetse obuchi ú Suittu pirnu od milosti Boxye, ku bihu izgubili, alli odaydú ponase i plaçu zganutyem prauoga skruscenya suoyih grihof, kakono uçini Petar Sueti, koyi buduchi dal sam sebi onu smartnu ranu, zatayauści suoga Mescra, udiglie kako bisce dospil uçiniti oni grih, gouori Sueti Luka, izascadsci uanka Petar gorkose uzplaka. V'kih riçih yemamo zamiriti dase odili smista one napasti, i pak uzplaka gorko, zá nauk onih, koyi xelé uratitise ná milost Boxyu, koyinye potribba

uklo.

ukloniti se od uzroka; alli od onoga, ça yih potiçé ná grih, ako hochie dá ganutye skrufcenya budé iſtino i doſpiueno, zá umíritiſe z'Goſpodinom Bogom. Rekoh dá oui nauk ſmiritiſe z'Bogom yeſt oſobit obranih, ja to koliko pria po Sakramẽntu od pokore, alli pó skruſcenyu, razumiyuchi da ne pó skruſcenyu ſamomu prez odluke od iſpouidi doſtixeſe odpuſcchienye od grihou; zaçſe kadghodi zgodi dá zá nimayuchi iſpouidnika, alli zaçye çlouik mnogo teskimi poſli za priçan nepriſtúpi udiglié k'Sakramentu od pokoré, i tada pó dillu od prauoga skruſcenya, odluçiuſci iſpouiditiſe ná ſuoye urime, uratiſe on, ki biſce ſmartno ſagriſcil ná miloſt Boxyu; i moghlo bi bitti dá iſpuniuſci oui nauk yedan Karſtyanin, uçinilbi ú yedno godiſcchie ſtokrat grih ſmartni, i dá nebbi ſtal ú nepriazni z'Bogom ſtol urih, çaye yedna ſtuar od velikė utihė, buduchi daſe mnoga çlouiku mogu zgoditi nenadino; faſuim tim zaç uçiniti atti, alli dilla od prauoga skruſcenya, ni tako opchiena, ni lagahna ſtuar, oni, kiſe boye Boga, i yoſc dá ſtané pomgnu ku i Sueti Petar skupinſci pamet plaçuchi

grihe, dalli neuzdayuchi ú samih sebe, tekú ná Likariu stanouitiu, to yest, priyimagliu dillő Sakrament od pokoré ostauiusci suaku stuar telesnu, zá pristupiti k'Isukarstu, i neghledayu çachie gliudi rechi; alli suditi, dá samo ghledayu Súd Boxanstueni; kako uçini Mandalina ká znaduchi dá Isukarst bi-sce znan, i dáse bisce útratil ú kuchiu yednoga Farizea, çuyuchise ona ragnena, i xelechi sebi prauu Likariu, rastargnu sue Zakone suietoune, i nauríme, úko gliudi obiçaynisú zabiti Boga, i suoyu konscienczíu, onna iska, i nayde Boga yednim farczenim zayanyem, i odni odpuscchienye napuno od suoyih grihou, s'yednim odrisce-nyem priuelloga Poglauicze i Biskupa nascega Isukarsta; koyi pohuali onu gné barzinu, i slobod, zá iskati milosardye Boxye, nehayuchi çachie gliudi rechi. Onó dillo Mandaline nadahnuto od Duha Boxyega nebi priato pó súdu mudrih ouoga Suíta, dalli pó súdu mudrosti Boxanstuene bi takouó, dá hotti, dáse sctuye dó koncza Suita; nekabi sluxilo zá osuditi mudrost telesnu suih onih, ki zemaglska gliube. Sada oberi suaki onó çamu

pru-

prudi, zaç ako xeli prohoditi xiuot prez ſtraha, ſtanouito ſudin obraticthie neproyti ni yednu noch znaduchi daye ú grihu ſmartnomu, kako uçiniſce ludó. Diuieze koyin od zaruçnika bi reçeno; nepoznayen ya uas: 'dalli hochié potechi ná uruchie opranye karui Iſu-karſtoue, koyeſe nahodi ú Sakramentu ód Pokore.

Peti naçin, alli nauk zà dobro umriti: od pomgne ku darxaniſmo yemati daſe uzdarximo, i dà reſtemo ù miloſti Boxyoy zà nekaſe naydemo yaki ù aruagni nà çaas od ſmarti.

GLAVA VII.

YEdnaye zaiſto çudnouata ſtuar, pomgna onih, koyi yemayu izayti nà zaraç, daſe biyu s'nepriatteglien: Ciné oruxye takouo, i obukuyuſe ſtgnim; neka s'tim oruxyem ſuoyim,

i bi-

i hitroſtyu, ne ſamoſe obrané, dá i dobudu uzdarxechi, i uzmnoxayuchi xiuot, i poſctenye ſuoye. Tolike izuerſne pomgne ú takouih uzroczih ſtaul, glialiſu niki poghlauiti gliudi, na naſce dni, nedayuchi dobar nauk, nego velle taman iskargnin da nemoxe uirouati, nego koye vidil ſuoyimi oççima. Sad oua zlobba, i tamnoſt ouih neſrichnih, ki ſczine toliko taſcchine ouoga Suita, yemalabi bitti, zá nauk primoguchi onim, ki xelé dobro umriti, znaduchi dá ú ono urime yemayu uliſti ú yedan boy, i aruati yednú aruagnu priuſilnu s'takóuimi nepriategli, i ú takouo urime, dá ſamo miloſt Boxya, i zayedno pomaganye, i dilouanye gnihouo moxeyih pomochi, zá dá doſtighnu onó dobitye, koye prauedni xelé. Ouoye yedna ſtuar od nayuechié uridnoſti, koyu nerazumiyu dobro niki Karſctyani, koyi ne umiyu proeziniti priueliku poghibil od onogá çaſa ſmarti, i moch, i yakoſt miloſti Boxye, dá kuntentayuſe ne çiniti grihe ſmartné, i mnokrat kádayih uçine, doſtayinſe çini iſpouidiuyih s'nikim naçinom nedoſpiuenim, ne imayuchi oççi otuorene, dá promiſlé, ſproezine ſtuari doſcaſné. Prauobiſe

 mo-

mogal tuxiti Isukarst Gospodin nase od ouih mallo pomgniuih, zaç yemayuchi tolike uzroke, i pomochi s'koyimi ako bi hotilli moghlibise oboruxati, zá ono nayzádgne urime; xiuú toliko prez peçali, dá kaxu dase mallo hayu, i mallo maré zá xiuot viçgni suoy, pokle nemáre ni pazé drugó nego çiniti onó çaye samo potribno, zá nestati ú grihu, i neizghinuti, nahodechise sada i hrabreni voynici ná onomu priminutyu obuyati strasi smartnimi, kad yedua, praueduí sahranise; a oui od kih gouorimo, yeduase mogu zuati prauedni, záç mallo sczinechi oni ças, prohode snikin naçinom uzdanya, nez nam kakochieyin proyti. O kolikoye razliçito suditi yednu stuar kaye daleko, alli blizu. Nebisce Sueti Hilariyun od ouih prauednih nedospiuenih, dalli obilouasce Suetignom, i sasuim tim, kadase viddi blizu smarti, naydese ú nikoy tuzi toliko velikoy, dá videchi kako Dusca odstupasce nazada, i boyascese izayti, u ssilouase velle yako, i arunchise suprotiua onomu strahu reççe, one riçi, dostoyne spomene viçgnè, svoyey Duscj; Izaydi çasse boyise, izaydi Dusco moya ça sumgnise; se-

dam-

damdeset bliżu godišcch sluxilasi Isukarsta, á sadse boyisc smarti? Que rici reçe oni veliki Voynik dobro oruxan oruxyen priake milosti, i potriba bi daso pomoxe snaxno, i rekści duakrat izaydi Dusco moya, dáyu vakó duakrat porine, nekabi tako veselo izascla, i pridobila, oni strasi smarti, i suda Boxyega. Csachié dakle rechi oni ne velle praucdni, mallo oruxani, kisc mallo hayu oruxatise za ono urime, ça mogu rechi nego dachiese nayti ú velikoy tisknochi, i nedopusti dobrotta Boxya dá kigod od gnih nayduse prihigneni; zasćto ako prauda gnihoua, ku uzdarxé, ni toliko velika ni kripka da nigda, i nigda upadu s'magliahnom napaltyu u nike grihe smarené, kakoochiése ponisti ná oni ças s'soliczimi, i paghlimi na pasti? Akosu obiçayni pridatise nepriateglien mlohauin, çachie uçiniti, kada budu aruani od primoguchih, i nemillih nepriatégl? Kiseye mallo hayal pokripiti, i uyaçati virru, uffanye, i praun glubaù prema Bogu, buduchi mallo hitar uladati ouo oruxye, çachie uçiniti kadano budé potriba sasuimi Diauli ná ruke doyti? Kolikobise koristlo dá yemá stanouitcu virsu, uffanye,

i privakû glïubau Boxyu? Zá oui razlog priporuçuyen mnogo fuakomu, dá zá glïubau ku nofi fuoyoy Dufci, obflu-xuye oui nauk, pó ti naçin dá budé velle pomgniu; çeftofe ifpouídati, i primati Sueti Sakrament, i çiniti dilla du-hounna s'ouóm odlukom, i misalyu dafe velle uyáçâ, i velle oboruxá zá onó fuoye primimutye; i naytichiefe fuaki dan velle vechié yaki, i vechie utifceen. Od fadá dakle ftanife ná ouo naftoyanye me ú fmetgnami ouoga xiuota.

Scefti nauk zà dobro umriti, to yeft, pomgna zà neçiniti grihe Veniale, ali proftné zà neka naydemo Sudcza nafcega Vechiè dobrottiua nà fmarti.

GLAVA VIII.

SVaki razlog hochie dá fuaki çlouik fpametan ki yema yednu praudu od velikê fczine pri yednomu Sudczu

oftru;

oftru, dase nosi po tá naçin, damu neda niyednu nezgodu, alli uvridyenye, yosc i u mallih stuarih. I ouose kake s'mudrostyu, koyu yemayu Sinoui ouoga Suita, ki ne samose çuuayu od onih stuarih koye gnihouin Sudczen mogle bi bitti nezgodne, i yosc dasu velle maglia hnne, dalli, izmisc gliayu, kako biyih uçinilli velle sebbi dobrostiue, mnoghé stuari çinechi, ké mislé dachie yin bitti ugodne; i yosc sgnihouon skodom, dayuchiyin lipé dare, alli odich, alli sudih srebarnih, i takouih innih stuarih, koyi dari yosc da nisú potribni, kad Sudczi yesu prauedni, i kisc praudayu yimayu prauizu, sasusim tim hochie obitonati ú pomgni, çinechi zgóra reçené stuari, kakose occitto zná. Dakle ako yedan çlouik, koyi yema prauiczu, çini oué pomgne pri suomu Sudczu zá vechiemuse udraxati; çabi yemal uçiniti yedan Karsctyanin, zá bitti vechié prez straha prid prisstolye Isukarsta Sudczá, velle prauednoga, nez zoaduchi yemáli, alli hochielli yemati prauiczu, i zá uçiniriga vechie dobrohotna zá oné urime.

I ako oni, koyi samo sumgni, yelinili, prau, pó krippsti ouoga razloga,

 dar-

darxanye prouiditi; koliko mudriè moxe fuoyoy potribi (kakobi ni učinil, kife ne fpomigna daye nigdar grihi fmartni učinik i fumgni mudro, yeliga pó ki način učinit) čabi yemal učiniti, ki zná ftanouito, daye mnoghe grihé fmartné učinil, a nemoxe znatti; yelli opet prial millost fuoga Sudcza? Z'drughe ftráne zná dá ni velliku pomignu ftauil, zá učinitiga dobroftiua: Zásto ouakoua ftrakoga Karftyanina; u ouamu rázlog yačye ftexé, nego onoga, ki neznà daye fagrifcil, xiuici s'tim načinom, i pomignom dá nepotakne vechié ná farsbu, onoga kiga immá fuditi; nego dá fafuom mochiu fuoyon istiné, i naftoyi u tomiga; i darxatiga dobroftiua zá onó uriime od gnegoua Súda: I u ouakouu ftanyu opéhieno fada Karftyani nahodefe, pokle velle u rikofe nayde yedan, ki nie, nigdar fagrifcit fmartno: odkle naffiduye dá oni fceeti nauk, zá xiuiti pomigniuo, i nez ftat ùuerdyenye Sudczu nafeemu, činez chi znanyem grihe veniale, alli profmé, yeft velle potriban, i prilloyan fuim koliczin zá umriti dobro, buduchi daye darxán xiuiti s'vech om pomgnom, kiye ùuridil texye Sudeza fuoga. Dá

re-

rechichiemi kigodir Karſctyanin dayu ouó yedna ſtuar od vechie i velle teſcka hrottitti daſe ſuak uzdarxi s'ouin, velliki naſtoyanyen, zá neçiniti grihe veniale alli proſtné, i dá niſu ſui darxani ziuiti ſtolikom ç ſtochiem kakono ſi Redouniczi tiskniega reda. Ouó protiua ſtangliayu oni ki mallo xellinye yemayu dobro umriti, i malloſe ſpomignu od grihou teſckih, keſu uçinilli, ni umiyu procziniti, kolikobi yemalli ſczíniti poghibil, u koychieſe nayei, na grihouu priminutyu; zaç oui mallo prauedni, ki yemayu takouu conſcienczíu, alli ſuiyenye da nehayu grihe veniale poznánei gouorechi, da niſu vechie, nego griſi veniali? Na vellikoy ſu poghibili, zá çinitti grihe ſmartnē i mogalbih virouati, dayih çiné nigda, i nigda s'mallom ſczinom; ku yemayu od milloſti Boxye; i yedna Duſca koyaye nauçna padati ſuoyim znanyem, u mále ſtoati; ſtanouitto moxemo ſuditi daſe priblixuye barzo, barzo, zá upaſti, i ú texke. A pak ya neznam zaçſe yema ſczíniti u ſinu ſtear u yednomu Karſctyaninu naſtoyati uladatiſe s'ſuoyim *Bogom* i Sudczem, ſuoyim Goſpodinom, i Odkupitteg'iem,

onako kakoſe on iſti noſi s'yednim dlo-
nikom, moxe bit oſudyenim radi ke-
god mallé koriſti urimeniné? Aliſu ſa-
mo darxani Redouniczi oſtriega Re-
da, neçiniti grihe veniale? Zaç dakle
ſuitouni gliudi ſami za ſebe uazimati
hochie yedno razpuſcchienye, i ſlobod
toliko nepriſtoynu Duſci boghogliubr-
noy, dayimſe çini daſu ſué uçinilli za-
douoglno, ako uçiné grihou veniaſuh
brez broija. Dakle Duſce Bogogliu-
bne, i ké xellé nayti dobroſtiua Goſpo-
dina naſcega Iſukarſta u oni ças, yema-
yu biti vechié virne i naſtoygliue, ye-
mayuſe ſpomenuti od oré ſtraſene be-
ſide Iſukarſtoue kada dá naznanye Sui-
tu, kakoye malo onih ki nanaydu puc
od xiuotta, kiye tiskan. I po kleye
mallo onih kiſe ſbragnayu, yemayu
ſczinití, i darxati zá ſtuar od nayne-
chié ſczine, i uridnoſti ohranitiſe; i ta-
ko ſuditichie daſe zá gnih çini, trudici-
ſe, i çiniti vellike ſtuari zá yedno do-
bró toliko velliko i doſtoyno daſe
zaga çine trudi neizmirni; kako go-
Ad Rom. cap. 8. uori Sueti Paual; *Non ſunt condigna*
paſſiones huius temporis ad futuram
gloriam, &c. I dabi ſuaka ná Suitu
pritarpil kaſuſe tarpili od poçéla Suita,

zá

za nisctar nebbi to sczinilose pri onoy vellikoy slaui, i dobru neizreçenomu, Dospiyuchi dakle ouo poglauye, spomenutichiu suakomu, ki ouo scti, ono ça Gospodin Isukarst reçe Suetomu Iuannu ú nayzadgnoy glaui, Kgnig oçitouanya s'ouakouimi riçmi : *Vrime blizu yest, iko schodi, neka schodi kakko hotchie yoscebie ; i koyiye ù smradu, nekase i yosc smradi, i osquargnuye kakoye gnemu drago ; i koyi yest prauedan, nekase yosc vechie prauedan uçini ; koye suet i nekase yosc vechie sueti ; Eua ya gren-barzo, i plachia moya sammom yest ; da suakomu uratim : i dan po dillih gnibouih.* Sada proczini suaki ça hochie obratti ; Isukarst suidokuye dachie barzo doyti, i puscchia suakoga u suoyoy slobodi, dayuchi razumiti, dase dopuscchiuye ouó urime prikratko, koye ostaye do gnegoua doscastya ; i dopuscchiuyuchi dá griscniczi ispugnuyu suoyu zlobu, u uzmnoxanyu, i ú napridouanyu suoyih grihou ; i çinechi millosardye prauednim, neka vechié réstu ú Suetigni, i dosegu do onoga cziglia, i zamirka odluçena od mudrosti Boxanstuene. Tolko dachie bitti pridobar suit, dá prauedni uçinise

Apocal. cap. vlt.

ve-

vechié prauedan, zá oni ças, i urime, suoga Súda; ku sluerchie izpuniti akó bude viran, i pomgúiu bixati grihe veniale kako oné, kisu protiuni uzmnoxanyu praude i millosti Boxye.

Sedmi nauk, i naçin zà dobrè umriti, to yest odlipit Sarcze od stuarih zemaglskih zà neka nebude odnarnuto, i zapriçano od misceglienya nà stuari duscennè, u urime od smarti.

GLAVA IX.

NEmogú lasno virouàti oní ki gliubé brez rednó zemàglska, priuelikú sckodu, koyu sami sebi çiné, dayuchi sui koliczi ná gliubau xiuotta sadagnega, neu zdarxechi, i neçuuayuchi Sarcze suoye. O dabbi umilli promisliti koliko naghlu aruagnu, i kolik boy i neuoglíu datichiéyin oue stuari, ké prikoreda gliubisce, zaisto uzdarxalibi-

sse

se od mnoxinskoya çinê prez pomgne, i prez strahan mistê oui mallo suidyenih dá gliubiti nerazborno Sin i Priateglie, blago, polaçe, pesniuoye, i takoue me stuari nechieyin datti velliku tughu, i muku, kadyim bude potribba silomyih ostauiti, i odlipiti Sarcze od onih dobar mimohodgliuih, u kih bisce toliko zakopano, i zapletteno: I kako neuidê çisto dárê stuári úuuideyu Boga, dáyu sau slobôd Sarczu suomu dase sitt yer vechié zapliitrá ú grih, kechiayin birti tolikê ostrê draççe, koye na orime, gnihoua primin atya krutochieyih probadati. Ododu probodi velle poghibglue, zaq droni ças, kada Dusca yomase obratiti sasuim Sarczem k Gospodinu Bogu, zá dosuarsciti dobro prouoyenye suega xiuotta, raste zánaye toliko yako od ouih dragostih prezrédnih, dá velle tescko moxe obratitise k Bogu, i pitati milosárdye; zascto razdiglienye od onih draghih stuarih, ke nemuçinik okol sebbe vidi, toliko vellika tughu, i xalost dayemu, dá nepuscchiayuga odahnut, ni misliti na stuari dusce suoie, i vieçgne, ya ni drugo nego stauitise na poghibil zá izgubiti vieçgne dobro, radi bár urimenitih ;

 ko-

koyih fafuim tim potribnye oftaniti;
I zato oui nauk fedmi, dá odlipimo
Sarcze od ftuarih zemagiskih, zá radi,
dafe Dufca nayde flobodnu ú ono vri-
me, ú kochie bit vechie nego nigdare,
neuogliena, i oxaloschiena, yéft pun-
din, oui nauk mudrofti Karfctyanske,
kako kaxu dobro; i oçitto ono mallo
flúgh Boxyih, kifu doftoyuim naçinom
zuáni duhouui, zafcto naçin xiuotta
duhounoga ná ki naftoyé, ni drugo,
negó neprifláno odluçenye, i odlip-
glienye od ftuarih zemagiskih, zá dayih
tofcko brime od gnih nepritifne, i ne-
zadufci, i dá neizgubé Kraglieftuo Ne-
besko, priuifoko dobro, ko hotiyahu,
i xegliahu, i fuarhu fuega naftoyahu
doftighnuti; i tomu naflidnyuchi Go-
fpodina Ifukarfta, koyi u razliczih pri-
godáh ukaza yedno çudnouató odlip-
glienye; yofochie od priçifte Mayké
fuoyé; i yofcchie nafliduyuchi oné
Sueté od velika glafa, koyi zá nafe
nauk ftauifce pomgnu velle izuchiu, dá
çuuayu Sarcze fuoyé od oué dragofti,
ne hotechi ndiftiga s'niednim ftuorenr-
yem, zá neizgubiti flobod oun iznut-
targnu Dúfcé. Darxiu dafe inochie
protiuitti ouomu nauku, koyi yemayu
 prauu

prauu xeglhr dobro umriti, naulastito neisechiuchi ya od gnih stuari velle visoke, i izuarsite; kako reksci razdiliti ubozin suoye blago, ostauitti dillo odxenidbé, ostauiti suoye zaruçnicze netaknute; alli suechianscise zaruçeni stati, ú çistochi udiglnoy, alli drughé stuári, koyé uçinisce hrabreni vitezi Hukarstoui; nego prosechi zá dobro onogà ki gliubi suoye spasenyé, yedno sridgne çuuanye, i pomgnu dá stoye suarhu sebbe, uztexuchi úzdu suomu Sarczu, nekase nedá, ni pusti prihppiti i pritisnutti rá dragosti zemagské. Oua pomgna yest podobna suakomu stanyu, i nikorse nemoxe izuaditi gouorechi; yasam oxegnen, potribaye dá nastoyim na stuari urimenité, zá duxnost moga stanya; nikor gouorim nemoxese izuaditti, zascto ouá pomgna od ké gouorimo nebrani dase yemá gliubau, i nastoyanye stauitti zadouogino, zá ispunitti duxnost suóga stanya; nego hochie dá uzdarximo i usteghnemo dragosti tim naçinom, dá nebudú zalihe, i prezredne, s'sckodom vellikom Dúscé. Yob bisce oxegnen, i meúinimi pomgnami, ké staugliasce, zá nedatti velliko dopuscchienye

nye fuomu Sarczu ouako gouori. Ti znasc Gospodine moy, da nigdar nisam se vesselil, i nasslayeual ú mnogomu blagu, i tadi mnozih stuarih, ucimenitih, koye yemáh pod moyon oblastyu, Toye zlamen yednoga Sarcza fuega, Gospodinu Bogu pridana, kose neda, pridobit od gliubaui blaga, i inih stuarih, nisc tasc hie ú gnih nasslayeuati. Iob ißó çignasce fuoyimi Sini, kakose uidi kakoyih dusçeuno uzdiuxeuasce, çine-chi posuetilisechie zá gnih dase nebi pri tisnusi, i prilipili prezredno na dobra, i nasslayenya zemaglska. Dauid bisce, otegnen, i podá oui suitt vellike mu-

Psal. 61. drosti inim, i sebiga uzé. *Ako blago uzmnoxa, i obiluye, nemoyte Sarcze postauiti*; to yest, O gliudi umarli stoyte suarhu sebbe, i pomgnite, nemoytese prilipiti ná dobra zemaglska dauas nepriteghnu bogastua, ako budú obillouati ú kuchi uascoy, i dauan sue Sarcze suexu; negouori, dá neuzdarxé blago, nego dá nepustę prilipiti Sarcze k'gnemu. Znadisçe to dobro, i bisce kusçal, dá blago ouoga Suita potexé Sarcze s'vellikom sillom, i posidá. Escther ú istom bisçe stanyu Kraglicza, od toli-ké slaué suitouné, i solikose, çuuásce,

ne-

ne datti na voglju Sarczu ſuomu, daſe prilipi ná dobra, koyimſę Suit, kako Idollom klagna, dá molęchi yędan dan yelle bogogliubno ręçe Goſpodinu oue riçi. *Ti znaſc Goſpodine Boxe moy potribu moyu, i dà ya marzin nà oui bilig od obolié, to yeſt, nà krunu Kragliezè, kuſan uçna noſiti na Blagdane, kada izaydem iz pelaçe uanka, i dayu ſczinim, kako yednu ghnuſnu ſtuar, i dayu nenoſim kad mogu to yeſt, kadme puſte ſtati ù pokoyu pò naſe ſamu.* Esther 14 Ké riçi kaxu yędnu Duſcu pomgniuu mnogo, dayu neprihiné oué ſtuári, ké k'ſebbi Sarcza gliudska potéxú nekayoy nebbi ukrelli ſlobod, i pokoy Duſcé, koyu ſczignaſce vechié, nego ſua Kraglieſtua zemagliska. Ako dakle oui takoui ú toliko vellicz ih uzroczih mogoſce xiuiti ouako odczipglieni, i ſlobodni, mochi hochié yoſchie, i oſtáli Karſcyani, ki niſu ú ouih uzroczih, i ú ouakouoy ſlaui, obſluxiti oui nauk. Dá tako i ſada vidimo ná naſce urime dá nemagnká kigodir, ne ſamo Redouniczi dá i Suitouni, ki i yoſè dá yemá mnoghé poſle, i duxnoſti, ſaſuim tim darxi pomgnu ſuarhu ſuoga Sarcza, i ſtraxu, i naſtoyi pripravitiſe zá urime

od

od smarti, i za dobra vikougná: I akó ú stuarih urimenitih blaga, i posctenya, kako bisce Yob, Dauid, i Escther, potribuye xiuiti toliko pomgniuo, kolikó vechiáchie potribba bitti pomgnu stauiti, ú drughé stuari, ké vech'é k'sebbi pritexú, kako gliubaú Sinóu, naulastitó paruoroyenih, buduchi dase sarçenie, gliubé Sini, nego iná dobra urimenitá. Dakle ú draghigni ouih, i pridraghih. Priateglih, i drughih takouih dragostih, priporuçuyem suakomu, dá çini stráxu velle pomgniuu Sarczu suomu; çesto zaziuayúchi zato pomoch, i milost-Boxyu. Yosc i Sueti Paual ugechi pauk gouori, ki xenu yemau, kako dabiyih neimali, i ki sluxese ouimi stuari Suita, kako dabise nesluxilli.

Osmi nauk yest, nezaplitatse u mnoghè posle, i dugouanya, dà nebudù pak ù ono nayzadgnè urime smetati pamet, nebuduch yosc dospiueni, alli za drughè uzroke suitoune.

GLAVA X.

PVtniczi, koyim misal, i sarcze potexise k'suomu mistu, nisu uçni zaplittatise ú posle, i dugouanya ú onih gradih, próz koye prohodé napriscno, i potexechise; i akose zgodi dá stanu za ki godi posal velle potriban, nastoye koliko pri odpaçatise, i naslidouatì suoye putouanye. Onaye stuar prikoistinita, i oçitta, i po sebi toliko pristoyna, dà niyedan çlouik mudar moxe pustitise pristati i dugouati, gdi nima pribiuati, ni uxiuati plod onoga dugouanya, alli truda suoga; i akobise kad zgodilo, dà kigod putnik ustane na pútu, ú komugodir raskosçnu mistu, i misli ondi

dugouati, udiglie fuaki razloxno fudi, daye ti oftauil mifal od fuoye zemglie i prominil odluku, uazimayuchi za fuoyu zemgliu yednu darxáuu túyu, fuprotiua opchienom obiçayu oftálih gliudih. Znaduchi dakle yedan Karfctyanin, dá gnegoua duxnoft yeft, fczinitife daye putnik fuarhu zemglie, po koyoy yema naprifcno prohoditi, yemauchi mifal, dá barzo pride ú xelini grád Boxyi, i ú opchieno oçanftuo obranih; dallife yemá úzdarxat, dafe nez aplettè ú onih poflih, koyi opchienim naçinom nemogufe dofpitti dokle xiue yedan çlouik; alli yemá dat ná znanye da nimà mifal, ni xegliu fuoyu ú oçinftuo, k'komufmofe upútili, zafcto hottiti mifliti dà yedan, ki prianè, i uazmè toliko farçeno dugouati ná zemgli, yemá xegliu, i farçze ná Nebbu, yeft yedna priuarra vellika, od kefe nemoxe izuaditi, nè famo ná Súdu Boxyemu, dà yofcchie po fudu yednoka çlouika, i nè fafuim múdra; odklefe vidi vellika fliepochia, i tmine mnozih, ne fámo kifu Suitouni, dà i Redouni muxi, koyi protiua mnozim nadahnutyem Boxyim, koye iznutargnim naçinom gouorengim, dà dofpiyu zapliitatife, u tolike

po-

posle, zà dà sebbi nastoye, i priprauesa k'smarti, i yoic dayih stéxe konscienczia; sasuim tim nedospiyu nigdar pritarghnuti te posle sckodne Dusci, ni pustitiyih; i paruo doyde prauda Boxya suarhu gnih, i pritarghneyim xiuot s'vellikim nepokoyem, i smergnom, gnihoue Dusce, dà s'mallim zgodyénye m, i xalosni umiru. I ni drughi uzrok ouoga vellika zla gnihoua, nego zaç dasce slobod sami sebbi poçignati yedno dugouanye, a pak drugó, a pak tretchié, nesuarscuyuchi niyedno od tih, pustiusci se poteghnuti, alli od lakomie, alli od ohollie, alli od sarxbé, i inih pohlepih, zabiusci oni konacz kiyih çeka. Neznam kakose pusc chiayu zaslipiti oui putniczi, i meu mnozimi stuari, ké pazé, i xelé, neghledayu zançicze, kimi véxu samih sebbe, stim naçinom, kako dà ne nasliduyu putouanye, ko bihu poçeti Dusceunoga xitiotta, i púta, ki pegliá kxiuotu viçgnemu. Sada reçzimo, da yednomu od ouih doyde yedna nemoch sibré, alli oghgnicze zalle, pitam ouoga Karscyanina, ki se ye suoyom vogliom vezal, i zaplel s'toliczimi zançiçzami poslih yoscche nedospiuçnih, nimagne tim naçinom,

opraugſienih, dabbi mogal ſmiron, i prez uuridyenya Duſce datti red drugomu, i uſſatiſe dachie dobro proyti; çachie uçiniti ſadá oui obnyat tugom oné ſibré, i tolliko ſmeten, dà yedua moxe ime Boxye zazuati? Gnegoui poſli hotilibbi yednu glauu zdrauu, i mnogo naſtoyanye, i dugo urime, zà narediu ſtuari ſuoye, i iſprauitiyih ſtrahom Boxyim, neuçiniuſci neprauo, alli kriuo iskargnemu. Ca dakle yemá uçiniti, pokleye oçitta ſtuár, dà ni napuno ú ſuiſti, i nemoxe miſal na to ſtauiti, à pak nima ni urimena, zaçga zouu napriſcno na Súd Boxyi. Niſu ouo nikè priçicze taſcchie, alli ſtuari, ke ſe ú ritko zgayayu, dalli çeſto, i opchieno, i s'tolikimi ſtraſcnimi zgodyenyi onih, ki ouako neprìprauni, i ſmeteni umirayu, dabbi yemalli kamenya zgroziti, i çiniti puczatti; i za to ono mallo Bogoſtraſcnih, koyi yemayu ke rabotte, i poſle, i ſcgnimi yemayu pranoxelinye dobro umriti, i yoſc daſu pria pomagnkauali ú ouoy ſtuári; dalli kadſe ſpoménu dà po razlogu dobbi, alli nemochi, priblixaſe gnihouo urime, uçiné yednu uelliku ſillu, i raſtarghnu ſue one poſlę, i yoſc dà s'ſckodon
mno-

mnozih ſtuarih utimenitih, ter naſtoye odſtupiti, od tih rabót, pò ti naçin, dá ti poſli nedayu nemir, i nepokoy, ú onó kratko urime, kad bude potribba naſtoyati ſaſuim Sarczem ná oni nayuechi poſal viçgnega ſpaſenyá. I ú ouó naſce urime naſcalſeye ú ouom mallom broyu ouih mudrih, ki neſamo iné poſle, dà i Kraglieſtuo ſuoye prida, ſuomu paruoroyenomu, odſtupiuſci zà pripraui tiſe ná ſmart, oſtauiuſci nauk, i zarczalo izuarſnoga Bogogliubſtua, i Sada razmiſli, i proczini dobro ſuaki, yeli ú broyu ouih mnozih zapletenih ú poſlih, i rabotah zemagl skih; çuuayſe dobro nepoſlouati ſuoya dugouanya prez ſpomene ſuoga koncza, i naſtoy zarána otreſtiſe od gnih, zá mochi odgouoriti ſuomu Goſpodinu, kada doyde uçiniti razlog s'gnim, i datimu, alli viçgne utiſcenye, alli viçgnu mukku.

Deueti nauk za dobro umriti, a to od nastoyanya onih dillih kripostnih, kasu vechie potribna na urime od smarti.

GLAVA XI.

DAbbih ya yemal chiuchienye, i razum Boxanstueni, i milosc-chiu, alli karitad prema Iskargnemu, ku yemayu druzi vechié prosuitglieni, uzgalbihse, i tuxilbihse velle ná ouomú mistu od nepomgne, nerazbora, i nesa-znanya Karsctyanih. Zaç buduci i onni nauçni priuiditi, i dobro promissliti do-yedne riçi, ku kadgodir yemayu besidi-ti prid yednim çlouikom, koyiye prili-çan k'gnim, boyechise dayim nezamiri ú stuárih malle sczine, i uridnosti, a ne-strascese od praudé Boxyé, nise hayu pripravuiti, ni dobrose nauçiti one arté, i dilla kripostih, koya yemayu dillouati na suoye priminutye prema Gospodi-nu Bogu, à suprotiua prinemilim ne-priateglien kichieyih obsesti ú ono uri-me. Cu-

Cudnouataye ú iſtinu ſtuar, dachieſe nayti drúgoç yedan ghlauar, kiſe çini daye uzmnoxan vladati yednim Kragliestuom, i akoga upitáte da uçini yedan at, alli zlamen od Virè, kako dabiſe naſcal prid yednim Vladauczem neuirnim, kibiga hotil muçitti; alli yedan at od uffanya, kako dabiſe vidil na vratih Pakla terbiſe hotil uhititi, i pritiſnuti tuardo s'uffanyem k'Goſpodinu Bogu; alli yedan at prauoga skruſcenya, kako dabiſe vidil umirati, neimayuchi Spouidnika, alli drugoga kibiga ú tomu nauçil, i neumíuan oui takou riçi yedine rechi, ni utechiſe k'Goſpodinu Bogu s'yednim naçinom, kibi ugodan bil, i zadouoglian. Cachie rechi ouo neuminye, i ouo odiglienye od Boga? alli mudroſt, i velliçanſtuo, ſtoyi ú ouomu, to yeſt umitti ſmutiti, i poduratiti grade, i czile darxaue? alli pría ſtoyi yematti yednò Sárcze uzuiſceno, i hrabreno, koye nehaye i pogardi oui Suit, i koye ná urime, kada pomagnkaye moch, i yakoſt, i uuhglienye, alli razum zemaglski, daſe umi pomoch úyaçat, i primochi ſmart, i naghloſt Diaula paklenoga? Ca prudi yednomu Mudarczu zemaglskomu çi-

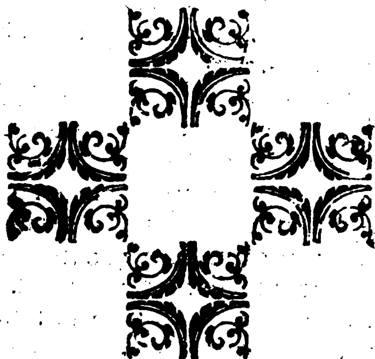
niti vartoglávati poghlanicze Suita,
ako neumi', ni nastoyi znatti kakobise
arual s'oruxyem Duhounim, s'koyim-
se dobié Kraglieftuo Nebesko? Ah
kolikobi bilo boglié, i neizmirnim na-
çinom potribnie, dabise Karsctyani nà
urime oboruxali, i çinili oné atte, koyi
nà gnihouu priminutyu yemayuyih
kripiti, i otuoritiyin pút od xiuotta;
ya stanouitto neznam kako ú ono uri-
me, kada budé tolika moch straha, i kad
clouik páde ú niku slaboft izgubiuscise,
smiscgliayuchi grihe mimoscaftne,
smart prid oççima, Súd Boxyi blizu,
i Pákal otuoren, hochie moehi uçiniti
yedan at od Virré (po priliczi) i od xí-
ua uzdanya', koyi ú uas proscáftni xí-
uot, alli nigdar ni uçinil te atte; alli
akoye ke uçinil tolikosu bili martui,
i mlaczi, dá mallo prudé zà onó urime,
ú kose hochie yakoft, i kripoft vellika.
Zato dakle kochiese múdro vladati,
nauçise naçin zà çiniti oné atte, s'kimi-
se ftiçe dobitye, kakosu atti, to yeft
dilla, alli z'ameni, od Virré, úffanya,
gliubaui Boxye, i skruscenya, sczine-
chiyih kako blago priczigneno, i pri-
flatki plod Karui Isukarftoue; i ako
yemà kó xelinye dobro umriti razmilli

oni

nui razlog priuélike potribbe, i uridnosti, dà ako budé nastoyati nà oué atte, ù mnozih úzroczih, alli od smarti nenadine, alli akose zgodi daye izgubil tiç, kakose zgava mnozim; moghlobi bitti dase shrani çinechi oué atte na tih prigodah, kad nebbi mogal priati Sakramente, à da inako nebise shranil. I pokle oui razlog istini kaxe daye yedna priuisoká mudrost umiti çiniti dobro oue atte; to yest dilla; sutuyemo zato, i priporuçuyemo suakomu kako mnoghi Slughe Boxyi, velle sczine-ouu stuár, to yest dà nastoyé ukrelli malahno urimena, i yosc zà yedan-osmi dil ure nà dan, i odstupiusci, ú kogod misto molitué pokoynu, dase smisli daye nà smarti, i daye kruto napastonan od neuirnosti, ód neuzdanya, i omrázi suprotiua Bogu, i naslachyenya ú grihu; protiua kim napastouanyem yemayuse usilouati çiniti snaxno oué xiué atte od Virré, Vffanya, Gliubaui Boxyé, i skrúscenya. Stanouito bitichie yedno nastoyanye prikoristno, i pripodobno zà konacz ki xelimo i ischiemo, dà dobro umremo. Pó ti naçin dà çinechi isté atte ké yema çiniti nà ças od smarti, naytichlese oruxan-

Virrom, Vffanyem, Gliubaugliu, i inîmi kripofti, s'yednóm neproczignenom utihom Dufcé, od kŏye ulifcenifu oni ki xiuu nepomgniuo ú ouomu; kako razloxno, i mudro moxe fúditi oni kife naydé nà fmarti od nikoliko Slúgh Boxyih virnih, i zamirilye razlikoft onih ki nà Suitu opchìenim naçinom dobro úmirayu.

Od' ouih Attih obilatie gouorife ú drugómu Dijlu nà Poghlau IV.

Na-

Naçin od Attih, illi Dillih potribnih zà pripravitise nà smart zà priatye suetih Sakramentih, i zà priati millost Boxyu, i ùmnoxatiyu; koyse yemayu çesto opchiti, i naulastito veçer kadase zuoni Zdraua Maria martascka, dobiyuchi vazda proscchienye çetardeset dan, koye Biskupi od mista mogu dopustiti.

Parui At od Virré.

YA Gospodine moy tuardo, i stanouitto virruyen, sue ça virruyé, i darxi Suéta Matti Czriqua Katoliçanska; i osobitto onó çase uzdarxi ú virrouanyu; i zá ouu Suetu Virru pripravansán datti tisuchkrat moy xiuot, kakosuga Sueti Muçeniczi dali, i obitan, i prisixen ná Sueto Euanyelye, pro-

produxiti ú ouoy Virti do koncza xiuotta.

Drughi At od Vffanya.

YA Gofpodine uffan ú vafce milofardye neizmirno, i u karu Ifukarfta prolitu záme, dachietemi proftiti fua úuridyenyá kefán uçinil fuprotiua vafcoy dobroti, fagrifcuyuchi, dachietemi udiliti vafcu miloft, i pomoch, da nigdar vechie nefagrifcin, i dachietemi datti viçgné Blaxenftuo.

Trétti At od Gliubaui, illi Karitadi.

CAchiuuam datti Gofpodine moy, zá tolikè dáre keftemi udilili, naulaftito dafte umarli zame ná Krixu; daticiuuan yedan dár od Gliubaui; Euo vellefe vefelim, i raduyem dafte fuemoguch, iftá lipoft, iftá múdroft, i dobrotta neizmirna; fczinim, i darxim vafcu vogliu ifpuniti vechié nego

fua-

ſuako ino dobro, i zá nepriſtupiti, i neúuriditiyu, pripraunanſan umriti tiſuchiakrat, xelin dá vaſca dobrotta bude od ſuih poznána, ſčtouána, i gliubgliena, i naſtoyatichiu koliko vechie mogu, dauas ſui poznadu, i gliubé.

Cetuarti At od Skruſcenya.

KAyemſe, i bolim Goſpodine od ſuega Sarcza moga, vechié nego od niyednoga drugoga zla, daſamuas úuridil çinechi vellekrat protiua vogli vaſcoy prisfetoy, i ſtanouitto odluçuyen dá nigdar vechie nechiu nas úuriditi, i dachiu ſue vaſce zapouidi obſluxiti.

Péti At, od Sakramentih xeglia.

INekami proſtite grihe moye, hochiu, koliko pria iſpouidityih, neka primen, moch, i kripoſt neſagriſceuati,

ho-

hochiu çesto pokripitise Suetim Sakramentom, Tila, i Karui vasçe.

Molitua.

CInite Gospodine dà sui oni kise nahode sada, izdiscuchi, pripravese dobró nà smart s'ouimi pet Attih. Amen,

Desceti nauk, alli pripraua nà dobrù smart, to yest nastoyanye protiuitise kripko i barzo napastouanyim, neka Dusca nà urime od smarti, nebude naghlo stisnuta, i pridobita od gnih.

G L A V A X I I.

NEmorese nikahor riçmi izrechi, od kolikeye potribê nastoyati protiuitise snaxno, i hrabreno napastoua-

uanyu, i odaghnati, i pritarghnutga udigl na poçetak, za nauçitise ú ono nayzadgne urime kripho aruati, kada Diaual usiluyese uçiniti sue ono, ça moxe, i umi za pridobitti Duscu. I ouo sui opchieno Karsctyani znadú dà aruanya onogá urimena yesu nayuechia, i daye potribba vellikè yakosti, razúma, i hitrosti; Zatoye potribba stauitti osobitú pomgnu, i velle izuarsno pripraugliènye zà ono urime. Oua pripraua yest yedan naypoglauitiyi sdil nauka Krixa Isukarstoua, zacye sasuima protiuna putti, i gné pohlepi, i çudnouaté stuári diluye ú onih, kiyu virno budu izuarsciti, zascto ostran ukrochienya, i pridobiuanya kose dostighne, i steçe od ouih pohlepih xiuinskih, i ostran lika i dobitka mnozih zasluxenyh, i dostoyanstuih milosti, i slaue, çini Saicze hrabreno, i obiçayno nepridáuatise nepriategliem. Toye osobitto oruxanye Duscé, za proyti prez sckode, i zá primochi udorcze yednoga toliko yidna i bisna nepriateglia. Zá razumitti dobro ouu stuar, proczinimo ono çanam daye na znanye Sueta Matti Czriqua, koya dubokim suittouanyem Boxanstuene mudrosti, ponauglia

glia suaki dan ene riçi Petra Suetoga,
1. Pet. 1. *Bratyo, stoyte pomgniui, i bditte, zaç Diaual protiunik vasc, obtiçe iscchiuchi kogabi razdarl, komu protiuitese kripki ù Virri*. Ouá straxa nebbi toliko sarçeno zapouidana dase çini, ako nebbi bila ghlauna potribba. Ouo oruxanye s'yakostyu Boxanstuenom, nebbise suakdagnim naçinom prosilio, dabbise nebilo boyatti suakdanye poghibili, i dabbise nemoghlo zgoditti, dà yadouiti oni Lau, suaki dán mogalbi datti nayzadgne naskoçenye, buduchi da prez razlikosti dobbi, toliko mladi, kolikó stari umirayu. Prohodechi dakle, kako oua stuar, tribuye rechi, dà misal Suete Matere Czrique yest, datti nà znanye suakomu s'ouimi riçmi suakdagnimi, dá uçini ouu priprauu za nayzadgnu aruagnu, nastoyechi protiuitise napasti s'yakostyu virré, uuisçechiuyuchiga yoscchie, dá oruxanye osobito zá pridobitti, yest uçinilti veliko, i hrabreno Sarcze, i dase nigdar neprìdá nepriateglíem suoyim. O dabbi sui Karstyani priali prosuitglienye dobroté Boxyé, zá poznatti, kolikoye potriban, i pristoyan ouí nauk, à naipastiço gliudi Czriqueni, i zá proczinici

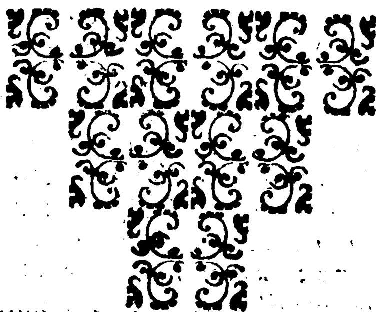
re-

reçené *Apostola* riçi, koyesu punne xe-
linya i xurbé Karsctyanske, i koyese
naulastito pristoye Czriqui ka voyuye,
koyoy vazda gne progonitegli vidini,
i neuidini, prikaxuyu aruagne.

Dalli, ça z'bolestyu velikom gouo-
rim, velleyihye mallo, i onih yoscchie,
koyi sueyer ponaugliayu oué riçi, i dru-
zim straxu çine, koyi z'ganutyem Sar-
cza, i onako kakobi yemalli, razumiyu
ono çá gcuoré. Dallichiése kayati,
i moghlobi bitti dá kasno, kadyim ne-
bude pruditti. *Isti*naye dá Diaual pri-
máxe onih, kih vidi strahgliuih, i mallo
hrabrenih ná aruagnu, i suprot tako-
uim naskáçe velikom naghlostyu, zaç-
muse vidi, dá koyiye mallouridan, sam-
ye sebbi kriu daye takou. I tako vide-
chi dáni oruxan, paçe çinechimuse
daye ostauglien od Gospodina Boga,
záto zoue sue Diaule iz pakla suproti-
ua tomu; kakono gouori Dauid:
Bogbye ostauil gnega, zato progonitega, i ubitite, zaç nie kochiega izruk nam oteti. Psal. 70
Ouaye misal Diaula, kada vidi
kogagod mallouridna, i mallo rasazna-
na milosti Boxyoy, i dá mallo scgnom
nastoyi dillouati. Dalli kada zdrughe
strane vidi yednu Duscu kripku, pri-

pra-

praunu, i virnu, koya s'oruxyem millo-
sti Boxye, ne dobro duighnese napast,
dayoy udigl odsiçe glauu, tada strascise
Nepriategl, i odstupi radi nenauidosti,
koyu nosi, nehtechiyoy datti toliko la-
gahnu prigodu od nouoga dobitya,
tako dá ona Dúsca gré dobiyuchi nouu
sminost, i yakost, i tako ná ças smarti
zákonito aruese, i ostauiusci nepriate-
glie porugane, uzayde dobitni-
cza, s'palmon ú rukah
ú vikougnu slauu.

Od

Od yedanadestoga nauka, to yest nàminiti malahno urimena, zà dà promisli çlouik tugu, i aruagnu smartnu, çinechi mnoghe Atte kripostnè, neka pàk na ono urime bude ustarpgliena, i skladna s'Vogliom Boxyom.

GLAVA XIII.

RAzmiscglienye texkih i yadouitih zgodyenyih, i opchienim naçinom priuidyenye zla kó yemá doyti, odnosi dobar dil tughé, i ú dusci bogogliubnoy, çini mnoga dilla koristna, kakose moxe viditi u onih, koyi dusceuno, i xelinyem zá spasitise, strate koyegod urime ú promiscglianyu nayzadgné túghe smarti. Oçit razlog yest ouoga nauka, zaç kad yedan Karsctyanin stauise misliti trúd, i aruagnu smartnu nastoyechi koliko boglié moxe, chiutiti bolesti, i razmisliti poghibil koyaye ná onó urime, ni

drugo, nego vechiekrat umirati, i tako osladiti i olahçati onú oſctrinu i gorkoſt nayzadgnu po moguchioy miloſti Boxyoy, toliko dá kadá ſmart iſtá doyde, naydeſe Duſca priprauna, i neçiniyoyſe ſtuár toliko noua, i ſtráſcna, koliko, onim ki to neſmiſcgliaſce. I ça velle prudi, daye uçinilla oná Duſca mnoghé odluke, oné trúde i boleſti podniti s'uſtarpglienyem, prikladayuchiſe s'voglion Boxyom, ká ſtuar uzrokuye dá ná urime ſmarti, oná Dúſca naydeſe velle olahçana, i oruxana protiua priuarkam nepriateglskim. Nitie yedina ſumgna, dá ouó promiſcglienye, i priuidyenye, ſtuarih keſe zgayayu ná ſmarti, yeſu od veliké koriſti zá ono urime, á zá ſadagnè yeſt mogúchie ponouglienye, i pobogliſcanye xiuotta Karſctyanih. Dalli nikako muçnoye odluçiti magliahno urimena zà ouó promiſçglienye, à tóyé ouá yedanadeſta n tredba oué pripraué. Da ko xeli proyti onú àruagnu prez ſckodé, i ranné Dúſcé, nechie darxati daye ſtuár toliko trúdna odluçiti yednu pol ure, alli çetuarti dil, yednoga dneua ná Nedigliú, zá pomgnino promiſliti, i ſarçeno onu nayzadgnu aruagnu, s'ouimbo ma-

gliah-

gliahnim trudom; i s'onim drughim naukom, nepristáne, i çésté spomené od smarti, vçinise podobna pripraua zà dobro umriti; Zaç od ouoga promiscglienya skupgliase velik plod od mnozih kripostih, velle prudnih zà suakó urime, dà osobitto zá onó nayzadgne, ú komu videse mnoghé smútgne, yoscchie ú çegliádi Redounoy, koyi zá nebuduchi priuidili onó priminutye s'onim naçinom kimse pristomi toliko potribnu poslu, kadyimse nayi toliko potribnu poslu, kadyimse na-yuisti glas dachie umriti, toliko prezrednose smúté, dà velle zal nauk dadu onim kiyih vidé, i ostran toga çiné sámi sebbi priueliku sckodu, zaç poklenyim ti glás smartni ranni Sarcze, neumiyu odluçiti, ni prighnutiga dà misli ob Dúscì, i dà sarçeno saziuayu Gospodina Boga, i iscchiu lik Suetih Sakramentih onako kakosu darxani, negose sá suim Sarczem obráté iskatti Likarié nemochi telesnoy s'nikim naçinom mallo dusceunim, i ono çaye goré, ako s'tim uzrokom kigodir ponukayih dà nastoyé Dúsci, ukaxu toliko veliko neustarpglienye, i protiunost vogli Boxyoy, dase yedua naydé, kiyim nayzadgnu poghibil spoméne; i tako
 ni-

niki umré prez teſtamenta, niki prez iſpouidi, alli prez Sakramenta od putouanya, a kigod viſce ouih ſckod, izgubi razbor, alli riç, alliye neuoglien od Diaula s'onimi naçini, koyi kaxu praudu Boxyu, koyayih poçigne pedipſati, záſcto niſu hottili uxiuati ſlatkoſt od milloſardya. Kolikaſe vidé zlamenya, daſu oduarxeni ti takoui od Boga, koyi kadaſe vech vidé ú tisknochi, i dayimſe priblixá priminutye, neúmiyû odluçiti pridatiſe naredyenyu voglié Boxyé, nego ſá ſuom ſuoyom mochiu prilipeſe k'xiuottu ſadagnemu, dokle ſilná deſnicza praudé Boxyé odczipiyih, i podayih pod oblâſt ſmarti, i pakla. Napokon doydé oni ças, i izuarſciſe odluka ſuarhu nepraudenoga, i odiliſe od onoga, çaye gliubil protiua zapouidi Boxyoy, i rekalbi da Goſpodin Bog gouori oné riçi yednim ſtrahouitim glaſom: *Budi odczipglieno od*
Iob 18. *gnegoua pribiualiſçchia uſanye nepraudnoga, i naskoçiu nà gnega ſmart, potlaçiga, kakono yedan Kragl kiye pridobil nepriateglia ſuoga.* Od ouih poghibilih, bitichié oſſlobodyen od Goſpodina oni, koyi pri urimena vechiekrat umirá s'vogliom, razmiſcgliayuchi
pri

pri ſmarti, kako çlouik mudár, onó ça-
muſe yemá zgoditi. Dakleye dobár
Suitt ná ouó naſtoyati, ú urimena ká od-
luçimo, zaçye poſal od neizmirné ko-
riſti, i potribé, kakono çiné niki Redo-
uniczi tiskniega xiuotta, koyi me-
ú razmiſcglianyi razdiglienimi po ſuaki
dan nediglié, namignuyu, yedan dan zá
reçenó promiſcglienye, kako yednu
ſtuár od veliké koriſti duhouné. Sadà
ſuaki oſtaui nà ſtran niké ſúde i miſc-
glienya gliudih ſuitounih, i nemoy vi-
rouati priategliem teleſnim, koyim-
chieſe, moxe bit, viditi, dà obſluxenye
ouogá nauka, nechie bitti drugo, ne-
goſe xiu zakopati ú greb, napuniſſciſe,
pri urimena túghé i neueſelya. Ni tó
iſtina, zaç duhouna razmiſcglienya,
i yoſc daſu zdruxena s'plaçen, ne zlo-
uoglié pó naçin kako Suit miſli, dalli
pri kripe, i veſelé Dúſcu, kakoſe oçitto
kuſcá ú prauomu, i ſarçenomu skruſce-
nyiu, koyé oçima teleſnimi vidiſe velle
zlouoglno, dá ú iſtinu punoye nepro-
czignena utiſcenya, zaç uzrokuye ye-
dno xiuo uffanye punno veſelya ſtano-
uitoga, oſtran dà opchienó ſuà dilla,
praudé i dobroté, dayu veſelye, kako
Dauid razumiaſce ú onih riçih: *Prau-*

Psal. 18. *de Goſpodigne upraumeſu, veſelechi Sarcza*, to yeſt, dá yemayu tú oſobſcchinu veſeliti dúſcu ú koyoyſu. Dalli reczimo, i prem akobi ouo promiſcglienye bilo zlouoglno, kako ſudé oni ki gliubé oni xiuot, velleye dobár ſuitt, kupiti s'mallom zlouoglnoſtyu, viçgné veſelye, koyé prauedni ná urime ſrichné ſmarti ſuoye, poçignu okúſcati.

Od naredbè duanadeſtè zà dobro umriti, to yeſt, ſuaki dan çinitti odluku Vladatiſe onoga dneua, kako dabi bil prauo nayzadgni xiuotta.

GLAVA XIV.

NAuk oui yeſt od tolikê potribê i koriſti, dá yedni duhouni, kihye mallo ſada ná zemgli, obſluxuyuga, velle tisknie, nego ya iſcchien od onih ki ouo ſ&é; naſlidoualiboſu ú ouomu ſtáré Suéte Otcze, zaçſu darxáli i iskuſilli, dayim mnogo ſluxi zá xiuiti s'na-

prid-

pridkom izuarſnim, i zà naytiſe pri-
prauni kadyih ſmart naskoçi. Rekoh
daga obſluxuyu s'vechiom tiskno-
chiom, zaçyim ni doſti yednoç alli
duaç nà dán odluçiti, dalli ú poçétak
ſuakoga dilla koyé çiné, pripraugliayu-
ſe velle naſtoygliuo, çiniti yedno po-
yedno, kako dabbi ſuakó od gnih, ye-
mallo bitti nayzadgné, i doſpiſſciga,
dabbi yemalli bit zuàni nà Súd Boxyi.
Mnogoye razloxan i priſtoyan oui
nauk, kakoſe znà oçitto, zaſcto, ko ne-
uidi, dà, noſechiſe çlouik ouim naçi-
nom, s'odlukom i miſalyu çinechi dil-
la, kako dabi yemal bitti udigl prika-
zan prid Boxye priſtolye, ko neuidi,
dim, daga to çudnouatto pripraugliaa,
zá gnegouo priminutye? Nú promiſli
ſuaki, dabimu bilo iſtinitto oçittoua-
no, dà danas bitichie gnegouo primi-
nutyé, s'kim uxganyem Sarcza çinilbi
oná dilla, koyaye odluçil uçiniti? Prez
ſuaké ſumgné uçinilbiyih velle izuar-
ſnie, negoyih çini. I zato koyiyih oua-
ko çini, nebuduchimu oçittouano, na-
hodiſe pripraunivi, akobimu pó ſrichi
zgodilloſe onó ça s'mudrim razlogom
ſmiſcgliaſce.

Oui nauk uçinilye mnogo dobra,
ú Kuchiah, i Moyſtirih Redounih, ko-

ya dobra, prem ako sadá Suit nepoznáye, dallichieyih pak poznatti i viditti istinu, koyá suim Sinom Adamouim hochie oçitta bitti. Dallichiemi kigod rechi; Zaçchiu ya çiniti dilla suaki dan, kako dabbi bil nayzadgni, pokle ni tako? Zaçchiu ya nastoyati, ná oui naçin dillouanya toliko izuarsna i pomgniua, pokle nezgayase, onó ça yá zamiscglian? Odgouaran, dami reçé ti takou, náç on prostire mrixe suaki dan, za zasechi dobra zemaglska, buduchi istina, dà suaki dan nechieyih zasechi? Zaç on duori onoga Gospodina suaki dan s'xeglion dá dostighné yedno posctenye, buduchi istina, daga nechie yemat vázda kadbi hottil? Rechichiemi, daga nechie yemat suaki dan, dalli dachiega kigod dan priati, i zatomuye potribno nepristatti, i nepustiti, ni magne yedan dan. Ouoye odgouor Mudrih ouoga Suita, i ouim odgouorom hochiese ukazati, kolikoye pristoyna ouakoua pomgna. Zaç ako priategli ouoga Suita, nasllogneni ná nikó zamiscglienye, i uffanye nestanouitto, kako reksci zà dotechi yedno posctenye, alli starisciinstuo, çiné suaki dan, i staugliayu pomgnu, kako dabbi oni dan yemalli dotechiga, buduchi
isti-

istina dá vechiekrat nedostighnuga ; zaç nechie yedā Karsctyanin çinitri suakidan dilla suoya obiçayna, kakobiyili çinil dabbi znal daye ono nayzadgni dā buduchi isciniro, dachie bit nayzadgni yedan od onih, koyih pobraya ? Nechié dá ruzumiyu ouu stuar, oni ki gliubé oui xiuot, dalli ouó isto prihignenyé yemá ganutti vechiè onih, kise boyè, i xelè suoye spasenye, gouorechi, Opchienaye priuarra onih ki po scirokomu putu gredú, nastoyatti zà uçinitise viçgni nà zemgli akobi moghli ; nischie nemagne, razuminye, i stanouitie promisçglienye prauednih, kihyè mallo nà zemgli, yest sczinitise, kako dasu odluçeni nà smart koyu çekayu suaki dán. Dakle boglieye ouim drughim naçinom nositise, i xiuiti, kako dabbi prauo suaki dán, nayzadgni bil nascega xiuglienya. Ouakosu xiuili, nè samo Muçeniczi, koyi suaki dan çekahu od Poganih smartnú osuddu, dà yoscchie i Sueti Ispouidniczi, i ini prauedni od izuchié Suetignè, tako dà onni nauisçchieuahu samiri sebbi smart suakdágnu, zbudyuyuchise suaki dan, i potiçuchise s'ouom misalyu, dillouatti sarçenim uxganyem, kako dabbi oni dan ki nasliedouasce, neimalli vechiè yematti urane-

mena dobiuati, i dugouati ſpaſenye ſuoye. Iſtinim naçinom glaſye prauednoga oni, ki reçe Apoſtol Korin-
1.Cor.15. tianom; *Ya ſuaki dan umirran*: i s'ouim chiemo doſpiti ouo poghlauglie, nagouarayuchi ſuakoga dá zapiſcé ú Sarczu ouu beſidu Apoſtolsku, pò ti naçin, dayu on iſti ſtaui ú dillo, onako kako Sueti Paual pridauaſceſe, i ſuaki danſe podlagaſce ná ſmart. Ouobochie rechi, umirati ſuaki dan. Tako ſuaki duſceuan Karſctyanin, koyi xeli dobro, i çeſtito uçiniti doſpitak xiuotta ſadagnega, yemaſe s'vogliom pripraugliati ſuaki dan ná ſmart, onako kakono prauedni çiné kadá iſtinim naçinom gredú s'ouoga Suíta ná Nebeskú didinu ſuoyu, zaç onni tadá yemayu xegliu ſuoyu prighnutu k'vogli Boxyoy, i prikaxuyuſe, kako ná yedno poſuetiliſcchie skupá s'mukkon i s'ſmartyu Goſpodignom, kakochièſe skázati dolli nixé ú petom poghlaugliu, drugoga dila ouih Kgnixicz. Ouako razmiſcgliayuchi Sueti Barlam, reçe Kragliu Yoxafattu, dá putouanye k'xiuottu viçgnemu yeſt, martiriy, alli muçenye, po prolityu karui, kako ú paruó urime Muçenicci, ſami yeſuſe pridauali ná ſmart; Alli pó muçenyu pouoglnomu po-

pokoréli ofctra xiuotta, onako kakô, kad priftafce progognenya prottiua virri, Karfctyani koyi oftafce, obrafce febbi pouoglni martiriy, illi muçenye, trudna xiuotta i pokornoga, ú zatuorih, ú puftignah, i ú fpilláh: Zaç oui púc otuorinam, parui profcadfci po gnemu, Ifukarft nafc Gofpodin, kako praugliá Damafcen ú xiuottu reçenoga Barlama, ná poghlaugliu duanadeftomu. Vifce toga Guglielmo Sueti, oftauiufci vladanye fuoye od Aquittánie, i uçiniufcife pokorni Puftignak, i Naflidnik ouoga nauká, ouako gouorafce, dà oduarkfci fuaka zalihá i razkofcná, famo yemáfe dopuftiti ouomu tílu, onó çamuye od potribé zá uzdarxatiga. Koliczim Kragliem ú pakal poftauglienim, gouorafce oui Sueti, zadouoglnabi bila, ofctra odichia Yerolima Suetoga, fukgna Beneditta, Suze Arfcenia, golochia Apoftola, Lonacz Proroka Elixeá, i takouih drughih nifcchiette, i ubofctuá, zá ofloboditife viçgnéga uaya, i dobitti onó velikó dobro koyefu izgubili. Nikomur dakle nimayufe viditi ufilne oué ftuári, radi veliçiné dobra kó xelé, alli zla kogafe ftrafcé.

Nauk trinadesti zà dobro ùmriti, to yest, iskusceuatti suaki dan konscienczіu, yemayuchise koliko pri datti razlog Gospodinu Bogu.

GLAVA XV.

ZGóra kazasmo dá Karsсtyanin, neboyise toliko smarti, zá onó çaye onna ú sebbi, koliko, za ono çá zágnom slidi, to yest, od Súda Boxyega, i zató pripraua onoga ki xeli dobro umriti, yemá bitti s'ouin obziranyem, i misalyu ná Sud Boxyi. Toliko dà, onichiése nayti dobró pripraúan, koyi budé dobro razredil suoya dilla, i uçinil suoye raçúne., zà datti razlog od suega çayę dilloual. I tako prauglia Euangelista Mattiy, kako Gospodin
Matth. 25. Isukarst pokle reçe oné riçi; *Bdite, zaç neznàte dnena, ni çasa*: nadodà pritaç onogá çlouika, koyi hotechise diliti daleko, zazuá Slughej suoye, i razdiliyim talente, à pák reçe; *I na-*

kon

kon dugo urimena, *doyde Goſpodin ſlug onih*, *i ùçini raçun ſcgnimi*; kako dabbi rekal, dá kadá Iſukarſt doydé, i kadá zoué k'ſebi gliude, ná ſmarti ſuakoga gnih, ſtauiſe razlog çiniti ſcgnimi.

Koliká dakle pomgna yemáſe oudi ſtauiti? Kó nezná, koliko izuarſno uſilluyuſe Meſctri od kuch poghlauicz i Goſpodé Suitouné, zà dà çiſto i doſpiueno pridadú razlog ſuoyim Goſpodaron od ſluxbé i tratgné blágã gnihoua? Nitkor nebbi mogal virouati, zalihé pomgne, i brighe koye yemayu ú ouoy oprauı, dabiſe ſuakdagnim naçinom neuidillo. Dakle ako ouó prohodi ouim naçinom, kó ſpametnie ſuittouanye moxe obratti çlouik, ki yemá pridatti razloghe toliko veliku, i prauednu Goſpodinu, nego velle pri uazeti urime, i ſtauiti pomgnu, uçiniuſci kako yedne Kgnixicze, ú kih piſcé, i zamirà dan pó dan, onó çaye priyal, i çà trati, neka nebbi nághlo, i nenádino bil pritiſnút od ſmarti i Súda Boxyega. Nebiſe moghla izrechi pomgna, koyu ú ouomu ſtaugliayu prauedni, pokle oſtran drughih ſtuárih yeſu yedni, koyi zgóra reçene Kgnixicze piſcuchi zamirayu velle pò tanko, zà uçinitti koliko

ko boglié mogu zadouoglno, fuomu Gofpodinu. Niyim dofta uçinitti, kakofmo rekli, ouu zamirniczu dagnu, dalli ftaué pò rédu, nà çláne fue urime xiuotta fuóga, toliko dobro pobroyeno i razrédyeno, dá akobiyimfe prigodilla nemóch nághla i téxka, udiglié, s'mallim crúdom telefnim, à s'velle uxgánim ikrufcenyem, uçiné ú kratko urime, opchienú ifpouid, çnyuchi ú iftoy onoy túghi, ugodni plód onogá fpafenóga trúda, s'kimfufe pripráuglia-li, i pritekli ono urime od tolikė potribe. Ouako prauedné Dúfce pomgniuo, i múdro noféfe, ú priuelikomu, i priuridnomu poflu gnihoua fpafenya. Nifuyim dofti nikė fridgné pómgne, dalli koliko vechié mogú, ifcchiú, onó çaye vechié fiéto, ftanouitié, i vechiega utifcenya, zá nayzadgni konacz xiuotta gnihoua. I zà uçinitti vechié zadouoglno fuoyoy konfcienczyi, alli Dúfci, mnozi Slúghe Boxyi, darxé yedan naçin, zá iskufitti fámih febbe, toliko izúch, dà oftran ouih pomgnih opchienih, ké çiné Redouni tiskniyih Redou, od iskufcenya fuakdagnega; onni çiné tó iskufcenye prezpriftanka, ńé fámo od fuakogá dillouanya yedno-
gà

ga poyednoga, dalli yoscchie ispugnuyu niki naçin osudê, protiua samin sebbi, kako izuarsci tegli praudé Boxyé; takoj dà kadà kógod i magliahno pomagnkanye uçiné, neçekayuchi drugó údiglié uçiné kugod pokorru pristoynu onomu pomagnkanyu, priliçnu onóy pokorri, koyu nauçnisu dauati Ispouidniczi zà takoui grisi. Ouosu virni texaczi, kóyi nechié bitti okriugliêni nà ças gnihoué smarti, yemayuchise suakoyako izuarsciti besida S. Paula, koyi reçe onamo Korintianom; *Dabissmo samih sebbe sudili, ù istinu nebissmo bili od Boga osudyeni*. Gliudi veliki, i poghlauicze ouogá Suita, umichi ú zemaglskih, bogatti i moguchi, nechié dà ob ouom mislé, ni dáse peçalé trudechi (kakose gnim çini daye trúd) osudyeuati samih sebbe, negó hochié skúpgliati sueyer uztok vechi Súda dosceastnoga. Dalli neka çiné ti takoui nà suoyu vogliu; à suaki boyechise Boga nasloy nasliddouati praudu prauednih ako xeli prikazatise s'uffanyem prez straha prid licze Gospodina nascega Isukarsta. 1.Cor. 11

Cetarnadesti nauk zà dobro umriti, yest vazeti niki naçin zà pedipsati tilo, nek à bolli, i tùga smartnà nebuduga toliko nemogliti, nek à Dùsca neizgubi spomenu od Gospodina Boga.

GLAVA XVI.

PEdipsati, i kretitti ouó tilo, ni drugo, negoga úuixbati, zà dà umré nà suoye urime, odnimgliuchimu dil straha, i mukkee, koyu smart s'sobom donosi, onim ki nenastoyé pripravitise zá priatiyu. I tako vidimo, dà kadá tilo neuoglienoye komgodir dugom i trudgliuom nemochiu, Dúsca xeli izayti iz gnega, kako iz yedné tamnioze i suzagnstuá, i çeká dan od umartya, kako dan od odkúpa, kakose moxe viditi ú raaliczih Kgnigah Suetoga Gargúra Papé, koyi od Gospodina Boga bi pohodyen s' velikimi nemochi, i ostrimi bolésti. Buduçhi dakle ouá stuar oçitta, oni koyi ni ouako pohodyen ni pedipsan od Gospodina Bo-

ga,

ga, pedipſanyem kó çini dà omarznè oui xiuot akochieſe múdro, i ſuéto po-niti, yemá on ſam ſebbe pokoriti s'kim-godir ukrotyenyem alli teleſnim trudō, koyi tílo zló napraugliayu, i odnoſemu, i úgáſe onú xiuóſt alli obiſt putti, kón chiúti ſuakú mallu utisku i poraxenye. Zaç akoga púſti çiniti nà ſuoyu vogliu, dó iſtinè hochieſe uçiniti toliko ras-koſono, i razbludno, goyechiga dobró, i zgayayuchimu, dą ú nayzadgnoy ne-mochi, hochiemu datti veliku neuo-gliu, i oduratitichiega od xeglié, i na-ſtoyanya ſtuárih Boxanſtuenih.

Oni koyi toué, i goyé tílo, yemalibi tmiſcghati, dà oná razbludyenya, i ú-godyenya, pó niki náçin ſuéxu Dúſcu ú onoy urichi zemglié, i colikoyu yako ukoréne, daſè pák hochie, vellika ſillà zà izguliciyu, i razlúçiti od tíla kóye urichia çaruih. Zatoye vellie múdro ſuittouanye, poçetiyu odczipglieuati, i mallo pó mallo razluçeuatti, zà neká pák nà oni ças nechiúci toliku boléſt, varayuchi nikom ſuéſom priuarom ſa-mih ſebbe, tako dà mnuchi umirayu, s'naſtoyanyem nà ukrotyenye tíla, ú tomú naſliduyuchi Suètih, od koyih, niki s'xexini, i s'oſctrinom, pridoſce

nà niku vafft fmarti pri nego úmrifce, dáfe vidyáfce, nimàhu drugó, nego koft, i koxu, kako ofobitcofe fcti od onogá velikóga Otcza S. Baxilia. Tim naçinom reczmo çiné pravi Duhougnáczi, obfluxitegli ouè naredbè od ukrotyenya tila, kakono ki putuyú po Moru, koyi, kadfe duighne yedna ftrafcna naghloft vitra, ouakofe naftoye pomochi zà shráviti xiuot, mechiú ú Móre, zà olahçati bród, alli plau mnoghè priczignene ftuári, koyè farçeno gliubgliáhu. Iftinaboye, dà fuaki hochiè dobrà fafuim Sarczem fuoyoy putti; dalli vaglia fmifcgliati dafmo pó frid valóu yednoga Móra mnogo naghlo fmuchiena, pó komú mallo brodóu prohodi prez pogbibili: Zaç koyi hochie bitti od broya onnih kihye mallo, potribnoye dafe olahçà od ftuarih naydraxyih, neka tako shrani Dúfcu fuoyu. Tako uçini Apoftol Paual Suèti, ki prem dà yemáfce paruine duha, koyim, rekalbi dà mogafce nofiti fuako priveliko brime tila, fafuim tim, púfti nà ftran fúde gliudskè, i naftoya ukrotttiti, i pedipfayuchi iznemochi tilo, zà dà nebudè oduarxen, kakò on ifti gouorí; *Pedipfam tìlo moye*,

i obra-

i obratbianga u sluxbu Dusce, i ça slidi. Ouoye nauk Apostolou koyisu vazda slidili Dusce pravednè, arnuchise velle mochno protiua samin sebbi, iznemagayuchi, ró vechie suaki dan pút suoyu, dobiuayuchi duhounè mochi, i kako yé dan dár od lahçine teles slaunih, zà proyti laghgliè pó tisknochi smartnoy. Dà hochiemi kigod rechi dasu ouó stuari ritke i çudnouate, kese nebbi yemalle iskatti od suakoga; komú yà odgouáram, kako Sueti Agustin odgouori yednomu izziskouanyu prilliçnu ouom; kó on sebbi ouako çignasce, *Recbicbiemi ki god, kocbiese nayti kibi mogal sliditi stoppe Muçenikou;* i nadodaye oui Suetacz, *ouomu ya odgouaram, dà ne samo Muçenike, dalli istoga Gospodina s'pomocbiu gnegouom, ako bocbiemo moxemo naslidouati*; ça yest yedan razlog ki-oçitto ouó kaxe. Zaç ostaugliayochi nà stran inè kriposti, ú ouoy osobittoy od pedipsanya potti, vidimo Ţito Eukarsta nasçega Gospodina ú trudu gnegouè mukkee, toliko umorenoj i skonçanoj, dà nimà ça çignerya pedipsanye Baxilia ni Paula. I buduchi daye tarpil zà nekabismoga nasliduualli, ni od potribè oudise ustauitti

August. Serm. 47. de SS.

gouorechi daye onó ſtuar velle tèxka, nego pridobitti ouu miſal. I neiſchièſe od ſuakoga toliko izúchie pedipſanye, nego yedno bogogliubno, i razbórno naſtoyanye, daſè tako olahçà Dúſca od brimena ouè putti, neka, nebuduchi uzdarxàna od togà brimeña, magnúi mukku çuyè, i dobudè vechiú pláchiu, i negà zouè Goſpodina Boga s'vechin uzgányem gliubaui nà primę od ſmarti.

Od petnadeſtoga naukà, ki uzdarxi oſòbitè nikè pòmgne, kòyèſe yemayu çinitti zà iſproſitti dobrù ſmart od Goſpodina Boga.

GLAVA XVII.

NA tri glàui razdigliuyem pómgne, kèſu pò mómu ſúdu vechiè potribne zà onó pripraugliènye. Parua yeſt od dillih milosardya; Drugà poſuetiliſcchia. Trechià od Molituè, i proſcgnè nepriſtàne. Koliko od parue, ſúdim, dà nayzadgna, i nayuèchià

ne-

neuoglia xiuotta çlouiçyega yest smarte i dà nà onóm priminutyú, oni kíye sa-grisčil, nahódise ú toliko velikoy túzi, i neuógli, dà kadbise moghlo viditi onako kakouaye, úristinu ganulabi istó kamenye nà smillóuanye. Cà moxemó súdsti s'razlogom pó onih riçih, koyè Sueta Matti Czrkqua zaruçnicza Isu-sóuá gouori, kadà pó suómu slaxitte ghiu pomága, i krípí onih ki umirayu, ú to-mú Karuchi nàyuechiú potribbu ú koyse nahodè, Dakle ako yedan Kar-stiyanin znà, dasè barzo yemà nayti ú onóy nayuechióy neuógli i potribbi, çà pristoynsè moxe uçinitti, nego pro-uidàyuchi sebbi, çinitti mnogá dilla od millosardyà, pomagayuchi ú çen mo-xe zapusechienih, i potribnih, nekà i on budè pomoxen, od onogà ki vechiè od gnega moxe, ondà kada bude ú nay-zaúgnoy onóy potribbi? Obechià bo-ye opchieno Gospodin Isukarst, gouo-rechi; *Blasceni milosardni, zaçchè o-ni millosardye dostignutti.* Dakle akoye ouo obechianye opchieno, pristoynie stanouitto virnosti Boxanstuenoy, da-gà izuarsci; i kakóye nà onó urime, á koyè oni kiye uçinili millosardyè, na-hodise ú nayuechioy neuógli. I zatoy Matth.5.

 ako

ako ouà Dúſca millo ſardná, naddoda dillom od millo ſardya, koyà çini, ouú oſobitú miſah, i odluku, to yeſt, neka i onà naydè nà urime ſmarti urachienye millo ſardyà, vaglia rechi dà od ſtranè yednoga Goſpodina toliko dobrà, i virna, ú iſpugnenyu obechianya, biti chieyoy uçigneno rèçeno millo ſardyiè ú onó urime zà kóye dillouala. Rádi çesà kada çini almuſctuà, kadà úciſci xaloſnóga, kadà prime kóga goſta, alli úçini drugà takoua dobra dilla, yemá paſtoyati ſpomenutiſe ouako oſobitto naminiti, zà neka naydè millo ſardyè ú onom zapuſcchienyu nayzadgnemu, kadá nitkor drughi nechiega moch pomochi.

Drugá varſt koyu zgár pomenuſmo, yeſt od velikè vridnoſti, i potribe, çà dobró znadú oní koyiſu doſtóyno prozinili vridnoſt, i kripóſt, priſuçtoga poſuetiliſcchia nouóga Zákona Iſukarſtoua. Dakle ſuaki koyi ouó ſcti, ákoye Redounik, yemá gouoritti Miſé s'ouakouom odlukom, zà iſproſitti dobrú ſmart ſebbi, ú millosti Boxyóy; akoli ni Miſnik, yemá çinitti gouoriti Miſè s'iſtim ouim namignenyem, priuelle uffayuchi ú vridnoſt ouogá pri izúchie-

ga'posuetilisćchia. Ouóye yedna od naypoghlauitiyih pómgnih, kú moxe uçinitti ú suomu xiuglienyu zà dobró umartyé. Nemogú óude uzdarxatse, daśé yakó netuxin protiua onim Karśc-ryanom, ki yemayú mailú ściznu, i nepomgnul ú ouoy stuári, dà buduchi mnozi od gnih mallo dusceuni, sasuim tìm kadáśe nahodé ú kóygod neuogli urimenitoy, nezabudú útechise k'pomochi Boxyóy, i çinitti gouoritti Mißè, alli zà dobitti yednu práudu, alli kú drugú stuàr zemaglskú koyú xelé. I neznam naydélise ki, dà ouú pómgnu uçini zà izprositti ouú stuár nayuridniyú, tó yest dobró umriti, i uxiuati nebeské slobodścchine.

Tréta várst, yest, yedná prośegna, nepristána dobré smarti, mólechi Gospodina damu dà dobró umriti, ściznechi daye ouó naypoghlauitiyá od suih miloslih, i millośardyih ká moxe od Boga priáti. I oua prośegna nima bitti kako drughé obiçaynè, dà s'uelle vechióm xegliòm, nepristayuchi suaki dan dohoditi nà vráta millośardya Boxyega, zá izprositi tú millóst. Bazlóg zà koyi naguarámo suakogà, dà s'ouakóm ściznom, i uxgánom xegliòm

bu-

budè pomgnio ú ouom dillu , yest naà slogñen nà opchieni náuk Bogoslouácz , à naulastito Suetoga Tomala , , zaç dár od produxenyà ú dobru dó kòncza , nedoticése pò dostoyanstuu , nego pò dáru , i millosardyu Gospodina Boga , pò ti náçin , dá yedan çlouik kise nahodi ú millosti Boxyòy , dostoyi slauu viçgnú , dalli nedostoyi produxitti ú tóy millosti koyú yemá , ni toliko yer umriti ú tomú stányu : Ostayé dakle, dà buduchi pottribno umriti ú stányà millosti Boxyé za dostighnuti , slauu , à nemogúchi yedan çlouik prauedan dostoyitti dà umré ú takouu stányú , yemá pò drughi náçin ráditi , nastoyéchi izprositti kako yednu millost i dár , onó çà nemoxe dostoyitti pó prándi . Radi ouogà uzroka , yednè Slúghe Boxye nauçnisu s'nikimi riçmi osobittimi proscenyá çinitti , namignenimi , dà pó vas xiuot suoy prosè dár od produxenya , proczignuyuchi mnogo ti dàr primilli , i priuridni ; kako dabissmo rekli , onè riçi od Oçenascza, *I neùuedinas ù napast , dà izbauinas odzla* . Koyé riçi yemayu velle pristóyno istumaçenyé za izprositti od dár , zaç buduchi pri pitali odpasce-

D.Thom. 1. 24.

chie-

chienyé nascih dugóu çasu grisi nasci, i zàtim stànye ú Boxyóy millosti; nàdodayuchi pàk onè riçi, *I neùuedinas ù napast*, yest osobitto prositti, dasse neàiglàuyemo od toga stànyà millosti, nego dà budemo oslobodyeni od zla, grihou, od napastih, poghibilih, i drugih suprotiuctih, çà yest istó, kako dàbismo prosilli dobro umriti ú millosti, izprosiusci dàr od produxenya. Itako suaki prez nouóga trúda, moxe vamigneuatti onè riçi nà oui konacz, tó yest, dà gnimi prosi dobrú smarè vazda kadà gouori Otçe nàsc, zà kise hochie ú izrok. Zàtim zà isprositi reçenu millóst, vazmimo zà nascu oduitniczu Blaxenu Diuiczu nàscu Gospoyu, pozdrauglayuchiyu nà zuoghenyé, kakè ùsè s'yednom Zdrauom Mariom, gouorechi nà dospitak, onè riçi, *Molli za nàs grisnike sadà, i ù urime smarti nasoè*. K'ouomuse yosc prilloyi, onó çà Blàxenà Diuicza nauçi (kakose sctì) Suétu Mektildu, tó yest, dà gouori suaki dan tri Zdraue Marie, s'trima drughimi Molituiczami zà dobrú smart, obitayuchiyoy Suéta Bogorodicza dachieyoy doyti nà pomóch ú ças smarti, kako i dóyde; A nàçin-

go.

gouoriti reçenè tri Zdraue Marie, i tri Molitulcze yest kako slidi.

Naypri skupiusci pamet vagliá dóbró promislliti stánye ù komúse yemámo náyti ná urime smarti; i zá tim reçese yedna Zdraua Maria; á zá gnom ouá Molitua.

O Gospoye moya Suétá Marie, kakono Bóg Otacz pó suemoguchstuu suómu, primoguchu uçini tebe, tako molimte pridimi od pomóch ú urime smarti, suáku oblast protiunú od mene odgonechi.

Zà ouim reçese druga Zdraua Maria, pak Molitua.

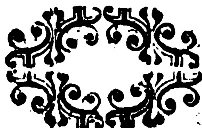
O Gospoye moya Suétà Marie, kakono Sin Boxyi, toliko velika poznanya, i prosuitglienya uçinite dostoynu, dà suè nebbo prosuitlisc, tako ti nà çàs smarti poznaoyem Virré, pó ti naçin prosuitli, i úkripi Dúscu moyu, neka niyednim prihignenyem, alli neuminyem budè podarachiena.

Nadodase tretya Zdraùa Maria, pak Molitua.

O Gospoye moya Suétà Marie, kakona Duh Sueti napuno izli ú tebe gliubau suoyu, tako ti nà smarti moyoy slast Boxastuene gliubaui údili meni, od koye suakà gorkost, meni ú slatkost obratise. Amen.

Koristnoye yoscchie priporuçeuatise suaki dan S. Mihouillu Arkangelu, Angelu suomu straxaninu, Sueczu suo-

suoga Imena, i Suetim koyi ú oni dan dohodè: Tolikoyer prikaxeuati suakè Nediglie Gospodinu Bogu kigodir xexin, kugod discriplinu, to yest, frusctanye, alli kogodir drugo pokorenye telesno, alli duhouno, ná tó namignuyuchi. Akochie ko nádughglié nauk varhu ouih stuarih; poydi sctiti Naukke Posct. Otcza Françiska Panonia od Druxbè Isusouè, ú desétomu gnegouih Vuixbanyih; dalli viscè suega, nastoy suaki dotechi priategistuo Suetih, kih pomoch yest priçzignena, i velle potribna ná onó smartno urime.

Dru-

DRVGHI DIL

V komuſe dáyu nauczi zá dobroſe priprauiti nà ſmart kadaye yur blizu.

Parui nauk ça'yemà uçiniti çlo-nik nà poçètak nemochi.

GLAVA I.

PARVV ſtuàr nauçniſu çi-nitti oni ki velle gliubé xi-uot oni umarli, kadaſe razbagliayu, dà ſuu miſal obraté nà Likarie urime-nite, naſtoyechi ſà ſuóm mochiu, i iſcchiuchi kakobiſe ſlobodili od oné ne-

nemochi. Dà oni ki gliubé spasenye Dúsce suoye, paruú stuàr kú uçinè, yest dà duighnú, i uprú oççi pameti ú Gospodina Boga, brez voglie, i naredyenya koga, nedohodè nigdar nemochi. I zato zahnaliusci i pokloniuscimuse, vskladayuse scgnegouom suétom vogliom, alli xiuiti, alli umriti, akobbi ugodno bilo dobroti gnegouoy. Ouó poznanye naredbe Boxyè, i priloxenye k'vogli gnegouoy, spostiuscise nagnú ú suemu çase moxè zgoditi od ozdrauglienya, alli smarti, yest stuàr mnogo korisna, nè sámo Dúsci, dà, i tilu, buduchi dà duighnè, i olahçà peçal prezrednu, koyu uçnisu yemati oni ki nezñadu Boga, utiçuchise k'zemaglskim Likartam, à nehayuchi zà Nebeskè. Oui nauk stanouitto vellese pristoyi Karsctyanom, buduchi dà ú onom smiscgliànyu, i uticzanyu k'Bogu, stoyè mnogà duhouna dobrà, koya izhodè od onè dobrè odlukè, s'kom Dúsçà postauise ú Boxye rúke, skladayuchise scgnim, toliko dà suè onó, çà budè tarpila ú nemochi, vechiè bitichie ugodno Gospodinu Bogu, i od vechie plachie zà onogà koyi tarpi nemoch.

Naypri dakle uçiniusci ouó, ki xelè do-

dobró umriti, i kiſe Boga boye, neçekayu dà doydè Likár naviſtitiyim dà zló ſtoyè i dà zovu Iſpovidnika, buduchi ovó narau onih kiſe nedobrovoglno iſpovidayu, od çeſa izhodé mnoghe ſmútgne; dalli ti bogoſtraſcni naypri çiné zvatti Iſpovidnika, kakonas ſuittuye mudroſt Karſctyanska, naypri iskatti Likariu Dúſce, koyá pó nauku Iſukarſtovu yemáſe parvó iskatti, nego teleſna. Ovdi negovorim ya, daſe nezove Likár, navlaſtito kadye potribba, nego dà parvà pomgna i xegliayema bitti nemochnika, liçiti Duſcu, neçekayuchi nayzadgne urime, zaç kadye voglia nemochnika ovako dobró iſpravna, nemarim daſe zove Likár pri Iſpovidnika. I napriduyuchi paka s'ovom vogliom upraughenom k'ſuomu ſpaſenyu, alli reçé Likár, dà zló ſtoyi, alli nè, xeglia viçgnéga ſpaſenyà, yemà ſuakà primochi, i çinitti dà koliko pri Duſca oçiſtiſe, neka ſuè urime oné nemochi dobró, koriſno, i zgodno proyde. Rázlog od ové pomgné yeſt, zaç niſu ſui Likari toliko virni Goſpodinu Bogu, i toliko umichni, dà udigl mogu rechi, navlaſtito uridnim gliudem, dà zló ſtoyè, daſu nà poghibili od

ſmarti. I prem akobi mnokrat rekli, daſe ni boyati, ça Iaſnie reku, ne zato duſceuan çlouik yemáſe naſloniti nà to gnihouo gouorenye ſumgniuo, akoſe çuye griſcan, zaç zgayayuſe razliczitì Sudi Boxyi ſtraſcni, ú ouih uzroczih. Velle ſpaſeniye, i mudriye ſuittouanye yeſt, dà pri uçinè onó çaye od vechié vridnoſti i potribé, i yemalobi doſti bitti Karſctyaninu dà znà, daſe i Likari doſtikrat priuarè, prem dá rekú daſe ni boyati. I oni ki xelé xiuot viçgni, dobro uarhu ſuih dobar, ne iſcchiu niko ſtanouitto proroçanſtuo, yemayu li umriti, alli nè, dalli s'naymagnim uzrokom nemochi, iſcchiú lik nayuechiè potriban; kako dabbi dóiſto znalli umriti. Zaç kó zlo moxe uçinitti çlouiku ouó naypri ɪzliçiti Duſcu? Doiſtine nemoxe nauditi, nego velle napruditi. Dakle gruboye dà yedan Karſctyanin otimáſe tó uçiniti. Dà rechichie oni ki gliubi teleſni xiuot, ne po nauku Iſukarſtouu, dà ſckodi teleſnomu zdraugliu, pri urimena naredyeuati duſceune ſtuari, kako dabbi Likari yur nauiſtilimu ſtrah od ſmarti, i dabbi tò moghlo pri urimena ſmart uzrokouati. Doiſtiné tò gouórenye yeſt mallo du-
ſceu-

ſeeuño, zaçye zlamen yednè Dúſcę, kà darxi iſpouid zá uzrok od ſmarti. Ni tò iſtina, i neka poznà ti takou daſe hini, yaga upituyem akoye Karſctyanin; neizpouidaliſe day yednoç nà godiſcchie? Rechichie, daſe iſpouida, zaçſe tò zná: Ako dakle tada neçinimuſe, daye zlamen od ſmarti iſpouiditiſe, zaçmuſe vidi, daye, kadáye nemochian? buduchi vazda lik od iſpouidi yednak tot ú zdraugliú tot ú nemochi. Dakle ni iſtina dà igdar iſpouid yeſt uzrok ſmarti, nego gnegoua opaçna voglia ſudi, i darxi tako. Yoſcchie toga pitam, yeliſe kad zgodillo, daye yedan umarl, gouorechi Likar, dà nechie umriti? Rechichie daſeye zgodillo. Kako dakle zná daſe nechie gnemu tako zgoditi? Hochie rechi daſè tò ú ritko zgáya: A ya gouorim dà akobi ſámo yedán bil kiye tako umarl prez lika od iſpouidi, yemalibiſe ſui ſtraſciti, i trepetati. Zaçſę dakle on neſtraſci, znáduchi dà nima çiſtu konſciencziu? Dalli gouorechi od onih, kiſe neprotiuę nadahnutyu Boxyemu, nè ſamò yemalibi iſpouiditiſe nà poçétak nemochi, kadaſu dobrò ú pameti, zà uçiniti doſloyno yednò dillo od to-

likè uridnosti, dà yosc, zà naslidouati onih kisu prauednaiyi, i pomgniuiyi, yemalibi uçinitti yednu ispouid opchienú, koliko mogú skrusceno, zà státi prez straha, à naulastito, ako pò sri- chi nebbi bile ispouidi mimoscastnè uçignene tolıko dospiueno kakose pri. stoyi. I zà ouu uridnost neizmirnu, i potribu duhounu, sluxi oná pomgna, od kè ú paruom Dilu gouorismo, dà ú dobru zdraugliu pomgniuo darximo na pamet, uarsti, i broy grihou, neká nà urime nemochi budenam trúd lagahan, i bolest xestoká splodom priuelikim. Blaxeni oni ki razumiu dobró oui nauk, i koyi múdro prouidayu sebi pomochi ú ouóm priuridnom poslu spasenya vikougnega, nastoyechi olahçatise zà vrimena, neká páka túgu smartnú ú hitrosti proy- dú.

Dru-

Drùgà naredba od pripravè blixgnè k'smarti, to yest, kako yemà Nemochnik narediti stuàri urimenitè.

GLAVA II.

SVakomuye oçitta duxnost, kako pri smarti yemayuse narediti dobrà urimenità. Dalliyihye mallo ki naréde suoye stuári, tim naçinom, dà ne naude suoyóy Dúsci, i dà drughi od togá dilla vazmú dobár nauk. V koy stuári çesto vidise strascni Súd Boxyi ú mnozih uridnih gliudih nà Suitu, koyi odmiçuchi dan pò dan uçiniti suóy testament, kadásu pák pritisnuti od nemochi, uçiné velika pomagnkanya: i alli zaç vech nebudu ú suisti, alli akobi i bili, tolikosu tesçko túgom nemochi obtrenoglieni, i oxaloscchieni, zaç posçchiayu dobrà urimenità kà prezredno gliubisce, dà i neznadú çà çinè, i çayeb nayuechié zlo, izgubé Dúscu, i tilo zaiedno s'imanyem nè dobrò naredyenim. Radi togà, kise boye Boga, çiné

ſuóy teſtament, alli naredbu naypo-
ſlidgnu ú dobru zdraugliu, promiſliuſci
dobrò duxnoſti ſuoyè konſcienczié
yednu pò yednu, zá neuçiniti kúgod
neprauednoſt, i za nárediti ſtuári s've-
chiom koriſtyu Dúſce ſuoyè, kad neb-
bi yemali zadouoglno uçiniti pò práu-
di, zà koyugod dúxnoſt. A kadá pák
pride nemoch onò çá znadú dasù uçi-
nili dobró razmiſliuſci, i ſtráhom Bo-
xyim, potuardé, i ſaſuim Sarczem obrá-
teſe nà naſtoyanye, dà budú priatej ú
baſcchinu nouoga teſtamenta alli za-
kona Iſukarſtoua. A ki ni toliko pom-
gniu zà ſpaſenye Dúſce ſuoye, yemal-
bi day na poçétak nemochi nárediti
ſuoye ſtuári s'pomochiu, i ſuittouan-
yem rázumnih priategl, takó dà nepri-
miné pritiſnut komgodir dúxnoſtyu,
kóy pák nebiſe móghlo náyti lika, niti-
biſe moghla naprauiti. Nechiu çiniti
oſobitó gouorenye od onih duxnoſtih,
nebuduchi od potribé, nego ſámo ú
opchieno takoutichiu tri ſtuári: par-
uó, zadouoglno uçiniti onim kimye
duxán, i kiſumu ú karui, kako rechi,
Sinouom, i drughim didichiem, kako
Zákoni zapouidayu: Drugó nárediti
niké ſtuári ná koyé neſtéxé praud...,
ne-

nego milosardye, i hárnost, premà po-
tribgliuim kisumu uçinili sluxbu, i ko-
god dobró: Tretye, narediti kegod
zadusctbine, namignene ná çast, i slux-
bu Boxyu, kako,zà pomoch diuoyçicz,
kebi radi neuoglie moghle izgubiti
suoye posctenye, alli narediti ke godir
Misse, alli zá pomoch onih kichie bit
poslani ú mista zapuscchieną, i ulisceria
od potrib duhounih, zà nauçitiyih
stuari potribné za spasitise: I k'ouomu
yosç nadodayem Misse, koyé suak ye-
má çiniti gouoriti zá Dúscu suoyu, ne-
kà koliko pria slobodise od múk pur-
gatoria. I ouoye yedna spomena
mnogo prudna, i zdrughé strané çini-
mise stuár velle neobiçna, i sckodna,
dà mnozi Bogatczi ná Suitu, mallose
spomignu od samih sébbe, kada gredu
s'ouogą Suita, súdechi razloxno sui,
dà prem akose shrane, hochie proyti
pò xestokih, i dughih mukah purgato-
ria.

Oue tri stuári pomenuh, kako zà
yednu priliku, neka ki ouó scti neza-
bludi, i neizgubi onú dusceunú korist,
kú moxe dobiti ú stuàrih ké nechié
uxiuati, digliuyuchise s'ouoga Suita.
Visce togà suaki yemá zamiriti suarhu

oué naredbé teſtamenta, dà, áliga uçi-
ni ú zdrauglìu, alli ú nemochi, ſpome-
néſe potuarditiga vazda kadaſe iſpoui-
di i priçéſti, zá nekà ſuà orá dilla prau-
dé, harnoſti, alli miloſardya, kaſe ú teſ-
tamentu zdarxé, budumu rabiti zà
pláchiu xiuota viçgnega. Zaç mogh-
lobi bitti, dagaye uçinil ú grihu ſmart-
nomu, i zato daga nebi potuardil, ne-
bimu ſluxil zà xiuot viçgni, zaç dilla
ú grihu ſmartnòmu uçignena, yeſu
martua. Od mnoghé uridnoſti yeſt
ouá ſpomena, zà nimati ſtraha izgubi-
ti plod znoya, i trúda, od ſuegà çaſu
dotekli pò uas uik xiuglienya ſuoga,
kakoga negubé oni ki dobró naredyu-
yu ſue ſuoye ſtuàri. Naſtoy ſuaki iz-
pleſtiſe barzo iz ouih ſtuarih urimeni-
tih, s'yednim Bogògliubnim Sarczem,
i xegliom naſtoyati nà dobitye xiuotta
vikougnega, ú onó kratko toliko, i ne-
ſtanouito urime, i nemoyſe prihiniti,
uſtayuchiſe vechié, nego bogogliub-
ſtuo i mudroſt Karſćtyanska nagouàra.

Tre-

Tretyi nauk od priprauè, kadye blizu smart, to yest, çase yemà uçiniti kada grè napriduyuchi nemòch.

GLAVA III.

ONi kise i bud ça Boga boye, yose dà nisu toliko duscevni, udigl kako çuyu dà nemoch napriduye, i dà suakoyako vagliá dà umrú, dospiusci naredbu dobár urimenitih, nástoye koliko mogú sarçenié, obratitise k'Gospodinu Bogu. Ouoye urime ú koyé sui gliudi dohodé pod ruke Boxye, niki zá priati pedipsanye, á niki zá priati pláchiu; Dà koyi znadú kako prohodé stuári drugoga xiuotta, kako znádú Karsctyani prosuitglieni zrakom virre, obratese k'Gospodinu s'vechiom peçalyu i boyazanyu, zaç poznayu poghibil ná koy stoye. Dakle kiye yur doscal ná ti konacz, yemáse sá suim Sarczem obratiti k'Gospodinu Isukarstu, buduchi dá zná, dá ú tomu Gospodinu praui, i suaki gnegou lik nahodise.

I ne-

I neka s'vechin uxganyem moxe poloxiti Sarcze, yemá odaghnati s'velikom yakostyu, od sebé své misli urimenité zaçsu protiüne spasenyu dusceunomu. Yemá pustiti ná stran suaka zemaglska, xenu, ako yema, Sine, i své dragosti, zaçchiemu uzrokouati veliku sçkodu, ako podá misto, nikomu millinyu, i obiçayu suitounomu. Ni vech vrime missliti tadá o tih stuarih, i akobi bilo potribno zá ostobiditise od takoue napasti, nedati dá blizu gnega stoye, yemá slobodno zabraniti, zaçchie mnogo zgoditi Gospodinu Bogu, radi kogá tó çini. Iakoye tolika potriba darxati daleko one stuari, ke darxi Suit dase nemogu razluçiti, dakle slobodnie, yemayuse nedopuschieuati pohodyenya priategl, i drughé rodbiné, izuan akobi bili uridni zá pomochi Duscu ná onó urime. Odluçiusci dakle od sebe své oue stuari, kebi moghle priçati koristi Duscé, dobrochie bitti yednoç, i vechiekrat zuati Ispouidnika, zá oçistiti boghe konscienczíu, i zá priati ono umnoxanye milosti Boxye kóse dobiye pó tom Sakramentu od pokore, nastoyechi yemati ú suakoy ispouidi kú çini, yednu

dnu veliku boleſt i marzoſt, na grihe xi-
uotta mimoſcaſtnoga. I akobi bil Iſpo-
uidnik on iſti, komu mallo paruo uçinil-
ye iſpouid opchienu, dobrochie bitti,
dà zayedno z'druzimi pomagnkanyi,
koyamu tadá ná pamet doydu, oſuadiſe
od ſuega onoga, çaſeye pri opchieno
iſpouidil, zaç ú ouomu naçinu iſpoui-
danya, yeſu mnoga dobra, i ſahragne-
nya duhouna, zá uçiniti ſtanouitie
ſpaſenye Dúſce, kako opchieno uçe
Bogoſlouczi i Nauçitegli Zakona
Czriquenogá. Nechiu oſtauiti oudi
ſpomenu dati Iſpouidnikom, dá velle
dobró pomgne, ſluxiti oui Sakrament
pokoré izuarſnó, i doſpiueno ú onó
urime, pomágayuchi nemochnike, dá
nenáuide, i márze ná grihe, vechié ne-
gó na ſmart; i ná paklene mukke, i tó
ſámo radi Goſpodina Boga kogaſu
úuridili. Nimayu velle barziti, ni no-
ſitiſe ú tomu diſlu kako naymeniczi
xudechi kú koriſt, negó gliubezniuo,
i radi Boga, yemayu ſtati pri onih ki
umirayu, ſpomgnom kaſe priſtoyi, zá
dá prauó, i czilouito iſpouideſe; i onó
çayé od neizreçene potribe, dayih
nauçe, i urazúme kako yemayu skru-
ſcitiſe od grihou, onako izuarſno, kako

uçé Nauçitegli, i tò paruo negoyih odrisce. Toliko dá oni kise ispouida yemá urime rechi suaka, nimayu ispodniczi barziti udiglie dati odriscenye, nego yemayu mallo popostati, i viditi da ukáxu bolest osöbitu od grihou kihsu ispouidili; zá tim buduchi vidili daye uçinil nikolikrat Atti alli zlameni, od skrusceny, yemayuga odrisciti: Dá zaçse zná dá nè sui Ispouidniczi nosese ouim naçinom bogógliubstua, i milosechie, kase toliko pristoyi gnihouoy slaxbi, suaki nemochnik doscadsci ná ouo naypokogne urime, yemá nastoyati sá suóm pomgnom ná suoye spasenye, i çiniti oué Atte skruscenya, alli on sam, alli skupa s'suoyim Ispouidnikom, neká prime toliko vechi plod milosti, kolikose boglie pripraui s'ouimi dilli od bolesti grihou, i kripostih ostalih; koye Atte, alli dilla, yemalbi suaki nauçitise çiniti u dobru zdrauglia, kisu postauglieni od zgóra, ú naredbi deuetoy, parbogà dila ouih Kgnig. Blágo koyi izuarsno ispouidayuse, zaç neproczignena dóbra hochie uxiuati, koya prem dà sada neuidese, hot hiése paka viditi sczina gnihona; turidnost neizmirna.

Od çetuartoga nauka priprauglienya blizu ſmarti, to yeſt, od doſtoyna priatya Suetoga Sakramenta zà putouanye, i od S. Vlya.

GLAVA IV.

POkle Nemochnik ſlobodi pamet od miſlih i dragoſtih zemaglskih i oçiſti yednoç i vechiekrat Duſcu Suetim Sakramentom pokore, zatim naſliduye dá proſi Kruh Nebeski zá putouanye, neka uçini kripko ouo putouanye, i s'yakoſtyu uzayde ná Gorru Boxyu.

Od kolike uridnoſti, i neizreçené utihé yeſt, doſtoyno priçeſtitiſe ú onó urime, nenahodiſe ná Suitu yazik niyedan ki mogalbi tó izrechi. Dá hochiú daye ſtuár neuzmoxna iſtumaçiti, zadouoglnobi yemalo bitti, velle ſezinitiyu, i naſtoyati ouó neizreçenò dobrò uxiuati, s'vechin uxganyem Sarcza neg nigdar inada. I neka Nemochnik doſtigne oui veliki plod ki iſcchie i xeli,

li, ſpomenutichiumu oudi, dilla, i Atte ke imá çiniti kadmuſe doneſe Sakrament Sueti, kakoſu oui ki naſliduyu. Pokle reçé iſpouid kakoye obiçay 's' Redounikom, akobi bil çlouik razuman ter nimal potribu kibiga uçil ú ouomu, rekſi Redouniku dá popoſtoyi darxechi ú ruczi Sueti Sakrament, hochie móchi, alli ſam ú ſuoypy paméti, alli, ako bude zá vechiu gnegouu utihu, glaſom, oçitto ſuidokouanye od Virre, onako kakoſe zdarxí ú virouanyu, alli po drughi naçin, poçitayuchi otayſtua Virré, kako rekſci;. Goſpodine i Stuoriteglju moy, kiſiſe doſtoyal toliko ponixiti, pohoditi ouo niſcchietno ſtuorenye tuoye, yá viruyem daſi ti yedini Bog ú Troyſtuu s'Otczem, i z'Duhom Suetim, Tri Boxaſtuena ſobſtua á yedno bitye, i zato yedan ſam Bog, priſlauni, ſuemoguchi, primudri, priuiſoki, viçgni, i prezskonçini, ſáſuimi drughimi izuarſnimi naziuanyi, koya od tebe viruye Sueta Matti Czriqua Rimska, ú koy yeſt práua Virra tuoya. Viruyem ſtanouitto Goſpodine, i Odkupiteglju moy Iſukarſte, dá buduchi ti Bog viçgni, raçilſe yeſi uputtiti, úçiniuſcitce çlouik
zá

zá ſpaſiti nas; i tako viruyem dá praui Bog çlouik bilſi zaçet, i rodilſe yeſi od priblaxene Diuicze, prez úuridyenya diuſtua gneye, tarpil tolike mukke, umarlſi, uskriſcilſi, i uzaſcalſi ná Nebo, i hochieſç priti ſuditi xiuẽ, i martue, zá datti ſuakomu pò dillih gnegouih. Virruyem Goſpodinẽ moy, daſi ti naredil ſedam Sakramentou, ú Czriqui Sùetoy tuoyoy zaruçniczi, od kih naypoghlauitiyi yeſt oui úkomu ti yeſi iſtinim naçinom, Bog i çlouik praui. I napokon viruyemẽ ſuè çá viruye Sueta Matti Czriquã, i hottilbih umriti zá iſpouidanye koſe hochie iſtine Katoliçanske. Prikoiſtinito yeſt Goſpodine moy, daſi ti práua iſtina, i tako ni uzmoxno, dabi ti oçitoual kú ſtuàr neiſtinitu. Euo prid ſuim ſuitom oçitto ſuidokuyem dachiu umriti ú ouom ſpouidanyu boxaſtuenẽ virré tuoye, i prichiu neuirouati, i nedarxati zá iſtinito ſuę onó çá oççimã vidim, negochiu neuirouati, alli ſumgniti od niyednoga çlana Virré Suetẽ tuoye. Ouoye çachie bitti zadouoglno priliçye zá ſpouidati virru, naſtoyechi, ú Sarczu ouako chiutiti, i priſtauati k'ouoy iſtini Boxaſtuenoy, gliubi-
ti-

tiyu, i xeliti umriti zá ispouidanye gneye.

Potomtoga Nemochnik yemá uçiniti Atte od Vsfanya ouako kako slidi.

GOspodine moy, Boxe, i Odkupiteglin Isuse Karste, ya stanouitto uffam ú dobrotu tuoyu, dachiu bitti shragnen pò milosardyu tuomu, buduchi ti moy Spasitegl, i buduchi velle prighnut pò naraui i Imenu tuomu zá spasiti nas; buduchime zato stuoril dà uxiuam tebe ú vike. Poznayem dasam uçinil mnoghè i texke grihe, dalli sui koliczi ti grisi, i dabiyih tisuchkrat vechie bilo, nisstarsu pri liku tuoga odkupglienya, i karui prisuete tuoye, i tako stanouitto uffam dostighnuti pò tebi viçgni xiuot, moy Gospodine od neizmirna milosardya; nise nigdar nascal grisenik kiteye prosil damu nisi uçinil milosardye. Daklechie scga i meni uçiniti, kite sa suim Sarczem zo-

zouem ú ouó moye potribnó vrime. Yosc dabihse vidil dasam yur ná vratili paklenih, vazdachiu ú tebe vffati Kraggliu moy pridobroltiui, zaç, ti zonese nayuechie grifcnike zá dayim proftisc, i dase ſinire ſtobom. O Sinu Boxyi, i Spaſiteglin moy, ya prikoſtanouitto vffam, dá pó ouomu Suetomu Sakramentu, ú komu ſtoyi Boxaſtueno veliçanſtuo tuoye, yeman priti ú xiuot viçgni.

Sadaſlide Atti od Gliubaui Boxye.

GOſpodine moy, kiſi doſtoyan gliubaui neizmirne, yati dayem ſuu duxnoſt, i dragoſt Sarcza moga, xeleghi ſyedinitiſe s'tobom prez konçza. Dobroto, ká neizmirním naçinom k'ſebi Sarcza pritexeſc, yati prikaxuyem Duſcu moyu, zá nekate gliubim ſá ſuóm mochiu moyom. Xelim vidiri tebe ó neizmirno dobro moye prez pokrou a Sakramenta, zá naſtoyati priobrazitiſe ú tebe, pó ti naçin dame nitkor neſmeta ú naſtoyanyu viçgné

 gliu-

gliubaui tuoye. Yá nechiu drugoga dobra nego tebe, ó priçista suitlosti viçgnega Otcza tuoga. Hotilbih imati suá Sarcza suih Angelou, i Suetih, i druga yoschie Sarcza prezb roya, koyabi gorili ú priçistoy Gliubaui, i sasuimi gliubiti prez koncza neizmirnu dobrotu tuoyu.

Slide Atti od Skrusçenya.

GOspodine moy pridobrostiui, kayemse odasuega Sarcza moga, dasam úuridil boxanstueno veliçanstuo tuoye, i odluçuyem nigdarte vechie úuriditi, yosc dabih tisuchia godischi xiuit, i tó sámo radi gliubaui tuoye i Marzim Gospodine ná sué grihe moye zaçsu protiuui neizmirnoy dobroti, i çustochi tuoyoy. Nigdar vech nechiu vçiniti niyedan naymagni grih zá suá dobra od Suita. Hotilbih Gospodine priglidbki, dasam pritarpil smart suaku, nego dasamte úuridil: Pribihse pustil vbitti, nego mi mali grih vçiniti, i tó radi tebe. Oh Gospodine moy,

An

Ah dabibhte ya nigdar nebil úuridil, kakobihse veselil ú Sarczu momu; Dá poklesamte úuridil, bolimse i kayem sá suim sarczem, i odluçuyem nigdar vech é uçiniti yedinu stuar ká tebi marzka bude. Proklignam grih, i nenauidimga vech é nego paklene muke, buduchi protiuan tebi, nechiute úuriditi nigdare, i yose dabbimi potriba vmriti zá obsluxenye Zakona tuoga.

Ecó oudi yedna priliká od attih poghlauitih kesmo spomenuli gorri ú naredbi deuetoy, paruoga Dila, kisu yedno izuarsno oruxye zà aruatise ú ouó vrime, dallise s'vechim vxganyem ouako rekú prid Suetim Sakramentom i suaki yemalbi uazeti obiçay yose dokleyu zdrau, kadase priçesechiuye, alli prid alli posli, gouoritiyih. Redounik dakle pokle stisca oué attic od nemochnika, on pomagayuchi, yemaga priçestiti zà potouanye gnegouo, zaçchie tó biti zà vechiu korist i vtisenye. I buduchi daye mallo onih kipó sebbi vmiyú çiniti oué atto zgóra reçené, mnogoti ugodil Gospodinu Bogu Redounik; dabbi, zà uçiniti dospimeno çaye darxan, on popostal darxechi Sakramént ú rukah i çinil rechizá so-

 bom

bom Nemochnika ené beside, nauçiusciga, dayih gouori s'velikom gliubauglru Sarcza, neka nebi suoyim neuminyem izgubil nemochnik yedno neproczigneno dobro.

Potomtoga yema prosicti nemochnik s'velikom xegliom Sueto Vlye, i kadmu bude prinescno yemá velle pomgniti náCzeremonieCzrique Suete, kechiemuse vçinnitti ú tomú Suetomu Pomazanyu: I kadmu budú suà chiuchienya mazati yedno pó yedno yemà sarçeno prosici od Gospodina proscchienye grihou, keye s'onimi chiuchienyi uçinil s'velikim vsfanyem, dachiemu prostiti. I oudi spomígnam, akobi srichiom, bili nepomgniui ú ouomu, oni ki nastoye nemochniku, tó, damuse dadú oui Sakramenti, onsamyih yemá prositi, zaçchie tako vochié dostoyati pri Bogu, dá od gnegone voglie izhodi suako dillo kose uçimi zà spasenye gnegouo; velekratbo, domachiza nepomgnu, i zà suitoune vzroke taschie, odmiçu sluxenye Suetih Sakramentou, takó dà nemochnik nebudé vech u suoyoy suisti, nemoguchi çinitti reçenoatte, i gubi zato mnogú vridnost vikougnih dobar. Zà kú stuar koris-

korisniyebi vçinitiyih zà urimena, dokleye dobró ú paméti nemochnik, nego çekati vrime kadá vech nepoznaye çase okol gnega çini, kako suakimoxe suditi, buduch tó stuar oçitta.

Peti nauk çase yemà vçinitti, kadase smart touechie priblixa.

GLAVA. V.

BVduchi prial Nemochnik dostoynim naçinom Sueti Sakrament, i priblixayuchise gnegouo vrime, yemase potexati kako boglie moxe, çiniti oné atte i dilla, koyasu od vechiega dostoyanstuá, i pokripglienya protiua zasidanyem nepriateglia. I zaisto onadá pomagnkaye kripost çlouika sasuima, velleye spaseno zuatti duhouné pomochnike, kisu vridni podati pomoch, i koyi budú od velike koristi, kada vmiyu vçinitti dobró i spametno tó suetó dillo od milosardya.

Vto dobba nemochnik yemase pomágati koliko vechié móxe, pokle vur znà çamuye od potribe; I naykorisniyu

 risniyu

risniyu ſtuàr kú moxe učiniti, yeſt dà vechiekrat učini oni atti kiſmo zgóra rekli, zač akó on ſpomochiu Boxye miloſti dilluyuchi, viruye, vſſa, gliubi, i marzi nà grih, kakoye od potribe, moxe vech početi ſpiuati (zà tako rechi) dobitye. I zato yemà znatti, daye yedan ſuitt, velike mudroſti, uſtanouititiſe, i uyačatiſe kruto ú onih kripoſtih rečenih, u onó kratko urime kómu oſtaye. Dálli toliko zà čuadilla od rečenih kripoſtih, koliko zà ſuakó irô koyeſe priſtoyi onom u vrimenu, duhouni gliudi ki okol nemochnika ſtoye, mogumu včiniti veliko dobró, nedayuchimu truda, pačé pri olahčayuchiga, i činechiga dobitti velik napridak miloſti i ſlaue Nebeske; koyim pomochnikom ſpomenutichiu ono ča ya ſudim, da ú onó kràtko vrime, yemayu mnoghe ſtuàri dillouati priuelle koriſtne, pa: uó nego izgubi chiuchienya Nemochnik, i pak zà ono vrimé kad vech izgubiyih, i oſtane (kakoſe reče) naſamo, zà arvatiſe z'Diauli; i zato rechichiú ſada od onih ſtuarih naulaſtito koye vmirayuchi yema priyati zà ſebbe, nekaſe ſegnimi pomaga, kadamu nitkor nebude mochi

dàtti

datti pomoch od okolo ſtechih ; i koye mogú ſluxiti yoſc zà onih koyi okolo ſtoye , dokle mogú pomochiga paruo negomu pomagnkayu chiuchienya . Ipoçanſci od onoga çà zgora napomenuh , gouorim , dà kada yur priblixaſe ſmart , nima nigdar puſtiti iz vſt , alli ako nemore vſtmi , iz Sarcza , oni çetire atti , virruyem, vſſam, gliubim , kayemſe ; pó naçin kako zgor rekoſmo, darxechi oççi uparte ú Iſuſa propetoga i vſſayuchi prituardo, dachie dobitti nepriateglie ſuoye , i doſtighnuti vikoungni xiuot. A okolo ſtéchi ki naſtoye pomochiga neçinechi bukku ni trudechi Nemochnika , yemayuga pomàgati , çinitti oné atte, pó ti naçin dà Nemochnik neçini drugo , neg odgouorati, ye, ni, kako bude upitan, oni gouorechi vas att ; kako rekſci : Viruyeſcli ſtanouito, daſeye Goſpodin Iſukarſt uputil zà nas, i dàye praui Bog, i praui çlouik? à dà Nemochnik odgouori : Viruyem. Vſſaſcli ſtanouito dachieſc pó doſtoyanſtuu Goſpodina, Iſukarſta bitti shragnen? odgouori: Vſſam. I tako od oſtalih attih , koyimi , buduchi Duſca ú miloſti Boxyoy., gré dobiyuchi noua doſtoyanſtua miloſti , i ſlaué ; i

skuppa diluyuchi té atte ſpomochiu Goſpodinouom,kamu nepomagnkaye. Ouako yemayu naſtoyati çinitti,i Nemochnik, i kiga pómagayu s'magliahnim pripoçinanyem, çinechi, dà onà potuardyenya, i virouanya budú od Sarcza, zaç tako olahçaſe Nemochniku trud odgouaranya, dà nekà ſamo rekſci takoye,bude yemattr toliko vechiu moch, i urime priſtatti vogliom, i Sarczem nà ono çagaſe pita. Viſce toga yemaſe ſpomenuti Nemochniku dà uçini ú to urime úuitt, alli ugouor z'Goſpodinom Bogom, i zà to iſto urime, i zà ono kad nebude vech mochi çinitti att izuanski, to yeſt, dà vazda kad odahne, odluçuye prikaxeuatiſe odaſuega Sarcza ú ruke gnegoue, ſpuſcchiayuchiſe ú ſuemu, i ſaſuim nà ono çaye ugodno Boxaſtuenoy vogli gnegouoy, pó naçin, daſe kako prikaxe ú poſuetiliſchie Goſpodinu, ſuakoç kada dahne. I neka oua duhouna poſuetiliſcchia budu od vechie plachie, i ugodnia veliçanſtuu gnegouu, yemayih Nemochnik zdruxiti s' onim poſuetiliſchiem, koyé Goſpodin Iſukarſt uçini kada nà Gorri od Kaluarie prikaza ſamega ſebbe, çinechi

chi ; gouorim , reçeni ugouor Nemochnik s'ouim ſyedignenyem ſamoga ſebbe , i onoga çá tarpi , z' Goſpodinom Iſukarſtom , i s'mukkom , i ſmartyu gnegouom, nekká ouako ſuè kolikò tò dillo , bude od vechie uridnoſti prid liczem Boxyim : Yoſc ú tom iſtom ugouoru , yemáſe ſyediniti s'priblaxenom Diuiczom, i ſá Suetimi gnegoui Oduitniczi,i pak ſá ſuimi Suetimi , i prauednimi kiſu ná Nebbu , i ná zemgli ; i oni naçin odahnutya , bitimu hochie od velike utihe ú ono urime .

Yemáſe yoſcchie ſpomenuti Nemochniku , daſé ſluxi vodom blagoſluoglienom,i dá proſi yednu priliku Iſuſa propetoga,i yednu ſuichiu uxganu , zá zlamen xiue virre gnegoue ú koy hochie umriti dá çini poſtauiti ná urat , alli ná ruku yednu medagliu od proſchienya , alli ku drugu Suetu ſtuar komſe moxe dobitti napuno proſchienye, gouorechi s'uſtmi,alli ako nemoxe, á on Sarczem, ouu riç, Iſus, i çeſto hochie zuatti priſlatko imme ouo , ſpriuelikim uffanyem ſpaſenya, çá zlamenuye, i obiſtà ouò Sueto imme. Rekoh dasè yemayu ſpomenuti Nemoch-

niku

niku oue ſtuari, zaç prem ako okolloſtechi yemayu ſami prouiditiyih kakoye obiçay, dallie koriſnie zà Nemochnika, dayih on ſam pitá pri neghmu oñi reku, buduchi ſtuari od velika, bogogliubſtua i nauka.

Sceſti naçin zà pripraũitiſe nà ſmart kadye blizu, teyeſt utechiſe zà pomoch, k'Suetim.

G L A V A V I.

SMart blixgna, i glauna potribba ú koyſe nahodi çlouik ú onu úru, ſtiſkayu iskati pomoch od onnih ki mogú podobriti, à tóſu Suèti, à naulaſtito Oduitniczi gnegoui, koyi ſaznani, i od gliubezni potaknuti, moxeſe virouatti, dachiè bittiná onó urime virniyi i gliubezniuiyi, nego nigdar nada. I neka s' redom napriduye gouorenye, yemá Nemochnik uzduighnuti ſarcze k'Goſpodinu Bogu, zouuchiga z'dubokim ponixenyem poloxiuſci uffanye ú Karu, i doſto-

i dostoyanstua Gospodina Isukarsta,
yemá pó gnemu prositi milosardye,
stanouitto uffayuchi, dachiemu uçinitti
milost. I dobro zapametti çesto ponau-
gliati ouu proscgnu, obuyamsci dostoyan
stuo, Karu, i mukku onoga Gospodina, i
Odkupiteglia nascega, i syedignuyuchi
ono mallo dobra çaye uçinil, i ono çá
tarpi, zayedno segnim, i stoy dobre vo-
glie ikripak, damu nechie zatuoriti
Vrata gnegoua milosardya Zá tim zoui
napomoch blaxenu Diuiczu s'velikim
uxganyem Sarcza, i uffanyem, dobró
promiscgliayuchiyu kakoye oña May-
ka od milosardya, koya osobitto na-
stoyi pomagati neuoglnih, kakose vidi
ú mnozih mirakulih, to yest, çudesih, ka-
ye uçinila s'Nemochnicami zapuschieni-
mi, i z' grifchniczi, póti naçin, dà ne-
kalbi, dayuye Gospodin Bog postauil
zá Sridostaniczu i Czesariczu od milo-
sardyih vel kih kih diluye, hotechi dase
k' gnoy utiçemo, i pò gne isproscenyu
sue dopuscchieuati. I ouako mislechi,
yema faziuati odasuega Sarcza Nebe-
ska Kraglieczu, nimayuchi yedinu sum-
gnu od gne dobrostiustua, dachiemu
pomagnkati.

Naslidoye, dase uteçe k' ostalim
Sue-

Suetim kimye zà xiuotta fluxil, zouuchi napomoch yednoga po yednoga, m' úkimi, Angela suoga straxanina yemá molitti, kako zascchititeglia, i obraniteglia suoga, komuse prisloyi priuesti nà dobar konacz onu Duscu koyoyie po vas xiuot çinil straxu, i pomagalyu. Paka zuatti hochie nà pomoch Slughe Boxye prosechiyih, da mole zà gnega, odlúçuyuchi on uçinitti zadouoglno zà grihesuoye praudi Boxyoy, akobimu dopuscchiano xiuiti i prikaxuynch bolest ku tarpi, i smart kamuye blizu, zà pokoru i pláchiu suoyih grihou. Prositichie od reçenih Slug Boxyih, daga pomogú z' xexini, fruscianyi, i drughimi dobrimi dilli, zá plátiti zà one mukke, kebi yemal tarpiti ú purgatoriu, buduchi ituar stanouitta, dà yedan zà drugoga, moxe, ispuniti pokoru, s'kom, moxe zadouogliti zá reçene mukke. I radi togá dobrobi datti kogodir almuxtuo, i lemozinu ubozim bogogliubnim, neka zboglie voglie uçine ona dilla od zadouogliftua. Yosc dobi ò znay ono suakiki scti, dà prem akó nebbi, dospiuenim, i bogogliubnim naçinom bil sctoual, i fluxil Suetcze kimseye zà xiuotta priporu-

poruçeual Nemochnik, nimà zatò datti misto neussanyu, i slabosti Sarczá, zaç priuisokà i izuarsná glibau suetih neprimazlu vogliu ni rasardyenya, kako mi druzi radi dasu mallo slluxeni i sctouani dalli suoyom slatkostyu miloscchie, pridobiua sua nasca pomagnkanya, ostran dá ú onoy veloy tughi smartnoy, yosc kibi yemal velle magnu miloscchiu, ganulbise nà smillouanye, yosc nà onoga kimu nebi nigdar uçinil yedinu sluxbu; koliko vechie ony koyi yema tolikó obilye miloschie, hochiese ganutti nà pomoch onoga kigaye sluxil, i sstoual, prem da ne toliko suarsceno. Milosardye nasce yest kakono rosà yutargnà, koya, kako zraczi Sunçeni dotaknuyu, udigl pomagnka i skonçase. Dá milosardye onih kisu priobraxeni, i priliçoi uçigneni Sarczu Boxyemu; yest tolikò; dayé kako yedno mòre, i toliko çudnouatto, dà nezamira nasca pomagnkanya, zà pedipsatiyih, nego zá podatiyim lika, hitriye, i s'velle vechiom blagostyu, negò mi moxemo dostoyno procziniti. I akó Sueti yemayu onu gliubau prema nam, kako oni kisu kuscali, i poznáyu neuoglie onoga nascegá xiuglienya, koliko uelikà yema bit:i

bitti milofcchia Ifukarfta nafcega Gof-
podina, koyi s'N-bbi fayde, zà ku-
fcari dillom, neuoglie nafce, i zà pokaza
ti, i çiniti fnami neizreçeno milofardye
fuoye? Zà oui razlog Nemochnik,
koyiye ú ono urime yedno skazanye
farçenoga pomilouanya, to yeft dà
fuakoga liéxe nà milinye, yemafe ufil-
louati, ftanouitto uftati, dà Gofpodin
gnegou priuitmi; nechiega zapuftiti,
kada od gnega bude zazuan, i moglien
ú onoy naypofllidgnoy tuzy i gorkofti.
A oni kifu pri nemochniku yemayu
pomigniti, daga zbudyuyu, i ponau-
glayuinu ouo uftanye, ú milofcchiu i
pomoch Suetih. Dalli ki budé glaua-
neú onimi kifú kol Nemochnika, ho-
chie zà tim uçiniti nikà upitouanya,
kafu od potribe zà pomochi onu Du-
fcu, nekka moxe datti lik priftoyni,
kako bude iskala potribba nemochno-
ga. Ouà upitouanya yemayu bitti
zaarhu, kò ganutye chiuti Nemoch-
nik ú lebbi, to yeft, çuyeli uftanye
ú Sarczu, dà chiega Bog priyati nà mi-
lolt, alli zdrughé ftrane, propadanye
niko Sarcza? çuyeli, daye neuoglien od
Draula, alli daye utifcen od Gofpodi-
na? Chiutili napalti prótiua Virri, alli
Vifa-

Vſſanyu, alli protiua uſtarpglienyu, alli marzoſti i proklignanye ſuprot Bogu, alli ku drúgu napaſt? I kako odgòuori Nemochnik, tako yema pomochiga ſuittouanyi, i razlozi priſtoynimi, kakochiemo gouoriti, ú poghlauglih koya ſlide.

Od ſedmoga nauka priprauè nà ſmart kadye blizu, to yeſt, kako ſe yemà aruati s'napaſtyu protiunoy Virri.

GLAVA VII.

PRi nego gouorimo od razlogou kiſu potribni zá pokripiti Sarcze protiua razliçitimi napaſti Diaualskimi, hochiu ſpomenuti, daye ſuakomu velle prudno ſtikti oua aruanya ú dobru zdrauglíu, i ſtauiti dobró ná pamet razloghe zà nayviſe dobrò oruxan nà urime nayzadgnega boya, i tolikoyer, oni ki pomagayu Nemochnike yemayu zapametiti, i priprauné yematti, oue razloghe, zà mochiy h uſpomenuti Nemoch-

Nemochnikom; kada vechie sami nemoguse pomagati, i vide, dà yemayu potribu od razlogou. Doydimo dakle nà napastouanya od Virre, s'kimi Diaual ischie razrusciti suu sazidu duhounu. Naypri, kiye od toga napastouan, yema obsluxiti, dase neuaglia razgouarat, varhu stuarih, kemu Diaual nà prid stauglia, nego, vaglia çiniti atte protiune, çistim i priprosnim Sarcem; i s'stanouistuom, nesczinechi, onò çà nepriategl naspomigna, koliko dabbi yedan manenik, alli pian çlouik nauhomu scapcal i tlapil. Oui nauk yest mnogo pristoyan, zaç nehotechi prigouaratise z'Diaulom, çlouikse ukloni od suih poghibil, koye izayti mogu od uspomenutyih, i potaknutyih Diaualskih. Tolikoyer darxechi tuardo çlane, i istine Katoliçanske, ispouidayuchiyih prez razloxenya, dotiçese vechie stanouistuo, i moch u Virri, i umnoxase plachia milosti, i slaue. Iouakou naçin od aruanya protiua Diaulu yest velle mudar, utuarditise vechie, i vechie u potuardyenyih od stuarih Suete Virre, a pustiti Diaula dà blede çamu drago. Stauitichiu oudi yednu priliku aruagne protiua Virri, pri nego reçem razloghe,
nceka

neka ſuak dobró promiſli, i zapametiuſciyih, daſe paka ſluxi kadmu potriba bude.

Prilika aruagne od Virre.

Diaual gouori. CA çiniſc ludi çlouiçe, kakoſepuſcchiaſc umriti ú ouoy neuirri, viruyuchi ſtuari protiune prauoy virri?

Nemocbnik odgouara. Ya viruyem ſue ça viruye Sueta Matti Czriqua Rimſka, ú Virri koyé, nemoxe niyedna ſtuar neiſtina, nī himbena bitti.

Diaual. Kako to gouoriſc bidni çlouiçe? Neuidiſcli oçito himbu i neiſtinu, ú koyuſute úveli, çínechite virouati daye Bog troy ú ſoobſtuih, koyi pó narauskomu razlogu oçittim naçinom yeſt yedán?

Nemocb. Ya ſtanouitto darxin, dà Goſpodin Bog yeſt troy ú yedinſtuu i hotilbih umriti zà ouu Boxanſtuenu iſtinu.

Dyau. Koyaye tó ſlipochia ú urime

kad yemafc poyti s'ouoga Suita? terchiefc ti zatayati, yednu toliko oçittu ftuar kakoye oua, dà oui kiye yedna ftuar fama, nifu tri? Akoye Bog Stuoritegl naraui, nimafe virouati yedna ftuar ka ye narauskomu razlogu protiuna.

Nem. Yafam prikoftanouit ú ouoy iftini, daye, Gofpodin Bog troy, i yedan: Otidi od mene laxirode, ftuorçe od laxi.

Dyau. O nefrichniçe kakofi vanka práue Virre, koyaye to tuardoft? Odgouorimi, akó Virra ku ti yemafc yeft toliko iftinita, kako uçi ftuari, kefe neskladayu oçittim naçinom ne famo ú yednomu çlanu, dá ú toliczih? Neuidifcli prihignenye kofe nemoxe tarpiti, rechi dà çlouik dofpiuena refta, ftoyi ú yednoy magliahnoy ofctiyi; ftokrat magnoy negoye on? Obratlfe yurre nà praun Virru, nebore.

Nem. Poydi tya Sottono, ya virruyem fà fuim ftanouiftuom, dà Ifukarft Bog i çlouik dofpiuen, ftoyi iftinim naçinom ú Sakramentu od Oltara, i ftauilbih xiuot moy zà Boxanftuenu ouu iftinu.

Dyau.

Diau. Reczimi ſada kako moxe bitti, dà tilo yednoga çlouika ſtoyi ú yednoy oſtiyi malloy?

Nem. Odiliſe yur od mene Diaule, ya tuardo, i kripko viruyem ouu iſtinu Katoliçansku, i ſtauilbih tiſuchkrat xiuot zà ouu iſtinu.

Euo prilika od aruagne z'Diaulom ú ſtuarih Virre koya ú ſuako urime yeſt koriſna, dalli oſobito ú onó nayzadgne naſcega xiuotta, toliko daſe nima nikakor prigouarati s'napaſtnikom, negomu odgouoritti kakoye zgora reçeno. Niſchie nemagne, potribnoye dà oni ki ſtoyi pri nemochniku mallo umich, nu, ſpomenemu nike razloghe, koyi opchienim naçinom mogu pruditti onim kiyih ſcte, alli ſliſcayu, á toſu oui ki ſlide.

Od razlogou koyi mogu pokripiti suakoga ù Virri.

GLAVA. VIII.

NIgdar ni nà ouom Suitu bilaa, niyedna istina toliko dobró utuardyena, i dostoyna dase viruye, kolikoye istina Katoliçanska, koyu spouida Sueta Czriqua Rimska, viruyuchi ú Isukarsta prauoga Boga Zaruçnika suoga, primayuchi sue stuari kayoye on obyauil, kako istine Boxanstuene ú koyihse nemoxe prihiniti; nebuduchi uzmoxno, dà Bog praui reçe nigdare niyednu himbu, alli neistinu. I neka s'redom ú ouoy stuári prohodimo, opchieno gouorechi od kese hochie istiné, vaglia razmisliti oblast, i uridnost onoga, kiyu gouori, i suidoçanstua, koya od gne çine druzi, alli priategli, alli nepriategli, i kolikoye podobna oná istina; i hochiese viditi, po suih ouih náçinih, kako Virra Isukarsta Gospodina nascega, yema bitti darxàna prikoistinita.

Paruo-

Paruo radi oblasti Isukarsta, koyiye Zastavitegl, i Glaua praue Virrè, kaye toliko ustanouichiena, dá proczini-usci razloghe, i ganutya, kà opchie-nim naçinom çine yednoga Zastauite-glia kogagod zakona, dostoyna da-muse viruye, ftexu, i primaxu çudno-uatim naçinom suaki razum, zaç suih narodou skuppa gliudi kisu nà suitu, darxe dostoyna Virre, yednoga kiye mudar, plemenit, i dobrih chiudih, uladayuchise, ú tomu virouanyu, pó narauskomu prosuitglienyu pameti, kó prosuitglienye skaxuye, dase ye-mayu virouati ftuari, koye potuar-dyuye ony, ú komuye praua mudrost, dobrotta, i plemenftuo; Mudrost zá nepriuaritise, plemenftuo, zà neçiniti ftuar nedostoynu suoga plemena, do-brotá, zà nehottitti priuariti druzih, negoyih uçiniti dilnike onoga dobrá gnregoue ittine. Dakle po ouih triuh razlozih, oblast Gospodina nascega Isukarsta yest takoua, dá smiscgliayu-chiyu yoscchie kako çlouiçyu, çiniga pridostoyna damuse viruye, i zá tim sui sczine, dase ftanouittim naçinom yèmayu virouati otayftua Virre Ka-toliçanske koya on nauçi, i pripouida.

 I nay-

I naypri, koliko od mudroſti, ſtuarye oçitta, daye Iſukarſt bil darkan çlouik od priuiſoke mudroſti, yoſchie od onih ki neuirouahu dà biſce praui Bog ſuidokuyuchi Euangeliſti, kakoſe çudyahu nauçitegli Xudiyski, kada bi naſcaſt ú Templu, od gnegoua mudra izpìtouanya i gouorenya, buduchi yoſcchie od duanadeſte godiſcch; i pak kad biſce od vechie dobbi, gouorahu od gnega, dà ni nigdar nà Suitu gouoril çlouik kako oui, i ú druzih ſtuarih, kih ukaza Suitu niki dil çudne mudroſti ſuoye: i dà ouu nebiſce dotekal pó naukuu gliudskomu, nego dámu biſce doſcla drughim putom boxanſtuenim; tó ſuidokuyu od gnega oni, ki gouorahu; kako oui umi piſmo nebuduchi uçil? Toliko dà poznà Suit pó ouih riçih, keſu oſobitto zamirene od Euangèliſt, kako iſtinim naçinom bi mudar, oſtran çudnouatih pripouidanyih koya uçini, punna skrouiſcchih znanya, i mudroſti boxanſtuene.

Koliko od plemenſtua, oçitta biſtuar, kako poteçe, i izayde od Kraglieua rodda ú onomu púku, koyi, ú plemenſtuu, i ſlobodſcchinah bi nadáren

dåren od Boga varhu ſuih inih naro-
dih. Koliko od dobrote, ſui znadu,
dá bi priçiſta xiuoçta, i neporoçna,
zaç buduchi ſtuar oçitta nà ſuitu, dà
yemaſce nepriateglie prinemille, ki,
velle pomgniuo iskahu prigode daga
obuzroçe i potuore, i nigdar nemo-
goſce nayti yedinu ſtuar, kombiga
moghli doſtoyno pokarati, i potuo-
riti ú xiuottu gnegouu priſuetomu.
Dakle, ako mudroſt, plemenſtuo, i do-
brotta, koye çine ú ſuih narodih, çlo-
uika doſtoyna Virre, nahodeſe ú Go-
ſpodinu naſçemu Iſukarſtu toliko o-
çitte, i izuarſne, dayih ſuit biſtro vi-
di, i nemoxeſe protiuiti tomu, ú çe-
muſe kaxe, dà né ſámo oblaſt, i urid-
noſt gnegoua, yeſt priuelika, radi
Boxaſtuá gnegoua, dalli yoſcchie pó
razlogu çlouiçanſtua, kakono gliudi
ouoga Suita nauçniſu ſúditi od ſuako-
ga drugoga çlouika doſtoyna Virre. I
zato buduchi on pripouidal otayſtua
priſuetoga Troyſtua, i od ſuoga ú
puchienya, od Suetoga Sakramenta
od Oltarà, i druga otayſtua Virre,
zà potuardyenye koga pripouida-
nya tarpi ſmart; pó tomu razlo-
ga doſtoyanye, damuſe ſtanouitto
uiruye prez niyedne ſumgne. I oſt-

 ran

ran tih triuh razlogōu, kimiſe kaxe gnegouo doſtoyanſtuo, yemamo çudeſa i Mirakuli toliko oçitti, koyiſu ſlamenyá, kimie Bog potuardil oni gnegou nauk, pó çemuſe kaxe, dá pó razlozih boxanſtuenih, oblaſt Iſukarſtoua, yèſt takoua, i toliko velika, dàye zadouoglno, bitti yedna ſtuar reçena od uſt gnegouih, zà daſmo darxani, priàtiyu, i uirouati zà iſtinu boxanſtuenu. I ouo potuardyenye çudeſih, bi toliko oçitto, dà uçiniſce Xudiyi yedan zbor i yedan drugoga nagouaraſce damu uazmu xiuot, gouorechi, ça çinimo zaç oui çlouik mnoga zlamenya çini akoga ouako puſtimo, ſui hochiè virouati ú gnega. Koye riçi yeſu od tolike kripoſti, i toliko oçitte, dabbi moghli yoſc ſlipi viditi priueliku oblaſt Iſukarſtouu, poklè nepriategli gnegoui iſpouidayu, dà ako tolike ſtuari çini, vas ſuit virouatichie ú gnega, oſtran onoga

Ioan. capit e 12. çà gouori Sueti Iuan; *Dogouoriſceſe poglauicze popouske, dà ubiyu i Lazara koga biſce uskriſeil, zaç radi toliko oçitta Mirakula od uskriſcenyá Lazaroua, mnoghi virouahu ù Iſuſa.* Euó oudi utuardyena oblaſt, i doſtoyanſtuo Goſpodina naſcega Iſukarſta,

zaſta-

zastaviteglia od praue Virre suarhu koye yema zamiriti suaki, kako meu ostala otaystua koya on pripouida, reçe od sebe, da on bisce Sin Boxyi, i yedna stuar scgnegouim viçgnim Otczem, to yest, yedan isti Bog scgnime. Od ouoga poçetka yemayuse razloxno izuaditi potuardyenya Virrè, neiscchiuchi drughe rázloghe, nègo samo zaçye on rekal, alli oçittoual, toliko dá suak darxati yemá, kako i yè, istinim naçinom, zá dillo çudne mudrosti, pristatti, i virouatti suaku stuar, koyuye uçil Isukarst Gospodin nasc, çichia istoga razloga, zaçye on rekal, nehotechi drughe razloghe. Koya stuar kolikoye sloxna s'onim çá opchieno gliudi súde, radi oblasti Isukarstoue, s'ouim razlogomse çisto kaxé. Nenahodise ná Suitu çlouika razumna, ki nechie rechi, dabbi bil dostoyan yedan kiye neumich, daga sui kudayu, i karayu, ako nebbi viroual drugomu çlouiku mudru, plemenitu, i dobrih chiudih, kibimu rekal ké godir stuari skrouite od Filoxofie, alli drugoga znanya, ter dabbise ouim radil, gouorechi, nechiuyih virouatti, akoyih dobró

nera-

perazumin, alli, akomi ne skaxefc ofobiti razlog od toga çami gouorifc. Za iftobi doftoyan bil pokaranya ti neumichni, zaç oblaft, i uridnoft onoga mudroga, yema bitti zadouoglna, ná mifto razloga, i uçinilbi velle mudro akobi viroual, nafloniufcife ná uridnoft onoga neifcchiuchi drugo. Ka ftuar yeft toliko skladna s'naraufkim razlogom, dabi protiua rázboru bilo hottiti pitati razlog od onogà, çá potuardyuye toliko uridna glaua, kakofe moxe znatti pó prliczi, Dabbi reczimo yedan Vladauacz prauglial kugod ftuar, kafeye zgodilla ú kogod urime, yednomu potifcnu çlouiku, á dabbit ti çlouik komu on prauglia nehotil virouati tomu prauglianyu. Sadá, buduchi Boxanftuene iftine toliko vifokke, koye pripouida Ifukarft. à fui gliudi yedna potifcna i floçefta mnox prignemu, ko nezna daye dillo od fuakoga razloga, i kó ufilluye fuaku pamet fa fuim ftanouitftuom virouatti, onò çá on gouori, neifcchiuchi drughé ràzloghe, zaç oblaft gnegoua, i doftoyanftuo, uridniyeye od fuih skazanyih, i razlogou fuega Suita.

Od

Od istih razlogou ki Virru potuardyuyu.

GLAVA IX.

VIdilismo kolikoye dostoyan Gospodin Isukarst damuse viruye sué çà on gouori, vechie neg çase oçima vidi, i çase pó drughih naçinih moxe oçitto znatti od gliudih, ostaye zatim potuarditi isto dostoyanstuo suidoczi, ki mogu bitti kako zgora rekosmo, alli priategli, alli nepriategli. I poçamsci od priategl tó yest dobrohotnih, suidoçanstuo gnih yest toliko práuedno, dase nisu ganuli zaniyedan uzrok, alli pohlep koristi ni drughih stuarih suitounih, negó usillouani kripostyu istiné, od kih moxemo çetiri skazáti, suidoczi pridostoyni Virre, á tosu çetiri Euangelisti, kih pismo yest toliko utuardyeno s'razlozi i naçini kiga çine mnogo dostoyna virouanya, tako dase nenahodi ná Suitu pismo kobi tolikko bilo istinitto, pobrayayuchi sué varsti zakonou, kih Zastauniczi ostauisce suoyim nas-

nasllidnikom, pisanu misal gnihouu, varhu kè yest naslognen zakon, gliudska Virra gnihoua. Kà stuar yemase velle dobró proczinīti, zaç ako pitamo mudrie od tih, kisu vanka nasce Virre, záki razlog ganulisuse dá viruyu stuari gnihona zakona, hochiè rechi, dà zá razloghe, i ganutya toga himbenoga pismagnihoua: I upitani paka koyimye dal poznatti tà gnihoua ganutya, odgouoritchiè oni ki boglie razumiyu, dasu pisana tà ganutya, ú zakonu gnihouu, i dà oni kisuyih pisali yesu dostoyni Virre, i dasu tako bili úvixbani pò pridauanyu, i nauçenyu, od yednoga dó drugoga, buduchi dá onni néznadu, onih dostoynih Virre, ki vechie od tisuchia godíscch pri gnih xiuisce. Ouim naçinom odgouarayu kisu vanka nasce Virre, i pò ouomu istomu naçinu kaxese oçitto kako istine, I çlani Virre Katoliçanske yesu pridostoyni dayih stanouitto i prez suake sumgne darximo, i viruyemo, buduchi dá yemamo razloghe ú istomu nouomu zakonu, koyi çudnouatto sliskuyu suakoga ná virouanye, kakochiese paka ú kratko rechi, gouorechi ú kratko od xiuotta

Go-

Gospodina nascega Isukarsta. I od ouoga xiuotta priuirno suidoçanstuó çine çetiri muxi toliko Sueti, i punni mudrosti, kisu toliko nà glasu, dà potribuye rechi, daye çéla istina, onó çà onni skladno meu sobom potuardyuyu. Glas mudrosti gnihoue, i kriposti Boxanstuene, doséxe tyá dó nayzadgnih meyascih zemglie; Istina gnihoua bi toliko yaka i nedobitna, dá buduchi ú tolike vike gnihoua pisma iskuscena, i od tollkih poluuirczih raztresana i potuoréna, nigdarse ú gnih ni moghla nayti naymagna lax: Suetigna gnihoua bi toliko velika, dá dó dneua danascgnega, nahodese gnihoue Reliquie s'zlamenyi dasu Sueti, i kako zueti yesu sctouani, ke stuari çine gnihoua suidoçanstua istinitta, i kimse nemoxe protiua rechi. Buduchi dakle oui suidokouali Boxanstuo Isukarsta nascega Gospodina, otaystuo upuchienya gnegoua, i drughi çlani koye spouida Cztiqua Sueta, nasliduye, dá otaystua nasce Virre yesu prikodostoyna dayih suak prime i viruye prez niyedne sumgne prihignenya. K'ouomu suidokouanyu priategligh, moguse nadodati potuardyenya,
kà

ká uçinisce tolike voyske muçenikou, muxkih glau i xenskih, koyi pogardiusci, posctenya, bogastua, i raskosce, koye suit hlepi i sctuye, umrisce za spouidanye Virre nasce. Ni moxemo sumgniti dasú tó uçinili, zá dabbi pri gliudih çá dobili, alli dabiyim zgodili, ni pò koygod priuari, zaç mnozi od gnih, buduchi velle plemenitti i mudri, mogahu uxiuati nayboglia zemaglska dobrá, i umiyuchi dobró, razabratti, çaye zló, alli dobrò, nikakor nehtisce bixatti od Smarti, radi ouoga ispouidanya Virre, çisto kaxuchi tom gnihouom odlukom, i virouanyem, dase uladahu s'razlozi visoczimi i bozanstuenimi, i dá moch i silla istine Boxye, pridobilayihye, i potakla, dá uçine yedno obranye tako çudnouatto. Visce toga nahodise yoscchie mnogo tisuch suidokou dobrohotnih, Nauçiteglieu pridubokemudrosti, Ispouidnikou xiuotta priçistoga, Diuicz primudrih, Koludar, i Remet to yest Pustignakou Angelskoga xiuotta, koyi toliko tisuch godisceh viroualisu sué istine od naúka Isukarstoua kakono Boxanstuene, i ulada' susе razlozi nasçe Virre, suprot sua-
ko-

komu razlogu zemaglskomu. Sada ú ouómu mnóxtuu fuidokou, kó, moxemo rechi; yest prez broya, bilisu naybogli, naypleměnitiyi, i naymudriyi od Suita; i ni ftuar zá virouatti zà níyedan uzrok, dá czuit gliudih, meúkimi tribuye rechi; dayé ú koygodi varfti gnih, práuo fctóuanye Boga, yestse prihinil toliko opchieno, nego dà ouó opchienó prighnutye ná ouu Virrú; koyé bi prófuitglieno mnozimi fuarhu nátauskimi zlamenyi, bi póçetó od Duha Boxyega.

Oftaye fada dà ukaxemo potuardyenye od nepriategl, kóyeye velleyakó, i ftanóuittó; zaç akó nepriategli, darxe praVedna Isukarfta i fctuyuga, vaglia rechi, dá nebuduchi onni dobrohottinyem potaknuti; ód gnega dobró gouóritti, yest takoua kripost istiné, koyayih silluye, dafe uçine nauiftitegli gnéye. Gouorechi dakle od niczih pofobóynih nepriategl: Pilát koyiga nepraúednó ofudi ná fmart, ukazafe ú tomu damuye nepriategl, i fà fuim tim; isti on oçittó fuidokoua prid fuim Yerozolimskim pukom, dà ú gnemu nenahodyafce kriuine; i nauiftiga prauedna; umiufci ruke prid obtazom

razóm puka gouorechi, *çiſt ya yeſam od karui prauednoga ouoga*: Xena yoſchie iſtoga Pilata, poſuiſti muxa ſuoga, dabi dobró vidil ça çignaſce, s'onimi riçmi, *Niſctar tebi i prauednomu ouomu*, to yeſt, nimaſc ti razloga yedinoga, zà dà uçiniſc zlo tomu prauednomu. Yoſc meú iſtimi onimi nepriategli, koyi naſtoyahu ſmartmu datti nà gorri Kaluarskoy, naydeſe kiga prauedna, i Sina Boxyega prozua ſà ſuim dá Poglauicze, i Fariz ei, iskaſce tolika oſuadyenya protiua gnemu; Kako kadano ozdraui ſlipa rodyenoga, i ú drughih takouih uzroczih, dà nemoguchi nigdar ukazati niyednu kriuinu, i nepraudu ú gnemu, mogunam bitti zà ſuidokke velle izuarſne, od gnegoue prauednoſti i ſuetigne. Potribnoye da kerechi, dà, ako priategli, i nepriategli skupno ſpouidayuga zá prauedna, i dilli toliko çudnouatti skaxuyuga, ſuakákaye rekal, yeſu iſtinitta; i budu-chi dà meú ouimi ſuidoczi, toliki ſpouidayuga da praui Bog biſce, kakoſe vidi ú çetiriyuh Euangeliſtih, vaglia rechi, dá ſue onò çaye rekal, i oçittoual Suetoy Materi Czriqui yeſt iſtina Boxanſtuenà. Od

Od iste Virrè gdise gouori, kolikosu podobne istine, i çlani od Virrè, dà proczignene ù sebbi, kaxu, dasu Boxanstuene.

GLAVA X.

GOuorismo od zgora varhu trih çlanih pomenutih ú Poglauugliu osmomu, ostaye sada, dà gouorimo od çetuartoga, kolikosu pristoyna otaystua Virre, proczignuyuchiyih ú sebbi; i naypri vaglia dà suaki promisli visciuu, i veliçanstuo, kó kaxe, i zlamenuye ouó imme Bog; Promisli gnegouu neizmirnost, viçgnost, suemoguchstuo, i ostala takoua naziuanya Boxya, i kako tó promisli, ako yema kó razuminye, rechiche, dá otaystua, i istine Boxanstuene, yemayu bitti pridubokke, i ke nemoxe dosechi pamet nasca. Zaç pitam ya, kakoubi bil oni Bog, kibinam zastauil otaystua kabise moghla razlozi gliudskimi razumiti? Ti Bog ú istinu bilbi kako

 oni,

oni, kimse Pogani klagnahu, to yest, gliudi, himbeno Bozi uçigneni, zaçsu bili ú tasechioy gliubaui uxgani, alli yaki, alli dobri gouorniczi, alli izuarsni ú texanyu poglia, alli ú Likariah, alli ú drughih takouih stuarih, kim dosta bihu té izuarsnosti i hitrie, zà dà takoui Bozi budu. I pokle pogani dobrouoglno primasce oue Boghe, ni od potribe to ti iskati duboka otaystua, nego samo ono, çaye nauçan çiniti çlouik izuarstan ú onih uminyih, i hitriyah, i tako ni toc mukka razumitti stuari skrouite, dó kih nedosixe razum gliudski. To isto yosc gouorimo, od onih ki sctouasce Suncze, Miseczi i drughe takoue stuari, zaç otaystua ouih Bogou, razumiyuse, nauçiusci mallo Filoxofie, alli Astrologie. Dà kó neuidi ludost ouih klagnauáczi i nepristoystuo, pridauati takoua otaystua Bogu prauomu? Stuarye ú istinu prikonedostoyna, gardobba koya, yest mnogo oçitta, toliko dà niki mudri od Boganih dobró poznasce, dà parui Poçetak, i Stuoracz komu dauahu çast Boxastuenu, bisce od prezkonçiue izuarsnosti i vridnosti, koyoyse nikakor nepristoyahu oua nedostoystua

neu-

neumichnih Poganih. Toliko dà pó
narauskomu razlogu, dobró znadu
Mudarczi, daye Gofpodin Bog neiz-
mirna, i prezkonçiua viſcina, mudroſt
i moguchſtuo, koyi moxe ſtuoriti mno-
ghe ſtuari koye gliudi nedoſixu pa-
metyu. Dakle potribuye razumitti,
dà otayſtua, kaſu varhu razuminya,
i mudroſti ouih Filoxofou, koyaye
Gofpodin oçittoual ſuittouanyem,
mudroſti priuiſoke, zá priueſti Duſcu
ná yedan konacz ſuarhunarauski, po-
tribuye dim rechi, dà nadhodi razum
gliudski, toliko dayih nerazumiyu
kako dabbi bile ſtuari narauske, nego
dayih viruyu, naçinom ſuarhunarau-
skim i Boxanſtuenim. Oui nauk yeſt
velle potriban zá ſtáti kripko ú virri.
zaç yemayuchi priyake razloghe, ki
nas potiçu virouati, dá Gofpodin naſc
Iſúkarſt yeſt obyauil oue iſtine ke vi-
ruyemo, né peçali, dim oui nauk Du-
ſcu, dà nahodi ú çlanih od Virre, toliku
viſcinu, ku neobuhita, ni doſixe pa-
metyu, nego ſe veſeli, gouorechi, zá
uſtanouitti, i upokoyiti Sarcze vir-
no, yeſt zadouoglna ſama virra, tó yeſt,
zá rechi çiſtie, dá kadaſe ú çlanih od
virre, nayde ká ſtuar muçna zá razu-

miti, kako rekſci onà, 'dá yedno tilo ſuega çlouika ſtoyi ú onoy oſćtiyi poſuecchlenoy, toliko magliahnoy, onda ſpomenuuſciſe Karſćtyanin, daye tò yedan çlan od Virre, iſtina Boxaſtuena obyaugliena, udiglſe tot uſtaui, i reçé, Boghye takko oçitroual, toye otayſtuo mudroſti, i moguchſtua, priuiſokoga Boga, kakkochiu ya tó mochi doſechi pametyu? Dabihga ya razumom obſegal, nebiſe moghlo rechi otayſtuo veliçanſtua Boxyega; yaga toliko krutye, i ſtanouitiye viruyem, kolikoga magne razumin, i naſlagnamſe nà oblaſt, i doſtoyanſtua Iſukarſtoua, koyi buduchi iſta dobrota nemoxeme prihiniti, i buduchi praua iſtina, nemoxeſe priuariti. Sada razumiuſci dobró oui naçin, zà pridatiſe, i priſtatti k'iſtinam Katoliçanskim, procziní ſuaki, kakouaye ú ſebbi, i koliko ſredna, oua iſtina Goſpodina naſcega Iſukarſta, i hochieſe naſladiti, videchi kakko oue ſtuari zdarxé ú ſebbi niç Boxiſtueno, i vidiſe daye iſtiná ono ça
Pſal. 72. gouori Dauid: *Suidokouanya tuoya, koyaſu iſtine tuoye, uçiniſceſe mnogo doſtoyne dayimſe viruye.* I poçamſci od porodyenya Iſukarſtoua, kochié

to-

toliko ſlip bitti, dà neuidi ú gnemu Boxyu niku ſuitloſt; koya kaxe daye Bog praui, koyiſe naçinom toliko neuçnim, i neçuuenim poradya na zemgli? Koyi Kragl zemaglski, nigdarſe roddi s'tolikom ſlauom, dà Angeli tolikko oçitto ſctouaſcega s'piſmi, i zaziuaſce gliude, daſe raduyu, zaçſeye rodil gnim Spaſitegl? Ouoye yedno nauiſchienye toliko oçitto od Boxaſtuà naſcega Spaſiteglià, dagà çini doſtoyna Virre prezſumgniue: Proſcadſci zá ouim mallo naprid, ú kih piſmih poghlauicz zemaglskih, hochieſe nàyti nàçin takou, dà Kragli doydoſce poklonitimuſe, i poznatiga zà Stariſcinu i Goſpodara ſuoga, kakoſe nahodi ú Euangelyu od Iſukarſta? V'iſtinu, doſcaſtye triuh Kraglih, iz dalekih ſtràn vodyenih od yedne Zuizdé, yeſt zlamen toliko çudan, dà velle çiſto kaxe, kakko ditichiak, komuſe pokloniſce, biſce vechie nego Kragl, i ki mogaſce zapouidati Zuizdam. I nebuduchi drughe nàraui, moguchie zapouidati, i goſpodouatti ſtuorenyem, negó narau Boxaſtuena, Angelska, i Gliudska, i pak, buduchi iſtina, dà ditich oni, nebiſce Angel,

i dà famón naraugliu çlouiçanskom, ako nebbi drugá yemal, nemogafce ganutti Zuizde i Sarcza Kraglieu, naslíduye zato dà bisce Bog uputyen. I tofe potuardyuye yofc Vrchie, pó razlogu gliudih, kimife poklonitce, buduchi Mudri, i Kragli, nebife poklonili yednomu ubogu Ditichiu, (tò koliko izuanskim naçinom vidyafcefe priuelle nifchietan, i zapufchien fasuima). ako nebbi ochiutili, i virouali onomu magliahnomu. Onó istó potuardyuyefe pó proroçanstuu fcetiuenu ú Yeruzolimu pridafunni nà urime Iruda Kraglia, i podarih koye prikazafce Kragli, punnih priuifokoga otayftua, kakofe oçitto vidi pò istumaçenyu Suetih Otàcz. I Yofcchie doydimo nà dobbu oddoznadeste godifcch; koye nigdar vidil yednoga Ditichka onè dobbi prez Nauçiteglih i uçenya gliudskoga, doyti ú Tempal, i ftauitife befiditti, toliko izuarfno, i çudnouatom mudrostyu ifpitúyuchi Nauçiteglie? Nemoxefe drugo rechi, nego dafe, ú onomu dillu odkriuafce yedna zgotigna kripost kú mi viruyemo. I profcadfci, nà urime ono kada poçe odkriuati vechie, Boxanstuo fuo-

ye:

yè i Kò promiſcoglia nauk, i çudeſa kà dilloua, poznatichie dà niſu ſtuari, keſe mogu drugomu pridatti, nego kripoſti Boxanſtuenoy', kà dillouaſce pò onomu çlouiçanſtuu, kakko pò orudyu s'yedignenu s'ſobom, zà odkupgliençye Suita. Zaç, oſtauiuſci nà ſtran priniſoki nauk, doſtoyni nouoga Zakona Sina Boxyega, kó neuidi ú çudeſih, yedan naçin toliko boxanſtuen i primoguch, koyi káxe, kakoye dilloual oſobitom oblaſtyu ſuoyom, kako Bog praui, ki ſuemu zapouida. V iſtinu oni naçin zapouidanya mortu; kadanoga udigl ukrotti, tolikoyer i martuimu, gouorechi, Mladichiu, tebi gouorim, urſtaniſe, uskriſciuſci Sina Vdouicze od Naima; alli gouorechi, *Lazare bodi vanka*, kako uçini tò prid tolikimi Xudiyi, (oſtauiuſci mnoga druga ouakoua çudeſa) oui dim naçin dillouanya çudes, kaxe yedno dillo kakko prauoga Goſpodara i Goſpodina xſuotta, i ſmartl, od Nebes, i od Pakla; i zato oni razlog ſtéxe pamet virouatti, dà oni, ki tako boxanſtuenim naçinom dilloye, doſtoyanye priſtanouiré Virre. Càchiemo pak rechi od çudnouata doſpitka xiuotta gnegoua; pomarçati

Suncze, treſtiſe zemglia, razpuczatiſe kamenya, razdritiſe pokriu od Templa, otuoritiſe grebbi, kada umri Iſus; çà zlamenuye drugo, nego daye Goſpodin ſuega ſtuorenya, koyeſe ſmuchinye radi ſmarti prauoga Boga ſuoga. Cà hochiemo rechi od uskarſnutya gnegoua, toliko ogradyena zlamenyi kripoſti Boxanſtuene, nà urime kadaga on nauiſti, daſe nemoxe ſakritti Slaua gnegoua? Vzayti pak nà Nebbo, uzduixuchiſe gorri, kako Goſpodin od ſuega, pò vlaſtitoy kripoſti ſuoyoy, uidechi oni ki bihu ondi, oçima teleſnimi uzhoditti nà Nebo onó, tilo, i zatim doyti duà Angela toliko oçittim naçinom, koyi nauiſtiſçe doſcaſtye gnegouo nà Súd, kó neuidi, daſu zlamenya od Boxanſtua? Zà tim, çaſe moxe rechi od ſtuarih ke dillouaſce Apoſtoli gnegoui, i Vçeniczi, koyi nebuduchi moguchi, ni nauçeni, ni gouorniczi pò nauku ſuitounomu, obratiſce Suít, i oduratiſcega od priyake gliubaui, s'kom odaſuega Sarcza gliubgliaſce dobrà, i naſladyenya zemaglska, nagouoriuſciga dà ſlidi, i obſluxi, yedan Zakon ſaſuim protiuan gliubaui putti, i karui, koya goſpodcua-

nasce Sardcza gliudska? Yosc ako promislimo toliko izuarsno, i Boxanstueno naredyenye Sakramentih, i nastanye Suetih Otácz Papih sue yer yednoga zà drughim, protiua suakoy naghlosti i mochi paklenoy; yedinstuo i sklad velle izuarsnih Suetih pisacz, koyi nebuduchi nigdar vidilli yedan drugoga, toliko skupno, i yedino pisasce istinne od Isukarsta, dase suak yema çà çuditi: çà drugo od toga moxemo rechi, nego dà istinne Katoliçanske stanouittiyesu odasuih drughih znanyih, yosc dasu vechie oçittá od suih naukou ouoga Suita?

Napokon, zauarscimo gouorenye, doscadsçi nà dilla i çudesa dobbi nasce; Oçittáye stuar, i od suih znana, dà yosc danascgni dan nahodese pri izà uarsne kriposti meù Karsctyani, i dà nà nasce vrime bilisu gliudi izuarsne Suetigne, kise mogu priliçiti k'Suetim staroga vrimena; kriposti koyih, Gospodin nasc Isukarst, yest potuardil çudesi oçittimi, i dobro iskuscenimi, i dó dne danascgnega, videse gnih telesa nerazruscna suarhu naravskim naçinom, priugodni miris dayuchi, kakoseye vidilo, i pomgniuo iskusilo pó razu-

zumu, i kuſcanyu Bogoſlouacz', i pri-
umichnih Likarih ; koya zlamenya,
buduchi uçignena Boxyom kripoſtyu,
nemoxeſe inako ſuditi, nego daye pri-
koiſtinitta oua virra,koye Naſlidnicz
i Spouiditteg li,yeſu pohuaglieni, i po-
tuardyeni od Boga, çudeſi oçittimi,
koyaſu zlameni,alli peçatti Boxanſtua.
Euo uçinili yeſmo yedno gouorenye
od xiuotta Goſpodina naſcega Iſukar-
ſta, i pò ki naçin, poteklaye, i produ-
xilaſe virra; zà ukazati ſuakomu, ka-
koye velle dobrò zaſtaugliena iſtina
Sina Boxyega, i dà ni potribba, dà ná
ças od ſmarti ſtauiſe çlouik razloxitti,
ni prigouarati z'Diaulom varhu oue
virre, nego daye zadouoglno znatti,
dà Sueta Czriqua uçinas te çlane Ka-
toliçanske, kakò iſtinne Iſukarſtoue,
i dá tò popàde, i obuhiti çlouik ſàſuim
moguchſtuom ſuoga Sarcza. Zá oui
uzrok i koriſt yemayuſe ſctiti oui raz-
lozi zgora reçeni dokleye yoſc çlouik
zdrau, zaç oſtran pomochi ku dayu zá
ono nayzadgne vrime, ſada uzrokuyu
veliku utihu, videchiſe skladnoſt çu-
dnouata ú gnih, i kolikoſu doſtoyni
dayiniſe viruye, i daſe darxe kako iſti-
ne Boxye. Dalli oni ki pomagayu Ne-
moch-

mochnike, yemayu nastoyati úrazumitise dobrò ú gnih, i yematti priprau-ne razloghe poghlauite, zà pomochi Nemochnih, kadasu od virre napastouani, i kada po sebbi neumiu pomochise.

Osmi nauk, pò ki naçin yemase protiviti napasti od neuffanyà, alli dèsperacziuni.

GLAVA XI.

OVo napastouanye od neuffanya, alli desperaczium, tolikoye xestoko, i yadouitto, i toliko opchieno, dá potribuye nà dughglie od gne govoriti, nekabise suaki, i ú zdraughiu, i ú nemochi, çesto slluxil ouimi razlozi kechiu ouadi prauitti: zà buduchi ya, i pò znanyu, i pò kuscanyu, poznal, i mnoghe drughe Dúsce buduchi kuscale, od kolikeye potribbé, i vridnosti, ne samo zá grisenike, dalli yosc, i zá prauedne, yematti yedno yakò uf-

fanye

fanye ú Bogu, i dobrose uuixbatti; i kruto úobiçayiti ú ouoy kripofti zà urime od aruagne. I razlog ki poriçe dase viruye, kakò ne samo grifcnikom, dalli yosc i prauednim yeft od velike korifti úuixbatise ú uffanyu, ouie; zaç, nezgayayuchise opchienim naçinom ftuari toliko tefcke i poghibilne, dà dopegliayu çlouika nà skonçanye, tákó dà on pozna poghibil ú koyse naho. di, i od keye ufillouan dase nauçi útechise k'Gofpodinu Bogu odafuega Sardcza, popadfcise dobrò uzdarxa-lifcchia (kako yedna Nau zà velu Ankoru) od uffanya, nezgayayuchise opchieno tè poghibili, zato mal-dim lokrat, i flabo naftoye gliudi na ouu kripoft; I zato ú vellih neuogliah, i napaftih, naulaftito ú onoy nayzad-gnoy fmartnoy, nayduse yofc i prauedni ne dobrò kripki ú uffanyu, i potribnoyimye tada úçinitti veliku fillu protiua flabofti, i ftrahgliuofti, koyu kadgodi chiute. Zatose daye yedan velle dobar Suit fuakomu, dase nà vrime od mira oboruxa, neka nà urime od boya bude pripràuan, pò ti naçinse nofechi, i çinechi, kako dabbise nahodil ú iftoy poghibili, ú koyuse pak
ye-

yema nayti. I neka bude moguchiyi oui nauk, i zá vechiu utihu, hochiu ſpomenut ſuakomu, kakò moya miſal yeſt ú ſtuarih kechiu rechi od ouoga uſſanya, beſidit od yednoga griſcnika mnogo tamna, koga griſi umnoxanibi bili varhu piska morskoga, i kibiſe vidil ſaſuima kako izgubglien. Zaç akò budu razlozi, iſtinim naçinom moguchi, zà takoua utiſciti, i ganutti dá uſſá mnogo ú Goſpodina Boga, bitichié yoſcchie moguchi zà obeſeliti, i pokripiti oſtale griſcnike, ki niſu toliko ſagriſcili; á mnogo vechie prauednih, koyi naſtoye çuuatiſe odaſuakoga ſagriſcenya. Dá naypri hochiu ſtauitti oudi priliku od aruagne, protiua uſſanyu.

Pri-

Prilika napastouanya protiua uffanyu.

Diauul gouori. CA misliſc neſrichni griſcniçe, yedaſe misliſc shraniti?

Nem. Ya uffam ú dobrottu Boxyu, dachiu bitti shragnen pò dostoyanstuih moga Goſpodina Iſukarſta.

Diau. Nima dila ú dostoyanstuih Iſukarstouih, kiye vas xiuot ſuoy ſtrattil ú ſagriſceuanyu, ſada dakle barzò hodi odmetniçe nà muçenya.

Nem. Kiſe uteçe k'Goſpodinu Iſukarſtu, koyiye iſtò milosardye, vema dil od gnegouih dostoyanstuih neizmirnih, i takò uffam ſtanouitto dachiuga yematti.

Diau. Cá to gouoris nerazborni çlouiçe? niſi nigdar drugo çinil nego úuridyeuatti Iſukarſta kadſi mogal, à ſada kada nemox vech úuridyeuatiga ſagriſcuyuchi, darxiſc dachieſc biti dilnik od gnegoua miloſardya, buduchi vrime yur ukazati varhu tebe praudu gnegouu? Dakle hoddi zaçſi oſudyen, hoddi, ú viçgni ogagn.

Nem.

Nem. Yofc dabbih ya ftokrat vechie úuridil negofam, Gofpodina Boga, uffam ftanouitto, dachiu nayti milofardye, zà neizmirnu dobrottu gnegouu, i karo Gofpodina Ifukarfta.

Diau. Koyaye to fminoft, reczimi clouiçe oduarxeni? neuidifch oçitto, dafi xiuil kako nepriategl Ifukarftou, i bilfi moy tolika litta, kakofe dakle fada vartis, i hochiefcfe fuakoyako shraniti?

Nem. Ya uffam velle kripko dachiufe fpafiti, zaç Ifukarft Spafitegl Suita, nezatuorá nigdar vrata Milofardya fuoga, onomu kiga faziua i moli, yofcchie, i ú nayzadgne vrime od fmarti.

Diau. Clouiçe prefpametni, ne uidifchli ú koyemufe ftanyu nahodifc, naparchien z'grifi nebroyenimi, i dà fada nezouefc Ifukarfta fteghnut gliubaugliu, nego ufillouan ftrahom muke? Hoddi dakle fuxgnu moy ú ofudyenye.

Nem. Iftinaye dà mnogo fagrifcih, dalli fui moyi grifi pri Karui Ifukarftouoy, yefu kakono yedna flamicza, ú neizmirni plamik varxena,

iza-

i zato ya xudim, i zouem ſaſuim, Sarczem, oui lik, i odkup moy karui gnegoue, s'uffanyem ſtanouittim priatiga.

Diau. Koyaye to ludoſt? Tiſi yedan poluuiracz, neznaſcli, dà prem ako ye lik neizmiran, ako ti neçiniſc dobrá dilla, nemoxeſcſe shraniti? A gdiſuti tà dobrà dilla? Ti znáſc dayih nimaſc, dakletti neprudi to tuoye prezſedno uffanye i ludo: hoddi dakle ú plamen oghgna paklenoga.

Nem. Ya yeſam velik griſcnik, dalli prez ſuaké ſumgne uffam ú dobrottu, i krotçinu Iſukarſta Spaſiteglia moga, dachieme shraniti: Yaſe velle grozno kayem daſamga úuridil, i dàbih tiſuchia godiſcch xiuil, nechiuga vech úuriditti; Onchie naprauiti ſtuari ú ouo krátko urime, pò ti naçin, dà ſcgnegouom miloſtyu naydeſe ú meni kogodir dobrò dillo, à naulaſtittò, práuo k'gnemu obrachienye, skoyimſe hochiu shraniti: Poydi tya himbeni Nepriateglių, zaç neſumgnim, nego daye ſtuar doſtoyna gliubezniuoga Sarcza Iſukarſtoua, proſtitti, i shranitti

ti onoga; kiga ouako profi, i damuye velika ſlaua, i naſladyenye proſtitti takouim Duſcam, kaxuchiyim neizmirnu dobrottu, i miloſardye ſuoyę! Otidi od mene, zaſcto prez ſumgne, hochiu doſtighnutti ſpaſenye i viçgni xiuot.

Ouakoſe aruatti yema, kiſe nahodi ú onomu priminutyu, niſctarſe neizgubiuſci, niyema datti miſlo razlogom protiunim, alli chiuchienyu nikè ſlaboſti i pripadanya, dà uzduighnuuſci Sarcze s'velikom yakoſtyú, i obratiuſciſe kako yedan Lau prottiua Diaulú: I nemiſli, kó ouō ſcti, daſu ouo lipe beſide, zá pokripiriga, kakò dabbi nebile naſlognene, i uſtanouliyene ú nauku iſtinittu i ſtanouiittu. Neprihiniſe nikor ú ouoy naulaſtitto ſtuá i, zaç to prihignenyę moghlobimu uçinitti veliku ſckodu, ná çaſ ſmartí gnegoue, dalli darxi, i viruy, dà oui naçin aruagne z'Diaulom naſlognenye ú nauku iſtiniittu, i dachie uçinitti ſtuar velle ugodnu Sarczu, i vogli Iſukarſtouoy, ſpuſtiuſciſe vas kolik ná gnega, i darxechi dò iſtine, dachie priáti odpuſcchienye grihou, i ſpaſenye viçgne, koye xeli, kakochie viditti pò razlozih

M ki-

kise hochie skazati, ú poghlauglih, koya slide.

Od razlogou priyakih, i vridnih ga uffati ù Gospodina Boga.

GLAVA XII.

YEmayuchi gouoritti od razlogou primoguchih zà uffacti ú Gospodina Boga, opet kakò i pri spomignam, daye moya misal namiuitti oni nauk yednomu pricamnomu griscniku, karczatu gardobnih grihou suarhu broya piska morskoga, zaçsu dè istine razlozi silni, i oçitti zà ganutti takona griscnika, dà prituardo uffanye yemá, i takochié vechié moguchi bitti, zà drughe mnoghe griscnike. I zà poçeti oue gouorenye, od velike utihe, zà suih poçeticziui procizignevaezi yedan razlogh, poçetak, i uruchiak suih inih, koyiye ouakou.

Suak velle z'dobre voglie çini, i s'velikim nasladyenyem, ono çaye pri liçno i ugod-

i úgodno gnegouu prighnutyu i naraui, i toliko vechie nasladyuyese, koliko vechiemuse prigodi uçinitti dospiuegnie, ono çaye gnegouoy chiudi pristoyno. Sadá, buduchi mnogo pristoyno naraui Boxanstuenoy, prostitti grisnikom pokornim, tribuye zatò rechi, dachiè velle dobronoglno prostitti takouim, i tolikò vechie kadmu se prigodi úzrok uçinitti, vechie i dospiuenie, ouo milosardye od prosc-chienya, uçinitichiega s'vechim nasladyenyem, i ugodbinom suoyom. Toliko dà, i prem akò bitye, i narau Boxanstuena ne réste, nitse çini vechia ú suomu nasladyenyu, dalli gouorechì nascim gliudskim naçinom, vechi uzrokyoyse prikaxuye, od vechiega nasladyenya, kadye dillo vechie prikladno gne prighnutyu. I akobi moghla résti, ú tomu nasladyenyu, zaisto-bi s'tom prigodom vechie resla. Sad, buduchi, narau Boxanstuena ista dobrotta, i buduchi daye posoboyna stuar, i pristoyna dobrotti, dà od same sebbe çini dilnike druzih, tribuye rechi, dà ú onih stuarih vechiese nasladyuye, ú kih vechie, i izuarsniye çini od same sebbe udiglienye. I buduchi dà ye-

yedno, udiglienye od febbe, nayuechih kefe mogu izmiflitti, yeft, proftitti yednomu priueliku grifcniku, i udiglga uçinitti diloika Boxye naraui, i priateglia, darouaufcimu fuoyu Boxanftuenu miloft, koyaye prilipa prilika Boxanftua gnegoua; vaglia rechi, dà proftitti, kakofeye reklo, yeft yedna ftuar, koyu Gofpodin Bog çini s'nayuechim naftadyenyem. Radi iftoga razloga, tribuye rechi, dà koliko budú bili texyi grifi, i ú vechiemu broyu, i koliko vechiekrat ú gne bude úpal, toliko vechi fe hochie nafladitti Gofpodin Bog, gnih prafcchiayuchi. Ouoye parui razlogi ú naraui Boxanftuenoy zaftauglien, oftaye, daga boglie proczinimo.

I buduchi dá ifuaka ftuar xiuuchiá, çini dobrouoglno, i nepriftano ona dilla, kafu priliçna i priftoyna gne prighnutyu, kakofe vidi kadgodir ú nikih poghlauiczah zemaglskih, kifu prighnuti, alli ná lou, alli ná rabottu od poglia; kife dádú toliko ná oue rabotte, dá zabudu i blagouatti, i ifpatti, nego gredú protiçuchi pó pogliu s'nikom hitgnom Sarcza neizmirnom. I kadafu vpitani razumniczi zemaglski,

zaç-

zaçſe onako trudi ti', i ti poghlauicza, i neblaguye nà ſuoye urime, ni ſpi, nitti opchi s'ſuoyimi drúzi? Odgouoritichie, zaçye tako priklóno, i priliçno gnegouu prighnutyu i chiudi, i zaçſe naſſadyuye ú louu, i ú takouoy rabotti. Yoſcchie moxeſe poznatti pó prilikah, ú nik'h xiuin, ú kihſu çudna priklonſtua; Nikaſe páſe zmiyami, nika iſcchie vazda zelen, nika tuhu zemgliu; tolko daſe moxe rechi, ne ſamo od gliudih, dalli i od xiuin, ona beſida; *Trabit ſua quemque voluptas: Suakoga pritexe ono çaga ſladi*. I yoſc oneſtuari ke nimayu xiuot, dabbi moghle chiutitti, yemalibbi ugodbinu, çinitti ona dillouanya, kaſu poſoboyno priſtoyna gnihouoy náraui; kako rekſci, ogagn teplitti i xgatti; vodda pratti, i hladiti; zaçſu ta dilla oſoboyna gnihoué narau. Yoſc od ouoga priliçya moxeſe razumitti ona dragoſtſ izgòd, koyu chiuti, ki dilluye ſtuari pó ſuoyoy chiudi i naraui, i yema chiuchienya, i mochi, s'koyimi priyima ono naſladyenye: kako oni kiſu dani nà Muxiku, ali na ſkladno ſpiuanye, alli nà ſloxenye yezás, s'tolikim naſtoyanyem, i priklonſtuom Sarcza daduſe dà tà

dillouanya, dà kadgodir i nepoznayuchi upadu ú nemoch; alli ú nesuist, zaçyih nasladyenye potexe, i od vechie uzdarxi ú tih dillih, i zato upadu ú tanerazborstua.

Sada doydimo nà nasce gouorenye; s'onom çastyu i poschenyem besidechi, koyese pristoyi veliçanstuu Boxyemu; Nigdar ni bilo, nit chie bitti prighnutye, stuari xiuuchie, ili nexiuuchie, kobise moghlo takmitti priklonstuu dobrotte Boxanstuene, zà çinitti milosardye. Nigdarse ni nascal çlouik toliko prighnut, i dán nà kogod zemaglisko nasladyenye, kolikoye Gospodin Bog prighnut çinitti milosardye. Suà prighnutya suih stuorenyih zayedno ú yedan kup sabrana, nedosixu k'priklonstuu, kó Gospodin Bog yema zà prostitti grihe, i datti suoyu milost, i slauu, kasu dobra od vechie czine, nego mogu gliudi xelitti. Dakle ako ouako stuar prohodi, zá ki uzrok yemase ostabitti yedan griscnik, pritisnut duzi, i kiye pal prid noghe suoga Gospodina, koyi toliko od Sarcza dobrouoglna prasechia dughe, zaç dim hochiese zapustitti, i datti misto nikomu izgubglienyu? Yedá oni zali sluga, ki

ki deset tissuch talentih bisce duxani, nen áyde udigl milosardye, ú oni ças kada padde prid Gospodina, moleehi damu prosti? Yedali i oni oçitnik, ú oni ças ú kise ponixi, i prosi milosardye? Yedali oni Sin razaspitegl blaga, ú oni ças kadase prikaza prid suoga Otcza pridobrostiuoga? Yedali texko, i trudno izmolliste oni, ono çà proscahu? Oua velika milosardya Gospodina Boga, nisu zà mati i tako nà srichiu pisana, dà po mudroy naredbi Duha Suetoga, zà neka gliudi yúr poznadu, i yemayu dobrú misal i fczinu, od neizmirne dobrotte Boxye. I zà nà dughglie gouoriti, znadu dobró grifcniczi, dase yosc, i názemgli nahodi, ki godir nè samo Karsçtyanin; dà kadgodir i Turák, alli Poganin koyi s'yednom Kapgliczom milosardya, kámuye od velikoga Móra dobrotté Boxye udigliena, yema tolikó smiglienye nà neuoglnih; i xalostnih, dá prosti suoyim nepriateglièm, i zuueyih dasu smire, nemoguchi satczę gneuouo podniti dasu ú xalosti. Toliko dà prem ako ú ridko, li naydese ki god çlouik, ki primiusci yedno uuridyenye, alli riçi nedostoyne, alli zauscnicze,

alli

allirannu, nè naſtoyi oſuetiltiſe nego hochie pri dobrò uçinitti onomu kigaye úuridil. I oui naçin ſmilouanya, ná proſcchienye pohuaglien yeſt i darxan zà çudnouittu kripoſt odaſuih, yoſcche pò ſudyenyu onnih ki nepoznayu Boga pranoga, kakoſe moxe, viditi ú onoy pohualli, koyu ú ſtáro vrime dauahu Rimglianom, koyi uçni bihu proſtitti onim, ki ponixeno pitahuyih ſmirenye i proſcchienye. Sadá dakle, akò oui naçin proſcchienya, prez oſuete, yeſt ſtuar velle plemenitta, viſoka, i priſtoyna Duſci uridnoy, i hrabrenoy, kakó ſui opchieno ſudè, i naydeſe kadgodir ú çlouiku odigliennu od Boxye miloſti; kakò moxe yedan griſcnik datti ſebbi razumitti, koyi ponixeno proſi proſcchienye od prezkonçine dobrotté Boxye, dámu nechie proiticti? Kakó moxe ouó ſumgniti yedan Karſtyanin, proſuitglien zrákom Virre Boxanſtuene? Oloferne koyi biſce prikotaman, i nemil, prilika iſtoga Diaula, i ſá ſuim tim, buduchi obſel Grad Betuliu, kada vidi Yudittu koya biſce od onoga puka gnemu Nepriateglia, daye ponixno palla prid nogho gnegoue, reçeyoy oue riçi;
ſtoy

ſtoy dobrouoglna, i nemoyſe boyatti, zaç nigdar ya neumih uçinitti zla;onim ki hochie, ſluxiti Nabukodonozoru Kragliu momu: kakó dabbi rekal, vidim pogardu koyu uçiniſte meni vi od Bettulie, dalliſe neumin ya oſuetitti prottiua onim koyiſe ponixe,i Kragliu momu ſluxiti hochie! Yoſc opchieno reçe ti nemili çlouik; akò tuoy puk od Bettulie nebbi bil pogardil mene, nebbih protiu gnemu duigal kopglie, moye; kakò dà hottiaſce rechi, yaſe prez uzroka nechiu ganutti nà oſuetu: Vuridyenye komi çiné Nepriategli moyi,çinime klaſti ruku nà oruxye; Izdrughe ſtrane viditiyih ponixenih, i podloxnih,çinime ſue to zábiti i priati gnih nà miloſt. Ouo gouoraſce, i ouako razumiaſce nemilli Oloferne: i akó Odmetniczi, i Poganni kaxuſe, ouakó miloſardni onim kiſe ponixe, i kiſe kayu; çachié uçinitti Boxyi obráni, koyiſu pomazani miloſtyu, i milloſardyen Boxanſtuenim? I akó obráni, yednom magliahnom roſiczom miloſcchié s'Nebba poſckropglieni, zá buduchi dilniczi naraui Boxanſtuene, praſcchiayu onim kiſuyih uuridili, nemoguchi podniti, viditiyih ponixenih,

nih, i xalosnih, prosechi od gnih prosce-
chienye; çachie uçinitti onà velikà
puçinà dobrotè, i milosardya Gospo-
dina Boga? Svi prauedni, i milosardni
ná zemgli zá tako rechi, yesu nemilli,
akochie moyih priloxitti s'neizmirnom
dobrottom Boxyom. Dakle stano-
uitto yemá uffátti odpuscchienye
grihou, oni ki ponixeno prosiga, i sà
svim pridatse Bogu, poznausci veliçi-
nu duga svoga. Rechiehiemi kigod,
istinaye dáse nemoxe prilnçitti svè
smillouanye stuorenyih, s'millosard-
yem Stuoriteglia, dalli tribuye yosc
missitti, dáye toliko milosardan koliko
prauedan, i takó kò znà hochieli uká-
zati praudu kadága prosim millosard-
ye? Ovo gouorenye protiuno, yest
osobitto Sinou Adamouih, koyi ho-
chie mirriti iznutargna milosechiè
Boxyè, s'suoyimi mnogo tisknimi, ko-
yi barzose istrude dobró çinitti; Os-
tran dà ni muçno odgouoritti, zaç Go-
spodin ni prighnut kázati ovi naçin
praude, nitye nauçan nigdar çinittiu
s'onimi koyiga prose millosardye, do-
kleye vrime od millosardya, to yest
doklesmo ú ouomu xiuottu. Toliko
dà, ovu praudu nigdar neçini Gospo-
din

din Bog s'onimi kise ponixé, i s'prauoga Sarcza pitayu proscchienye, pàçè uçiniyim milosardye koye prôse. I nigdarse nechie nayti nà ouom Suitu, kiye s'prauoga Sarcza prosil milosardye, sluxechise naçini, i Likariami naredyenimi zà proscchienye grihou, dága ni izprosil. Zato suaki pusti nà stràn ouo neuffanye, i takoua tascchia zamiscglienya, i uzduighni Sarcze s'pristanouittim uffanyem, dáchie priati odpuscchienye, i znay do istine, dáchie velle proslauitti dobrottu Boxyu, akó prez suakoga straha náslonise nà uffanye ú gnega: kakó z'drughe strane, yesumu velle marzki oni, ki yemayu sumgnu od milosárdya Boxyega. Ku stuar Gospodin Bog ukaza pò yednomu Muxu ugodnu Sarczu gnegouu, tó yest, Dauiddu Kragliu, kadá, on vrachiascese ú Yeruzolim, poklè pristallo bisce progognenye Absaluna, zaç greduchi yedan çlouik od roda Scaúloua, imenom Scemei, kimu mallo paruó bisce rekal velle grube psosti i prottiua gnemu hittal kamenye, a pak izascadsciga susritttitti, i padsci prid gnim nà kolina, kázásce velikò pokayanye, od onoga çà bisce rekal, i uçinil,

ho-

hotechi Abixai Nechiak Dauidou uçi-
nitti osuettu, obrátise k'gnemu Dauid
2.Reg.15. gouorechimo; *çaye meni s'vami Si-
noui Scaruie Sestre moye, zaçstemi uçi-
gneni ù napast, i kako yeana Sottona?*
Kakko daobi oç tto hottil rechi: Pu-
stiteme uçinitti milosardye sa suakim,
nemoytese protiuitti, ni priçati pri-
ghnutye Sarcza moga nà millost, ya-
chiu prostitti gnemu.. I prisexe neu-
bitiga. Promissli dakle suaki, ouò
smillouanye Dauidouo, kakomu velle
bi texko, dà gnegoui s'xegliom osuet-
té, hot ahu zapriçitti gnegouo millo-
sardye, i darxi stanouitto, dase nena-
hodi niedan Mattemattik, to yest, Nau-
çitegl ú stuarih od mirre nà Suitu, kibi
mogal izmiriti kolikaye razlikost meú
velıçinom Boxyega millosardya, i meú
ouim millosardyem Dauidouim. I dar-
xechi stanouittu ouu istinu, velle pri-
stoynu bityu i naraui Boxanstuenoy,
alli ú zdraugliu, alli ú nemocchi, vazda
kadá bude sagrisçil, poydi uffano, i pro-
siga; znay yoscchie, dachie velle
ugodno uçinitti Gospodinu Bogu, pro-
sitti dámu odpusti grihe, prikaxuyuchi-
mu uzrok, dà uçini kakose prisloyi pri-
statkoy dobrotti, i prighnutyu gne-
gouu.

gouu. I zà dospitti ouo gouorenye, s'yednim priuisokim razlogom, zà utiscitti suaku Duscu, razmisli ki sctisc, dà vazda kad prosisc odpuscchienye grihou, millost, i dobrotta Boxya takne Sarcze tuoye dága prosisc. Dakle ako Gospodin Bog potiçete dà prosisc odpuscchienye, dobró moxesc i yemasc uffatti datti prostitti hochie. Zato vazda kad yedan Karsctyanin chiuti ú sebbi xelinye zà umiritise, i vratitise ú priategistuo z'Bogom, yema velik uzrok uffatti, dachie izprositti ono çá pitá; naulastitó buduchi ouo pitanye od stuari, koyu stanouitto zná, dáse pristoyi yemattiyu koliko pri, poklè ni pristoynó státi, ni magne yedan magliahan hip vanka millosti Boxye. Nibo oua stuar od onih koye mogu i nemogu bitti dobrè, koye neznamo hochitelinam dobró, alli zló uçinitti, kakó rechi, xiuot oui vrimeniti, imanya, Sinoui, i takoue drughè stuari. I zato suaki ouakó reczi; ya prosim yednu stuar, koya istinim naçinom yest dobrá, i razloxito datxin, dáyu prosim potaknut od Duha Gospodignega, (zascto Duh zali nepotiçe dà prosimo odpuscchienye grihou) i vel-

i velleye priſtoyno dáyu yeman i pri-men kóliko pri; daklechiuyu yemarti, i priyatti. I akò uçini ouakò, ſarçeno proſechi milloſardye Goſpodigne, ú iſtinu darxin dà ná vrime zdraughia, uçiniriche velik napridak ú púru od iz-uarſnoſti Duhoune, akoli bude blizu ſmarti, velikò pokripglienye yemarti hochie prottiua ſtrahu ſmarti, i pa-klenomu, zà peyni ú pokoy xiuotta vikougnega.

Od priyaczih razlogou drughih, zà uffatti ù Goſpodina Boga.

GLAVA XIII.

RAzlozi kiſmo skazali ú Poghlau-gliu zgór piſanomu, naſlagna-yuſe nà Boxanſtuenu naravu, koyaye iſtá dobrotta, neizmirnim naçinom pri-ghnuta zà çinitti dobrò, i ſuu onu kri-poſt yemayu, prem dáſe nebbi bil uput-til Sin Boxyi, i tolikoyer dá nebbi bilo ſedan taynih, to yeſt, Sakramentih, s'mno-

s'mnozimi drughimi pomochi, koye izhode od otaystua úputyenya, zaç dobrotta Boxya vazdábbi istà bila, prem akó nebbi bila dillouala oua otaystua; I zato gne prighnutye nà dobrò 'çignenye vazdábi bilo yednako, i kobise uticzal k'gnoy dayuçhiyoy uzrok dà udili suoyu dobrottu, nascalbi ganutya od uffanya, kasmo rekli. Sadá suarhu ouoga pristanouitta temeglia dobroté Boxye hottilye Gospodin Bog uçinitti yedno priçudnouato otaystuo, dase uputti Isukarst Gospodin nasc sasçadsci s'Nebba, ú Vtrobbi priblaxene Diuicze, zà opchitti s'gliudmi, uçiniuscise çlonik, i zà oxiuitti, i stanouittiye uçinitti uffanye nasce, s'nikim toliko Boxanstuenim naçinom, daga nemogu, nayuisci Nebeski Scerafini dostoyno procziniti. Tolikò dà yosc od vika odluçi, viçgna mudrost, dobròtta, i milosardye Gospodina Boga, i odredi dà Sin gnegou yedinorodyeni uçinise çlouik, i dà bude Brat nasc, Vçitegl, Otacz, Matti, Odkupitegl nasc, i Straxácz (zaç suá oua imena, i gnih dillouanya uzdarxese ú pristatkomu imenu Isusouu, i ú otaystuu nascega odkupglienya), nekka gliudi budu pristanouit-

vitti, od neizmirne gliubezni gnegoue, viruyuchi, kakko Karsctyani viruyu, ouo otaystuo gnegoua uputyenya. Koya stuar potuarditise moxe suakdagnim ispouidanyem, ko çinimo, gouoyechiú virouanyu one riçi; *ki zà nas gliude, i zà nasce spasenye sayde s'Nebes*. Varhu kih riçih, ya upituyem kogase hochie naytamniega grifcnika, viruyeli, alli nè, oue riçi? Akoye Karsctyanin, hochie odgduoriti, dayih viruye Virrom Katoliçanskom i Boxanstuenom, zaç inako nebbi bil Katolik. Dakle akò viruye, dà Gospodin Bog dillòualye yednu stuar: od toliko neizreçene dobroté i millosardya radi çlòuika, toliko sarçeno gliubechi gnega, dà poslà yedinorodyenoga suoga, zà spasitiga; kako moxe somgniti, hochieli yemarti spasenye kadaga prosi? Odgduorimi oui ki mallo uffa, naçye doscal nà zemgliu Isukarst? Gachie çinitti doscadsci? Ako nespasi onih, koyi prostarti prid noghe gnegoue, prose od gnega spasenye. Koye grifcnike shraniti hochie? Proczini suaki razloghe oue koyi slide. Oua odluka, dà yedinorodyeni Boxyi uçinise çlouik zà shraniti gliude, neuçinise pò dillih, alli

alli molbah nascih, nego zasčto dobrota Boxya od sebese potaknu, zà uçiniti ouó skazanye, od neizmirne izuarsnosti i dobrote gnegoue, udiliusciše neizmirnim naçinom naraui çlouiçanskoy, çinechi dà yedan çlouik i praui Bog bude, à mi Bratya toga çlouika, dà po nîki put budemo súoyi, i rodyaçzi Boxanstua gnegoua. Dakle ako Gospodin Bog od sebbe, ne molechiga, ni zouuchiga mi, hotti pritechi nas, i osloboditinas od gríha, kako móxe nîyedan nàyuechi grîsçnik sumgniti, hochieli, kadga saziua, i moli, izprositeri onó ça prosi? Dò istinè vaglia rechi, daye Diaual velle kruto zaslipil gliudi, pokle yemayuchi tolike razloghe od stanouitta uffanya, uçinese mlohaui ú tomu uffanyu, prez razloga paçe protiua suakomu razlogu. Dà proydimo nà prid prioczignuyuchi ouo otaystuo, koye bi yemalo ganútinas nà suze velike slatkosti, i utiscenya, kako ganau Suetoga Agustina ú poçetak gnegoua obrachienya, kako on dobro da nà znanye onimi riçmi; *Nitse mogah nasititi slatkostyu çudnouatom ù one parue dni prirodyenya moga, razmisçgliayuchi viscinu tuoga naradyenya*
 od

od spasenya naroda çlouiçanskoga.
Aug. l. 9. Conf. c. 6. *Ah koliko grozno plakah, bualechi tebe Gospodine u pisnih, i spiuanyih, buduchi mnogo potaknut glasmi Czrique tuoye, ki slatko zuognahu.* Ouakouo ganutye Satcza yemalobi bitti suakoga grisçnika, kadase obráti, i zoue Gospodina Boga, nesumgnechi hochieli isptositti ono çà xeli, dà veseleçhise s'itanouitstuom uffanya, naslogne na nà ouo çudnouato Brattinstuo Sina Boxyega. Dà zà poteghnuti nà prid kripost ouoga otaystua; nekami reçe ki godir, çachie rechi oui naçin prouid, yenya Boxyega toliko skrouitta, i toliko puna priobilne slatkosti, daye dosçal Isukarst úputtitise; à ne kraglieuatti naçinom urimenitim, nego tarpiti toliko çudne xalosti, i toliko yadouitte bolli, toliko velika pogardyenya, i poruganya, dase yema çà çuditti Nebbo, i Zemglia. Ako Gospodin Bog hotiasce uçinitti samo obiçayna millosardya, çemu tolika neobiçayna iznascastya bolestih: i muk zà dillouati nasce spàsenye? Neuidih suaki, i yosc dabbi bil slip, dà oua veliçanstua boxanstuena, obitayu velika millosardya, dabbi tekal dà kamenya viçu prottiua

ne-

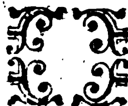
neuirnosti, i neuffanyu grifcnikou? V istinu yest çudna stuar, dà kadaye upitan suaki grifcnik, viruyeli kada ghleda oççima od virre Isukarsta nà krixu, gdi prosi od pridobrostiuoga Otcza suoga, dà prosti onim koyiga propignahu; viruyeli dim, dà ona mukka, i dostoyanstua neizmirna, yesu za gnega, i tarpili zà gnega Odkupitegl gnegou; Spouidà dáye tako, à pak stoyi sumgnechi, i pomagnkayuchi ú uffanyu, hochieli dostighnuti prosc-chienye od grihou koye prosi. O ludi, i tuardi Sarcza doklechiesc duoyiti, i sumgniti, od iznutargnih millosardya velikoga, Sina Bokyega, koyi karugliu suoyom odkupi tebe? Dà hochiemi rechi oni grifcnik koyi mallo uffa, ya spouidam, daye Isukarst zà megne tarpil, dalli mi zame samoga, i tako neznam hochieli samnom uçinitti, kako çini z'druzimi, kife vidè dasumu vochie milli. Ouo protiumo gouorenye yest mnogo daleko od suake Dusce Bogogliubne, i osobitoye onih, ki nedospiyu poznatti gliubau s'kom Isukarst tarpil yest zà suakoga posoboyno. Zascto s'nikim naçinom od milosardya toliko obilna tarpi zà suakoga, kako dabbi

ſamo hottil onoga yednoga odkupiti; Toliko dà ſuaki griſcnik kada proſi proſcchienye od grihou, moxe ouako razloxiti i rechi; Iſukarſt tárpi zà me-ne tim naçinom, dà ſue bolizni i doſto-yànſtua gnegoua yeſu záme, i neuazim-gliemi niyednu kapglıczu karui, alli naymagni dil mukké gnegoue, ſuih onih ſpaſenye, kiſe shragnuyu, nego dà iſtinim naçinom prikaza ſuega ſa-moga ſebbe zame Otczu ſuomu, kako dabih ya ſam yemal bitti shragnen, i uidechime Iſukarſt proſtarta prid no-ghe ſuoye, kako dabbi ouako gouoril Otczu ſuomu; Vçini miloſardyę Otçe moy ouoy Duſci, yaſam doſtoyno tar-pil, i zadouoglno uçinil neizmirnim naçinom zàgnu kako ti znaſc; euo proſim ſpaſenye yedné oué Duſce, proſtiyoy grihe, dáyoy miloſt, i viçgni xiuot. Reczimi ſada ki ouo ſctiſc, bil-li ouako zgodiuſciſe, oui yemal priva-ko uſſanye, doſtighnuti ono çabbi pro-ſil? Reczimi mallo, billi onda ſtal ſumgnéchi? Dà ça drugo moxe re-chi, nego dabbi tada neizmirnim na-çinom uſſal? Iakobi onda ouako uſ-ſal, Karſctyanine, nemoy dopuſtiti da-tiſe otmini pamet, dalli uſſay kakotte

oui

oui primoguchi razlog ſlexe. Vzdui-
ghni Sarcze, i nemoy nerazabrano, ni-
kim naçinom opchienim ſmiſcgliati
mukku, i doſtoyanſtua Iſuſoua, kak-
ko dabbi nepriſtoyale tebi, dalli veſe-
lo, i kripko reczi, one riçi Paula Apo-
ſtola: *Ya xiuem ù virri Sina Boxyega, koyi gliubi mene, i prida ſamoga ſebe nà ſmart-zàme.* Galat. 2.
Oui naçin gouorenya,
ni prez razabranya, doſtoyna Suetoga
Paula, teçen, od gliubaui, i ſmarti Go-
ſpodigne poſoboyno, kakko dabbi ſa-
mo bil gliubil gnega, i zà gnega tarpil.
Iſti S. Paual ú drugomu miſtu, ú op-
chieno gouori; *Iſukarſt gliubi nas, i pnidà ſamoga ſebbe nà ſmart radi nas.* Eph. 5.
Cachie rechi ouo, gouórechi od ye-
dne iſte ſtuari, to yeſt od gliubaui,
i ſmarti Iſuſoue, dà ouako razliko beſi-
di, nego dà iſtinim naçinom tarpi zà
ſuih, i zà ſuakoga, kakko dabbi zà ſa-
moga ſuakoga nas tarpil? I tako ſuaki
od nàs moxe priati zàſe ſuega Iſukar-
ſta, kakò ſuoga, i ſua zaſluxenya gne-
goua kakò ſuoya oſobità, i utuarditi
ú ouomu poſuoyenyu zaſluxenyih Iſu-
ſouih yedno uffanye nepridobitno, kò
yema ſtati ſtanouitto ſuprôtiua ſuimi
napaſtmi i nagloſti paklenimi. Ouo

yeſt uffanye, koye Sueti Paual prozna, Ankoru, alli Sidro, piſcuchi Xudiyem nà ſceſtu Glauu; *Koye uffanye*, gouori; *yemamo kakò yednu Ankoru Duſce, naſce tuardu, i ſtanouittu*; kakò dabbi rekal, naſce uffanye ni neſtanouitto, i koſe lagahno promignuye, negoye, kakò yedna Ankora, alli veliko Sidro, koye zadiuſciſe zà yednu ſikku uzdarxi Nau ſuprotiua vitru i naglosti Mora. Takò uffanye uhitiuſci kammi xiui Iſukarſta, uzdarxi Duſcu i uſtanouitti, meú valloui puoga xiuotta promiṅitgliua i úmarloga. Popádi i zgrabbi dobrò Karſtyanine ſuega Iſukarſta, naſcega Goſpodina, k'ſebbi pritiſnuuſci gnega, i kada proſiſç odpuſcchienye grihou, yoſc daſu prezbroya, i pritexki, yemaſç ſtanouitto darxati, dachieſcga izproſitti, s'velikim obilyem miloſti, i miloſardya Goſpodignega.

Od

Od istoga uffanya, i od razlozih, drughih primoguchih za probuditi uffanye.

GLAVA XIV.

TOlikoſu mnoguchie ſtuari zgora ſkazane ú nayzadgnih Poglauglih, za zbuditi yedno xiuò uffanye, dà niťkor nebbi vemal drugo iskati, negòſe nágne náſloniti, i çekati od Goſpodina Boga ſuakò dobrò. Dà poklo dobrotta Boxya ni oude uſtallja, dallie vechie naprid poſcla, nepriſtoyiſe dà ni ya uſtanem, ni oſtauim praeglíati veliçine gnegoua millosardya. Ni zadouoglno bilo Iſukarſtu naſcemu Goſpodinu priazniuo opchitti, i dugouatti s'gliudmi, çinechi dobrò çudnouattim dillouanyem, ſuim koliczim, i s'onim naçinom xiuglienya, i úmartya toliko çudnim; zà dillouatti naſce odkupglienye, dà dobrò znaduchi tuardoſt, i ſlaboſt çlouiçansku, s'velle dubokim ſuitrouanyem mudroſti ſuoye prouidi, dà ú gnegouu nouomu Zakonu oſtanu

pisana gnegoua obittouanya, s'tolikim potuardyenyem, dà nebbi moghli gliudi razloxitto sumgniti od dobrote gnegoue, i voglie pripraune zà uçiniti-yim neizmirno milosardye. Zà tò sctimo onamo ú Euangelyu nike besidde punne toliko neprocignena ueilscenya, dà neznam kakò gliudi mogu datti misto neussanyu. Od oue varsti yesu one riçi, koye Isukarst reççe: *Koyi od vas ù Otcza prosi kruha, yedachiemu datti kammik?* A pri toga stauil bisce yednu priliku çlouika, koyi, buduchi k'gnemu doscal ú kuchiu yedan drughi çlouik, i nimayuchi çabbi prid gnega stauil, poyde nà vrata suoga priateglia, ki yur sà suimi suoyimi biscese sprauil ù postegliu, i klapayuchi nà vrata nastoya tolikò, daga çini vstatti iz'postéglie, i dattimu kruha, kolikomu bisce od potribe. I pò ouoy priliczi nagouaranas dà prosimo, i kuçimo nà vratih od millosardya Boxyega, i nàpokon nadodaye zgora reçene riçi od Otcza zemaglskoga, dase nechie nayti nigdar niyedan toliko nemilostiu, dà pitayuchiga Sin gnegou kruha, hochiemu datti kamik? S'koyimi prilikami Gospodin nasc Isukarst hottilye duighnu-

Luc. 11.

ti

ti Sarcza nascaj i úvistitibas; da yemamo yednoga Otcza pridobrostiua na Nebesih, da kada prosimo milosardye, nekaxenam ostrinu praude: I neka nebbi ostalla niyedna sumgna od gnegoua dobrohottinya, nadodà onè prislatke riçi; *Ako vi, buduchi nisechietni, umite dobrà vam podana datti Sinouom vascim, koliko vechie Otacz vasc Nebeski hochie datti duh dobri onim kiga prose?* Luc. 11. Ouoye yedan primoguchi razlog, zà pridobitti tuardost gliudsku, zaç onà riç kú procziguuye, *buduchi vizli, alli nisechietni*, vechie utuardyuye razlog, kako dabbi Gospodin Isus bil ouako rekal; Vi yemate yedno pomagnkanye protiuno dobrú çignenyu, to yest, dà niste dobri, i nimate dobrottu koya sama sebbe udigluye, sà suim tim çinite dobrò Sinouom vascim, çachie dakle uçinitti oni koyiye ista dobrotta, od sebe mnogo prighnuta zà dobrò çinitti, i priobilna zà uçiliciga, vazda czilouitta, i stechi. O stuar çudnouatta, dá nemogu nigdar gliudi razumitti obitanya Boxya, negobi rekal dà yemayu çignenya s'gliudmi lakomimi, kakosu i onni, kada prose milosardya koyaye obe-

obechial Sin Boxyi. Dà proczinimo
sadà ontoriçi koye reçe Uskarst pò
Suetom Marku; Yonnoyzi yednu pri-
venltu miertu, gouhie rechui: *Yemayte*
Mart. 11. *vieru Boxyu. V istinu gouorni vam*
da kigodar reçe onoy gori, dvigniſe
od onoye miſta i varziſe u More, ter ne
bude ſumgniti u ſarzu ſuoyem, nego
vierouati da onò ça reçe. I pak nadodaye:
Ysato uam gouorim, ſuaka koya molechi
proſite, viruyte ſtanouito, da chiete pri-
yeti, i yemati gnih. Ouè riçi ayeſu ye-
dino uſpuctom pokripglienye Sarcza
[illegible] gliedih, i prez uffanya i yemali
bise uzdarxiat u pameti ſuih Karſtya-
nih. Zaç pitam ya, ako bi Iſſukarſt pri-
kazalſe ſuakoy skupſchini Karſtya-
nih, dopeu oue riçi rekal, onim naçi-
nom, i poſuardyenyem, kakoyih ye
pàuuò rekal, kibiſe naſcal nigdar na
zemgli, ki nebbi raſeir u Sarzu, a pri-
kottanod[illegible] uffanya u Bogu? S'koli-
kim razlogom Goſpodin Iſſukarſt pro-
ſi od nas da virnyemo, da chiemo pria-
tisfimati ke proſimo. Ouè uaçin gouo-
renya, *viruyte dachiete yimatti*, vidimi-
ſe, da u ſebbi uzdarxi niko muçechie
pokaranye naſcega mlohaua uffanya:
kako dabbi otiako rekal: Çochie rechi:
ouo

ouo vasce neuffanye. Sini Adamoui? Moxelli bitti dauamye : toliko texko úffatti ú Otcza moga viçgnega ? Hotite, i odluçite yurre úffatti ú gnega; i kadase ftaugliate nà Molituu, vlixuyte s'velikim ftanouiftuom, dachiete priati ono ça pita te, i yavam gouorim dachiete izprofitti. Da zaç millosardya Isusoua nimayu koncza, zà oxiuiti vechie gliudsko uffanye, uçini niko takouo obeçhianye pò Suetom Iuanu, dà nikako nemoxemufe protiuitti, ouako gouorechi: *V iftinu, ù iftinu gouorim vam, akò ça budete profitti od Otcza moga ù imme moye, datichie vam.* V kih riçih yemamo zamirriti ono ça duakrat gouori: *V iftinu, ù iftinu*, kakò dabbi rekal; Proczinite potuardyenye s'koyim çinim vam ouo obechianye, i mnogoga fczinite; ter budite ftanouitti, dà akò prikaxete Otczu momu profcgne vafçe, uçignene ú imme moye, hochie prikouiran, i prikoblag s'vami bitti, dopuftiufcivam ono ça pitate. Sadá ça moxe oudi odgouoriti tuardoft çlouiçanska, nà oua obechianya iftine Boxye, navlaftito akofe profi profcchienye grihou i milost Boxya, zà koyu udiliti-

nam,

nam, Sin Boxyi yest doscal, datti suoy xiuot, i prolitti karu? Zaçse nespomignu grifcniczi od onih riçih uruchih; i ke doriçu Sarcze; koye Isukarst nasc Odkupitegl reçe Otczu suomu kada visçasce meu Razboyniczi, prosti gnim Oçe? Akobi Otacz Nebeski (ça budi reçeno sa suakom çastyu) bil yedan prituardi nemilostiuacz, bilbise ganul na oni trepechi, i zamuknuti glas Sina suoga, koyi kako zabiusci samoga sebbe, nastoyi dugouatti, i dobiuati za grifcnike, u onoy nayzadgnoy tuzi i zapuscchienyu: tet nechiemo yur virouatti damuse upi u Sarcze ono gnegouo moglienye, i daga gannu, buduchi on Otacz od millosardya? Koyaye ouo tuardost? Kadachie poçeti uffatti grifcnik u Gospodina Boga? Dallichiemi rechi neuirnost çlouika grifcnoga: Velikasu dostine obitanya boxanstuena, kimiseye hotil Gospodin Isukarst po niki naçin zauezati, da prosti grifcniku, da ça ya znam, hochieli mene dotechi ouo obechianye koliko u ispugnenyu? Ouoye nerazabranye, i ludost grifcnika, i slipochia nepristoyna yednomu Karsctyaninu. Akobi Isukarst bil kogagod izuadil iz ouoga

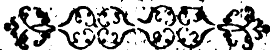
ga obechianyâ, bilabi ona ſumgna kolikodir prilіçna; dalli neuadechi nikogar vanka, paçe skupglıayuchi ſuih s'riçmi velle çiſtımi, çınimiſe dà ona ſumgna nemoxe yemati miſto, nego pri onomu ki ſam hochie zatuoriti oççi ſuitloſti Boxyoy. Niſuli dobro razabrane i çiſte one riçi, *Pitayte, i datichieſe vam, iſcchite, i naytichiete, klapayte, i otuoriſe vam, ſuakibo ki proſi prime, i koyi iſcchie nayde, i kuçechiemu otuoriſe?* Euò oude, kako odgouara onomu, kıbi pital yelli ono obitanye zà ſuih: *Suaki koyi pità prime, i koyi iſcchie nayde;* kako dabbi raunie bil rekal; ya zouem ſuih, nikogar neodnimgliem, paçè obitam ſuakomu uçinitti milloſardye, akoga proſi. Od kih beſıd, i priobilatih obitanyih Boxyih, moxeſe razumitti, dà oni ſamo nechie yematti miloſardye, kiga nechie, oni ſamo nechie priati ki neproſi, oni nechie vliſti ki neiſchie damuſe otuore vrata. Zà to, kigodir nima proſcechienye grihou, ſam ſebichie bitti krivacz, nepomagnkayuchimu miloſt Boxya zà proſitiga, i akoga proſi, yematichiega. Sadà ça oſtaye-rechi? Rechichie, moxe bit griſcnik, dabbimu

bi-

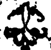
bilo od velike utihè, akobi reçeno ú osobitto ghemu, ono ça suim ú opchieno Isukarst reçe; tako dabbi on slissal, akò ti N. budesc prositti, priatichiesc: Dalli oua xeglia yest od visce zaliha, i rascchia, zaç toliko çini rechi yednoy opchini od tisuchia gliudih, ako budete prositti, priatichiete, koliko dabbi pobrayal yednoga pò yednoga, gouorechimu; Ako ti, i ti, budesc pitati, priatichiesc. I buduchi dà istim naçinom yednaye stuar, ni od potribe, dà grifcnik xeli stuari vanka reda, nego dase sluxi naredmim obechianyem Gospodina Boga, kakko dabbi vidil Isukarsta telesnimi oçima, gdimu gouori zgora reçene riçi; I ako pò tanko hochie tú prosognu razabrati, yema procziniti ono ça rasumi zaruçnicza Isusoua Czariqua Sueta, koya ú korizmeno vrime, osobittó zà obrachienye grifcnikou naredyeno; ponauglia suaki dan, one riçi Proroka Ezekiella, punne pokripglienya, i utihe, gouorechi: *Xiuem ya, gouori Gospodin, nechiu smarti grifcnika, nego pri dase obrati, i xiue:* proczini, gouorim, grifcnik one riçi, kesu uzmoxne zà omehkscati Sarcze kako Diamant (to yest draghi ka-

kamen) tuardo, i promisli dase opchie-
no razumiyu od suih grifcnikous nàua-
dechi niyednoga : I kada çuye dà ve-
liçanstuo Boxye (koga sama yednà riç
dostoynaye ne izmirna virouanya)
prisixe, dà on nechie smart grifcnika,
nego dase obrati, i xiue, yema rechi:
Dakle hochie dà ya xiuem; Dakle
ako pitam od gnega xiuot millosti
gnegoue, dò istinè hochiemiga datti.
Ouako nasłognen nà tolika obitanya
Boxya, ù suako vrime, à naulastito nà
vrime smarti, yemase sásuim Sarczem
obratittik' Gospodinu Bogu, i uffatti
vikougni xiuot, koliko dabbi yemal
ú ruczi yedno pismo stanouistua, pri-
czignenom karugliu Isukarstoui
nom napisano.

Od

Od istoga uffanya, to yest od druzih razlogou priyaczih zà uffatti ù Gospodina Boga.

GLAVA XV.

VElikasu gauutya i razlozi zgora reçeni, zà nekà uffamo ú Gospodina Boga; dalli akò s'ouimi ki nasliduyu zdruxeni budu, uzrokouatichie ednouattò prosuitglienye ú onih ki-se staue duskouno kripost gnih razmiscgliati.. V istinu nemorese rechi, nego daye utiha neizreçena yednomu griscniku yematti takoua Gospodina, kiye istá dobrotta, sua prigbnuta dobrò çinitti. I tò istò gouorim, yematti Odkupiteglia nascega, Isukarsta Gospodina, koyi dobi, i zadouoglno uçini priobilatto zà nasce sagriscenye; i yosc visce toga yematti priuirna obitanya millosti i milosardya. Dà akò varhu toga nadódámo priatye ouih dárih, zdruxiusciyih s'Likariami na-

redyenimi zà odpuſcchienye grihou, to yeſt, s'Suetimi Sakramenti, toliko vechie umnoxáſe utiſcenye, i uſſanye ſpaſenya viçgnega. Zaçbih rád znatti ya, çaſe yema ſuditi od yednoga griſcnika, ki yema yednoga Boga mnogo príghnuta nà proſcchienye grihou, i yednoga Odkupiteglia, koyi podà ſuoy xiuot od czine neizmirne zà odkupiti iſtoga griſcnika, i ki yoſc yema priuirna obechianya od proſcchienya, i yoſc varhu ſuega toga, prima iſtinim naçinom Sakrament od pokore, pripraiuſciſe koliko, boglie moxe i umi, xelechiſe ſmiriti z'Bogom? Nekami odgouori çaſe moxe ſuditi od yedne Duſce koya s'onom Bogogliubnom xegliom, i skruſcenyem, vidi, i ſliſca gdi yoyſe reçe, *V Imme Goſpodinouo, ya te odriſcuyem od tuoyih grihou?* Cà moxe rechi, nego dà moxe, i yemá imatti yedno uſſanye primoguchie, dachie doſtighnutti dobrò ſuako? Samo mogalbi rechi dà neznà dò iſtine dachie zatò doſtighnutti odpuſcchienye grihou, zaçbi moghlo bitti, dà ni ſtauil one pomgne potribné zà priati miloſt Suetoga Sakramenta. Dalli oua ſumgna ſuprotiuna, nima pò niyedan naçin

O oſta-

oſtabitti Sarcze yednomu Karſctyaninu, zaç né ſamo veliczi griſcniczi, niſu ſtanouitti dà iſpouidinſciſe yeſu doſtighnuli odpuſcchienye grihou, dalli ni magne oni kiſu bogogliubni i kiſe neſpomignu, daſu ſmartno ſagriſcili, buduchi ſtuar iſtinitta, dà nitkor neznà pò Zakonu opchienomu, nahodiliſe, ú milloſti Boxyoy, alli vanka gne. I zà to ono çaye ſuim opchieno, nima bitti uzrok od neuffanya, yednomu ki yema tolika i toliko velika ganutya zà uffatti ú Goſpodina Boga. Dallichiemi rechi griſcnik; Iſtinaye dà nitkor neznà ú komuye ſtanyu, dalli ya iman vechi uzrok boyatiſe negò druzi, ki yemayu gliubau, i Sarcze çiſtiye, i ki niſu tolike gríhe, i toliko texke uçinilli. Ouomu odgouaram, dà oua razlikoſt kaye meú velikim griſcnikom, i onim koyi ni toliko velik griſcnik, nepriça koliko zà doſtighnutti proſcchienye grihou, buduchi dà razlozi prid reçeni, ſluxe zà ſue griſcnike velike i male. I zato tà ſtuar nima uzrokpuatti neuffanye; nitmiſe vidi daye ſpaſeno ſuittouanye, prighnutiſe nà te ſtrahe mallo koriſtne, naulaſtito ú vrime ſmarti. Dalli yemamoſe vechie prighignati nà úffan-
ye,

ye, pò ti pút, dà akò grifcnik uçini koyegod pomagnkanye, kada ftauglia, pomgnu potribmu zà umiritife z'Bogom; boglieye darxatife vechiega uffanya, negò vechiega ftraha. I zà odnerimu nikò izgubglienye, i priftrafcenye Sarcza, datichiu yedan razlog kiye od velika pokripglienya, onomu kiga umi proczíniti, koyiye oni: Ni ftuar toliko muçna umiritife z'Gofpodinom Bogom fada ú ouomu Zakonu od milofti, kolikoye muçno bilo ú pridgnih Zakonih ftaroga vrimena; zaç, akò yedan çlouik kiye uçinil veliko mnoxtuo grihou, a dà yema niko skrufcenye radi ftraha muk paklenih, s'odlukom vech ú naprid nefagrifciti, prem ako nima ono prauo skrufcenye, to yeft bolechife daye uuridil Boga, koga varhu fuega yemafce gliubitti, priyamfci Sakrament pokore, to yeft ifpouidi, oftaye ocifcchien, i prauedan, i uçinife priategl Boxyi, kakobifmo rekli, yedan kiye pritifnut neizbroyenimi, i priueliczimi grifi, dabbi priftupil k'Sakramentu pokore, prem ako nebbi yemal Sinougliu gliubau prema Gofpodinu Bogu, i prauo skrufcenye, tako dafe nebi kayal od grihou famo

radi Boga, nego dábise bolil radi muk paklenih, s'uffanyem dachiemu bit proscchieni, i s'odlukom ú napridak nesagriscenatti, priamsci odriscenye od Redounika, pourachiase ná milost Gospodina Boga i ná paruu priazan, kakó uçi Sueti Zbor Tridetinski. Reczimi sada griscnik, çinilimuse stuar zá virouatti, dá yedan priueliki griscnik, kadase ispouidi, strascise day múk paklenih, prem akò nebbi dospiuenim naçinom gliubil Boga? V istinu rechichiêmi, dáye stuar sa suim zá virouati: A ya zá tim gouorim gnemu, dá buduchi oná reçená pripraua zadouoglna zá yematti odpuscchienye grihou s'priatyem Sakramenta od ispouidi, zaç pristanouitto neuffá, pokleye prial oui Sakrament? Dò istineye stuar çudnouatta, dá s'toliczimi razlozi od uffanya, nigdar nemoxemo doyti ná to, dá uffamo ú dobrotu Gospodina Boga.

Concil. Trident. sess. 14. cap. 4.

Sada skupiusci ú yedno poghlauitte razloghe, pokazane ú poghlauglih zgora, radbih dámi reçe suoyu misal nayuechi griscnik Suita; Gospodin Bog yest dobrotta neizmirna, i nasladyuyese çinitti milosardya, i odpuscchie-

chieuatti grihe, ; Vçinilye páka pri-
çudnouátto pokazanye ſarçenoga mi-
loſardyá ſuoga, ú uputyenyu, ú muk-
ki, u ſmartti yedinorodyenoga Sina,
ſuoga, zà ſpaſitti nas, i tolikoyer zà
odpuſcchieuatti grihe : I ú ſuomu
Euangelyu uçinilye priobilna, i priuir-
na obitanya, dachie odpuſcchieuatti
grihe : Reczimi dakle griſcnik, ho-
chielimu proſtitti ? Terchieſe nayti
(ò çudo velliko!) yedan çlouik nà Sui-
tu, ki ú ouomu moxe priſtraſcittiſe,
i poſumgnitti, moguchi promiſlitti to-
like priyake razloghe od uffanya ? Dò
iſtine, ne ſamoye grih ſaſuim izgubitti
uffanye, alli neuffatti, dalliye yoſcchie
yedna ſmamnoſt, i neſuiſt, toliko ne-
priſtoyna yednomu Karſtyaninu, dáſe
nebbi yemalla ni iménouatti, zaſcto
ſtuari ke Iſukarſt Goſpodin naſc uçini,
zà uſtanouitti nas od gliubaui ſuoye
neizmirne, i od priuruchie voglie zà
pomochinas, yeſu toliko vellike, i çu-
dnouatte, dabbi yemalle pokripiti
mlohauih, i martuih uskriſciti. Ne-
moguſe viditti oçima teleſnimi, du-
houna milloſardya, koyá çini Duſcam,
keſe utiçu k'gnemu, dá pò onnih ke
ú teleſih uçini, kada nà Zemgli opchia-

fce s'gliudi, moxefe razumitti, onò ça ú Dufcáh çini neuidinim naçinom, buduchi ftuar iftinitta, dá z'boglie voglie çini duhoune millofti, nego telefne, buduchi dafu vechie, i priftoynie millofti gnegouoy. On ozdraui gubaué, hromé, flipe, uskrifci martué, s'tolikimi zlamenyi gliubaui, i s'tolikom obilnoftyu, dá mogu ganutti iftà kamenya, pó niki naçin, ftuari tolike koyefe fcte ú Euangelyu od ouih miloftih.

Sada grifcnik moxe fcziniti, daye on yedan od onih Nemochnikou prez lika gliudskoga, koyi ofloboдyeni bifce s'Likariami Boxanftuenimi, i prikáxife prid Ifukarfta, uffayuchi ftanouitto, dachie, i on izliçen bitti. Zaç pri hochie ftátti Suncze, i Móre prifahnutti, negochie priftatti Ifukarft, profuitglieuatti tmine onih kiga zouu, alli neghchie prifahnutti vruchiak priobilatti miloftih, i milofardyih gnegouih. Poydi dakle vefelo profitti onó, ça prikoblaghi Kragl oui, s'velikom gliubauglio, i nafladyenyem fuoyim dopufcchiuye, i uffay ftanouitto yematti odpufcchienye grihou, i napokon vikougni xiuot, z'didichi nouoga, i priflatkoga Zakona gnegoua.

Od

Od Dvete Naredbè pripravè kadye smart blizu. Od naçina kakose yemà protivitti nàpastovanyu omràzi i psovanya Boga.

GLAVA XVI.

ZA govoritti od ové naredbé, zastauglian yednu stuar ku ú mnozih grifcnikou kufcamo, koyi radi razliczih uzrokou yemayu omráz, i nenauidost fuprot Bogu, dà nifu takò bogatti, pofctouáni, i drugako darxáni, kakobi onni velekrat hottili, protiua vogli Boxyoy. I od oue omrazi izhode pfofti nedoftoyne, kimi ti takoui grifcniczi izbgliuyu oni ghgniu i farxbu protiua Gofpodinu Bogu, i hotillibi kadgód dabbì moghli, vazetmu blaxenftuo, i flauu. Ouoye yedan grih velle téxak, protiuan gliubaui Boxyoy, koy ufmo duxni zà tolike razloghe, neizmirnoy dobrotti gnegouoy, budu-

chi on oni kiye. i zà tolika millosardya i dobroçinya. I kakó Diaual osobitto ú ouoy zlobbi uxgányè, nastoyi sá suom suoyom mochiu poticzati onih kih vidi pripraune pristatti k'ouoy napasti, kakosu oni kise nahode ú veliczih neuogliah i xalostih, kakò dabbi bili zapuscchieni, takó priuárne chiuchienya gnih, prighignuchiyih zlimi potaknutyi, ná yedno iznutargne zlohottinye, gouorechiyim, dáyih Gospodin Bog nemillo, i yadouitto pedipsá, dáyim hochie zlà, dayihye od sebbe oduargal: i ouakim drughim nadahnutyem, nekà takò Dusca gorçinè punna, missi, i darxi, dásu istinitte onè stuári, keyoy Nepriategl naspomignà, i obrátise kakóno yedan pas bisan, suprotiua onomu kiga ráni, gouorechi od veliçanstua Boxyega riçi nedostoyné, kakósu nauçni oni kisu ú Paklu, gdi vazda góri, i razpuhuyé marzost, i nenauidost strascnimi psosti protiua Bogu. I zató oui kiye blizu smartti, yemáse kruto pomagati kadaye toliko velika túga, i diaualskó potaknutye toliko xestóko, koyega muçi strahom Smartti, Suda, i Pakla, i drughim razlikim napastouanyem; yemase, dim,
oua

oua Dusca kruto pokripitti, darxechi zà istino, dà onò napastouanye toliczih nepriateglih, zágne dobrò naredyenoye od Gospodina Boga, i dà takò veliká tuga, i mukka niye zlamen od sarxbe Boxye, alli od oduarxenyà, dá pri yest zlamen od obranya, i Sinouglia pohodyenyá; kakò vidimo ú Yobbu, i drughih izuarsnih Suetih stároga Zakona. Zastauiusci daklé oui naúk, sadà stauimo prida aruanye kimye Nepriategl nauçan muçitti Dusce.

Prilika Aruanya marzosti, i psouanya suprot Bogu.

Diaual gouori. CA çinisc nesrichni çlouiçe, dopeglian yur nà vrata paklena? Neuidisdli kakótre Bog zló yemà, dà velle oçitto káxe dà marzi sásuim náte?

Nem. Yasam stanouit dámi Gospodigna dobrotta kaxe dachiemi dobrà, kakosam kusçal ú toliczih dárih i dobroçinyih koyesam od gnega priyal.

Dia-

Diau. Naçin oui s'kimse nosi s'tobom yedaye zlamen,datti dobrà hochie? Káve tò bisnost? neuidiscli dáteye izaghnal od sebbe, kakò mnoghe drughé s'kimiseye ouako nósil?

Nem. To ni istina dameye Gospodin od sebbe odaghnal, paçe ussam, dasam ú gnegouoy millosti, i dà ouà xalost s'ustarpglienyem podnósceina, sluximi zá dostighnutti millost, i slauu vechiu.

Diau. Ay priprosti çlouiçe, kakóse varasc? Neuidiscli nemilost i osctrinu s'komte muççi, çinechi dá yur chiutisc paklenè mukke ú kesi osudyen? pusti tu priproscchinu, prokuni Bogà i umri.

Nem. Ya blagosliuglíam, i hualim neizmirnu dobrottu Gospodignu, kichieme s'ouimi mukkami uçuuati, i oslobodittì, od muk paklenih.

Diau. Koyaye tò tuoya tuardost, i nesuist? dà ti hockiesc bitti dobrà, i hualitti onoga, kite muçi kakò prokléta, i osudyena? prokuni i ti gnega, i zouiga nemilla, i yadoitta.

Nem. Ya gliubim pò srid ouè tughè i mukkè, sásuim Sarczem Gospodi-

na Boga moga, i xelim ſpiuatti prez koncza, i veliçati ſáſuimi yaziczi Angelskimi i gliudskimi gnegoua miloſardya.

Ouá prilika ſluxitichie zà ſuih kiſu ouako napaſtouani, alli ú zdraugliu, alli ú nemochi: i zà yematti dobitye, hochiuyim ſpomenutti, dà naſtoye skúpitti ſuè duſceune mochi k'Goſpodinu Bogu, i yoſc dabbi nikò odurachienye chiutili ú teleſnoy vogli, niſtarſe nexaloſtechi zaro ú niyedan naçin, zaç s'ouimi potaknutyi ná marzochiu i proklignanye, od Diaula naſpomenuti, moxe ſtáti, i dobrò ſtoyi ú ſlugah Boxyih, opchienim naçinom, práua gliubau, i ſarçené huále dobrotte, i veliçanſtua Boxyega. Dà zà zbuditi gliubau Boxyu ú Duſci, pri nego vlize ú ouu aruagnu nayzadgnu, ſpaſeno bi bilo proſctitti, i dobrò promiſlitti razloghe kiſu zà gliubitti, i blagoſliugliati gnega, od kih gouorittichiemo ú pogleugliu koye ſlidi, zauarſcuyuchi onò s'ouom ſpómenom káchie ſluxitti onim, ki naſtoye pomochi umirayuchih. Spominak oui yeſt, dà poklè Diaual uſiluyeſe

ú ono-

ú onomu priminutyu neuoglitti umiruchih, zà yematti oni plin, i dobitye, yemayu dobró ſtáti ú paméti pomochniczi Nemochnika, dà dobrò promiſſe napaſtouanya poſtaugliena ú miſli nemochnoga. I kada budu viditti daſe pò ſebbi nepomáxe, nitti arué, nego dà izuſti kugodir pſoſt, alli neuſtarpglienye, nimayuſe tada izgubitti ni ſmeſti ú tih takouih riçih, zaç mnokrat niſu ta dillouanya s'odlukom i s'razborom od Nemochnika uçignena, negò Diaualsko nikò ú teleſnomu chiuchienyu ganutye: i zátò dobróbi tada zakletiga s'kimigodir zakletuami, zapouidayuchimu pod xeſtoke mukke, dà yema puſtitti ſlobodnu onú Duſcu i Tílo, nekà gliubi, huali, i zaziua Stuoriteglia ſuoga ú onò naypoſlidné vrime. I s'ouom pomochiu uçinitichieſe dillo çudnouatto, zà ouò prikrátko vrime, ú koye dilla káſe çine yeſu priczignena, priziuayuchi dobróttu, i miloſardye Boxye pò ſrid oné túghe, i ſtrahotte ſmartné.

Od

Od razlogou primoguchih zà gliubitti, i hualitti Gospodina Boga.

GLAVA XVII.

PRiobilno yest razgouaranye suarhu ouogà Poglauglia, i zátò hotechiga skratitti, izabratichiu onè razloghe, kisu pristoyniyi suakomu, nastran pusćchiayuchi opchiene, zà koye darxanismo gliubitti, i hualitti Gospodina Boga; takò dà nechiu gouoritti od stuorenya, podarxanya, odkupglienya, i ostalih opchienih ganutyih gliubaui, dallichiuse stauitti gouoritti sá suakim posoboyno od dobrotuorya, i dárih Boxastuenih, ké on zná dayihye prial, i ú ouih hochiu zastauitti ú kratko razloghe. I paruo od suake stuari, darxim dà dobrotta, mudrost, lipost, úzuiscenstuo, veliçanstuo, i slatkost Gospodina Boga, çinega tolikò pridostoyna gliubaui, i huále, dà i prem akò nebinam uçinil, ni yemal uçinitti nigdar niedno dobrò, yemalibis-

bismoga prez koncza gliubitti, i hualitti. Case moxe pokazatti, onim ça suaki dan suaki od nas ú sebbie kuscal, i zamiril, dà kada çuye, i vidi dáse gouori od yednoga plemenitta Kráglia, i Vladaucza, daye prilip, priplemenit, i sladak prez prilike ú razgouoru, i dillu suakomu; udiglie tada suaki poçme hottittimu dobrà, i prem dà neussase priati od gnega yedinoga dobrá, ni harnosti. V çemuse moxe viditti dà uzrok oui gliubaui, i pohuálé, neizhodi od dobroçinyih negò samo od vridnosti, i dostoyanstua toga Gospodina. I zatò poznayuchi mi neizmirnu izvarsnost, lipottu, i dostoyanstuo Gospodina Boga, pò prosuitglienyu Virré, yemalibismo darquatti, i posuetiti sarcza nasca, gliubaui, i sctouanyu gnegouu, yosc dà od gnega nebismo yemalli priati nigdar dobrà yedinoga.

Buduchi dakle ouò prid stauilli, sada gouorimo sá suakim ú onomu çà kuscamo; kadse çuye çlouik, dáye napastouan alli ú zdrauyu, alli ú vrime od smarti, i poçignuchi od dobroçinya, i dara koyegaye prial ú karsctyenyu, ya pitam ouoga koyi znà dáye priyal onò vellikò milosardye Gospodina

Bo-

Boga, ça misli, i súdi od té dobrotté, dà buduchi on otrouan grihom istoçnim, kakò druzi brezbroyni, ostáui toliko tisuch ú onoy neizmirnoy neuogli, à oslobodi gnega, i obúçe ú pirnú suittu millosti, primistiusciga iz tminasté oblasti, i suxanstua ú slobód, i posignenye Sinou Boxyih? Nemoxemi rechi dà oui úzrok, i ganutye gliubaui yema suaki onim naçinom, kakóga on yemà, pókle znà dà ostayu osudyeni toliczi narodi, alli samin grihom istoçnim, alli s'onim istoçnim, i zayedno s'mnozimi, ke onni uçine; i sada, ku misal, i odluku yemma Gospodin Bog, kada pozri nà gnega osoboynim millosardyem, izuadiusciga iz onè prikonesrichne didine Adamoue, i uçiniusciga didichia Kraglieustua Nebeskoga, zayedno s'Isukarstom Gospodinom nascim? Doistine nemore inako rechi, nego dà ouo ça obrà gnega dobrotta Boxya, i hotti gnemu udilitti prez yedinoga gnegoua dostoyanstua, ono ça neuçini neizbroynimi drughim; yest yedna duxnost gliubitga, i çastiti; i yosc poscadsci naprid, dobrò znà on, dà akóye izgubil milost ku nà karstu priya, kakò opchieno izgubise, nè zatò
onà

onà neizmirna dobrotta priſtà çinitti-mu dobrò, dà vazda kadye on hottil vratitiſe nà priazan Boxyu pò pútu od Sakramentou, prialgaye s'tcolikom gliubaugliu, kakò dabbiga nigdar ne u-vridil. Cabbi yemallo bitti prignemu yedna potáç, i ganutye primoguchié gliubaui, poklé oui náçin dobrotté ne-izreçene, koya ſtoyi vazda çekayuchi zà ſmiritiſe s'onimi kiyu uuridyuye, yeſt ſtuar toliko çudnouatta, dáſe ſczi-ni dayoyſe nemoxe odolitti ni proti-uitti. I akochie ki napuno razumit oni priuiſoki dár, reczimi ça yema bitti, dà ú ona vrimena, kadſe on nahodya-ſce ú grihu ſmartnomu, nedà Goſpodin Bog ſlobod, ſmarti, i paklu daga poxe-ru, i neuarxega ú dubinu onih tmin? Zaſcto negori ſada ú ouu úru kada ouo ſci ú oggnu viçgnemu? Koga ſahra-ni? Odgouoritichie, Sahranime do-brota Boxya nedoſtoyechi ya, pri-gnuuſciſe ſama pò ſebbi uçinittimi ouo neproczigneno miloſardye, koye neu-çini mnozim inim ki umriſce ú onomu ſtanyu od griha. Daklè akò ouakò prohodi oua ſtuar, neuidili oude oçit-to veliçanſtuo priuelle uxgáne miloſc-chie Goſpodina Boga premà ouoy

Dú-

Dúfci? Akò kadayu on zouifce, bixá-
fee od gnegoua veliçanftua,.dalli oni
Gofpodin priblághi, i pridobri zazua-
yu, i poteghnu k'febbi, i s'yediniyu
k'fuomú Sarczu zauezom Boxaftuené
gliubaoi; ça moxe miflitti, alli fczini-
ti od onoga Sarcza Boxanftuenoga,
nego dáyu gliubi, i dáyoy hochie uçi-
nitti neizmirno milofardye? Radi çe-
fa neizmirnim naçinom darxánye od-
vratittimú gliubau, i yemattí vazda
yedno Sarcze virno, i hárno premà
gnemu. Iakò otuori oççi zà promi-
flitti onò ça skrouittim naçinom uçi-
nilaye dobrotta Boxya s'çettimi nada-
hnutyi izuanyem iznutargnim potiçu-
chiga, i potexuchi nà miloft, i priazan
fuoyu, hochie poznatti kufcayuchi
ouakó, dà Gofpodin Bogh nefamo-
gliubiga, dalli kaxefe toliko gliubo-
hottan, dà nigdar nechie nayti Otcza
ni Matterè, ni ftuorenya yedinoga, kó-
ye takó zauezalo gliubaugliu drugoga
zdragouanyi, i dobrotuorenyem, ú od-
vrachienyu harnofti gliubaui gnegoue.
Cachiemo paka rechi od mnoghih
oftalih darih, koyih dabbi razabrano
çlouik poznal çudonbife zaçudil od to-
likç neizreçené milofcchie s'koyom

Gospodin Bogh bdi nà ſtràxi Duſce, gnegoue. Kolikrat ſudi çlouik dà Goſpodin naſc uſteghne uzdu nàpaſtniku, nedopuſcchiuyuchimu prolitti gnegouu nemillu ſarxbu, i ghgniu ſuprottiua gnemu ? Kolikokrat yeſtmu duigal uzrok od ſagriſcenya ú koyebi bil upal, dabbi paruò neúkripilga s'miloſtyu ſuoyom? Kolikrat odnoſimu izpameti one miſli, koyebiga prez ſumgne bile obalile ú nepriategiſtuo Boxye ? Ni mochi pobroyitti miloſardya Goſpodigna, koya neuidinim naçinom ſuakomu nás çini, puſtiuſci naſtran, mnoga ká poznayém dà nikakò kakò uſiluyunas dobrò miſlitti, i gouoritti od miloſcchie, i ſlatkoſti gnegoue, i doytichiu na gorçinu ſmartti kadà rekalbi dà pritiskuye umirayuchiega boleſtmi xeſtokimi, alli nikim zapuſcchienyem, alli inimi naçini xaloſti, koyi vechi razlogh gliubaui moreſe nayti negò datti boleſt kratku mukke ſmartne, yednomu koyibi yemal ſayti ú Pakal, alli ú Purgatoriy, nekà akobi bil ú grihu ſpomeneſe i pokaye od gnega; i takò uçuuaſe mukke viçgne, ſpomenom takouom mukke vrimenité ; A kolibbi bil ú miloſti, to yeſt prez griha
ſmart-

ſmartnoga, nekà tako ú kratko pláti onó çabbi ye mal tarpiti ú Purgatoriu, i kolikò pria dà poyde ú milto pokoya viçgnega, zà koye bil ſtuoren. Brez ſuake ſumgne, draxyeſu ráné, i udorczi onoga ki dobrà hochie, negoſu dragouanya onoga ki nenauidi, zaç oni ki dobrà hochie, kad rani, pò onih ranah hochie ozdrauitti, à ki zla hochie pò onomu dragouanyu, xeli porázitti, i úbitti. Dabbi çlouik razumil neizmírnu gliubau kumu Goſpodin Bog noſi, day od dobroçinyih keye prial, poznalbi tu gliubau, i takò, neuoglie, nemochi, napaſti, i ſmart illa, bilabimu uzrok od gliubaui, i poſridu neuogl., i xaloſtih ſlauilbi, i hualil miloſardya Goſpodigna; i akóbi dobrò czinil gliubau, i naçini oſtali s'kimi Iſukarſt ſamoga ſebbe prikaza zà gnega, naçin pò komu tolikrat ú Sakramentu ſyedinilſeye ſcgnim, i pripraunu xegliu ku yemá zà priueſtiga nà blaxeni doſpitak ſuoyih trudih; akóbi on hott'l zayedno ſcgnegoue miloſti pomochyu dillouatt; ſtanouitto napaſti oué, omrazi, i pſouanya prema Bogu, nebimu uçinilli niedno zlò; ne zaç onima ki ſiniſcgliayu zgora reçene gliubaui

 ne-

nedohode oue napasti. Zaç kadgodi doydu tim ki sarçeno gliube Gospodina Boga, i uxgano, dalli zaç Napastnik nisctaç, tóti nedobie s'timi napastouanyi, paçe velle gubi s'velikom gnegouom xalostyu i sramon. Dakle suaki nastoy ntuarditti ú Sarczu gliubau, i dragost xe stoku prema, liposti, mudrosti, i suakoy iznarsuosti, i dostoyanstuu Gospodina Boga, promiscgliayuchi ono çaye ú sebbi à pak dillouanya veliçanstua gnegoua, mislechi, i darxechi stanouitto, dà od tolike neizreçene dobrotté; i mudrosti neizhode nigdar stuari prezredne, i koyebi bile namignene zà zlô çinitti suomu stuorenyu, dalli pri dobroçiniti, buduchi dáye narau, i osobita chiud dobroté dobrò çinitti, i útomule nasladyuye; i darxechi ouu istinu stanouittu ú paméti, yema priati neuoglie, i tughe telesne; kakò yedna iskulcenya naredyena zà oçistitti Duseu, i zadouoglno uçinitti zà grihe minoscastne, i zà dobitti nouá dostoyanstua milosti, i slaue. I prem dábi bil neuoglien strascnimi napasti od zaloga Duha, nechie zátò izgubitti Sinouglie dobrotinstuo, i tolikoyer hochie pridobitti strahouitá potak-

nut-

nutyá s'mnoghim dostoyanstuom, i plachiom suoyom, i priatichiè didinstuo Sinou Boxyih.

Naredba deseta priprâue blizu smarti, to yest, naçin kimse yemà protiuitti suaki suprottiua nàpasti od sckrupulih, alli tascchih sumgnih.

GLAVA XVIII.

STaugliam oudi naypri yednu istinu, koyu spouidayu sui Nauçitegli Duhouni, dà sckrupuli, alli sumgne tascchie, ostran dasu trudni Duhu, yosc mogu bitti od ke poghibilli nà ças od smarti, zascto pokle izhode od gliubani osobitte, ku oduechie samsebbi nosi çlouik, i od neuffanya ú Gospodina Boga; odigliuyu Duscu od çinih poghlauittih koyé yema ú ono kratko vrime dillouatti, çinè mlohauo, i neyako uffanye, i yedua nebog Nemoch-

 nik

nik moxe zadouoglno uçinitti ſuoyoy konſcienczyi, akoyim hochie priklonitti uho, i ako hochie virouatti dà onada darxanyihye iſpouiditti; zato Slughe, i Sluxbenicze Boxye, yemalibiſe ſillouati nehayatyih yoſc dokle ſu ú dobrú xiuottu, çinechi mnoghe Atte, to yeſt çine od uffanya prottiua tim ſtrahom taſcchim, zà nekà nà ças od ſmarti, kadà ſuakoyako pòtribaye çinitiyih nebiſe naſcli, kakò martui, i nepriſtalli zà dillouatti oné Atte od tolike zçine, i ucifcenya. Goſpodin zná dobrò naſcu neuridnoſt, i nedoſpiuenſtuo, i neghleda nikè tançine, koye miſle oui takoui ſtrahgliuczi, i ſumgliuczi. Boglieye, i mudriyi Suit pridruxitiſe vechié k'uffanyu, nego k'ſtrahu, i predanyu, nà ono vrime, kada çlouikſe çuye neuoglien ouimi tançinami, çinechimuſe dáe ni iſpouidil od ouoga, alli od onoga griha, pò oui, alli pò oni naçin. I zátò pokleſe bude iſpouidil, i Iſpouidnikmu reçe, dà on nemiſli vechie od tih ſtuarih, i dà ſtoyi zato veſelo, i dà uffa ú dobrottu Boxyu, (zaç vladayuchiſe s'ſuittouanyem onoga, ki ſtoyi nà miſto Boxye, nechieſe priuarit) nekà od: ene oue miſli

od

od ſumgnih i ſckrupulih, kakò dabbi bile napaſti protiua çiſtochi, alli Virri, i dà náſtoyi vladatiſe pò razlogu Virre, nehotechi ghledatti, ni pázitti, negò zatuorit cççi od tih miſlih, zà doſpiuenie uçinitti vogliu Boxyu.

Prilika kakò Diaual arue, i napaſtuye ſumgnom od ſckrupulih, to yeſt taſcchih ſumgnih.

Diaual. CLouiçe, alli xeno neſrichna, kakóſe puſcchiaſe umriti póti naçin neuçiniuſci czlouittu, i doſpiuenu iſpouid?

Nem. Ya uffam ú Goſpodina Boga, daſan uçinil pò miloſti gnegouoy onó, çaſan darxán ú ouomu dillu od iſpouidi.

Diau. Kakò moxe bitti, dà takò oçitto hochieſc ſebbe oſudit? neſpomignaſcliſe od onoga griha, kogaſi uçinil ú tomu miſtu, od kogaſe niſi nigdar iſpouidil?

Nem. Yaſan uçinil, çaſan bil darxán

 pò

pò milosti moga Gospodina, nemislim drugo, zaç takomeye nauçil oni, kie namisnik Boxyi.

Diau. Neuidiscli prez pametniçe, kakóse velle varasc? Dabbi bila nika lagahna sumgna, dobróbi nemislitti, da kadye stuár oççitta, i stanouitta, kakó oua, nikorte nemoxe osloboditti od te duxnosti ispouiditise od gne. Yur dakle nastoy iskusitti tuoyu suist.

Nemoch. Hodi tya Sottono, yase vladan pò suittouanyu! Gospodina Boga, koyimiye dal znatti pò gnegouu slughi. Vstan stanouitto úgn dachiu bitti spasen.

Diau. Kakóse ti nestrascisc Súda Boxyega? Nespomignasclise od onoga griha, i od onoga drugoga, kiti nisu doscli napamet; od ouoga, i od onoga drugoga naçina, pò kisi sagriscil, i nisiga nigdar istumaçil kakò dakle mislisc, dachiesc bit shraggen?

Nemoch. Odilise od mene Nepriategliu, yasam prez straha, i prez sumgne dasam uçinil s'pomochiu Gospodina moga onò, çasam darxan, i dáye ouo tuoye napastouanye. Ya

uffan

uffan velle tuardo, i yako ú moga Isukarsta damiye prostil sue grihe moye, i dà nechie on dà pò niedan naçin tebi nastoyin, ni tomu, çami tispomignasc ú ouo vrime. Yase vás kolik nagu nallagnan kako na moye suako uffanye, i utoçiscchie, i tosam sasuima odluçil uzdatti ú gnega i tako poçiuatti ú ouomu uffanyu.

Pò oui naçin yemáse aruatti suaki nà oni punat, alli ças neslischayuchi beside ni razloghe drughe, dà uhitiusci s'velikom virrom, i uffanyem ono çamu odluçi Ispouidnik, kako dabbi isti Gospodin nasc Isukarst oçittim naçinom rekalmu oue iste riçi; nekà zato suarsceno nastoyi çinitti Atte, to yest dilla od Virre, Vffanya, Gliubaui, i Skruscenya, nenastoyechi nisctar nà ono, ça Diaual gouori. I buduchi dà s'ouimi strahgliuimi nimáse trattiti vrime, kaxuchiyim razloghe, samo chiu postauitti dua, ki mogu bitti korisni dobroyih promisliusci. Parui razloghye zaç oni kiye napastouan od ouih sumgnih, uçiniusci yednoç, i stauiusci pomgnu pristoynu zà ispouiditise, yemá velik razlog mislitti i darxatti

ono

ono, çà mudri gliudi, i kisè boye Bóga, gouore, i hochie dà ni vech çlouik darxau nastoyatti nà té sumgne, i sckrupule; i zasčto akóbi tko hottil osobitto missitti od sckrupulih, alli tascchih sumgnih, ke dohode napamet, vazdàse uzduighnu niki razloghi, koyi nepokoye Duscu. Zato kiye podloxan pod oue sckrupule, yemase vladati po razlozih opchienih, kisu pohuaglieni, i potuaryeni od suih razumnih, i Dusceunih; kakò reksci, sui mudri i kisu kuscali, skúpà gouore, dà poklesi uçinil pomgnu kase hochie, i káse vidi za douoglna Spouidniku nauçnu, i bogostrascnu, yemascse upokoyitti, à nesliscati tè sckrupule alli sumgne zaçyih darxè dasu riçi Diaualske staugliene, ú pamet, zà nepokoyiti Duscu. Dakle kiye uçinil ouu pomgnu yema temeglit razlog neuirrouatti ouim sumgnam, da udiglyih pokle doydu, odaghnatti, kakò potaknutya prottiua istini. I takò kada bude muçen ouimi sumgnami, nima osobittomi pótanko ràzmiscglieuatti oua, i oua sagriscenya, negó nasloniti se nà zgora reçeni nauk, prez straha, stoyechi vazda s'uffanyem, i nastoyechi utiecatise g'Bogu opchiechi

scgnim

fcgnim nepriſtano, i molechiga. Drughi razlogh yeſt, dà buduchi ſue ſtuari Boxye primaredne, nimaſe darxatti dà te miſli, ke dohode, dáſe tolikrat ponauglia yedna iſtá iſpouid, ſumgnechi nerazloxno dà nidobro, i czilouitto uçignena, buduchi bila uçignena s'pomgnom zadouoglnom, ú varſtih, i ú broyu, i naçinih grihou, nimaſe din darxatti dáſu nadahnutya dobrà, buduchi dà ú nevrime dohode, i prez prilike, kakoſu oue ſumgne, ke dohode ú ono nayzadgne vrime, kadaſe yemaſtáti naſtoyechi nà prikripkò uffanye ú Bogu. Zato naſtoy ſuaki neuçinitti obiçay zà xiuotta ú ouomu nepokoyu ſckrupulih, i ú ponaugliangu nepotribnu iſpouidih, ke peçale, i çineſe radi nikoga ſtraha taſcchia i nerazlaxna; zaç akò budeſe aruati ſuprottiua ouoy ſtrahgliuoſti, i uçini obiçay nehayati oue nepokoyne ſumgne uçinitichieſe yakoga Sarcza, i dobitichie veliku plachiu, i pakchieſe nayti oboruxan, i kripak protiua oſſmi napaſti velle trudgliuimi nà ças ſmarti.

Ye-

Yedanadesti nauk od pripraue blixgne k'Smarti, to yest, od naçina kakose yemamo protiuitti nàpastouanyem oholie, tascchiè slauè, i brez-redna uffanya.

GLAVA XIX.

OVa napastouanya oholie, suoye osobitte sczine, tascchie slaué, i uffanya ú suoyu prauednost, nisu toliko opchiena kakó drughe, od kihsmo gouorili ú Poglauglih zgóra reçenih. Razloghye oççit, zaç opchienim naçinom xiuu gliudi z'dobrottom nikom s'ridgnom, à ne velle izuchiom praudom, i zato nimayu uzrok tolik, dar-xattise prauedni, nimagne yemattí takoue strahe varhu spasenya Dusce. Dalli slabost gliudska yest toliko velika, i propast Diaualska toliko zlobna, dà kadagodir zgodise, dáye i ú ouomu potribna pomoch. Pò duà protiuna naçina hudobba arue, i napastuye onih ki-

kifu nà Smarti; alliyim prikaxuye ve-
liçinu, i mnox grihou, zà çinitiyih iz-
gubitti uffanye; alliyin uzuifcuye gni-
houa dobrà dilla, zà çinittiyih pó gnih
uffatti fpafenye. I ftuarye ftanouitta,
dà oni kifu xiuiti s'vechiom çifto-
chiom, i ftraxon fuarhu febbe, pó piki
naçin vechie, i lafnie yih arue Nepria-
tegl s'ouom napaftyu od oholie, nego
onih kifu mallo doftoyili, i málofu iz-
uarfni bili ú Suetigni. I zato dobro-
yè dà ftoye fuarhu febbe, zà neizgu-
bitti onó, çafu ú fuem xiuottu dotekli,
razuidiufci dobró razlikoft meù uffan-
yem, i uffanyem prikoreda; i preme
dà vechie yemáyu pritiskatife k'uffan-
yu, negó k'ftrahu, nifcchie nemagne
vazda yemayu naflonitife nà milofard-
ye Boxye, izgonechi s'ouim çiftim;
i ponixenim poznanyem, oholoft i
fczignenye prezredno famih febbe,
darxechi dà dobra dilla gnihoua izha-
yayu od milofti Boxye, i razmifcglia-
yuchi, kakò fami od febbe nifu moghli,
ni mogu yimatti yednu naymagnu do-
brú mifal;

Pri-

Prilika Aruagne oho-losti.

Diaual gouori. AH blagó tebbi ki gresc ú milosti Boxyoy s'ouoga Suíta, i sada sada, uxiuatichiesc plod tolikih tuoyih dobrih dillih.

Nemocbnik. Gia dobró, i stanouitto uffam ú dobrottu Boxyu, dachiu bitti shragnen, i dà nechie ghledatti slabosti, i pomagnkanya moya.

Diau. Koyeye tó gouorenye noharniçe? Moxeli bitti dà nesaznayesc milosti, kesi prial od ruke Boxye, kiteye pomogal çinitti tolika dobrà dilla?

Nemocb. Yasam priuelle darxan Gospodinu Bogu momu, dáme ni osudil, i dà, kakó istinitto uffam hochieme slobodittí od viçgnega osudyenya.

Diau. Koya tuardost Sarczaye tó? Morelli bitti, dà neuidisc duxnost hualitiga, i blagosliugliatti ú ouó vrime radi prauednosti danéti od gnega?

Nemocb. Ya uvike hualitti hochiu, i bla-

i blagoſliugliatti Goſpodina moga;
i ſada blagoſliuglianga radi milo-
ſardyih gnegouih, koyi znayuchi
pomagnkanya ú kihſam ſluxil gne-
mu, nime izaghnal od ſebbe, negò
hochie uçinittime dilnika vaviçgne
ſlaue.

Dian. Kako ti ſmiſc pripróſno takò
gouoritti od oné neizreçene dobro-
te Boxve? Neſpomignaſcliſe, kada
ú ti, i ú ti dan pridobi ſamóga ſebbe,
ú onoy prigodi od ponixenya, i uçi-
ni ono izuarſno dillo s'tolikim do-
brim naukom ſuih koliezih; i toli-
ko zgodi Goſpodinu Bogu, dà zà
onó pohoditte s'yednom iznutar-
gnom utihom, kakó ſam znaſc, i tò
iſtò uçiniliſi ú ti, i ú ti dan, i znaſc
nemoch kuſi toliko godiſcch pod-
noſil s'tolikim' uſtarpglienyem;
Molitue tuoye ú tolika litta, czili-
czie, verughe, ubogu odichiu, triz-
meno blagouanye, s'tolikimi izuar-
ſnimi ſtuari radi koyih sbragnen
hochieſe bitti. Zahuali Bogu ne-
bore, i raduyſe ſcgnim, zà tolika
prauedna dilla.

Nemoch. Huale neizmirne dayem
Goſpodinu Bogu, zaç dilloualye,
i dil-

i dilluye samnom suoye millosardye.
Otidi od mene Sottono, zaç akosam uçinil kà dobrà dilla, ono ç ye dobrò, yest pò milosti Gospodina nascega Isukarsta, à ono çaye nedospiueno, od meneye, dalli milosardye Boxye bitichie uzuisceno, prostiusci meni moye kriuine; i tako usam stanouitto bitti shragnen.

Ouo hochie bitti zadouoglno zà priliku napásti oholie, i tascchie slaue; sadá mnoghisu, i primoguchi razlozi, ki sluxe zà Likariu prottiua gnoy.

Záç nayparuo znase po skazanyih xiuottou Suetih, koliku mallu sczinu darxahu od sebbe, sásuim dà bihu mnogo prauedni, i yemahu priazan veliku z'Gospodinom Bogom, çinechi çudesa, i yemayuchi priuisokà oçittouanya, i syedigneni ú Duhu scgnime. Zaç znaduchi onni onò ça razumiasce Paual Apostol ú gouorenyu suomu, koyi yemayuchi paruinu Duha Suetoga, i biusci uzdugnut dò tretyega Nebba, neuffasce ú samoga sebbe, nittise darxasce zá oprauudana, i prem daga nezgrizasce konscienczia, i vidyascese pohuaghen od gliudih; poznayuchi, dim, ouo Sueti gliudi, popadoscese

ouo-

ouoga nauka od ponixenstua, posoboy-
na uçenya Gospodina nascega Isukar-
sta, nigdar hotisce yemarti uffanye
ú samih sebbe, nego odasuega Sarcza
saziuasce, i prosisce dobrostinstuo i mi-
losardye Boxye. Ostauglian nà stran
prilike i skazanya strahouitih Sudou,
nikih prauednih ki. prezeredno úffahu
ú suoya dillouanya, i nam zà nauk slu-
xe, dásse çuuamo; negò skazatichiu
oue razloghe osobitte, zà potribu nay-
zadgnu, kise yemayu stauitti prid oççi,
onomu kibi bil ouako napastouan.
I gouorechi od istoga Nemochnika,
stuarye istinitta dà on nezna yelli ú
milosti Boxyoy, zà suè razloghe kemu
Diaual prikaxuye od gnegoue praue-
dnosti, moghlobi bitti dase nahodi ú
stanyu griha smartnoga, zaç, ostran
drughih razlogou, yesu mnoghi grisi
skrouitti, kih nepoznaye oni isti kiyih
çini, i takò yema nesczinitise, ni uffatti
ú samoga sebbe. Izà rechi vosccchie,
prem dabbi çlouik stauil veliku pom-
gnu, zà iskusitti sam sebbe, istinom
nemoxe procziniti tolikó çisto suoya
iznutargna, kolikoyih çisto vidi Isu-
karst gnegou Sudacz, ki suitlie vidi
suaka, i nahodi grubochie ú opraudan-

yih, koyase gliudem vide nedostoyna pokaranya. Yemamo opchienu priliku onih ki ú yednoy velikoy skulli, alli prid vridnimi gliudi yemaya bitti isku sceni od nauka, alli drughe stuari, koyi, premda kadgodir yesu vechie nauçeni, nego oni ki iskuscuyu upituyuchi, sasuim tim, vechiekrat strascese, i predáyu sumgnechi, dabbi moghlo bitti, dachieyih ispitouatti od stuarih nà ke nechie umit odgouoritti. Dakle znayochi çlouik dà nigdar ni dosegal nà toliku prauednost, dà moxe datti odgouor na ispitouanya Sudcza suoga, allise oçitto himi, alli boyatise imà, dà nebbi bil nascast kriuacz. Ouoye osobitto razumimye prauednih, kako oçitto skaza Yob kadà reçe; *Quantus sum ego, vt respondeam ei, & loquar verbis meis cum eo? qui etiamsi habuero quidpiam iustum, non respondebo, sed meum Iudicem deprecabor*. To yest: *Kosam ya*, i kasu moya dostoyanstua, *zà odgouoritti Gospodinu, i stauittise segnim gouoriti?* ú istinu, *yosc dabbih ya yemal kugodir stuar prauednu çabih rekal, nechiumu odgouoritti, dallichiuse stauitti moliti Sudcza moga*, kako yedan neuogini kriuacz. Koye riçi çisto ka-

Iob 9.

xu niko poznanye tolikò visoko od ostrinè Suda Boxyega, dasu velle moguche zasrámitti, i smesti oholost onih kise darxé prauedni. I akobi ko hotil ouo boglie razumitti, proczini ono, ça isti Yob mallo posli gouori ú ouomu istomu poghlauglia; Gospodin Bogh tolikoye prauedan, dá akò hotitti budem, prauedanse prid gnim uçinitti, moya usta ista hochieme osuditti, zaçchie nayti ú riçih moyih stuari dostoyne pokaranya; I akose pokaxen dasam prez kriuine, hochieme çinitti oçitto viditti, dasam grifcan. Kakò dabbi bil rekal Yob; Nepoznayemse griscan, i yoscchie nahodim dobrà dilla ú momu xiuglienyù, dalli ya yeman oççi od putti, nitti vidim ni poznayem toliko ú iznutargnu momu, koliko moy Sudacz; zato nechiu smitti misslitti ni gouoritti, dasam prezgriscan, i prauedan prid çistochiom boxastuenom; zaçse mnogo boyim dachiu bitti osfuadyen nà Sudu gnegouu.
Ouako yemà nastoyatti sczinitti samsebbe, oni kise çuye napastouan od ohohe, i tascchié slaué, ú razlog suoyih prauednih dillih, i utechise zdubokim ponixenyem, i uffanyem, prid prislolye

milosti Boxastuene, i prislatkoga milosardya Gospodignega.

Od Naredbe Duanadeste zà priprauu nayblixgnu nà Smart, to yest, od onoga çase yemà çinitti, kadà on koyi mre yemà izdahnuti.

GLAVA XX.

DVa Dijla yemà oua naredba, yedanse pristoyi onomu koyi mre, à drughi onim ki okolo stoye. Vashu paruoga Dijla yema zapametitti oni koyi sćti, damuye potribno promisliti ú zdrauyu, ono çamuse onda yema zgoditti ú onu nayposlidgnu tisknochiu, i tugu kadase odigliuye Dusca od Tila, i çinise razluçenye, od onih duiuh Dijlih çlouika, toliko tisknim naçinom skupglienih, zà neka popáde Dijl gnegou, kiye Gospodin Bog, ú oni ças, nemoguchimu datti pomochi

oko-

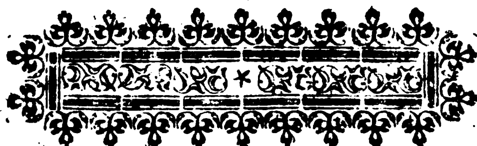
okolo ſtoyechij, yemaſe pomágati ſa-ſuom mochiu s'miloſtyu Boxyom, za-ziuayuchi odaſuega Sarcza ſuoga, Iſu-karſta Goſpodina naſçega, xeſtoko xe-lechi ſyedinitiſe ſcgnim, pò ti naçin da ú onomu odiglienyu yemaſe velle mochno uſillouatti ogarlitti ſáſuom xeghom ſuoyom, ono priueliko do-brò, gliubechiga, xelechi, i zouu-chi, s'uzdáſi priuurochimi, zaç do-brottá Boxya pomáxe ú oni ças s'pri-velikom virnoſtuy obrani ſuoyi, iz-baugliayuchiyih od nohat Laua, i dil-luyuchi ú onih Duſcah gnegouih Za-ruçnicz, plod priobilna gnegoua od-kupglienya. Onoye od çeſaſe yema ſpomenutti oni ki mre; dalli oni kiſu ckol gnega yemayu proczinitti ſtra-hottu onoga kratka vrimena, i neſtáti ondi kakò vazeti praznuyuchi, zaghle-dauſciſe ſamo ú ono çudno vidinye, negò yemayu dillouati hitrò, turu-chie, i nepriſtáno, molechi Goſpodina Boga zà onu Duſcu s'priuelikon milli-nom, i ſarçenom prauom gliubauyu, zà neka dobrotta Boxya izbauiyu od one naypokogne tughe. Zaç prem daſe velle priſtoyi okoloſtechim pa-zitti, i zamirati ono çaſe zgaya nà
 ſmar-

ſmarti, zà iſpraughenyc ſuoga xib-
glienya, ſaſuim tim, nimayu ſamo na-
ſtoyatti od ſuoyu koriſt, dalli yoſcchie
i nà pomoch onoga dragoga ſuoga
iskargnega kiſe nabodi ú onoy nay-
zadgnoy neuogli ſuoga priminutya,
çinechi zà gnega koliko mogu uuru-
chſe molitue. Zatoſe gouore tada
Lettanie, i molitue naredyene od
Czrique Suete zà ono vtime, s'ye-
dnom velle xeſtokom Materinskom
gliubezanyu, i s'onom pribogogliub-
nóm priporukom Duſce, kábi ganula
kamenya nà ſmilouanye, koyubi yemal
ſuaki proſctitti, alli ſliſcati vechiekrat
zà xiuotta, budnechi ſtuar velle mogu-
chia datti nà znanye, priliku ſmarti,
i iſprauitti chiudi xivglienya, xiuon
ſpomenom gneye. Tedà yemaſe kro-
pitti çeſto vodom blageſlouglienom,
zà iſtirati Diaula koyi zaſidayuchi ſto-
yi yedabbi dóbil onu Duſcu, i ſuaku
drugu ſuecu ſtuar okolo darxati, koya
ſluxi zà iznemochi napaſtnika, i zà
iſproſitti miloſardye Boxye. I zà iſpu-
nitti yedno dillo Karſctyanske gliuba-
ui, ſpomigham okolloſtechim, kibi ye-
mali Medaglie, alli Krunieze od proſc-
chienya zà oſloboditti Duſce i z Pur-
ga-

gatoria, dà udiglie kako izdahne Nemochnik pokleknu, i reku one Oçenásce, alli Zdraue Marie, kè naredyuye prosćchienye tih Medagl, alli Krunicz, zà oslobođitti onu Duscu, koya, akò ni osudyená, stuarye zà virouatti, daye ú Purgatoriu, zgayayuchise velle ritko, dà udigl poyde û Ràv. I tolikoyer priporuçuyem onim koyi ste ouo, i çuyu, dà budu virni i pomgnívi, çinitti rechi Mise kolikò pria, zaç mukè Purgatoria yesu strâscne. I çinithise yedna velika nemilost, nepristoyna Karstyanom, nehtitti datti pomoch barzo, i dobrouoglno onim Duscam, od vika obranim, i pogliubglením od Gospodina Boga.

I s'ouim dayem konacz ouomu drugomu Dijlu, zà proyti nà prid gouoritti od drughih stuarih pristoynih zà smart, kechie biti koristne zà dobrò xiuitti i umriti, &c.

TRETYI DIL OD NACINA DOBRA VMARTYA,

Gdiſe beſidi od razliczih varſtih Smarti, i dayuſe dobri nauczi.

Od onih ki umirayu naghle.

GLAVA I.

PO dua naçina videſe umiratti; niki ſmartyu naghlon; alli zaç padu martui neznaduchiſe uzrok; alli ragneni; alli padſci iz viſoka; alli

uto-

stoplieni; alli drughimi uzroczi; dalli razliko, buduchi dà, niki yemayu velle kratko vrime, à drughi nista: Toliko dà prem akò sui umirayu nenadino, dalli yedni mogu, ú pameti uçinitti ke godir Atte, alli dilla, obratiúscise k'Gospodinu Bogu, à drughi nemogu; i zà oue drughe niman ino spomenuti, nego samo ouo, dabbi yemali dobrò xiuitti, i nastoyatti státi vazda ú milosti Boxyoy, strasçhechise od onoga, ça suaki dan mnozim drughim zgayase, dà kada naymagne misle, zuanisu nà Sud Boxyi. Dalli vellese, zalostin dà mnozi; ter vridni nà Suitu Muxi, ki yemayu velik uzrok xiuiti s'ouom pomgnom ú strahu Boxyemu, yemayuchi Nepriateglie koyi iscchiu vazetiyim xiuot, sásuim tim xiuu s'mallim strahom Boxyim ú ouomu, od kih neznam ça drugo rechi, pokle oni mallo hayu i brixe, ú yednom poslu od tolike vridnosti, kakouye oui od spasenya viçgnega.

Izuarsne Slughe Isukarstoue xiuu s'yednom çudnouattom pomgnom, strascechise od smarti naghle, zaç i yosc dà nastoye sasuom mochiu státi vazda ú milosti Boxyoy, sasuim zato stoye

s'pe-

s'peçalyu nepriſtanom, boyechiſe ako-bi neſrichiom palli ú grih, dayih nebbi ſmart naſcla ú onomu ſtanyu. A oni ki niſu tako izuarſno prauedni, koyi ú ſuaki ças yemayu tolike uzroke boyatiſe, prezniedne ſumgne i ſtraha ſtoye odvechie ſmini. Dà puſtiuſci ónih koyi umarayu naghlo, terſe némogu pomochi; i gouorechi od druzih ki yemayu kogod kratko vrime, mogu ouako pomochiſe. Akò nimayu priſebbi Iſpouidnika kiyih iſpouidi, yemayuſe uſilouatti ú onoy tuzi, obratittiſe ſaſuim Sarczem k'Goſpodinu Bogu, çinechi zatte, alli dilla, od skruſcenya, onako kakoſmo rekli na çetuartomu Poglauglu drugoga Dijla, ſpomenuſciſce oſobitto, dà proſtè od Sarcza ohotnu kibi bil uzrok od gnihoue ſmarti, zagarliuſci s'uxganom gliubaugliu ſue ſuoye Nepriateglie, yemayu naſtoyati çinitti vechiekrat dilla od skruſcenya, s'uffanyem prituardim ú dobrotu Boxyu. Zaç akoſe ouakò obrate i uçinè ono ça mogu, nechieyih zapuſtiti oni Goſpodin, ki umri za-goih. Ouo yeſt vrime koye mnogo oçitto kaxe, kolikoye potribno dà çlouik naſtoyi nà dilla poglauitih kripo-
ſtih

ftih od kibfmo zgóra rekli, akò pò fcà chi nebbi mogbli ú oni ças yematti drughe pomoçhi, to yeft Sakramenta od Suete Czrique. Dà akóbi oui ye malli Ifpouidnika, yemayu odafuega Sarcza uçinitti kogod dillo, alliyih ve chie, od skrufcenya, onako kakofeye reklo, i pò oui naçin ifpouldittife, poçanfci praugliati grihe kiyih vechie uciskayu: i akóbi Ifpouidnik vidil, dà tomu pomagnkaye moch, yemaga udiglie kako reçe kigod grih odrifciti, neçekayuçhi prez razbora dà vechie grihou reçe, i takò umre prez odrifcenya, zaç ú tovrime ifpouidye napuna, i prem dá ne reçe nego yedan grih od tifuchiayih, i takò yemamufe datti odrifcenye s'uuom mifalyu dà akóbi vechie xiuil, dafe ifpouidi od oftalih kakò boglie moxe, i akò oftale ifpouidayuchi vidilbi dà umira, yemaga udigl odrifciti kakò paruo, pomagayuchi virno i gliubeznino onu Dufcu, dà çini atte, to yeft dilla, od uffanya, i uuruchia skrufcenya, fprauom odlukom nigdar vech neuuriditi Gofpodina Boga.

Sada gouorechi od naghle poghibili kadbife zgodillo dà mnozi za yedno ye-

yemayu umriti, akò nimayu Ispouid-nika, yemayu uçinitti atte, alli dilla, od skrufcenya, kakò zgora rekofmo; dà akoga yemayu, buduchi dà ú ono tisknо vrime: nemoxe flifcati fuakoga pò febi, moguste ifpouiditti, alli mnozi, alli fui ú yedno, praugliayuchi, alli laxi, alli kletue kefu nçinilli, toliko da yih Ifpouidnik zadouoglno razumi, i tadayih fuih ú yedno moxe odrifcitti, prouidiufci fuim zadouoglno, kakò rekfci, kadafe tope; kada goré ú ognu, alli kada pò drughi naçin ghinu: ú kih zgodah yemayin fpomenuti Ifpouidnik dà uçine fui skuppa ú kratko naymagne yedan att, to yeft yedno: dillfo, od skrufcenya, i odluke nigdar uuriditi Gofpodina, akobi yemali vrime.

Od

Od onih ki umirayu radi velike boleſti, i muke.

GLAVA II.

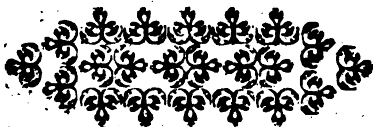
ZAç boleſt yeſt kako yedna verũga Duſce, koya darxiyu vezanu, i nepuſcchiayu miſhitti ob inomu, nego ob onomu çayu muçi, i zato kadye bol naghla, i ſmartna, muçnoye oduratitti miſal od one muke, zà neka naſtoyi çinitti dilla kripoſtna, koyaſu od potribé nà ono vrime od ſmarti; zato potribnoye dáſe Nemochnik uſilluye çinittiyih kakò boglie moxe, i dà oni kiga pomaxe noſiſe ſcgnim razumno, nekamu neúzrokuye vechiu tugu, nego damuyu ólahçaye kolikò bude uzmoxno. I zà rechi çagod oſobitto, dobróbi bilo, dà Nemochnik çeſto gouori one riçi, buddi voglia tuoya Goſpodine, naſtoyechi ſkladatiſe s'vogliom Goſpodina Boga ú onoy boleſti, primayuchiyu zà pokoru ſuoyih grihou, i veſello tarpechi zà ono kratko vrime, zà ſlobodittiſe od muk viçgnih, i uxi-

uat-

uatti napokon viçgni pokoy. Yoſce-
chie yemaſe uſillouatti nigda, i nigda
zbudyeuatti uſſanye, skruſcenye, i
gliubau Boxyu, zaç prem akò nemore
tolikò uxgano kakò oni koyi pokoyni-
ye umirayu, nechie zato izgubitti pla-
chiu ſuoyu, i moxe bit; dà on çinechi
ono ça moxe ú toy tuzi, vechie dobie,
nego dábi s'vechiom hitgnom voglie
çinilyih prez one boleſti; oſtran dà
velika bol nauçnaye potaknutti Du-
ſcu, dàſe kadgodir ſarçenie uteçe k'Bo-
gu vechie negóbi prezbolli uçinila.
Viſce toga yema naſtoyatti miſlitti, dà
pri ſebbi yema Iſukarſta propetoga,
naſcega Goſpodina, i ghledayuchiga,
onakò izragbena, yema ſyediniti boleſt
ſuoyu z'boleſtyu i mukon Odkupitte-
glia ſuoga, neka ú toy drusbi, uçini-
muſe laghlia podniti i koriſnia. Dalli
oni ki pri Nemochniku ſtoyi zà pomo-
chiga, yema naſtoyati çinitti mu ſuaku
ſluxbu teleſnu, zà ola hçatiga koliko ſe
moxe, i s'vechiom tihoſtyu kom mo-
xe, yemamu gouoritti riçi od urihe,
i uſſanya; kakò rechi dà one bolli bar-
zo hochie yemat kónacz, dà nà pamet
daxi Iſukarſta propetoga, i dà yema
uſtarpglienye ſcgnegouim naukom,
dà

dà ftanouitto uffa, dachie barzo uxi-
uatti vikougni pokoy; dafe vas pridà
fpuftiufcife nà vogliu boxaftuenu, dà
ftoyi dobrouoglian, zaç Gofpodin ho-
chie izbauitiga od muk dofcaftnih pò
onih kratkih koyé tarpi, dayih prika-
xe viçgnemu Otczu s'kupa s'mukami
Sina gnegouà yedinorοyenoga zà pla-
chiu gribou fuoyih, dà yema tuardo
uffanye ú dobrottu Boxyu; dà od
gnega profi profcchlenye fuoyih gri-
hou, bolechife od gnih, s'odlukom
fluxittimu, i nigdarga uvriditi; dàfe
ufilluye fyedinitti izuarfnim naçinom
Sarcze fuoye z'Gofpodinom Bogom,
ogarliufciga s'gliubaugliu, i s'xegliom
uxiuatiga. Quakoue ftuari, i priliçne
k'ouim yemamu gouoritti, nedayu-
chimu tughe, nego popriftayuchi, s'ni-
kim naçinom flatka i tiha gouorenya,
izgouarayuchi onò, naç Nemochnika
nuká, tim naçinom, dà Nemochnik ni-
ma çinitti drugo, negò odgouoratti
priftayuchi Sarczem, i potuardyuyuchi
ftuari koyemu on gouori, kakofeye
reklo zgora ú drugomu D.lu nà Pu-
glau. V. Oçitye razlog od ouoga nau-
ka, zaç akò opchieno yemamo poma-
gati umirayuchih s'fuakom tihoftyu,
ko-

kolikoye uzmoxno, toliko vechie onih ki umirayu s'vechim trudom neká budu olahçani kolikose vechie moxe, kakonas bude uçitti gliubau i mudrost Karstyanska: Dá zaç umirayuchi nisu vazda pripravni i dusceuni,. kakóbi yemalli, zato drugoç vaglia vechie ghledatti, çaye korisno Dusci, negò naçin tiha, i slatka gouorenya, i zato kada kaxu mallo prighnutye i xegliu ná stuari od spasenya, Nemochniczi, dobroyimye spomenuti dá nastoye ná ono çayimye potribno i spaseno ú ono kratko vrime, i prem akobise magliahno ozlouoglili, zaç ta zla voglia zá tim prominise, ú korist priueliku spasenya, i veselya viç-
gnega.

Od

Odonih ki umirayu po rukah praude.

GLAVA III.

DArxin dà ſagriſçuyu oni Sudczii, ki nedopuſchiuyu iſpouidicti ſe onim, kih yemayu zagubitti, àkò onni pitayu Iſpouidnika, i akoyimyè ſpomenuto i znadu dà yemayu umriti dò mallo vrimena; ú kò vrime potribaye dà ſtaue izuarſnu pomgnu zà iſpunitti ſuoye duxnoſti, i umriti ú miru, i ú miloſti Boxyoy. Nadòdayem yoſcahie dáye potribno; dà Iſpouidnik bude umich i razumád, zà nepomagnkati ú ſtuarih poglauittih, kakoſu one odluçenih na ſmart, zaçye darxan uvixbatti. Zloçincza urázumiuſciga ú nikih ſtuarih muçnih; zaç akò neumi Iſpouidnik çaſe hochie, gouorechimo daye darxan oſuaditti Sudczu ſuoyu krivinu, kadgodir mogaſbi bit uzrok od ſmarti teleſne zloçincza; à drugoç ne zapouidiuſcimu i neſpomenuſci dà iſpouidi ſuoye zloçignenye; bitichie

uzrok od gnegoue smarti dusceune: Naukye opchieni Nauçiteglieu, dà smartno sagriscuye zloçinacz kadaye upitan od suoga Sudcza pò Zakonu praude, ter ne spouidi istinu, i prem dàbi radi toga' spouidanya yemal bitti strachien. Rekoh pò Zakonu praude, pò komu tri stuari ke slide isechiuse, dà zloçinacz yest darxan osuadittise pod grih smartni. Paruaye, dà bude Sudacz ki nad gnim yema oblast; Druga, dà zloçinacz bude ozloglascen od te kriuine, alli dà bude yur yedan Suidok klye vidilgato uçinitti, dostoyan virre, i komuse nemore protiua rechi, alli daye kigod zlamen zadouoglian kiga kaxe kriucza, kako Zakoni hochie. Treçya, dà to suidoçanstuo bude dano znatti kriuczu, nekà pozna ú komu stanyuse nahodi, i pò ki naçinye darxan pod grih prauitti suoyu kriuinu. Tadaye stanouitto darxan tolikò, dà Isppouidnik nemoxega odrisciti z'dobrom Duseom, akò kriuacz neodluçi osuadittise napriduye ú ton grihu; zato ni dostoyan odrisceny a. Yema znatti yosechie Isponidnik, i proczinitti kakose nosi zloçinacz, kolikò ú odkriuenyu, alli tayanyu, zaçye dar-

darxan odkritti druxbu od zla dilla
suoga, koyih on zna dàse nisu poka-
yali od onoga, dalli yosc vechie pri-
praunisu nassidouatti zlò çiniti, s'veli-
kom sckodom opchienom, mnozih,
alli yednoga, akò nima ustanye dachie-
sę pobôglscati z'bratskim pokaran-
yem. I akò Ispouidnik nereçemu, dà
osuadi onu druxbu, negoga odrisci, vi-
dechi dáyih nemissli osuaditti, tescko
sagrisčuye. I zdrughe strane yema
razabratti, dà kad zloçinacz yest upi-
tan, yemali druxbu ú onomu dillu, pò
naçinih kakoye pisano ú Zakonih, ni-
mayih osuaditti, kada súdi dą nechie
sckodu çinitti, kakò z'gora bi reçeno,
i kada ni z'lá glasa, ni zlamenya, alli do-
brá suidoçanstua prottiua gnim. Bu-
duchise dakle reklo çaye pottribno uçi-
nitti i Ispouidniku, i osudyenomu od
praude zà ispouiditise dobrò, sada ye-
mamo spomenutti atte i dilla ka yema
uçinitti kriuacz, udigl kadmu nauiste
vrime od gnegoue smarti, tada yemase
usillouatti s'hrabrenim Sarczem skla-
datise s'vogliom Gospodina Boga, i za-
tim çinitti mnoghe atte, to yest dilla
od ustarpglienya, i spusechienya samo-
ga sebè nà Gospodina Boga, zahua-

gliuyuchi neizmirnoy i dobrotti gnegouoy, koyaye hottila takò nareditti, dà s'onom ſmartyu nepoſctenom, i mukon vrimenittom, hochie mochi dobitti xiuot, i vikougne poſctenye, i narediuſçi ſtuari duſc eune, i vrimenite, akoyih yema, z'Bogogliubſtuom, yemayuchi oſobittu odluku pomochi Duſcu ſuoyu, tribuye dà naſtoyi ono mallo vrimena çarnu oſtaye, dillouati mnoghe çine kripoſtih; i pò ſebi, i s'pomochiu Iſpouidnika, alli onih kiſu obiçayni çinitti ono dillo gliubaui Karſctyanske. Naçin priſtoyan hochie bitti akò ouakò uçini: Naypri kakomu bude nauiſcchiena ſmart, yema pokleknutti, i prikazatiſe Goſpodinu Bogu ſaſuim Sarczem, nekaſe çini gnegoua boxaſtuena voglia czilouitto ú gnemu; zatim yema profitti Iſpouidnika, akoſe ni paruo iſpouidil, i s'pomochiu gnegouom olahçatti ſuoyu Duſcu, naſtoyechi yematti yedno izvarſno skruſcenye od ſuoyih grihou, i ſmiriuſci pò prauiczi çaye komu darxan, kakoga úvixba Iſpouidnik. Zatim yemá profitti Sueti Sakrament Tila Iſukarſtoua gdibi obiçay bil takouih priçeſcchiuatti, zaçſu razliczi ſudi

Nan-

Nauçiteglieu, i obiçayi, ú onomu: I ako nebude mochi yemnatiga, neka nastoyi priatiga dohounim naçinom, s'velikom xegliom, zaçchiemu bitti od velike korisli. Potom roga, yema nastoyati kako se ye reklo, ono mallo vrimena çamu ostaye, çinitti razlike atte, alli dilla od Virre, od Vflanya, od pridanya samoga sebbe nà voghu Boxyu; od Gliubaui Boxye, od Skrusçenya, grihou, nepristrasciuscise, dalli pokripiuscise ú Bogu, uprauiusci pamet nà dobrà vikougna, à pogardiusci oui xiuot. I zaç naydese kadgodir dase praui osude ti takoui, nebuduchi kriui ú istinu ú onomu ú çemsu osudyeni od praude pò suidoçanstuih, i vidise stuar velle muçna takò umriti; tada dobrò yema ptoczinitti, i on kie osudyen, i Ispouidnik, daye potribno stauitti pri veliku pomgnu, zà nedatti misto tomu tako veliku smuchienyu i tughi. Zaç yemayuchi suakoyako umritti, yest yedno priueliko pomagnkanye proyti ono kratko vrime sprotiunom vogliom, i smuchienyem, prottiua naredbi Boxyoy, i izgubitti tolike krúne od dillih kripostnih, kase yemayu onda dillouati. I zatò yemayu pusttitti nà

ſtran to takouo ſmuchienye, i uçiniti yedno poſuetiliſcchie Goſpodinu Bogu, ka ſtuar yeſt od velike urihe onomu kiyu umi proczinitti; pridauſciſe na ſmart oni kie oſudyen, zà gliubau Goſpodina Boga, oſtayuchi ſtanouitto dobitti xiuot viçgni, umirayuchi pò naſlidouanyu Goſpodina naſcegà Iſuſkarſta, ki nimayuchi kriuine, umri zà gnega; I viſce toga miſlitti yema daye uçinil drughe grihe, zà koye more bitti, dà biſce doſtoyan ſmarti, pò Zakonih ſegaſuitgnih: i akò nebbi pò Zakonih gliudskih, ſtuarye ſtanouitto, dà akoye uçinil ſamo yedan grih ſmartni, doſtoyanye bil, pò Zakonu Boxyemu, viçghe ſmarti Duſce i Tila; i yema darxati dà ye ſrichno ugodiloſe bitti takò pedipſan, i podnoſechi tu ſmart teleſnu, yemaſe pripravitti zà dotechi vikougni xiuot. Dà allie iſtina daye uçinil to pomagnkanye zà kò umira, alli ni iſtina, yema obratittiſe ſaſuim Sarczem k'Goſpodinu Bogu, uçiniuſci yednoç iſpouid, i narediuſci ſuoye ſtuari, ter çinitti zgora reçene Atte, s'punom odlukom iſpunitti vogliu Boxyu. Potontoga zà doyti ſada nà ono vrime, kada kriuacz priueden bu-

bude nà mifto gdi umriti yema, neka, tada naftoyi upriti oççi Dufce ú Ifukarfta Gofpodina nafcega, kada nofcafce Krix nà plechih, hodechi put Gorre od Kaluarie, i priziuatga ú iznutargnih Sarçza fuoga, 'profechiga, dafe doftoyi fyedìnitti s'mukom fuoyom onu gnegouu, i oni ukor, pogardyenyem fuoyim; i damu dà ú priminutyu onomu prauo uffanye, i gliubau Boxyu, i bolcft od fuoyih grihou, nekà onà fmart vrimenità fluximu zà doftighnutye xiuota viçgnega.

Od onih ki umirayu po razçignenyu od ftarofti, alli inih nemochih.

GLAVA IV.

ONi ki umirayu pò nikomu razçignenyu, koyi mallo pò mallo gredufe fmagnkayuchi, kakono fuçiauczi, yemayu yednu lipu prigodu zà uçinitti dobru pripraun nà fmart. I pò ti naçin vidimo dà mnozi Slughe Box-

 yi,

yi nadlaſſitto Redouni, ki ōd oue nemochi umiràvu, uçine neproczigneno dobitye ú one nàyzadgne dni ſuoye, i ſtoye kako ſtraxu çinecchi, za neki udigl odgouore kad zuani budu od Goſpodina ſuoga. Quim ni pottribno datti noue nauke, negò nagouoritti ſuakoga, dà akobiga dòpalla ta ſricha od te nemochi, daſe neprihini, i dà nepuſtiſe priuaritti velle ſckodno, s'nikim taſcchim dragouanyem od çegliadi mallo Bogoſtraſcne, uffayuchi dug xiuot, alli nehotechi priati mallo truda ú miſcglienyu nà ſmart; negò dà uçini yedno pripraunglienye puno dobrih dillih, i pomgnih duſceuniih, i on ſam pò ſebbi, i s'pomochiu druzih; i meu ine ſtuari, yema çinitti niki naçin Molituicz, keſe zouu ſtrigliuchie, koye ſluxemu zà duighnutti çeſto Sarcze k'Goſpodinu Bogu, ſmnozimi Atti od Virre, od Vffanya, od Skruſcenya, od pridanya ſebbe nà vogliu Boxyu, i drughe takoue ſtuari: kakò ſechi; Ah Goſpodine mnogoſante uuridil! Ah dábihte nigdar neuuridil! Ah dà bih ſue vrime ſtrattil ſluxechitti i gliubechi tebbe! druga yoſcchie ouakoua gouorenya kihſe obilatto nahodi ú Pſal-

ú Psalmih; koye brez truda uzdarxa-tichiega s'pametyu, i Satczem prid liczem Boxyim; i kripitichié Duscu, i napunitiyu dostoyanstua, i radosti duhoune. I kolikòse vechie smart priblixa, tolikò vechie yema státi s'yedignen z'Gospodinom Bogom, i primati çestye Sakramente, od pokore, i priçestyenya, fuáki danse touechie odskpagliuyuchi od xiuotta umarloga, i úzhodechi s'uuruchim xelinyem k'xiuottu neumarnomu, gdie praui pokoy gnegou. Yema ßtitti, alli çinitti dámuse ßte nike osobité stuari od Kgnig duhounih, kesú moguchie probuditti uffanye, i xegliu Boga, hranechise ohom pascom, nekase toliko vechie toui Duh, koliko vechie Tilo smagnikayese. Kolikò pak od ostalih pomgnih, i naredbih, od duhounih, alli tekesnih stuarih, yema obsluxitti nauke opchiene, kisu prauglieni ú paruomu i ú drugomu Dijlu, i yemase pomgnittí oboruxatti dillį kripostnimi, i s'moguchimi razlozi sprida reçenimi, zà oprinise napastem Diaula naypokoghim; i zà popastise priyakò Isukarsta nasegà Gospodina nà vrime priminutyá.

Od

Od onih ki umirayu u boyu.

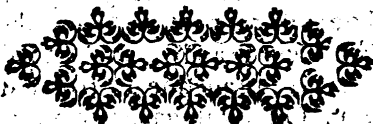
GLAVA V.

SAd neka skaxemo ono ça yemayu uçinitti Voyniczi nà vrime, smarti suoye; Potribnoye dà darxe pò Dusci daye boy prauedan, tako dà viruyu i sczine, dà dobrò çine stangliatise nà poghibil smarti; I nechiu zato rechi dà sui oni ki takò darxe dà dobrò çine, stoye z'dobrom Duscom, buduchi dà mnozi Neuirniczi, prihigneni od Diaula, darxe dà dobrò çine, kada biyuse protiua Karsctyanom: Dalli gouorim od onih kisu Virre Katoliçanske, koyi istinim naçinom yemayu Gospódu dobrù, i duscemù, od kih moguse uzdatti, i viruyu dáye uzrok prauedan toga boya, i pripraunisu yemayuchi odluku odstùpitti od toga boya, akóbi znalli dà ni uzrok prauedan, Dakle oui kisu ouakò z'dobrom konscienczion, akose boye Boga, yemayu kada hocbie poyti udritise, pri uçinitti onò çábi uçinilli nà suomu pri-

mi-

minutyu, i tolikò vechie su dàrxani uçinitti sue pomgne suoye dàsceune, kolikò vechie znayu, dà uaruagni nimayu prigode, çinitti dilla iznutargna, krsposstih, ni vrimena misslitti od suoyih grihou, i od Suda Boxyega kiyih çeka; zaç missechi yemani dobitye, i sut moch staugliayu zà neumriti ù boyu, vechie nastoye datti misto sminósti, i sarxbi, negò napomixenye, i pitatti prosechienye suoyih grihou. I zatò paruo negò pópadu uruxye, ostran ispouidi, i marzocchié nà grihe s'prauom odlukom, dà nechie nigdar uuriditi Gospodina Boga, yemayu çinitti mnoghe Atte Vffanya, Virre, Skrusceny a, i Glinbaui Boxye, yemayuchi çistu misal i voglju ù onomu dillu, nà kose staugliayu, i xelechi dóbitti prez uboystua, akóbise moghlo, namignuyuchi odluku zà obragnenye Virre, akobi bilà rat protiuà Neuirnikom, alli zà obránu praude, akobi bilà rat zà ine uzroke prauedne protiua Karsctyanom. Od ostaloga ne tribuye dà stoyim gouoritti stuari osobitte, dà zadouoglnoye spomenutti Ispouidnikom Voyniçkim, dà budu virni Sluxitegli, i dà milosardno mnogo, i bogo- gliub-

gliubno çine ono dillo, uçechiyih, i upraugliayuchi gnihoue voglie tim pútom, dase nose s'strahom Bóxyim, i olahçauscise od suakoga griha, dase umiyu pomagati, priporuçuyuchise sarçeno Gospodinu Bógu, i çinechi nike atte, to yest dilla, práue, i uxganim naçinom, od onih kisu potribni zà vrime smarti, naulastittoú ono mailo çasa, zaç mnozi od gnih lexatichie nà zemgli s'smartnom ranom, ú tiskagni Voyske prez suake pomochi, nego samo milosti, i milosardya Gospodina Bóga, i suoyé dobré priprâué, i kripka dillouanya s'milostyu gnegouom, zà neka umru dobrò, i spaseno, saziuayuchi dobrotu i pomoch Gospodina nascega Isukarsta, sà suom mochiu suoyom.

Od

Od onih ki umirayu u strahu, i darhatu.

GLAVA VI.

NEmorese sasuima znatti ni suditti od onoga çase zgaya umirayu-chim, pò zlamenyih koya vide oni ki-su prignih, i zato spomignam suakomu dasse uzdarxi çinitti te Sude, puscchia-yuch Sud Gospodinu Bogu, koyi zna-skrouita, i daye suakomu pò dillih gnegouih. Znase od mnozih priueli-kih griscnikou, i poluuiracz, koyi nà vrime smarti s'tolikom lahçinom i mi-rom priminusce, dà vidyascese prid oççima gliudskimi smar çudnouatta; I tolikoyer znase od mnozih Slugh Boxyih, kih xiuglienye, kolikoye uz-moxno znatti nà sem Suitu, biloye çudnouatto, koyi nà vrime smarti tar-pisce vellike strahotte, i trepettanya: I zato ni dobar razlog dà dobrò sudi-mo od onih, koyi mirno umirayu, ni da zlo sudimo od umirayuchih s'smu-chienyem, i trepettom. Ono potuardu-

yu-

yuyese s'onim çase sçli ú mnozih Kgni-
Lib. 4. geh, naulastitto ú Suetom Garguru,
Dial. od yednoga çlouika ki zouiscese Gri-
c. 46. xoriy, lakomá, oholla, i bludnika, koyi
ná vrime priminutya suoga otuoriu
oççi, viddi nike velle çarne i ßtrascne
gliude dá ßtahu kod gnegá, hitechi
mnogo, daga poteghnu koliko pria
ú paklene mukke, koyi smartno ano-
yechise poçe vapitti yednoga Siná suo-
ga Koludra pò ime Maxima, dábimu
dal pomoch ú onoy tughi; i bisce to-
lik ßtrah gnegou, dá zá neuiditti ßtrasc-
no obliçye onih çarnacz, varchiascese
smotamo pò postegli s'tugom smart-
nom, dalli suud kamiose obrachiasce
vidyasceyih: I vapiuchi i zasuega gla-
sa poçe pitatti, dága çekayu dò sutra;
dalli neizprosiçá pitasce, nego onakò
vapiyuchi, nesrichno izdahnu. Reçe-
ni Sueti Gargur praugliа od yednoga
Redounoga, ki bisce darxan dobro-
chiudá, i sczignen od ostalih, dalli nebi-
sce takou iznutra, kakouse ka zasçe iz-
vanka, negò çignasçese dá xexina zdru-
zimi Redouniczi, a pak skrouitto yid-
yasce. Buduchi dakle doscal ná vrime
priminutya, zazua ostale Redoune,
koyi çekahu sliscati od gnega kugodir
izuarf-

izuārſnu i úgodnu ſtrar; dalli on bi uſillouan oççíttouati tugu, i ſtrahottu ú koyſe nahodyaſce, zaç vidyaſce yednoga Drakuna, koyi s'repon vezaſcemu noghe, i kollina, à glaun ſtaugliaſce ú uſta gnegoua, kakò dábi hotril izteghnuttimu Duſcu dihanyem ſuoyim, i udigl kakò praui ouo ſtraſcno vidinye, izdahnu.

Oue dui prilike skazalſam kakonò zalihe, i oduechie, koye ſluxenam zà nauk, buduchi dà oni koyi takò umriſce, nebiſce çekani, dà pokóru uçinè, ni dáſe ſcgnom ſluxe. Dalli opchienim naçinom, nezgayaſe takò, i kadgodir, kakoſeye reklo, gliudi dobrà xiuotta, i koyi doiſtine (kolikoſe moxe na zemgli ſuditti) yeſu ú miloſti Boxyoy, umirayu trudnò, i ſtrahouittò, pò ki naçin yeſu oçiſcchieni od niczih pomagnkanyih, i doſtixu vechie doſtoyanſtuo miloſti, i ſlaue. Dakle kad bude Nemochnik ouakò neuoglienſtráſi, i vidiuyi, yema zuatti ſáſuom mochiu Iſukarſtà Goſpodina naſcega, i obuyatiga s'velikom xegliom, i uſſanyem; à oni ki okollo ſtoye, yemayu çeſto kropitti vodom blagoſlouglienom, i kripitti Nemochnika, ſpomignu-

gnuchimu razloghe, i ganutya zà usstatti dobitye Isukarstouo, i zascchiyenye Suetih, à osobitto Angela Straxanina, gouorechimu gusto dase neboyi Nepriatégl suoyih, negò dáse pokripi kripostyu Isukarstouon, zaç, ono nisu zlameni od osudyenya, negò dachiemu pri fluxiti zà oçiscchienye grihou, nekà kolikò paruo poyde viditti licze Gospodighe.

Od onih ki radosno utisceni umirayu.

GLAVA VII.

PRem dà nimase, fasuima sud çinitti od onih ki umirayu, pò stuarih ke opchieno vidése, alli slischayu; sasuim tim kada stuari vidine, alli çuuene yesu prilişne k'naçinu xiuglienya proscastnoga, yemayuse kolikogodir isczinitti. Zato mnoghi Slughe Isukarstoue, naulastito Redouni, obsluxitegli Reda, i dani sui nà Dusceune stuari, uçnisu sliscatti, i viditti vidinya od velike utihe ú ças suoye smarti, alli mallo

pri,

pri, nekase nebbi priſtraſcili. V çemu vidiſe dà, Goſpodin Bog dayeyim yedan okuſcay viçgnega naſladyenya, kò yemayu batzò uxiuatti. Tada xiuo uſſanye, i ſuidokouanye dobre konſcienczie, kaxu prauednim, kolikoye dobro daſu pritarpili velikè trude i zapuſcchienya, nemochi, i drughe tughe ú dni xiuotta umarloga, zà priati paka yednu tolikò obilnu utihu, i proyti prez ſtraha ú xelinu baiſcchinu ſuoyu. V to vrime videſe harnoſti i zalluxenya Suetih, i virnoſt tolikoyer Suetoga od Suetih Iſukarſta Goſpodina naſcegà, koyi vodi plin onih Duſc koye zadobi poczignenom karuyu ſuoyom, Poçita Sueti Gargur ú çetuartih Kgnigah od prigouaranyih, od nikoga Redounika imenom Vrſcina, ki biſce xiuil izuarſnim Zarczallom çiſtochie, koyi nà vrime ſmarti poçé vapitti s'priuelikim veſelyem; *Budite dobrò doſcli Goſpodiçichi moyi, kakoſteſe raçili doyti k'ouomu naymagnemu vaſcemu Sluzi?* *Gredem, gredem, zabuaglianuam, zabuaglianuam:* I buduchi upitan od okolloſtechih s'kim gouoraſce? Odgouori; *Neuiditeli kakoſu doſcli oudi Sueti Petar, i Paual? I obratiuſciſe*

S. Greg. lib. 4. Dialog. cap. 47.

dru-

drugouglia k'onim Suetim reçe ; Euo grem, euo grem : i rekſi oue riçi izdahnu. Iſti Suetacz gouori od yednoga, pò ime Sceruula, koyi biſce mnoga litta bil darhtauacz s'izuchim uſtarpglienyem, i naſtoyechi zahuaglieuatti Goſpodinu Bogu nà vrime boleſtih ſuoyih ; buduchi páka doſclo vrime gnegouo, zazua onih ki ſcgnim ſtanouahu, ki bihu vboghi putniczi, koyim çignaſe almuſtua, od onih kà bihu gnemu dána, gouorechi dábbi doſcli ſcgnim ſpiuatti Pſalmi ; i ſpiuayuchi on skupa ſcgnimi, reçe nenadino onim ki ſpiuahu ; *Muçite, neçuyeteli huale ke zuone nà Nebu ?* I namiſtiuſciſe zà ſliſcatti Nebeske huále, koye yur çul biſce, poteghnut od prixeline ſlatkoſti, puſti Duh, oſtaniuſci ono miſto puno priſlatkoga mirißanya, kako zlamen od gnegoue priçeſtitte ſrichie. Zamirite yeſu oue ſtuari keſe ú ritko zgayayu s'ouimi izuanskimi zlamenyi, dalli niſu tolikò ritke one iznutargne radoſti prauednih, kiſu naſtoyali brezgriſcno xiuitti, koyi ve chiekrat primayu Boxaſtuena utiſcenya s'kimi Duſce gnihoue xelè odlipitiſe ba zo, zà poytti ú ſuoy pokoy, gdichie prez koncza

uxi-

mzinatti ono priuelikò dobrò, koye-gliubisce, i iskasce sàsuom mochiu sfuo-yom. Quim nepotribuye datti velike spomene, zaç opchienim naçinom, çine pri izuarsna dilla od Vffanya, Gliubaui, i xelinya Boga suoga, i yoscchie uzrokuyu veliko ganutye ú okollostechih zà sluxitti Isukarstu nàscemu Gospodinu, i gliubiti gnega.

Od Suda posoboynoga Suake Dusce.

GLAVA VIII.

VDiglie kakóse Dusca odczipi od Tila, uçinise súd od gne osobitti ú istomu mistu ú kom çlouik umre, alli, dà poyde ú Nebesko blaxenstuo, alli ú muke od Purgatoria, alli ú osudyenye Pakla, alli ú tamniczu od Limbà. Razlog oui yest, zaç yemayuchi Dusce bitti udigl ponedene ú mista gnim odluçena, pò gnihouu dostoyanstuu od potribe yest dà pri bude uçignen Sud gnihou. ispugnuyuchise dil gnihoue osudé, stim poslanyem gnih ú reçena

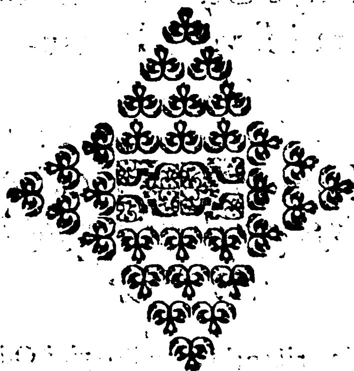
 mi-

mista; kà òsudà dayese suarhu gnih òd Gospodina Isukarsta kakò Sudczaa, i nauiscchienaye Duscam, i poznanaa od gnih, ú isti oni ças od umartyaa: Nè dà Isukarst prikaxese suakoy od gnih, dà zaç pò kripositi Isusouoy, koya prosuitliyim razum, suaka Dusca poznaye, ú koye od reçenih mistih, i na ku plachiu, alli muku yest odluçena. Sada ono çáse sćti ú Abulenscu, i ú Sotu, od nikih osobittih sudih Dusc, ki pri uçigneni bisce, negò Dusca razdilise od Tila, yemase razumitti od nikoga iskuscenya, kò bi naredyeno zà nauk, i uuixbanye xiuih, neka vidiusci onu osćtrinu Súda Boxyega, xiuilibi pomgniuie, i s'vechiom Suetignom: dalli osuda zadgna nà dospitak onoga iskuscenya uçinise ú ças razdiglienyaa Dusce. V çemu istinitto moxese rechi, dà kadgodir van obiçaya moxe bitti dáye osuda dána bila, pri razdiglienya Dusce, pò osobittomu prouidyenyu Boxyemu, kakò od onih, koyi xiui bisce zatirani ú pakal. Radi stuari reçenih od Súda osobittoga, kise suakomu çini, zgodise dà vechiekrat okolloštechi, stoye ghledayuchi ú obraz onoga ki umira, i sumgne, yelli

Abulens. cap. 24. Matth. Sot. in 4. dist. 45.

Num. 16.

nili umarl, à Sud gnegou yur bude uçignen, i Duſcа pouedena ú miſto doſtoyano. Nenahodiſe Suitta mudriega, kolikò duſceuan i ſuet xiuot çinitti, i dillouatti pomgnino dobrà dilla dokle yęmamo vrime. Xiuot ú yedan hip proyde, à ſmartſe priblixa, blaxeni oni kiſu pripràuni zà veçeru pirnu Yagncza Boxyega. *Blaxeni martui, koyi ù Goſpodinu umirayu*, to yeſt, ú miloſti i priazni gnegouoy, zaç oni dan koyiye griſçnikom pòçetak muk vikuuiçgnih, zà gnihye yedno priſrichno porodyenye xiuotta prezkonçanoga.

Pistula kase yema sctitti nà Vrime blizu smarti, s' tim naçinom, dà onki umire slifcayu, i nastoyi zbuditti ù sebi ganutya nà stuari keskaxuye.

GLAVA IX.

Izuarsnoye oudi Razmiscglianye Otaystuih xiuotta i smarti Isukarstoue.

Isukarstu Propetomu Odkupiteglia simomu clouik koyi stoyi nà smarti.

EVo prikrotki Sinu Boxyi, i Odkupitegliu moy, doſclo yest vrime, ú ko-

ú komusume obuyale bolli smartne, i strah pakla, i prauednoga Suda tuoga. Spomenise Gospodine moy dobrostini od ouoga stuorenya tuoga, koye zà tebe uçini samoga; i nemoy oduarchi uzdahe ove Dusce, koyusi odkupil priçistom karuyu tuoyom. Nemoy pokazatti ò milòsardni, suprottiua meni ostrinu tuoye praude, yerese vrachiam k'tebi, i tebe zouem sà suom yakostyu moyom; nemoy ò Kragliu mirotuorni, çigouo imè sue yest slatkost, i milòsardye, nemoy ghledatti, i pozirratti nesaznanye, i nemoch ouoga Sina Adamoua, koyi sagrisci naslíduyuchi Otcza suoga; da prosti onomu koyise prostiré prid noghe tuoye, i viçe k'dragoczinomu Sarczu milosti tuoye. Spomenise Odkùpiteglju moy od Nouoga Zakona, koyisi uçinil, i potuardilsiga smartyu, koya dà lloua xiuot moy, i nemoyme odtiratti od basc-chine Sinou Boxyih, s'kimi iscchiem, i iziskuyem priuedri obraz tuoy. Sinsam ki rasuh blago, neharni, ki sagriscih, allise bolim sarçenim naçinom, dasam uvridil Otcza moga; nemoyme odtisnutti ù ouomu hipu od Gliubaui tuoye vechie negò Otçeue, i od

doſtoyanſtuà ſuitté paruagné. O priſlatko ohladiſcchie moye, pomarſi plemenittom karuyu tuoyom, ſue grihe moye, i uçinime dilnika tuoga ſpaſenya, koyeſi dilloual ſuarhu xiuotuornoga driua Krixa tuoga. Nezabudi nayzadgné riçi tuoye, kimiſi ucellil i ſmiril tuoga viçgnega Otcza, i dobilſi zà griſcnike, kite dillom onde propignahu, i pſouahu, pridobiyuch zlobbu od griha, neizmirnom miloſtyu, i miloſardyem tuoyim. Nemoy oſtauitti onoga kite iſpouida zà prauoga Odkupiteglia, Goſpodina, i Boga ſuog, i klapa nà vrata od Sarcza tuoga, koyaſe nezatuorayu tuomu ſtuorenyu.

Prihodim k'tebi ſpaſenye, i vikuuiçgni xiuotte moy, s'tuardom odlukom pritiſnuttiſe k'tebi ſaſuimi yakoſti, i xelenyi moyimi, bolechiſe dà niſam ſluxil doſtoyno veliçanſtuo tuoye. I prikaxuyemſe vas nà poſuetiliſcchie zà ſluxititi ouo ino xiuotta çami oſtaye, s'tuardom vogliom ſluxbe, akobih xiuil, tiſuchia godiſcch iſcchiuchi vazda gliubitti, i poſctouatti neizmirnu dobrottu, i veliçanſtuo tuoye. Ti moxes ò primoguchi Goſpodine obogatit, ù yedan ças ouu ubogu Duſcù, i na-

i napunittiyu neproczignenim blagom milosti tuoye, i obuchiyu dostoynim naçinom, nekà bude Zaruçnicza tuoya, dà moxesc braniti ouoga tuoga ràba od ust Laua nepriateglia tuoga. Viy dakle Gospodine moy nayuechiu neuogliu, i tugu moyu ú koyse nahodim, i prostri ruku, zà obranittime xelinim zascchich iemyem obranih tuoyih. Ya zouem s'neizmirnom xegliom yakost tuoyu i stanouistuo, neuzdayuchise ú sebbe, zascto znam dà sagriscilsam, i nedostoyim dobrò: kò pitam, dalli iman uffanye, ú dobrotti, i blagost Sina Boxyega. Poghleday ò beskonçino dobro, i yakosti moya, ono çasi tarpil záme; viy kakómesi zapisal ú Kgnigah priçistoga çlouiçanstua tuoga, hotiyuchime uçiniti dilnika oné mukké, i priobilatoga odkupglienya, koye pridobiye neizmirnim naçinom neuoglie moye. Zaisto Gospodine tisi prauda, posuechienye, i odkup moy, koga yadarxim stanouittim uzdanyem dáchiu dostighnutti dobitye, koye isechiem, i xudim, i poyti od ouoga izaghnanya ú blaxeno oçinstuo obranih, ça yest gorgni Yeruzolim, i priügodna Zaruçnicza tuoya. I buduchi od potribemi

ú ouo-

u ouomu vrimenu od moye aruagne pò fuaki naçin, dillouatti pomgniuo, i fuarsuo s'tobom ò viçgne uciſcenye moye, dà budem dilnik od ploda od-kupglienya Suita, koyeſi dillouàl pri-ſuetim xiuottom, i ſmarryu tuoyom, gouoriti chiu od otayſtuih tuoyih s'onim kim budem mochi vechim uxganyem, i gliubauyu, pòkaxuyuchiti praui razlozi, ke iman, zà iſpro-ſitti milosardye koye pitam, naſlagna-yuchiſe nà viſoku praudu komſi do-ſtoyno namiril zàme viçgnega Otczà tuoga.

I poçamſci od priſuetkoga otayſtua ſpuchienya, ſpomeniſe ò Kragliu moy, i Didichiu Kuchie Dauidoue, od ono-ga pringodnoga miſta, i poloxiſcchia tuoga, od Vtrobe gouorim, Diuicze Mayke tuoye, i vly çaſi uçinil zàme. Zà one priçiſte raskoſce, koye zaçu Sarcze tuoye, kadà udigl pokle priçi-ſtà Mayka tuoya, dadde odgouor An-gelu, i priſtà, bi ſtuorenoo ono malah-no Tilo od karui Diuiſcke, i bi zdru-xeno zayedno z'Duſcom k'tuomu bo-xanſtuu; molimte Goſpodine moy priglíubglieni nemayme pogarditti, dalli ſahrani ú oui hip ouo ſtuorenye ko-

komuse uçini pripriliçan, uçiniuscisc glouik záme s'yednim naçinom tolikò nouim, i çudnouattim, i tolikò punim slatkosti, i milosardya, od çasa ú koyemu prià narau çlouiçansku; O Sinu Blaxene Diuicze uçinise Brat moy, Priategl, zà opchitti samnom, i nekà ya odgouorim tuoyoy gliubaui; Dakle zà oui neizreçeni naçin gliubaui moye tebe molim ò dobrostiui, nemoy dopustitti, dasam odiglien od tebe ya, kogamesi uzuisil s'ouim naçinom, çudnouatta bratinstua; dà shrani Bratta tuoga, i uçini pò velikomu milosardyu tuomu, dà budem zavedno Didich s'tobom, i uxiuam slobóscchine obránih, posidayuch tebe pridraga slobodi, xiuotte, radosti moya: Ya ispouidam tebi ò Boxanstuena Istinô, dasam veliki grisnik, i bolimse odiznutargnega Sarcza od prigriscenyih moyih; dalli tolikoyer ispouidam, akóbih prem nebroyno grihe, vechie, i strascniye uçinil, sudilbih, dasu sui nisctar pri takouu liku momu, i odkupglienyu. I záto tuardo uffam ú te, i nechiu nigdar posumglitti dà priuisoki Sin Boxyi kiseye uçinil Brat, i Rodyak moy, nechie uçinittimi dil od Bogattè Basc-

chi-

chine Otcza suoga: O Emanuele, ricì vikougna ucignena, pút, i priuirna straxo gliudska, yati prikaxuyem nà posuetilisćchie Duscu, i Tilo moye, zà saznanye, nedospiuené gliubaui tuoye, s'komsise uputil, i iskalsi s'druxit-tise samnom. Primi Gospodine ouò posuetilisćchie, i skonçayga ú oghgnu tuoye gliubaui, i çini dáte ya gliubimi gliubauyu Scerafinskom, ú ouomu nayzadgnemu dilu od onoga sadagne-ga xiuotta. O Istino, Pokripglienye, i Vffanye moye, hotilbihte gliubitti gliubauyu, komte gliube sua stuoren-ya, kasu ú milosti tuoyoy, i s'ouom çi-stom vogliom i gliubauyu proyti pò-srid móyih Nepriategl ú oni mir, koyi uxiua grad Boxyi.

Spomenise ò viçgne moye Spasenye od uboscua, i ponixenstua, skimsise rodil, ostaugliayuch zapeçatyenu Vtróbu Diuiçyu, i kakò izhodechi iz pribiualisćchia lipoga podloxilsise pod styd, niscohiette, i neuogliu onoga xi-uotta umarloga; zà shranittime, i çi-ni dáse ya rodim ú ouomu nayzadgne-mu vrimenu momu, i izhodechi iz ouih sadagnih tmin ú blaxenu suitlost tuo-yu. O yedinoroyeni Sinu Boxyi, úuix-

ba-

bani ú nevoglish od Dittinstua tuoga, operime ú ouomu vrimenu opranyem tuoye Karui, i stuárayuchi ú meni yedan Duh noui, dopustimi yednu çistignu, i kakò prauednost Dittinsku, nekasam drag tébbi, obuçen odiehiom nouom, i uzdarximi vazda bilochiu boxanstuene milosti tuoye. Odnemi od mene starost Adama Otcza moga; i ponoui ú moyih iznutargnih Duh praui, nekà vazda pribiua ú meni, kakò ú yednomu xiuomu Templu tuomu. A yachiu hualitti, i spiuatti ú vike dobitya neizmirne milosti, dobrotté, i milosardya tuoga. O Lipotto priçista, i Zarczalo prez trohe Czriqué dobitnicze pogliubgliene tuoye; kolikò alò uçinih uvridyuyuchite, i osquargnuyuchi Suittu paruu, s'komti narescí Duscu moyu. Hottilbih prìa podniti tisuchia smartih, negò dasam pristupil tuoy sueti, i neosquargneni Zakon; dalli ti mnogo blaghi Gospodine bitichiesc toliko vechie proslauglien ú meni, prascchiayuchimi kriuine, ke uçinih, kolikoye milosardye tuoye, vechie, priluçuyuchiga moyoy neharnosti. Budi ò Pritihi moy Gospodine, uzuiscena milost tuoya ú ouoy

ú ouoy úri, i priobrazime suega pò prilıczi tuoyoy; nekatte gliubim sásuimi móchi moyimi, i s'yakostyu tuoye gliubaui: pridobudem naskoçenya Nepriategl, kisu pripraunj zà aruattise prottiua meni, suim moguchstuom, i zlóbbom suoyom.

Spomenise prislatki Odkupiteglıu moy od gliubaui, s'komsi bil obrizan zà mene, podnosechi ú onoy mladyahnoy dobbi yednu bol tolıkò veliku, poçiguchi tolıkò zàranà proliuatti priçistu karu tuoyu: i obrixi yure Sarcze moye, nekà negliubi, ni xeli drugo, negò tebbe yedinò dobrò, i utiscenye suoye. Vgasi ú meni Gospodine moy gliubglieni suako drugò chiuchienye, alli xelinye, i çini dà syediniusci mochi Dusce, xelim tebbe samoga xestokim naçinom ú onomu vrimenu, i postauim úte yedno sarçenò, i nedobitnò uffanye mochite viditti, i uxiuattitte prez koncza. Nemoyme zakratiti, ò Kragliu od slaue nemoyme zakratiti ouoga xelina proscenya, zà koyeti prikaxuyem nà posuetiliscchie mene samoga, vazda kad uzdahnem, zdruxuyuchi onu moyu tugu koyu tarpim, s'bolestyu od obrizanya tuoga, i s'kar-

i s'karuyu prolitom, zà pridragu ſlo-
bod, i odkup moy.

Spomeniſe ò Mudroſti viçgna od op-
chienya çudnouattoga od trideſet go-
diſcch ú koya poſlóua, s'gliudmi umar-
limi, çinechi yedan xiuot uboghi, i po-
nixeni, prohodechi ú muçanyu tolika-
godiſcchia, çekayuchi vrime odluçeno
muczi i ſmarti tuoyoy. O riçi Otçe-
ua, kà muça s'tolíkom dubinom priui-
ſoke mudroſti, prohodechi kakò put-
nik pò Zemgli tuyoy, nauçime, i da-
ruymi tuoyu biſtru ſuitloſt, ú ouomu
vrimenu, néka názraczi od gne, ya
poydem brez ſckode, i uvridyenya pò
tmináh ſmartnih, ú xelino moye oçin-
ſtuo. O Xiuotté neumarli Sarcza-
moga, kakò teſcko zabludih, neprilu-
çuyuchiſe ú xiuottu mimoſcaſnomu
s'tobom, kiſi moye Zarczalo? O da-
bihte ya naſlidoual virno ſaſuom ya-
koſtyu moyom, Bolimſe od Sarcza-
daſamſe odilil, od tebe, kiſi pút praui;
O Iſtino, ò Xiuotte, vechie xelini ne-
go ſue Blago, i ſua Czeſarſtua zemagl-
ska. Ya marzin ná ſue tamnoſti mo-
ye, zaſċtoſu ſuprotiune tebi. I akò pò
nouomu naredyenyu tuoga dopuſc-
chienya yabih imal xiuitti tiſuechia-
go-

godiſcch, iskatichiu ſuarſcenim naçinom, kakobih dan,i noch promiſcglial tuoy Zakon,i ſilouatichiuſe hrabrenim naçinom aruattiſe dò ſmarti zà neprisſtupit niyednu tuoyu naymagnu zapouid. Vçinime dilnika od doſtoyanſtuih, keſi ſahranil ù onomu çudnouattomu muçanyu od trideſet godiſcch, ò Sinu priuiçgnega, i çini dà uſplodi ú meni onò ça póſia, ú Zemgli s'trudom, i ponixenyem tolikoga vrimena, buduchi dà yeſt neizmirno blago miloſti tuoye, kripime ò priyaki Goſpodine ú ouomu hipu ſuprottiua ſmarti j ſilli paklenoy, dà ochiute Nepriategli moyi moch, i yakoſt od onih dillih skrouittih, koya ú vrime od tuoga muçanya uçinilſi záme, à yachiu vrachiatti vazda haráç gliubaui tuoye.

Spomeniſe ò priugodni Nauçiteglin gliudski, od neuogl keſi tarpil zame, ú prohodyenyu od triuh nayzadgnih godiſcch tuoga xiuotta, poçamſci od priſuetoga xexina ú puſtigni, gdiſi bil napaſtouan zà meni datti moch i kripoſt zà pridobitti moya napaſtouanya. Viy ò priuirna pomochi obneuoglienih, tugu ú koyſe nahodim j proczini zlobbu, i naghloſt onoga kime napa-
ſtu-

ſtuye. Akò prem ſam ya ſagriſcil, i zatoſam doſtoyal bitti, dán ú ruke moyih proganiteglih; Alli opaçnoſt, i zlobba gnih nciſchie red, ni odluku tuoye praude, negò dáſe obráti ſuprotiua tébi, kada napaſtuye, muçi, i skonçaye ſtuorenye tuoye. I záto poghleday Goſpodine moy miloſtiui, miſal i ododluku gnihouu, i zaſcchiti ouu Duſcu yakoſtyu tuoyom. Pridobudi è primoguchi moy Goſpodine napaſtouanya, i ſmart moyu, s'napaſtouanyi, i ſmartyu tuoyom, nekà ya xiuem, i ſpiuam veliçanſtua Deſnicze tuoye. O neproczigneni Odkupe moy, ſpomeniſe od putou, od ghlada, od xeye, vruchine, zime, i progognenya kaſi podnil ú produxenyu tuoga pripouidanya. Reczimi, ò dobri Straxniçe, i Paſtiru, çà izkà onada? Dobrò znadeſc dáſi iskl méne, ki bih zabludil pút od xiuotta: A ſada Goſpodine moy gliubezniui, euo prigoda dámi uçiniſe ono, çaſi xelil, nadokladayuchimi doſtoyanya, i namirenya tuoya, i priuedime nà páſcé xiuotta viggnega, zà priſlatku dobrottu, i miloſardye tuoye. Doiſtine darxin, i uſſam ú obilattò odkupglienne, i miloſt tuoyu dáme

chiesc pomochi ſrouomu hipu, i da-
chiesc zdruxitti s'Sarczem tuoyim
Duſcu moyu. O neizmirno Dobrò
moye, xelim zdruxittiſe s'tobom,
i-krutome móri razdiglienye próſcaſno
úzrokouano od grihou koye uçinih
ſuprottiua priuiſokomu veliçanſtuu
tuomu. I hotilbih, akobi tébi tako
drago bilo, dà oua ſmart kame yeſt
blizu, nébbi bila natauska negò ſillo-
uana, à tò nekabih umro zà tebbe pò
rúczi neuirnikou, iſpouidáyuch iſtinu
Virre Katoliçanske, i virnoſt tuoyih
obechianyih, zà nekabih nà oni naçin
zadouoglno uçinil ú kigodir dilak zà
moye grihe, i nekábih oduratil tuoyoy
xiuuchioy ſmarti. Dalli takò darxe-
chi dà ti kaxeſc, ò priſlatki, dà ho-
chieſc dà ya ouakò umren, ya primam,
i zagargliuyem ouu tuoyu vogliu ſa-
ſuim moyim Sarczem, i pò ti putſe
prikaxuyem tébbi, dà yoſc akobih mo-
gal xiuitti tiſuchia Lit, poniyedan na-
çin nébih oſtal nepriluçitiſe k'tuoyoy
vogli, i obralbih, kakò ú iſtinu obirem
umriti ú oui hip, pria negò xiuitti ti-
ſuchia godiſcch, ſamo zà uçinitti onò
çaye ugodno tebbi.

Spomeniſe ó priczignena ſlobódi
mo-

ya, od onoga bdenya, kò bisce blizu tuoye muke, kada opra noghe tuoyim pridraghim Vçenikom, i naredi çudnouatti Sakrament od Oltara, iznascastye ú istinu od viçgne gliubaui, i nouoga Zakona tuoga. I pokles zamenuçinil oue stuari tolikò púnne otaynih, nemoyme zapustitti ú onoy nayzadgnoy neuogli, kad vechie imam potribu tuoga milosardya. Operime ò prikrotki moy Gospodine, nè samo noghe, dà i glauu, i ruke, i vas kip, I Duscu moyu, s'Karuyu tuoyom, pò tà pút dà neostane ú meni squarni nikakoue, ú ouom hipu kad imam prikazattise prid tuoye pristolye; i pokle tolikrat dostoyalsise ú mene vlisti, ú onomu prislatkomu Sakramentu, koyi ú istinu yest Kruh obranih, nedopusti dà budem oduarxen, i zaghnan izprid obraza tuoga. O viçgne Milosardye moye, nedopusti dà pribiua Diaual ú ouoy Dusci, i Tilu, gdisi ti pribiual; dà zahrani tuoye pribiualisçchie; à kolikò od mene, odluçilsam bitti tempal tuoy, i nedatti misto niyednoy gliubaui, ni poxelinyu, koye nebbi bilo dostoyno çistochie veliçanstua tuoga. Nechiu drugoga dobrà yà, negò

tébbe, i bolimse farçenim naçinom, od nesaznanya, i negliubaui, ku uçinih tuomu pribiualiscchiu. Nechiu vechie iskati drugoga Gospodara, negò tebbe pridraghi Gospodine, i priplemeniti Kragliu Dusce moye.

Spomenise ò Sinu Boga xiuoga, od one nochi kadate uhitisce, kad zà molituom, i zà znoyem tuoyim karuauim, bilsi vezan zà mene odriscitti, i darouattimi slobod Sinou Boxyih. I buduchi pokazal onada, dási praua krotkost, i nisi otiral Yudu, dalligasi priyal neizmirnom slatkostyu gliubaui, nemoyme otiratti od xelinoga tuoga priyateglstua. O Kragliu vezani konopi Adamoui, i uzami Boxanstuene milosechie, i gliubaui, tiskniye, negò onimi Xudiyskimi, oslobodi ú ouomu hipu Duscu moyu od priuar Nepriyateglskih, koyi çekayu zà ulouitime, i çini dà ostane porugano gnihouo podyamstuo.

Yasam vas kolik tuoy ò pridobrostiui, i prikaxuyense, i posuechiuyem tisuchkrat tebbi, nekame darxis kod tébbe, vezana verugami priyake gliubaui, i xelinya tuoga. Stéghni dobrò ò priyaki, stisnime ouom uzom gliuba-

ni, i poteghnime yakim naçinom k'tébbi, ú ouomu nayzadgnemu hipu momu. O dábitti ugodno bilo prixelino dobrò moye, dà pridobude ú meni pò ti naçin yakoſt tuoye miloſcchie, dà gliubechi tebbe, doſpien xiuot moy. Vçinimi ò Kragliu priblaghi, i dobroſtiui tu miloſt, s'koyom doſpiyem oui umarli xiuot, i poçnem uxiuatti dar ſlobódi, kaſę uzdarxi ú ouomu, tó yeſt gliubititte ſaſuom pametyu, Sarczem, Duſcom, i yakoſtyu moyom.

Spomeniſe ò priuiſoki Kragliu od Kraglieu, kakoſi bil prikazan ſprid Sudczi, i podnilſi záme tolike nepraue dnoſti, i ſramotte od tuoga ſtuorenya. Tébbi Goſpodine moy bezkonçiua veliçanſtua drágo bi dàſi ſudyen, i oduarx n od gliudih, zà datimi ſlobod tuoyih obranih. I záto molim mnoxinu tuoye neizreçene miloſcchie, ſmiluyſe na mene, i oçiſti Duſcu moyu od ſuega onoga ça moxe bitti uzrok od oſudyenya, nekà ya budem Sud od miloſardya pripraughen zà ſlauu tuoyu. Ya poznayem ò priuſtarpglieni Goſpodine kriminu moyu, i dà doſtoyin texak, i oſtar Sud; dalli pokleſi ti hottil bitti ſudyen, buduchi

ti ista Prauednost, dobrò mogu uffati dachiu bitti oslobodyen pò tuomu sudu. Takò uffam stanouitto, i prikaxuyemse ponixno prid pristolye tuoye pristatke milosti, pitayuch odrisçenye kósi ti dostoyal záme, i zà tim viçgne spasenye, i tuöy çestitti xiuot.

Spomenise ò Suitlosti prilipa Dusçe möyè od nemillih biçih, koyi razdrisce prisuètto tuoye Tılo smiseno od Duha Suètoga, ú Vtrobi priçiste Diuicze Mayke tuoye, i razmisli xalost, i bol neizreçenu, kusi podnil zame, nekà uçinise samnom milosardye kosi dostoyal s'neizmirnom prauednostyu tuoyom: Bolimse iznutargnim Dusce moye, dásam bil uzrok od ouih priostrih boliznih tuoyih uuridyuyuchi tuoye veliçanstuo i hotilbih bitti bil ubiuen nemillim naçinom, pri negò dásam uuridil dobrostiuoga Otcza tuoga. Dà pokle ti, stanouito uzdanye moye, hottilsi namiriti záme, nemoymi kratitti plod, i korist toliczih neuogl, i pogard tuoyih. Pomiri ò pridraghi Sridostauçe, pomiri, i spriateglime stuoyim viçgnim Otczem, i çini dà ú ouomu hipu primeme rukami otuorenimi kákò dragoga Sina suoga, à yachiu spi-

uat-

nati nigdar neprifláyuchi veliçanſtuo dobrotté, i ſlatkoſti tuoye.

Spomeniſe ò Kragliu mirotuorni od Yerozolima, od Krune tarnoue, i od tarſti s'komſi bil porugan, i muçen zayedno zame, i oçima od miloſardya pozri ouò tuoye ſtuorenye kotiſe klagná, i ſctuyete, nézaiſto onako kako oni nemilli lupexi, kiſe tobom rugáhu, i muçahute, dalli poznayuchitte zà prauoga Kraglia, i Goſpodina od Nebba, i od Zemglie, i uçinimi ouu neproczignenu miloſt, dáſam tuoy ú vike virni kmet, i dà gliubim veliçanſtuo, priſtolye, i ſlauu tuoyu, vechie negoli xiuot moy, nexelechi drugo dobrò, negò tebbe. Yaſe ſlauim dáſam Sluga tuoy Iſukarſte Sinu Boxyi, i zahuagliuyemti nedoſpiuenim, i ſarçenim naçinom, dáſam ú kriſu Czrique Zatuçnicze tuoye. Ya oçitto gouorim, i potuardyuyem dáſam vas tuoy, i dà hochiu xiuitti, i umriti ú izpouidanyu tuoye prikoiſtinitté Virré, darxechitte zà Goſpodina, zà Kraglia, zà priuiſoka Boga, i yedinò dobrò moye. Meniye drago, dà ti Goſpodine moy Kragliuyeſc, i dà ú imme tuoye, illi zà gliubau, illi zà ſtrah,

pokleczayu Nebbesa, Zemglia, i Pakal, i dà sui yaziczi ispouidayu dà sidise nà desnu priuisokoga Orcza tuoga. O Kragliu okrugneni milosardyem, Kragliuy pò srid Sarcza moga, Kragliestuom prislatke milosccbie, káchie bitti nayzadgna voglia, i dragost xiuotta moga.

Spomenise ò pridobrostiui Gospodine, od onoga vapaya, s'kimte prósi nà smart Grad Yerozolimski, i od poruganya i neposctenya kóti bi uçigneno, kadayim Pilat dà obirat, hottisce prià obrat Barabbana, negò tebbe istinoga Boga, i Stuoriteglia suoga; zà one glase, ki proydosce Sarcze tuoye, molimte moy Kragliu obráni suarhu suih Kraglieu, i Vladauacz Zemaglskih, imay milosardye suarhu mene, ki neuiçen suprotiua tébbi, negò k'tebi, zà imatti prixelinu milost tuoyu. O priveliko dobrò, kako zabludi oni neharni Grad neobraufci tebe. Ya nechiu bit dilnik od toga pomagnkanya, dalli hochiu obratti, kakò ú istinu tebe obiram zà Gospodara, Kraglia, Boga, i zà gliubkì, i zà prislatki xiuot moy. O Gospodine moy dabihte ya nigdar nebil uuridil! O dabihte bil sluxil virno

no ſue dni xiuotta moga! krutome skonçaye, i boli pomagnkanye kò uçinik, kada ſagriſcih obirayuchi ſtuorenye, à oſtaugliayuch tebbe. Dalli s'neizreçenom bogliu, i s'marxenyem nà ono ça uçinih, obrachiamſe k'tebbi priobrano dobrò moye, i garlimte s'onom kom mogù vechiom gliubauyu, i s'odlukom darxattite zdruxena i ſyedignena ſamnom prez priſtanka.

Spomeniſſe òTuorçe pridragoga moga ſpaſenya od oſude, alli odluké neprauedne, koyu Pilat nà proſcgnu Xudiysku odluçi ſuprottiua tuomu priczignenomu xiuottu, i od onoga driua Krixa koyiſi noſil zà bitti pogubglien nà gnemu záme. Dobróſi Goſpodine moy doſtoyal, buduchi oſudyen ti nà ſmart od gliudih, nekà ya budem oſlobodyen nà Sudu tuomu; tolikò vechie buduchi ya yedan uboxak, koyi ú nayzadgnoy moyoy neuogli, i tuzi zouem ſuarhu obilatto milòſardye tuoye. V iſtinu pridraghi Oſloboditegliu moy, oni pút koyi uçini od Grada nà Gorru, noſechi grihe moye ſuarhu plechih, uzrokuye ú meni uffanye od dobrà kò pitam, buduchi dáſiga s'toliczim trudom doſtoyal, i yeſi tolikò
Blag

Blag zà podattimiga. Ya uffam tuardim naçinom úte Odkupitegliu moy, i pokaxuyemti razloghe primoguchie, ù kih polagam uffanye, i pitanye moye.

Spomenise ò pribili Yagnçe Boxyi, kakósi bil posuechien nà Oltaru Krixa, i uçignensi posuetilischie prislatkò Otczu tuomu. Pogledaybojli smartné, i poruganya, i oni potop Karui, kusi prolil zà Duscu moyu. Poghleday, iizmiri nà mirilla czinu odkupa, i moye grihe, i naytichiesc, dà czina pridobie neizmirnim naçinom moy dug. O Kragliu, kisi uçil s'driua od Krixa, i dosuarscil suarhu gnega dillo odkupglienya moga, nemoyme zàbiti, poklè neischiem drugo, negò milost, i milosechiu tuoyu. Oné prislatké nayzadgne riçi tuoye, kesi govoril, kadase diglieuasce Dusca tuoya iz Tila tuoga, sluxe Gospodine moy pridraghi, zà izprosi ti dobrò, kò pitam, i hualitichiu ú vike dobrottu, i virnost tuoyu. Ya viruyem neposumgliuyuchi, úte yedini Sinu Boxyi; uffam tuardim naçinom úte priuirno milosardye moye; gliubim od suega Sarcza tébbe Dobrotto neizmirna, lipotto, i pokoyu Sarcza

moga, i ú ſuaki ças, ú koyi uzdahnem ú ono mallo vrimena xiuotta çami oſtaye, prikaxuyem nà poſuetiliſcchie ſuega méne, Boxanſtuenomu veliçanſtuu tuomu, i poſtaugliamſe vas ú ruke tuoye, nekaſe ú meni uçini voglia tuoya, ú vrimenu, i u viku viçgnoſti; i ſlagamſe ú druxbu Blaxene Diuicae, i ſuih Angelou, i'Suetih kiſu nà Nebeſih, i nà Zemgli k'priſlatkoy Duſci tuoyoy.

Od razmiſcglienya ſmarti griſcnika.

GLAVA X.

YEmayuchi ya beſiditti ú ouih zadgnih Poglauglih, od çetiriuh ſtuarih naypoſlidgnih çlouika, koyechie ſluxitti zà iſprauglienye xiuotta onih kiyih ſcte, i yoſcchie zà dobru ſmart uçinitti; dobrochie bitti nayparuo gouoritti od ſmarti; nè pò niki naçin ſamoga promiſcglienya od ſtuarih koyeſe onda zgayayu umirayuchim, dalli s'nikim ganutyem voglie, zà vechiu

po-

pomoch xiuuchih. I poçanſci gouoa ritti od ſmarti griſcnika, potribnoye dà naypri on reçe ſtanye, i poghibil ú koyſe nahodi ú onoy nayżadgnoy tisknochi, zaç od ſtarih piſmih, i od ſtuarih keſuſe nouo zgodile, moxeſe priliçno razumitti chiuchienye griſcanika ú ono vrime. V iſtinu, on ki pò vas xiuot ſuoy ni hayal ZakonaBoxyega, negò vas kolik dalſe nà tamnoſti, neobżirayuchiſe nà ſuoy konacz, ouako hochie rechi: Euò doſoalſam neſrichian nà nayzadgnu tisknochiu, i vidim daſam utopglien ú More neizmirne gorkoſti Duſce moye; ya xiuih kakò yedan pritili yunacz, protiçuchi pò Liuadah raskoſc, i naſladyenyih zemaglskih, ne branechi oçima moyim, i pohlepu, yedinu ſtuar, od ſuegga ça xeliſce; neghledal konacz, i opoyihſe s'naſladyenyi zemaglskimi, kakò dabbih nigdar nebil viroual daye Bog, i dà nigdar nimah doyti ú ruke gnegoue praude. Ayme, kakoſume obſelli bolli, i ſtraſi ſmartni nenahodechi kibi od gouoril zà me. Griſi ke uçinih s'tolikim naſladyenyem, neſpomignuchiſe od Duſce moye, naualiliſu name, kakò toliczi Laui, i ſmuchiuyu Sarcze moye

ye s'trepetom, i s'ſtrahoſtyu vauiçgne mukké.

Suiſt moya protiua koy ſagriſcih, nehtechi ſliſcati nadahnutya Boxya, koya gouorahu méni, i ſuiſcchiahume po gnoy, ſada obratilaſeye ſuprotiua meni, i rani Sarcze i Duſcu moyu, s'prioſctrimi probadanyi, ſudechime doſtoyna muçenya paklenoga. Diauli kim ſluxih zboglie voglie, negò veliçanſtuu Boxyemu, ſtraſceme s'vidinyi gardobnimi, i kakò pſi biſni layu protiua meni, pruxayuchiſe dame razdru; Sudacz moy koga pogardih, ſtoyi darxechi maç praude ſuoye, i ſtraſi ſudagnegoua padayu varhu mene. Oh kolikoye iſtino, dà çlouik neprauedni yeſt uhichien, i vezan, od grihou ſuoyih nà vrime ſmarti. Akoſe obazrem na zada, vidim dà dilla moya vapiu nà oſudyenye moye, neobitayuchimi naymagnega utiſcenya: Akko ſmiſcgliam ſtanye ú kom ſadaſe nahodi Duſca moya, toliko obiçayna nà ſagriſcenya, dà neumi obratitiſe k'Bogu, i rekalbi daye otuardnula s'yednom tuardinom, priliçnom onoy ku yemayu oſudyeni, tuardya od kamika, i Diamantih: Ako poghledam nà ono ça yema doyti, naçin

çin kim xiuih, nedayemi uffanya, nego yedno pakleno neuffanye xiuotta viçgnega, i sui razlozi, kakò dame ftiskayu dasam suxagn osudyen nà fluxbu tamnicze viçgne. Ya uffah ú tascchie pomochi ouoga Suita, koga gliubih, nà komu naftoyah zapisati ime moye, i nigdar hottih naftoyati dà isçchiem vikougna dobra; i záto neuffanye muçi mene yadouitto s'yedne ftrane, à zdrughe, uhiglienye, i pusçchienye dobar kih gliubih i iſcouah kako Boghe, i mgnadih brez koncza gnih uxiuati. Ah smatti kolikosi gorka meni, kochieme pomochi ú ouo vrime moye?

Oue xalofti kusca, i chiuti grisçnik ú vrime smarti, koye, prem dà kadse ſcte alli smisclayu, çinenamse punne neizmirne tughe, i neueselya, nisçchie nemagne, ftuarye oçitta dase nemogu proczipiti iftinom onako kakouesu. Zaç kakono xiui nisu kusçali kakouaye smart, takò nemogu znatti, ni chiutitti prauo ono çaye, i çase ú gnoy zgaya. I zato yosc dase pisce, gouori, i misli kolikose moxe, od ftuarih kese zgayayu na gnoy, sasuim tim, oni ki ſcti, yema vazda darxatti daye vechio neg

neg on smisçglia.! Kada yedan złoçinacz priuedenye na misto pedipsanya, i vidise vech blizu soh gnemu pripraunih, yema niki naçin tughe i xalosti kaga muçi, dà nitkor od onih kise na-hode kod gnega, i yosç damuye Matti i Otacz, nedosixu milluyuchiga do one gorkosti ku on chiuti, zaç mnogoye razlika stuar tarpiti kò zlò, i millo-uati drugoga kiga tarpi; sasuim da Sueti kadgodir yemalisu yechie chiuchienye smillouanya, negò isti oni kisu bili potratchieni pò rukah praude, alli pò drughi naçin umirali, daliseye tò zgayalo pò suarhu narauskoy pomochi, i ù ritkò. Dakle yemayuchi mi darxatti, dase nà smarti grisçnika zgayayu stuari velle strascnie negò missimo, kochie mochi zamislitti, ono çase zgaya nà ono vrime buduchi dà zgora reçene stuari yesu toliko strahouitte, kim naçinom hochie nastoyati Diauli okol onoga Suda sarxbe Boxye, zà popasti kolikò pria onu Duscu, i çinitti veselye radi dobitya toga? Kachie smurgna popasti ono Tilo kò yema poyti ù Pakal ù vike, z'darhatom Dusce koya strascise izayti; i trepechie radi rexanya Lauou kisu pripraoni zà

po-

poxritiyu ? Kakochiese odtimati ona Dusca kà buduchi izlizla iz Tila pogliubglienoga, yema bitti varxena, ú paklene tmine i muçena ú vike ?

Baldasar Kragl Kaldianski, nepoznanasce takkò çisto stanye ú komuse nahodyasce, onda kada sidyasce s'suoyimi Mudarçzi i Knezi zà yednom plemenitom i obilnom tarpezom punnom suakih raskosc, kakko poznaye grifcnik kie blizu smarti, i sasuim tim, kada ti Kragl viddi onu ruku kamuse u kaza piscuchi nà Zidu odluku gnegoue smarti, neznaduchi ono ça pisasce, samo dayu viddi, poçese smuchieuati pò ti naçin, dà Sueto Pismo gouori;

Dan. 5. *Tada Kragl prominise ù obrazu, i toxke misli smuchieuabuga, i zghlobi bedar gnegouih odczipglieuabuse, i kolina gnegoua yedna ù drugo ubirabuse;* ka stuar yest yedno veliko zlamenye straha i boyazni smarti, koya pritisnuga onu istu noch po ruczi Daria, Kraglia Madianskoga. Euo oudi yedan primoguchi Çesar meú suoyimi Razumniczi i Priategli, koyi zaç viddi yednu ruku ka smart gnegouu pisasce, i neznayuchi ça pisasce, padde ú yednu toliku tugu, dase vas promini i ustre-

pe-

peta pò naçin kakofmo rekli, i pak za-
uappi yadouitto, nemoguchi podniti
onu ftrahottu ku tarpgliafce. Cachie
dakle uçiniti yedan grifcnik, ki ne ftoyi
zà raskofcnom tarpezom, dalli padfci
ú neizmirnu tugu, izgubilye fuako uf-
fanye; i nenahodife meú Priategli
moguchimi, negò pofrid Diaulou, i
gardobnih gri hou fuoyih, i yofcchie
po fridu praude Boxye, poznayuchi
ftanye ú komufe nahodi, i çuyuchife
zuan s'naghloftyu, dafe izuarfci ú gne-
mu prauda Boxya? Nigdar nechie
dà pòznadu grifcniczi oui nauk, i çaye
gore, nechie dà ò gnemu mifle. Ne-
hotti miflitti oni Bogatacz koyife neh-
ti fmiliti Lazaru, negofe vas dà nà ras-
kofce Zemaglske, kakkò dabbi bil ho-
til vazda xiuuti, i bi fillom razdiglien
s'fuo yimi náfladyenyi, i pokopan ú pa-
kal. Nehti prockiniti on drughi Bo-
gatacz ki mifcgliafce fakupiti pripraun
zà tolika godifcchia, nafladyuyuchife
ú blagu kò uxiuafce, komu bi reçeno,
ludyaçe nochias hochiefc umriti. I dan
danafcgni yefu toliki koyi naftoye nà
raskofcne yizbine, i toliki priliçni re-
çenomu ludyaku, kih ne ganu vechie
riçi Euangelya ú kihfe uzdarxe oue

V pri-

prilike, nà nasc nauk, negò dabbi riçi
Isukarstoue bile tolike laxi. Tuardo-
glaui grifcnik koyi gliubi Zemgliu, sue
udigl misli kakobi boglie zgodil suo-
mu poxelinyu, i prima nika tafcchia
nasladyenya oue putti dobra vrimeni-
toga, nespomignouchise od praude do-
fcastne, i kada naymagne misli, vlize
smart pò onih gnegouih pozlachienih
vratih, i pò onih polaçah narefcenih
s'blagom ubozih nepraueдno doteçe-
nim, i damu yednu smartnu rannu od
ke nechiese izliçiti sa suimi Likariami
zemaglskimi. Zamanse trudi zouuchi
priateglie, i blago suoye, i naslagnayu-
chise nà vrimenito moguchstuo, i sla-
uu suoye kuchie, uhlloyese uhittiti,
i tuardo darxati dobra vrimenita, ko-
ya bihu gnegoui bozi kimseye klagnal,
i ú gnih poloxi uffanye suoye. Sue oue
stuari nepomagayuga, pisanoboyest,
kada umre, nechie poniti s'sobom
nista re, ni slaua gnegoua fcgnim fayti
bochie. O ludosti velika; ò priuara
mnogo tefcka, i nepristoyna çlouiku
Karstyaninu; neumin ça rechi od oue
tuardosti. Nemogu protiua ouomu
rechi Karstyani, naulastito Muxi vrid-
ni kise vechie hine ú ouomu, negò spo-
ui-

uiditi dà znadu gorku tugu Boyuchie-yim datti ti gnihoui Idoli, to yest, himbeni Bozi, ú vrime smarti, i sasuim tim, ú tirkose nayde yedan ki xiue s'strahom Boxyim, i nastoyi spasenyu suomu. Barzochie vrime doyti, i hochiese nauçiti s'suoyom sckodom, kolikoye strascno upasti ú ruke Boga xiuoga, koga pogardisce. O kolikaye strahotta, viditi umriti yednoga velika grifcnika? Do istine daxim, dà akobi xiui vidili ono çase zgodi ouomu kada lexi ú onoy postegli, mallo pri negoye ponesen ú mukke, dabise vidilla çudnouatta obrachienya, i pokorre ú onnih koyi xiuu nemisslechi nà oua, i ne nastoyechi nà stuari xiuotta doscastnoga. Dalli opchjenim naçinom ni ouo dopuscchieno, nitie od potribe ouake osobscchine, kakkò dà razumitti Abram, kadà oni Bogatacz hotiasce dà bude dano na znanye gnegouoy Bratyi ki bihu xiui, komu Abram odgouori, dà possluscayu Moizesa i Proroke, to yest dase vladayu pò Pismih i Razlozih Virre. Luc. 16.

Ouò, ya prosim suakoga bogliubna çlouika, dà dobrò promissli, i nastoyi xiuiti tim naçinom, dà umre kakò

 pra-

prauedni ú priſtatkomu miru i pokoyu Boxyemu.

Razmiſcglianye Varhu ſmarti prauednoga.

GLAVA XI.

SVa mudroſt gouórnikou ouoga Suita, ni zadouoglna doſtoyno procziniti ſmart yednoga prauednoga; ni niyedno bogaſtuo, ni moguchſtuo, ni veſelye nà Zemgli nahodiſe, koſe prilikouati móxe s'priminutyem yednoga ki umire ú miloſti Iſukarſta naſcega Goſpodina. Zaç prem daſe nebbi drugo znallo od ſmarti prauednoga, negò dà ú ono vrime kada trepechiu od ſtraha moguchi ouoga Suita, on nahodiſe ú miloſti Goſpodina Boga, i yoſcchie od gnega çuuan, i bragnen, kakono zenicza od oka, i yema ouo priezigneno poſinouglienye Sinou Boxyih, s'dari, i ſlobodſcchinami, keſe priſtoye toliku priſrichnu poſinouglienyu; prem akoſe, dim, nebi drugo znallo, ouobi ſamo bilo yedno

ne-

neproczignetto dóbro, dàmuse nebi moghli prilùçiti sua blaga zemaglska. I ouose yema razumiti, yosc da prauedni kada umira podnascalbi priuelike gorçine, i strahote smarti. Zaç akoye istinitim naçinom Sin Boxyi, i Didich xiuotta viççnega, ki barzo yema uxiuatti, çaye zato, daye oxaloſtyen, i naskoçen od Diaual nà vrime smatti? Koye zlò uçiniti moxe tuga smartna, onomu kiye odluçen zà viççni xiuot? Cachiemu naúditi strási Diaualski, akò Dusca gnegoua yest ú rúkah Boxyih? V istinu neizghine, kiyè obran od Gospodina, i zápisan yest ú Kgnigah xiuuchih, koga yè dinorodyeni Sin Boxyi zadobi s'priplemenitom karugliu suoyom. Zaç neizmirna dobrotta, i priuirno Sarcze Isukarstouo, toliku slatkost kaxe oxaloſtienim suoyim, dà, pò onom çase sâi ú poçitanyih od stuarih staroga vrimena, i sadascgnega, kese vide ú mnoghih Slugah Boxyih, naulastito ú Redounih ósctriega Reda, nemoxemo drugó missliti, negò dà ú oni ças yesu opchienim naçinom pokoyeni, i çudnouatto pokriplieni s'Nebèskom radoſtyu. Zaç pustiusci nà stran ine razloghe, çase moxe suditi od onih ri-

tiçih priuedikoga uffanya koye gouorte ti Redounicзi, kakofu kuſcali oni kiſuſe qamirilipriġnih? çachie rechi oni glaſi gliubeznuu puni ſlatkoſti, i dragoſti glubaui Bozaſtuene? Akobi Duſce gnihoue bile pritiſnute od ouih ſtrahoti, i trepetaayih ſmartnih, kakobi moghli gouoriti one ſtuari punne tolike ſlatkoſti? Kakobi bile toliko olahçane one Duſce, zà potexatiſe, xeghiom k'xiuottu viçgnemu, i raſcireuati Sarcze zà ſyediniuiſe z'Goſpodinom Bogom? I nechiu gouoriti ſamo od onih Duſc keſu nadigliene darom obyauglienya, daſe ne ſtraſce ú çàs ſmarti, kako gouori S. Gargur; dalli yoſcchie od onih keniмayu oua obyauglienya, negò druga pokripglienya, uffanya, veſelya, i gliubaui, koya prem dà ſaſuima nè odnoſe ſtrah kichiute, dalliga hrabreno dobudu s'velikom plachiom umiruchih, s'mnogom koriſtiu okolloſtechih i s'obilnom ſlanom ſuemogoga. Niça ſumgniti ú tomu, negò dà Iſukarſt Goſpodin naſc, priuitan yeſt, i gliubeznia onim kiga ſluxe, edà ú vrime nayuechie potribe kripi yih obilniye, negò mi umimo zamiſliti nr izrèchi. I promiſcgliayuchi

na-

naredbu prislatkoga prouidyenya gne-goua, mnogo pristoyno nahodim ouo odurachienye gliubaui gnegoue prema takouim Slugam; na vrime gnihoua priminutya, neka onako kakkosd nahode niki kichie bitti osudyeni, koyi yosc u istoy postegli gdi lexe, rekalbi da poçigniu chiatiti mukke Pakla; tako yoscchie budu mnozi obrani, ki yosc u lozniczi gdisu suarscili Suetigniu suoyu s'tolikim ustarpglienyem, s' spuscchienyem samih sebe na Gospodina Boga, s'uzdanyem, s'gliubauglyu, i s'druzimi kripostimi pri izuarsnimi, okuse Nebeska utiscenya.

Razmisli magliahno bogogliubni Stauçe çachie chiutiti Dusca yednoga praue dnoga, kada viditi bude daye toliko pogliubgliena, i pokripgliena oni ças od Gospodina komuye sluxila? çachleyoyse çinittu, kadse bude priblixalo gne priminutye, i kadyoy reçe gne Zaruçnik Gospodin Isukarst, hoddi obrana moya, i postauitichiu u tebi pristolye veliçanstua mogaʔ Ka radost hochie bitti ona, kada çuti bu-be dayoyse u Sarczu gouore riçi stanouitta uffanya, kadyoy reçe Gospodin, kogaye iskala, i gliubila: Nestra-

 sci-

scisce Zaruçnicze moy'a, zaçsamte ya od vika obral, i nitkor neprimoxe protiu tebbi? Tisi iskalla i gliubila mene sasuom mochiu tuoyom, à yachiu tebbe barzo priteghnuti k'meni, i hochiesc imatti priuelikò dobro za kovesise trudila zakonitto, i arnala. Onosu pokripglienya prauednoga, kadsse digliuye od ouoga xiuotta ú didinstuo suoye. Oh kolikoye dobro sluxizi Isukarstu nascemu Gospodinu sa suom mochiu, ú ouo kratko vrime xiuotta, koyi bixi kakko osin? Ah kakose poznaye, i spouida oua istina nà vrime smarti? Prisrichna ú istinu yest ona Dusca, koya ú ono vrime yema suidoçanstuo dobre konscienczie, i potuardyenye dillih praude.

Velikayé srichia dà xiuot mimoçasni, pun dobrih dillih, od posluha, od ubosctua Apostolskoga, od pribistre çistochie, od molitue, od pokore, i druzih kripostih Karsctyanskih, prime suoy konacz, s'plachiom gliubeznivoga Sina Boxyega? Smiscglia prauedni kada umira, ono çaye dilloual ú xiuottu, i sue prauednosti keye uçinil, vapiyu, dobitye, dobitye. Ondase pozna, i kusca, kakoye istinitto ono ça reçe

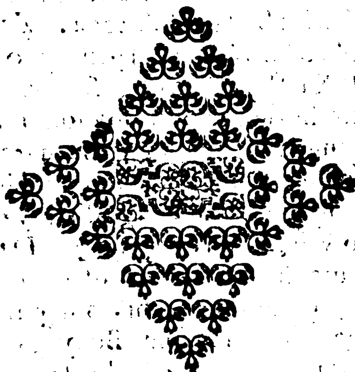
Da-

David, dà praucdnosti Gospodigne, vesele Sarcze. Zaçkoye veselye moxese priluçiti k'onomu, kose chiuti, kada dobra dilla, kà nasliduyu onih ki dobro umirayu, beside Sarczu praucdnoga; raduyse, zaç hochies bitti spasen? I ouim naçinom ne samo ú ona stara vrimena, dalli i ú ouoy nascoy dobbi, priminusce, niki Sloghe Boxyi, kih ya znam, s'tolikim mirom j stanouistuom uffanya, kakko dabbi yemali, zà rechi tako; yedno pismo od zaklada j stanouitta obechianya, podpisano od istoga Isukarsta zà viçgne spasenye. Ouoye yedna stuar tolike vridnosti, i tolliko draga i xelina, dase nechie nayti nigdar çlouik toliko slip, i prezpametan, ki nechie spouiditi, kakko nenahodise bogastuo, ni veliçanstuo, ni razkosca nà ouom Suitu, kase prilikouati scgnom moxe, yose dabbi yedan sam çlouik gospodoual sua Kraglieftua, i dobra Zemaglska, sto milliunih godiscch. I akò proydemo naprid, kada yemase razdiliti Dusca obrana od Tila suoga, koyiye bil Tempal xiui Duha Suetoga, kò moxe dostoyno izmiritti neproczignenu radost gnegi, kadyoyse çini slisçati Zaruçnika suoga

gnoy

gnoy gouorechi? Vstanni potexisse, Priateglicze moya, Golubicze moya, ugliudna Zarucnicze moya, i hoddi; yurye zima minula, i dolspitichie nevoglie xiuotta umarloga: kakkô dabbi rekal, ustanni prilleka Priateglicze moya nestralcisse; zaçsam ya Priategl tuoy, ustanni bisla Golubicze moya, i poçinutichies u xelino ghgnizdo tuoye. Hoddi prilipa Zaruçnice moya, i syedinitchiesse samnom, u pokoyu priçistih raskols moyih. Ne vech bdinya, ne vech suze, ni posti, ni napasti, ni progognenya; yurye vrime; da primesse plachiu ku dostoyala yesi: Hoddi pridraga moya, i yachiu okruniti tebbe, i vratitichiu tebbi mehe istoga, çaye plachia kusi iskala i xudila sasuosti mochiu tuoyom. Nemoxesse izrechi veliçina, one skrouitte radosti, riçmi gliudskimi, i zato bogliemie pristatti, ter prositti onoga ki sçti ouo, da to dobro promisli zaç moxe bitti da po bogogliubnu, i pomgniuu razmiscglianyu gnegouu, datichiemu Gospodin, dil onoga chiuchienya, ke ya neumin izgouoriti. Blaxeni ki podnosi-xalosti i propognenya po vas xiuot tuoy, za neka u vrime smarti bude yemat-

matti miloſt, i plachiu od Goſpodina Iſukarſta. Ni ouo dillo od malle fczine: Kò xeli ouo neizreçeno miloſardye, budimo drago tarpiti neuoglie, i bitti pohodyen s'nemochiu, s'napaſtouanyi, s'zapuſcchienyi, i ſuakim drughim uzrokom od uſtarpglienya, zaç ſue tò barzo mimoyde, à on budeſe radouati izuarſitto kada umriti bude, kakò prauedni umirayu, i nechie priſtatti ſpiuati miloſardya Boxya, kada çuye Otcza od obitili, kichie rechi priuirnomu Namiſtniku ſuomu; zoui texake, i xelinu plachiu poday gnimi.

Raz-

Razmiscglienye od Suda Boxyega.

GLAVA XII.

TOlikko strahouitte yesu stuari koye prauglia od Suda Boxyega. Pismo Sueto, da sam izuk onih riçih çini trepetatti i bud koliko dusceuni gliudi; i buduchi da strasi Suda opchienoga nisu protiua obranim, kisu yurré proscir po Sudu osobittomu, radi toga poznayemo da sue dobro yednoga çlouika stoyi, da dobro proydena oschrini Suda osobitoga. Zatoye pridobro suittouanye i pristoyno mudrosti Karsctyanskoy, da suaki na mini one strahe suomu posoboynomu Sudu, pripraugliayuchise ú gnemu datti dobar razlog Gospodinu suomu, i da promisli dobro çamuse zgoditti yema ú ono vrime Suda reçenoga. Da kochie mochi procziniti oschrinu gnegouu; çase moxe rechi, alli pisati od onoga iskuscenya Suda Boxyega? Istinaye dase nemoxe dosechi, sasuim tim

bo-

bogogliubstuo hochie, dà ça godir reçemo zà korist iskargnega. I yemayuchi dakle gouoriti, naypri znase neizreçena marzost ku çistochia Boxya yema protiua grihu, koyaye toliko velika, i toliko nadhodi suakà ça mi moxemo izmisliti, dabbi potribna osobita milost Gospodina Boga, zà pisati zadouoglno od te omrazi; i zato pustitichiu ouu stuar razumnu razmiscglianyu onih ki ouo ste, buduchimi dostirechi, dà ta marzost yest neizmirna, i dà grih pri çistochi Boxyoy, yest yedna stuar neizmirnim naçinom gardobna i ghgnusna, i kà razdraxuye gnegou sarxbu. Dayem yoscchie znati dà yedan grih mali, to yest prostni, ne samo prid oçima Boxanstuenimi, dalli yoscchie, i prid oçima gliudih Dusceunih, i Suetih, yest gardobniyi od suih gub, i ghgnilostih smardechih teles, kisuse nigdar vidili nà Zemgli. Napokon yemase znatti, dà yedan grih prostni à toye venial, ne samo smartni, yest yedna stuar, zloçestia i sramotnia, negose moxe nà Suitu nayti, alli dolli ú Paklu, kà stuar pri Bogoslouczih yest prez suake sumgne. Dakle poçanski od ouoga, akò prid Bogom yest toliko
ghgnu-

ghgnusan, i prikòsmszdan yedan grih mali, çabbi bilo dábise prikazala yedna Dusca z'grihom smartnim na Sud Boxyi? çabbi bilo kadbise prikazala, s'mnozimi i strascnimi grisi smartnimi? Scuarbi velika bilà dabbi yedan çlouik mogal dosechi s'pametyu, kolikoye velika oua ghgnusobba pri çistochi Boxyoy suprotiua grihu. Promisli magliahno çlouik strahottu, i marzochiu koyu on chjuti udigl, kakko vidi yednoga strascnoga Zmaya alli Drakunà, koyi rekalbi dà iz oçiuh, iz nosa, i iz ust diha otroui, nemoxe drugo rechi, negò dà udígl kadga vidi, ochiuti strahottu smartnu, i odurati obraz zà neuiditiga, i bilabimu posoboyna ugodbina, dabimuse duighnula tà gardobba sprid oçiuh. Sada ouakose yema promisliti daye grih prid Gospodinom Bogom, prem akò nemoxe ú gnemu yematti misto niyedno smuchienye, sasuim tim neizmirnim naçinom marzi na grih, kakoye on ukazal ú mnozih prilikah staroga, i nouoga Zakona; od çesa nepotribuye dauati mnoghe razloghe, buduchi dà yedan sam bitichie zadouoglian zà suih.

Prilipo stuorenye bisce Lucifer, i mno-

mnogo gliubak radi narauskih, i suarhu narauskih darih, i udigl pokle sagrisci, doyde tol-kò gardoban i marzak; dà Gospodin Bog izaghnaga s'Nebba s'naghlostyu, kakko yednu mognu; i suako ftuorenye, budi daye pri izuarsne Suetigne, údigl kakkô pristane k' yednomu smartnomu gribu, ú oni isti ças prominise ú toliku grubochiu kase nemoxe podniti, dà çistochia Boxya, izuarxega kakò yednu stuar ghgnusobittu, takko dà çini trepetati onoga, ki to smiscglia. V çemu griscnik moxe pri suditi od samoga sebbe, naçin, s'kimchie prauda Boxya nositise scgnime, akóse prikaxe prid oçi gospodigne onakò ruxno gardoban. I akò ne samo smiscgliamo sarxbu velle prauednu Gospodina Boga protiua grihom, dalli skuppa i naçin iskuscenya kriuacz, úl istinu vechi strah imatchiemo; zaç, akò toliko pò tanko razghleda dilla, gliudih, dà nahodi grihe yosc ú onomu, çase gliudem kádgodir çini dobro diliouanyé; kose nechie strasciti doyti nà Sud veliçanstuà Boxyega? Ni zà man pisano, onò ça Bog dauno reçe, pò ústa Dauidouà: kada ya vazmen, vrime, suditichiu; to yest, hochiu
osu-

osuditi praude ; ça yema rechi , dilla prauedna , kase gliudem takoua çine . Suarhu kih riçih yemamo zamiriti, oni naçin gouorenya , kad ya vazmen vrime , kakko dabbi rekal ; Ya kisam ista viçgnost , dalsam gliudem vrime , nekà çine ú gnemu sue ça hochie ; dalli takò nebude vazda , zaçchiu ya vazeti onò çasanyim podal , onda kada meni budese viditti, i zuatichiuyih pridatti razloghe , koyichie bitti tolikò tanahni i prauedni , dachiese poznatti pò tançini gnih, kakò mnoga dilla, koya prauednase vidyahu oçima telesni mi , bilisu grisi , i uzrok osudyenya . I visce toga , buduchi dà ne samo , yemase dati razlog od dillouanyih , dalli , i od ostauglienyih , to yest od onoga ça ne dillouasmo, à moguchi, i darxani buduchi : kochie toliko scainitise daye uçinil zadouoglno famomu sebbi , dase nechie boyatti vlisti ú pridanye razloga Gospodinu Bogu ? Hochiese zato nayti ki godir koyichie mochi odgouorit Sudczu , dà ni uçinil mnoga pomagnkanya ; dà kichie odgouoritti, dà dobra dilla gnegoua, bilasu prez koye godir trohe , alli ú odluki , alli pò drughi naçin , tolikò dà nechiese nayti
ú gnih

ú gnih ká godir stuar, zà pokarati prid liczem Boxyim? I akóse ki nayde daye çist ú ouomu, i dà bude smitti odgouoriti Sudczu; ça hochie rechi, kad búde upitan od mnozih stuarih ke yemasce uçiniti à neuçiniyih, nitise magne spomenu, buduchi darxan missliti ò gnih? I zà rechi çagod posoboyno; dobro znayu mnoghi Slughe Boxyi, dà dilla gnihoua, opchienim naçinom, tolikosu punna pomagnkanyih, dà akobi onni bili Sudczi varhu gnih, reklibi dà nisu çista, i daye potribno oçistiti yih s'oghgnem. Zaç pitam ya, kiye oni ki gouori officzij s'pomgnom, i bogosctouyem kakobi yemal, gouorechi s'veliçanstuom Boxyim? Kò priyima s'çistochiom, i s'skupglienom pametyu Sueti Sakramentu Tila Isukarstoua, kakose pristoyi? Koye ti kise çuua toliko ú gouorenyu, da çesto nepomagnka talcchimi, i sckodnimi riçmi? Dakle akò oua dillouanya, yosc pò Sudu onoga kiyih çini, yesu dostoyna pokaranya, radi pomagnkanyih koya ú gnih vidi, çachie rechi Gospodin Bog, koyi ghleda oua dilla, s'vechiom tançinom, neizmirnim naçinom? çase moxe odgouoritti nà ouo proczignenye? ça-

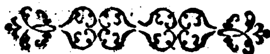
gouorj prauedni çlouik kada smiscglia Sud nà ki yema doyti? Rechichie ú istinu, dase drugo rech nemoxe, nego dà oççi Boxanstueni, hochie iznayti vechie nedospiuenosti ú onnih dillih kase nam prauedna çine; dalli dà ni tolik uzrok strascitise, nebuduchi to grisi smartni negò mali, koyi ne poticçu toliko sarxbu Boxyu.

Dalli pitam ya toga, kakkò znà dà to nisu grisi smartni, akò mnoga od onih dillih koyase vide prauedna, çinese s'zauezom od griha smartnoga? Kakkò zna daye ispunnil tu zauezu, alli duxnost, buduchi dà sam gouori dayih çini nedospiueno? Kò znà do istine, da rekisci officziy veli, ni dal misto nepomgni kà moxe bitti grih smartni? Kò zna, kadseye ispouidil od grihou smartnih, daye postauil pomgnu kaye potribna, i daye yemal pripraunu pristoynu, zà iznetise od griha, i vlisti ú priategliftuo z'Bogom? I hochiu dabbise od ouih stuarih moghlo yematti oçitto poznanye, kò zna dà nima kí god grih smartni skrouit, zà nebuduchi on uçinil onò ça yemasce zà iznaytiga, i pokoru od gnega uçiniti? I yosc naprid proczignuyuchi, onò ça

mno-

maozi koyi darxe dasu prauedni, darxanisu çinitti s'iskargnimi pod smartni grih; kò zna nosilise s'Sini, s'Slugami, s'onimi kimye duxan, i drughimi takouimi, onáko kakoye darxan pod grih tescki? Ah kakosu skrouitti Sudi Boxyi? Moxe bitti dachiese nayti ki godir Sudczi, Oduitniczi, Plouani, Vladauczi, i drughi takoui, koyi koliko sami ú sebbi pò sudu suomu, çiniyimse dasu praüedni, à ú Sudu Boxyemu yesu osudyeni zà grihe smartne ke uçinisce s'iskargnimi, ne nosechise scgnimi pò praudi Karsctyanskoy. Kolikò vechie millim od naçina Suda Boxyega, tolikò vechie çinimise daye stuar zà virouati, dayihye mallo kiso shragnuyu. Zaçye od potribe toliko otuoritti oççi zà bitti çlouik prauedan, à opchienim naçinom xiuese s'toliko mallim çuuanyem od pomagnkanyih, dà nemogu darxatti daye drugako. Záto mollim suakoga za gliubau Gospodina nascega Isukarlta, i Dusce suoye, dà uçini Sud od samoga sebbe, paruo negò doyde nà Sud veliçanstua Boxyega, i dà neuiruye lahkò razlogom, i sumgnam mallo stanouittim ú yednoy stuari od tolike vridnosti. Oni kisu çistiyi, i vechie

profuitglieni od Boga, vechiese strasce, à koyisu magne prauedni, xiuu s'mallim strahom; ça izhodi, òd vèchiega, alli od magnega profuitglienya; zaç kadgodìr yedan ki mallo razghlèdayuchise suud okòlo, çinimuse dà yema çistu odichiu, à drughi ki boglie vidi, ughleda mnoghe grubòchie nà gnoy; i zà oui razlòg mnoghi prauedni koyi nà ouo vrime takoui bihu darxani, od kih ya yeman znanye, kada pòznasce, dà pò narauskomu razlogu, mallo yose mogahu xiuitti, stauiscese pomgniuie, neg nigdar oçistiti, i priprauiti suoyu Duscu zà Sud Boxyi, s'mnogom koristyu suoyom, i velle dobrim naukom iskargnih suoyih. Kratkoye vrime, barzochiemo zuani bitti, pustimo nà stran Sudi segasuitgni, i nastoymo xiuiti naçinom takouim, dà mochi budemo prikazatise s'uffanyem na Sud yedinorodyenoga Sina Boxyega.

Od

Od Razmiſcglianya Paklá.

GLAVA XIII.

YEdna od çudnouatih, i skuppa-ſtraſcnih ſtuarih yeſt ná ſem Suiátu, dá znáduohi mnozi Karſtyáni ſtanouittom virrom, dáſu ú ono iſto vrime kada ſcte ouo, mnozi oſúdyeni ki iſtinim naçinom tarpe paklene mukke, ke nigdar ne doſpiyu; ſaſuim tim, mnozi od gnih xiuú onakko, kakko znadu dá xiuiſce ki ſad gorre úroghgnu ximomu. Tolliko dá kadaſu upitani ça miſle od toga naçina xiuglienya ſuoga, odgouarayu, dà dobrò znayu, daye viçgnih muk doſtoyno. A yedni od gnih yeſu tolliko van pameti, dachie tako odgouoriti zà niki ſtnih, neſpomignuchiſe obratiti k'Goſpodinu Bogu, i iskatti ſebbi lika. I çaye vechia xaloſt, nahodiſe kigodir, dá niku takouu ſczinu darxi od muk paklenih, daſu lagahne, ſczinu priliçnu tuardoſti i lu-doſti gnegouoy, damu mallo oſtaye, daſe neoduarxe od Virré Sueté, nesklá-dayuchiſe to s'onim ça gouori Suetò

Pismo. Stuar çudna, i nerazborna. Mnogoye zaſtupil Diaual doſti Karſc-tyanih s'tamnoſti, i griſi gardobnimi kovih çina. Hotilbih ſada pogouoritiſe s'onimi ki ſpouidayu ſſtraſcne muk-ke, onako kakko darxi Sueta Czriqua, kakkoſu i dardani, terbih dami reku ça miſſe? Moxeli bitti da viduuchi one Boxanſtuene ſtiae, uçinite: kochiemo z'dola rechi, hochie xiuiti onako kakko xiuu? Dobrò znayu oui, da Duſce gnihoue ſtuorene ſu za xiuatti prinelikko dobro, i da onako xiuuchi, hochie bitti nhigliehi ú vike; od mnoga dobra prezkonçnoga, ça Bogoſlouçai zouu oſudu ſekode, alli izgubgllenya ſtaue: Yelli ſdakle umnoxno, da nehocechi ſuomu zlu datti liſka, hochie tarpiti ú vike ouo izgubglienye? Cachie uçinitti oni razumni, i voglie, ſtuoreni za gledati prihiſtra ſuitloſt i lieze priki-po' Boxanſtueno, i za gliubiti, i uxiuaſi dobroſt i ſlatkoſt Boga xiuoga? Oh kaliikoye velika oua ludoſt i priuara! Oh koliikoſe hine Sini Adamoui, gubechi priglinbiko dobro, radi taſcohih, i hinaibenih naſladyenyih zemagiskih? Dobro znadu Duſceuni gliudi kiſe nahode na Suitu, da izgubiti prilipò ú-din-

dinye, i pribláxenò uxiuánye Gospodina Boga, yest yedna mukka vazhu suih muk i pedipsanyih. Dalli zemagliski gliudi, i koyi zgayayu pricti, koyi nesmisc ghiayu, ni umiyu prócziniti veliçinu oue mukke, nigdar nechie dà poznadu, daye toliko veliko zlò izgubicti Boga, à naulastitò zaçsu onni istinimi naçinom ubigleni ú ouom xiuottu, i kóg tilibi takko vazda stati, obitayuchi pò suoyoy vogli uxiuati prez koncza stuari zabrágnene, radi koyih gobè pribláxenú druxbu Boga suogà. Od pocriebechie záto bitti gouoriti od muk keské chinite, koye onni boghe znayu, i strásceyihse. I poçansci od oghgna telesnoga, nemoxese rechi, dà grisnik gliubechi toliko sarçeno raskosce Tila, nezna kolikoye veliko zlò, bitti zatirán ú plamen, nekà ondi gori prez koncza. Zna on pò kusçanyu, dà akkò ni dobra posteghia nemoxe yednu nochi ú gnoy pribiuati, akóse netuxi s'vellikim neustarpglienyem i sarxbom. On zna, dà akobise zgodillo, dabbi ú yedan Misecz dan uçinil sto smartnih grihou, od kih suaki çiniga kriucza viçgnega muçenya; çinimuse stuar kú nemoxe podniti, akkò Ispouidnik podamu zà pokóru dà

xexina yedan dan, alli dà ftoyi kleçechi yednu uruna Motitui. Zna, dà akò odichia, alli obuchia, çagodir utiskaga, yidife, i prokligne; i napokoa ifchie ú fuin ftuarih zgodyenye. i ne tarpiti, fa fuakom pomgnom. Kakochie dakle ftati nag ú onom plamenu paklenomu, lexechi ú onoy postegli od fuake tughe, i bolesti ftrafcne? çachie rechi? çachie uçiniti? Yedafu ouo laxi? Yedafu ono izmifeglienya iznafcasta zà ganuti gliude na ftrah Boxyi? Nifuli ouo ftuari od Virre Katoliçanske? Od kuda dakle izhodi oua ludost, i tuardost xiuinska grifcnika, koyi fponida ouu virru, à xiue toliko razpufchieno, i kakko van febbe? I akóbi oua mukka oghgna paklenoga s'oftalimi mukkami, yemalla dofpiti nakon toliko godifcch alli vikou, moghlobife rechi dà nebbi bil toliko otuardnut, i zafliepgljen grifcnik; Dà znaduchi on dà nj tomu lika, negò dachie bitti prezkonçne mukko, çinimife dà vaglia rechi, dà toliko nerazborno opiefe ù nafladyenyu griha, dafe uçini yedno nerazloxno xiuo. Doiftinoye ftuar mnogo çudnouatta, dà zà yedno nafladyenye, koyefe priyima ù yedan hip, yemafe pak

pak, uçiniti ona yadovitta pokora koy nigdar ni koncza. Toliko dà akobi prauda Boxya osudyenim dópustila slobodyenye od onih muk nà kon tisuchia tisuch godiscch, i kebi mimoscla doklebi yedna Priçicza popila sue More, gazimayuchi nà kon sto godiscch pò yednu samu kapgliczu, bilobi kogod uffanye od slobodyenya, i nenahodise niyedan razumni Matematik, alli Zemgliomiracz, kibi mogal to izmiriti, alli dostoyno procziniti. Zaçye prikoisiinito, dà sui neizbroyeni milliuni cih vikou kibi prosceli, doklebi ta Priçicza prisuscila More, yesu kakò yedan hip, pri onomu ça ostaye tarpiti u vike. I stuarye oçitta, daye prikladnie yedno naydrobnie zarncze piska Morskoga k'suemu Nebbu naygorgnemu Empireú ú veliçini, negosu prikladni oni milliuni, to yest tisuchia tisuch vikou, k'paklenoy vikougnoy muczi. çachiu daklerechi od ouoga dugouiçya muk? ça mogu rechi negose çuditi od smuscenosti griscnika? Barxbi boglie muçati, neg gouoriti yedine stuari, i plakati ouu nesrichnu çes, i nesriçhiu, onih ki teku pò putu izgubglienya, i potexcse upasti ú yamu

od

od muçenya. çinimise çutti Isukarsta, gdi nepristano vapie k'Sarczu griscnika, ouakomu gouorechi, gnegouimi suakdagnimi nadahnutyi: kamo grese neharni çlouiçe? Zaç toliko naghlo teçesc pò putu scirokomu, ki vodi k'vikougnim mukam? Moxeli bitti, dà nimasc smišlouanya nà samoga sebbe? Postoy magliahno, i promisli konacz razpuschienoga xiuglienya tuoga, pouratise ú sé, i stanise spametyu, isćchiuchi shraniti Doscu tuoyu. Ouakoue, i prilrçne k'ouim besidde slisca, griscnik pò srid brezredna xiuglienya suoga, pò kih, ostaye opraudana prau Gospodigna, oboruxauści istu suist griscnika protiua gnemu, i sasuim tim otuardne, i hizucza suprotiua ostannu konscienczie suoye; smartno ranechi samoga sebbe sagriscuyuchi s'yednim nesramon, i smlnostyu paklenom. Dà çachie rechi kada bude daan ú oblast oghgna, i ú Diaualsku druxbu, ú tmine, i yadouitomu çaruu kichiega zgrizati nedayuchimu naymagnega pokoya, dokle Bog, bude Bog? Kachie rukanya, i bisnosti bitti one, kimschiese tuxiti nà samoga sebbe, dase ni hottil ostauitti nasladyenyih zemagl-

magilskih, ter zagatliti Krix Isukarstou? Strasena stuar yest bitti mozena ú vike, s'tolikimi varsti muk, koye nemogufe nikako çutti imenouati prez boyazni smartne;. i ya sponidan od samoga sebbe, dame mnogo muçi oua misal, od vikougne mukke osudyenih, naulastito, kadmi dohode ná pamet oni kisu yur srpaklh, stanouitti, dá nechie nigdar isprositi yedno naymagne olahçanye od praude Boxye. Ah koliko ona stuar xalosti; Oh strasni Sudi Boxyi; çachie bitti viditi oni dan Suda opchienoga, tolike narode, stuorenyih odkupglienih Karugliu Isukarstouon gdisu izaghnani iz prid licza Sudçena s'yednim vikougnim proklestuom, od koga nigda nechie bitti odrisoena? Ki trepet hochie bitti, viditi Diauke, i gliude, shodechi skuppa u vikougne tamnicze, znaduchi stanouitto, dá Gospodin Bog nechieyim uçiniti nigdare naymagnega millosardya, alli odpustiti osuddu danu protiua gnimi. Ah pridobrostiui Sinu Boxyi, otuoriocçi moyo, i suih ostalih grisçnikou, nekka poznamo od kolikeye vridnosti sluxiti tebbi, i bitti oslobodyeni od muk kesi pripraui onim protiua kim-

kimchies proliti gbgniu tuoy, i nechie dà ischiu, dokle vrime yemayu millosardye tuoye.

Razmiscglianye varhu Slave blaxenih.

GLAVA XIV.

MNogo istinitto yest, kakko pravui Pismo Sueto, dà nigdar ni oko vidilo, ni uho sliscalo, ni Sarcze zamislilo, bogastuo, veliçinu, utihu, i obilnost onoga dobra priuelikoga, koye pripraui lye Gospodin Bog onim koyi gliube neizmirnu dobrotu gnegouu. Niscchie ne magne, dobroye i spaseno missliti, i gouoriti onako kakkoye uzmoxno od onoga stanya blaxenoga, koyeye didinstuo obranih Boxyih, nekka slabost nasca pokripisce s'uffanyem toliko neproczignena utiscenya, i dà nesczini himbu minuchih dobar, radi stanouistua, i plemenstua, vikougnih dobar. Ni ça sumgniti u ouomu, negò dà Sini Adamoui gliube suoyu korist, i ono çayimye ugodno, i dà

i dà oni kisu od gnih dusceuni, yesu mnogo poteghnuti, od xelinya one velike plachie, koya sue gorkosti ossladyuye, i olahçaye sue kolike trude: Znamo daye istina, dà kad yedan çlouik i bud koliko dusceuan, promiscglia, dà zà yedno dobro dillo kò uçini ú millosti Bòxyoy, yema priati, yednu vikougnu plachiu, prem dà uçini ono dillo û velle kratko vrime, i s'mallim trudom, hochiese ganutti çiniti vechia, i muçnia dobra dilla radi uzdarya priobilnoga kò priati ima. Tolikò dà plachia priyako potexe, buduchi neizmirnim naçinom gliubka, i korisna zà suakoga; i akkò priloximo k'izuarsnosti pazilischia, to yest, one Slaue velike, yedno izuchie promiscglienye gneye, yemachiemo mnogu pomamu alli ganutye, zà çinitti prauedna dilla pomgniuo, i vesello. Stuari kese pisanyem poçita yu od Indiy naypossli nasceastih, nisu toliko velike ni xeline, kakko one, koye uçi Virra nasca, odblaxenstua Slaue; i tiçese rukami ona silla ku çine zemaglske stuari gliudem, dáse staue smino nà tolike poghibili pò moru, i pokopnu, çabbi muçno virouaci dabbise suaki dan neuidillo.

Za-

Zaçulisu dase nahodi ú ona mista, obilye Srebra i Zlata, çasu Bozi Suita, i radi toga podnose velike trude, i ostauglíayu Otcza, i Mater, i ugodbine domou suoyih, gouorechi dabbi moghlo bitti, dáse bogatti zaurate k'stanu suomu, i vechie poscteni pò Zakonu suitounomu. One stuari uzrokuye zamiscglienye, i xelinye Zlata, ú Duscah kesu stuorene zà dà pogarde Zlato, i sua Zemaglska dobra, i dà gliube i isechiu priuchiko dobro, koye samo moxe nasittitti xelinya nasça. Moxemo dakle virrbuati i darxati, dà, kò razmiscglia bogastuo Kuchie Boxye i xiuot oni priblaxeni, koyi uxiuayu oni ki ú gnoy pribiuayu, hochiese prighnuti çiniti ono çaye od magnega truda, neggò ça çine zà xegliu zemaglskih dobar. Rekoh, dilla od magnega truda, zaç prem dabise yemalli çinitti neizmirno vechia, prislatko prouidyenye Gospodigne, naredilo ye tim naçinom stuari, dà obita plachie neizmirnim naçinõ vechie od suakoga blaga, i drughih dragostih sega Suita, i ne ische toliko trude, kolikose çine suaki dan radi koristi, i blaga suitounoga. Buduchi dakle razmiscglienye, kakkò
vra-

vrata pò kih zelinya viççnih dobar ulazeú Dufcu; poçnimo promifçglieuatiyih, pò flabofti nafçoy, uzduixuchife velle vifce s'zrakom virre, negò befidami, alli mifcglienyi. I pri fuake drughe ftuari, promifli fuak ono çachie ochiutitti yedna Dufca, kaye izlizla iz xeftòkih muk od Purgatoria, alli akkò bude od onih, çafe ritko zgaya, ke netaknu Purgatoria, kad izayde iz Tila, i iz ouoga vladanya fmarti, ter ú yedan ças bude utopgliena ú ono prifciroko More Boxaftua, i ú ne izreçene raskofce Gofpodina Boga? Kochie dofttoyno mochi befiditi, od ouoga ulazenya ú Grad Boxyi, ú komu, ú yedan hip odkriyefe Dufci, neizmirna lipoft, i uzorita razkofca Raya Nebefkoga? Zà razumitti koyigod dilak od ouoga priuifokoga Skrouifcchia, yemafe znatti, dà Dufca prauednoga, koya ni uzdarxana ú Purgatoriu, alli kaye yur ú gnçmu oçifcchiena, poleti s'tolikom hittroftyu k'Gofpodinu Bogu ftanifcchiu i pokoyu fuomu, dà niyedan Oral nezaletife k'louu toliko naghlo. I kakò udigl buduchi izafcla iz mifta od muçenya, çini kakono Golubicza, koya nenahodechi gdibi moghla

ghla ná Zemgli poçinuti, poletti ú Korabgliu Noeuu, i ftà ú gnoy. I zaydee Dufca iz onih uvruchin Purgatoria s'yednom neizmirnom xegliom prauoga ohladyenya fuoga, i pokle pride k'onomu hladenczu pribiftre vode, kòyuye xelila, i iskala, varxefe ondi s'yednom xeftokom gliubauglia, i ú yedan ças nafichienaye ú gnem, i poçine mnogo ftanouitta ú velikoy flatkofti, prez niyednoga ftraha bitti izbauna nigdare od onoga dobra prixelinoga koye uxiua. O priçeftita frichio, i priobilato uxiuanye onoga dobra, kò nafichinye, i napugnuye onu neizmirnu xegliu Dufce. O pritihi miru, koga uxiua hchi Sionska, Zaruçnicza yedinoroyenoga Sina Boxyega. Ke riçi hochie tada rechi Dufca Stuoritegliu fuomu, i priuirnu Gofpodiuu, koyi tolikoò gliubezniuo dariyefe gnoy? Rechichie; O dobro moye, odauna xelino, i s'mnozimi trudi doteçeno, ya famte napokon ogarlila i ubitila fafuom mochiu moyom, nechiufe ú vike od tebbe odiliti; Tifi fue utifcenye moye, ti pokoy moy, i priflatki xiuot. Neboyimfe vechie niyedne fuprotiufchine, zaç uxiuan tebbe, nafichienye-

go-

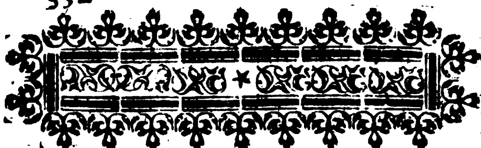
goruchie mnogo gliubaui moye. Ouo-
su skazanya dragosti one Dusce kà
uxiua lipost Boxastauenu, i sloboscchi-
ne Yeruzolima pridragoga Gráda suo-
ga. Dà kochie mochi izrechi gliubez-
niuo odurachienye onoga Gospodina,
kiye vas gliubau, i kiye prial nà primillo
zagarglienye, suoyu Zarúçniczu? Ka-
kochiese vas gnoy darouatti? S' kom
neprocsignenom slatkostyu hochie-
yoy ouakò gouoriti? Raduyse samnom
pridrago zadobitye moye, uxiuay pri-
ueliko dobro koyesi xelila sa snom,
mochiu, i itei yemay straha dachiescga
izgubiti. Vxiuay mehe napunno, zaç-
sam tuoy vas, i nedopustim, dase od
mene dilisc. Suaka moya, tuoyasu.
Vxiuay obrana moya uxiuay prislat-
ko uochie Raysko, i nastoy spugne-
uati xegliu neizmirne liposti i slatkosti
moye. Dalli ça ya stoyim oud gouo-
rechi, znaduchi doistine, dà nemogu
isrechi naymagni dil od one neizmir-
ne slasti Gospodina Boga, koyise slaui,
nadigliuyuchi obilatto Dusci slatkost-
yu, koyaye priugodni plod odkup-
glienya, i one priplemenite Karui
kà bi prolita za nas. Nemoxese rechi,
onako kakkoye u isto. Ouoye ono do-

bro sakriueno od oçiuh gliudih umar-
lih, kò nitkor nepoznaye, nego kiga
prima. Eno gouorilsan od onoga ula-
zenya Dusce ú Grad Boxyi, ko nadho-
di suako izuarsno gouorenye, i razu-
minye gliudsko. I ako razmiscgliamo
veseiye kose ú oni dan çiui, i druxbenú
radost suih Blaxenih gradyanih Nebes-
kih, koyi gliube kakkò suoye Dusce,
onu kaye nouo dosela kraglienati
segnimi, hochienamse çiniti çutti mi-
risanye prislatke glimbaui, i kakkò viditi
naghlost one rike radosti, kà veseli
Grad Boxyi. Oh kà czelinanya zagar-
liuscise, kà priçista syedignenya i zdru-
xenya, ke primille besede s'kimi poz-
draugliatise hochie sua ona druxba
vicgnega spasenya! Ah kakochiee
spiuati dobitya onee Duscee, koya
pridobi Suit, Smart, i Pakal, i uçini sil-
lu Kragliestuu Nebeskomu, za dosti-
ghnuti xiuot suoy prilauarsni! O Izrae-
le, kolikoye velika kuchia Gospodina, i
bogastuu gnegouu niye broya. Srichni
oni, ki pribiuayu ú Polaçi Kraglia Sa-
lamuna, gouorim, onoga Kraglia, ki
vlada s'mirnimi Zakoni skupschimu
prauednih, kisu odluenì zraczi vikou-
gne suitlosti, i darouani slobodyu Sinou
Boxyih
Od

Od velikebi korisli bilo, dabbi hotilli razmiscgliati gliudi ono miro, koyese pristoyi dillom prauednim. Neznam zaç zabudu ouo priugodno razmiscglianye, nemoguchi rechi dachieyih razlouogliti, alliyim datti kogodir neuefelye, kakouo çiniyimse ú dillih od pokore. V istinu dabbise stauilli odluçiti kolikogod vrimena, zà promissliti i procziniti blaxenstuo doscastno, nebbi toliko nerazborno dalise nà gliubau stuarih urimenitih, nittibi yemalli toliko tuarda Sarcza, i brez suisti, nà stuari Boxastuene. I moghlobi bitti, da kadgodir poteghnuti, i zamamglieni od lipote Rayske, od raskosch Boxyih, stauilibise, nastoyati nà bogogliubstuo, s'çudnouatim promignenyem xiuota. Zascto pustiusci nà stran stuari od vechie czine, i gouorechi od blaxenstua teles slaunih, moxemo sudtti, da s'izuarsnim promiscglienyem onoga ponouglienya teles, prilikouanih s'Tilom Gospodina nascega Isukarsta, gannlibise nà gliubau prauu kipa suoga, zà neuhiliciga od one priugodne liposti i slaue, koyuchie yematti ú stanyu od neumarlosti. Toliko dà yoscchie, i kisu mallo du-

fceuni, akóbi hottilli naftoyati nà raz-
mifeglianye xiuotta viçgnega, yema-
libi velikka potaknutya zà ifprauiti xiu
glienye, fteghnuti od obilnofti Ku-
chie Boxye; pokle, ne famo Dufci,
da i Tilu velle dobro prilloyife dafe po-
kori, fluxechife trizmeno yimanyem
zemaglskim, zà neka paka uxiuayu to-
like neprriczignene utihe na Nebefih.
Spomenife fuaki koy fcti, od one drux-
be priflauno izredyene, s'kom upúti-
tife hochie Ifukarft, kada opchieni Sud
dofpie, poçignuchi uzhoditi z'pribla-
xenom Diuiczom Máykom fuoyom, i
fafuimi onimi redi Suetih, obuçenimi
onimi prilipimi telefi, od fniga bi-
liyimi, i fuitliyimi od Suncza, i razmifli
dobro, kolikochie velikka, i napuna
radoft bitti, yematti dil od priflauno-
ga onoga dobitya, i uzayti s'Tilom, i
z'Dufcom, s'onom priçeftitom drux-
bom, ú priugodno didinftuo, i vladan-
ye xiuotta, ú one liuadde vikougnee,
Zelenczee, ú oni Ray gdie úfadyeno
ftablo od xiuotta, zaliuano xiuuchiom
rikom flatkofti boxaftuene. I nebuddi
toliko Nepriategl famomu febbi, dà zà
oui kal, i feczu ftuarih ouoga Suita,
oftane ubiglien gofpodarfcchine od
mnogo

mnogo plodne zemglie xiuuchih, gdi prillatka dobrotta Gospodina Boga, udigliuye sebbe s'tolikom blagostyu suakomu od obranih, çinechiga dilnika od slaue veliçanstua, i bogastua gnegona. Vrimeye kratko, toliko dà ú oui isti ças ú koyi ya piscem oue riçi, moxese rechi s'istinom, dà po naredbi mudrosti Boxastuene, nikichie xiuiti yedno godiscchie, niki çetare, niki scest niki yedan Mi secz, niki yednu Nedigliu dan, i takò od ostalih kratczih vrimen ouoga xiuotta, koya yosc dasu razlika, suimse moxe rechi dasu kratka. Radi çesa yema suaki po bogogliubstuu, i mudrosti Karsctyanskoy virouati, kakkò stuar kaye velle priliçnà, dà yema ostauitti, pri negò on misli stuari segasuitgne. Suaki kise hochie mudro vladati, primi zase ono suittouanye, dase potexi dobiuati vikougna dobra. Gliubi xiuot ki nima straha od smarti; gliubi bogastua kase neboye ubosctua: gliubi vtiscenya, koya nisu smiscana z'dreselyem: Gliubi prillatko oçinstuo suoye, i oni viçgni pokoy, koyi hochie nayti, kada obilyem priçistih nasladyenyih Boxyih, nasitise.

RICI

MNOGO BOGOGLIVBNE, IZ PISNIH DAVIDOVIH IZVADYENE.

Kese yemayu gouoriti Nemochniku kadaye blizu priminutya, pò naçin, dà oni kiga pomaxe dà dobro umre, spomignamuyih tiho, zà zbuditiga nà xelinya, i razlikaganutya dusceuna, i olahçatimu kolikogodir tugu smarti, i pokripitiga protiua napastouanya onoga Vrimena.

SPomenuti umiruchiemu, dà odasuega Sarcza xeli viditi Gospodina

na Boga, rekfcimu oue riçi dayih razumi.

KAkkono Yelin xeli uuruchke vodene; takkò xeli Dusca moya k'tebi Boxe moy.

Spomenutimu dà pusti, i odlipi gliubau ouoga xiuota, i dà viçgni xeli.

KOlikosu ugodna pribiualisccbia taoya Gospodine kripostib; xeli, i kopni Dusca moya doyti ù Duore Gospodigne.

Zaglauitimu dà mnogo kripkouffa, dachie biti shragnen, darxechi prid oççi praudu i odkupglienye konamye dobil Gospodin nasc Isukarst, i dà stanouitto viruye, dachie yematti plod odkupglienya z'darom od produxenya ù milosti.

VTebe Gospodine uffah; ne zastraminse ni sm.ten ù vike; ù praudi taoyoy oslobodi mene.

Spomenutimu, dà uffa tuardo ù Gospodina Isukarsta, dachiega izbauiti od naskoçenyih Diauila ù onu uru, gouorechimu.

OBrani Gospodine Boxe od maça Duscu moyu, i od ruke psa paklenoga yedinù moyu.

Spomenutimu dà odrene strahe od

 ono-

onoga vrimena, i dà uffa fuaku gliubezan i pomoch od Isukarsta nascega Gospodina.

G*Ospodinye prosuitglienye moye, i spasenye moye, kogachiuse kopatis* i ostalo ça slidi onoga Psalma alli Pfini.

Spomenutimu dà priloxi xegliu uxgano k'Gospodinu Bogu, gliubechi sà fuim Sarczem dobrotu i lipottu gnegouu.

T*Ebbi reçe Sarcze moye, iskalye tebi, slice obraz moy: licze tuoye Gospodine bochiu iskatti.*

Spomenutimu dà umnoxa xelinya, viditti Boga.

X*Aialaye Dusca moya k'Bogu u ruchku xiuomu; Kadachiu priti, i prikazatise prid licze Boxye?*

Zgora reçene spomene, i riçi od Psalmou, to yest, pisnih, yemayuse recchi Nemochniku, akko yemaçe bude yosc chiuchienye, dayih razumi, zà zbuditi u gnemu dobra ganutya. Dalli akkobi iur izgubil chiuchienya, oni kiga pomaxe yema nagouoritti okollostechih, dà çine uvruchiu Molitu zà gnazaçchie tò bitti ugodno Gospodinu Bogu, i mnogo koristno Nemochniku, á okollostechi hochie nastoyati

mo-

molitti zagn prez bukkee, i ganuu sise mnogo na millosardye suoga iskargnega su onoy nayzadgnoy tuzi, kakko dabbi onni isti stali na primibucyu, ka stuar hochieyim velle sluxiti za pobogliscanye xiuotta, i tolikoyer za dobru smart uçinitti. Ku stuar dopustiyin Gospodin po millosardyu gnegoua Amen.

Vpitouanya kase yemayu Vçinitti Nemochniku, akko bude mochi odgouarati, day dayuchi zlamenye, alli rukom, alli inako, çinechi ta upitanya s'tihostyu, i smirom, takko da Nemochnik moxe pristauiti Sarcze, i pamet, i gouorittyih u Vruchie.

1. *V*Iruyesli pridraghi Bratte u Isukarstu, sue one stuari ke su od virre Katoliçanske, onakko kakko Sueta Matti Carriqua viruye, darxi, i uçi?

Zà tim okoloftechi odgouore skuppa s'Nemochnikom: *Vsruyum.*

2 *Hochiesçli xiuiti, i umriti u iftoy Viri Katoliçanskoy?* Odgouara: *Hochu.*

3 *Bolifclise, i yeliti xal dafi uvridil Gafpodina Boga?* Odg. *Bolim, i xalmie.*

4 *Hochiefcli, i xelistli odafuega Sarcza tuoga kayatife od gribou, ne zà ftrab od mukpaklenih, nego radi Boga kie pridoftoyan gliubaui, pofclenya, i poftaba?* Odg. *Hotilbih, y xelin.*

5 *Pitafcli profchienye od Boga zà gribe kefi uçinil protiua neizmirnu veliçanftuu gnegouu, i zaçga mifi fclouai kakofe pristoyi?* Odg. *Pitam.*

6 *Vffafcli, dachiefch yemati profcchienye, pò nezmirnomu dobroftiuftuu Boxyemu, i pò doftoyanftuu mukkee Ifukarftoue?* Odg. *Vffam.*

7 *Yefili odluçil poboglfcati xiuot, i vechie naftoyati Dufci, akobi Gofpodin Bog dopuftitti dà oz drauifc od oue nemochi?* Odg. *Odluçilfam fafuim.*

8 *Prafcchiafcli odafuega Sarcza fuim onim kifute pokrife uvrhie naçin uvridili?* Odg. *Prafchiam.*

9 *Yefili pripraan fmiritife sà fuimi Nepriategli tuoyimi, i izkoreniti iz*

Sarcza

Sarcza tuoga sua Stara nepriateglStua? Odg. *Pripravanʃan ʃtanouitto.*

10 *Pitaʃcli proʃchienye od omnib, kibʃi pokigod naçin kada ùvrldil, riçyu alli dillom?* Odg. *pitam.*

11 *Billiʃe zdobre voglie iʃpouidil od gribou keʃi zabil akobitti doʃtli na pamet?* Odg. *Bib zdobre voglie.*

12 *Podnoʃiʃcli zdobre voglie zà gliubau Boxyu, ʃuaku boleʃt, i mukku, i ʃmart iʃtu akobi Goʃpodin poʃlal; buduchi Iʃukarʃt tarpil zà nas. tolike mukke nà Krixu?* Odg. *Podnoʃim dobrouòglno.*

13 *Proʃiʃcli od Goʃpodina Boga s'ponixenim, i uruchim moglienyem, dà radi dobrote, i miloʃardya ʃuoga, dopuʃtiti tu miloʃt, daʃe nigdar od oue odluke neoailiʃc, nego s'skruʃcenyem od gribou tuoyih çinite vazda pruduxeuati ù dobrih dillih?* Odg. *Proʃim.*

Dà akò Nemochnik bude ʃuitouni çlouik, komu, kakkò bude mudro ʃuditi pomochnik, moxeʃe, i yemaʃe uçiniti; Moghlobiʃe nadodati ouo upitanye.

Hochieʃcli daʃe vrate ʃue ʃtuari, akòʃi koga ça priuazel, alli akòʃi komu ça duxan pò drugbi ki naçin? Odg. *Hochim.*

Zà ouim, yema Nemochnik dobro

darxat

darxat napamet, dà velle çeſto odaſuega Sarcza kaveſe i boli od gribou keye vçinil, i dà faziua, uſtmi, alli day Sarczem, priſlatko imme Iſuſouo, i Bogorodicze Diue Marie, i dà pita pomoch od onnih Suetih, kimye buduchi zdrau yemal oſobitu deuoczion, tò yeſt poklon.

Viſce toga yema proſctiti pomochnik Nemochniku Molituicze ſtriluchie ke ſlide, pò ti naçin, dà Nemochnik akko moxe reçeyih zayedno s'Redounikom, i meuto okoloſtechi dà reku iſte molituicze tihim glaſom.

Moli-

Molituicze ſtrigliuchie, keſe yemayu rechi tiho, i nepriſcechi, nekà Nemochnik moxe ſtauit pomgnu zà razumityih, i naſtoyati netruditiga, s'naghlim nerazboritim gouorenyem.

V Ruke tuoye Goſpodine, priporuçuyem Duh moy: odkupilſi mene Goſpodine Boxe od iſtine.

Iſukarſte Otçe od miloſardya, ſmiluyſe na mene niſcchietno ſtuorenye.

Budi pomochnik meni priſlatki Iſuſe, i oſlobodi mene zà ſlauu Imena tuoga, i miloſtiu buddi grihom moyim zà imme ſueto tuoye.

Goſpodine Iſukarſte Sinu Boga xiuoga, poſtaui Mukku, Krix, i Smart tuoyu, meú Sud tuoy, i Duſcu moyu.

Stuoritegliu, i Odkupitegliu moy Iſukarſte, yaſe vas tebbi pridayem, nemoyme oduarchi, k'tebbi grem-

deh

deh nemoyme odaghnati;
Kakkò xeli Yelin vruchke vodene, tako xudi Dusca moya k'tebbi Boxe moy.
Nepokaray mene Gospodine ú ghgniuu tuomu, ni ú vrime sarxbe tuoye pedipsay mene.
Smiluyse nà mene Gospodine zaç nemochian yesam, i ozdraui Duscu moyu zaçsam sagriscil protiua tebbi.
Nespomenise Gospodine od statih sagriscenyih moyih, dà barzo pritekume milosardya tuoya, zaçsam uçignen mnogo neuoglian.
Pomiluyme Gospodine pò velikomu milosardyu tuomu.
Prosuitli oççi moye, dà nigdar nezaspin ú smarti, nekka ne reçe Nepriategl, primogalssam gnega.
Ne zapusti mene Gospodine Boxe moy, nemoyse diliti od mene, nastoy nà pomoch moyu, Gospodine Boxe spasenya moga.
V tebe Gospodine uffah, nechiuse smesti và vike, pod osin krila tuoga zascchitime.
Izuadi iz tamnicze Duscu moyu; neka slaui imme tuoye, çekayume prauedni doklemi podasç plachiu.

Sagrifcih protiua Nebbi, i Zemgli, i nifam doftoyan auatife Sin tuoy.

Ifukarfte Sinu Boga xiuoga, pomiluy mene.

Yagnçe Boxyi ki uzimgliefe grihe Suita, fmiluyfe meni. *I quo moxeſe vechiekrat rechi:*

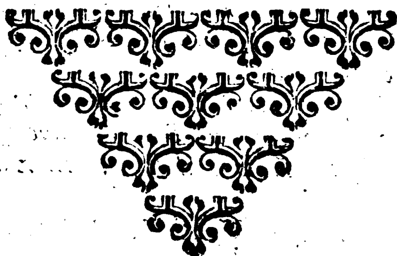
I yoſcchie yema rechi daſtikrat Oçenaſc, i proſitti pomoch od Priblaxene Diuicze Marie gouorechi: O Marie Mayko od Milofardya, Mayko od Milofti, ti od Nepriateglia zafcchiti menne, i ú vrime fmarti primi. Skaxife dafi Mayka, primi pò teboi molbe, oni ki zà nas porodyen, doftoyafe bitti Sin tuoy.

Doſpiuſci oue Molituicze, yemayuſe zaziuati nà pomoch Suti, kimye oſobito ſluxil Nemochnik kadaye bil zdrau: gouorechi.

O Prifauni Sueti N., alli Sueta N., ú tèbbi kada bih zdrau poftauih fuako vffanye, zà ifprofiti pri Bogu zà me, akófam nigdar yemal potribbu od pomochi tuoye, fadamie potribnia neggo nigdar, pomozime dakle, i doydi nà obragnenye moye, ú ouo vrime nayzadgne potribbee.

Napokon, vechiekrat yemaſe rechi

ouo çà ſlidi. Mir Goſpodina naſcega Iſukarſta, i kripoſt mukkee gnegoue, i blagoſlou ſuih Suetih, i ſtraxa Angelska, i pomoch ſuih Obranih, da budu meú mnom, i meú ſuimi Nepriategli moyimi vidinimi, i neuidinimi, ú ouo vrime ſmarti,
Amen.

Ouatri
POGHLAVYA
Koya ſlide mogu ſluxiti kakko yedno ù kratko uzdarxanye ſtuarih,

Koye

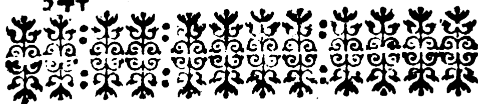
OTACZ IVAN OD GIESV MARIA

Beſidi ù naçinu od dobrà umartya koye ſczinim dachie velle bit koriſne onim kiyih proſcte, i proczine, i yeſu izuadyena iz Kgnigh Naukou

Poſtouanoga

OTCZA FRANCISKA PAVVNA ú Nauku Deſcetomu.

Z NA-

Naçin pò ki yemase suaki Karsctyanin pripravitti dà dobrò umree.

PRIDGOVOR.

Sam scbbi govori Karsctyanin.

EKA ya dobrò umrem, znam dami velle prudi dobrò xiuitti, i osobitto pò ti put moy xiuot naredittì, dàmi slusi zà neprisstano priprauglienye nà yedno dobrò umartye; I od ouoga hochie bitti ouo paruo Poghlauglie, çà yeman çinitti ú dobrù xiuottù i zdrauyu. Drugo, znadem damie velle pottribno dobrose nositti ú nemochi, i ú neuogliah kese ú vrime nemochi tarpee; i od ouoga besidi drugo Poghlauglie.

Treto, vellemi prudi znatti, i umitti

opritise

opritiſe i arvatti protiva napaſtem, koyeme naskoçee kadaſe budem dilitti s'ovoga Svita; dvomichie kazati trechie Poghlavglie. I záto ſá ſvom mochiu Duſcee moye, i ſá ſvom pomgnom koyami uzmoxna bude, miſlitti hochiu naçine kakkoſe noſitti yeman ú tri reçena vrimena, i hochiu obſluxitti poſoboyno z'Boxyom pomochiu, ove odlukke koye ſlide.

POGHLAVGLIE I.

Caiman obſluxiti ù dobrù zdravyu, zà pripravitiſe nà dobrù ſmart.

PArvo naſtoyati yeman, od Goſpodina Boga dobrù Smart iſproſitti; i záto ſvaki dan proſitichiu miloſt ovu, ú yutrò nà Miſſi; veçer kad grem ſpatti; i vazda kad budem govoritti, *Otçe naſc*, onimi riçmi, i *Neuuodinas ù napaſt*.

Drugho, hochiu prikaxevatti, i naſtoyatti dà drughi prikaxuyu poſuetili-

tilifcchie od Miffee Suete, nà oni konacz namignuyuchi.

Trechie, hochiu çefto almufctua çinitti, naulaftito duhouna, zaç Ifukarft obechialye dà millofardni hochiee millofardye doftighnutti.

Cetuarto; I vazetichiu záto (nekami onna ifprofi ouu milloft) Blaxenu Diuiczu Mariu zà oduitniczu, i hochiuyu pozdrauitti fuaku uru Angelskim pozdrauglienyem, *Zdraua Maria*., rekfci nà dofpitak one riçi, *molli zà nas fadda, i ù vrime fmartti nafce, Amen*. I veçer, i yutrom kadda zuoni *Zdraua Maria*, pozdràuittiyu hochiu s'trima pozdrauglienyi Angelskimi, to yeft, rekfci trikrat *Zdraua Maria*, &c. nà çaft Moguchftua, Mudrofti, i Slatkofti gneye, nekafe raçi ifprofittimi zà ças oni fmartni, kripoft od Otcza Nebeskoga prottiua Nepriategliu; od Sina mudroft, nekka umin opritife napafti koya uzduighnemife prottiua Virri; od Duha fuetoga flatkoft zà pridobitti gorkoft fmarti.

Peto: Suaki yofcchie dan priporuçitife hochiu Suetomu Mihouillu Arkangelu, moyemu Angelu Straxanitu;

Suetczu

Suetczu koyega imme nosim; i suim Suetim onoga doeua.

Scesto: Prikazati hochiu Bogu suake Nediglie kigodir post; alli frusctanye, ça zouu disciplinu; alli czilicziy, to yest, strunu osctru odichiu; alli koyegodir drugo telesno, illi duhouno pedipsanye; kakkò reksci, pridobitye voglie brezrednc, sue to zà smartni konacz namignuyuchi.

Hochiu narediti yoscchie i odluçiti yednoç suake Nediglie, ú dan koyimi bude lasnie, yednu úru, ú koyu pustiusci nà stran suako dillo, odstupiusci pò naase ú yedno misto, velle pomgniuo misliticchiu varhu naçina kakkose iman nà dobrò umartye pripráuitti, prosctiusci naçin koyise oude pisce, alli ú drughih Kgnigah od ouoga besidechih; alli mislechi varhu Smartti koyu tolliki Sueti uçinili yesu.

Paruo: Dobrò promislitti hochiu dà se stanouitto umriti iman, dalli neznam kada, ni ghdi, ni pò koyi naçin.

Drugo: Dà kroz yedan ças proyti iman, od koga slidi viçgne spasenye, alli osudyenye.

Trechie: Dà suaki hip yeman pripráuno stati onakko, kakkobih xelil

naytise dabbih oni ças vemal priminutti, i nà Súd Isukarstou prikazan bitti, misslechi nahodimlise sadda takko pripravan.

Cetvarto: Hochiu razmisliti, dà akkò zà uçinitti koyese hochie dillo, yest od potribbe sluxittise nikim naçinom; kolikko vechie tò potribuye uçinitti ú stvari koyase yednoç samo zgaya, i od koye moxenam doyti, alli vikougne Blaxenstuo, alli Smart i Mukka vikuuiçgna.

Peto: Dàmie od velike potribbe, mnogo pomgnivo, dobrò, i çesto promisliti one stvari, ke çinitti iman ú oni ças, kadda nechiu bitti vas ú suisti nekka obiçay uçinim ú gnih.

Scesto: Razmislitti hochiu, dà akkobih yemal umrìti dánas, kakkobih umarl vesello? Kakkò ú suisti, to yest, ú Dusci pokoyan? Kakkò bogat ú dobrih zasluxenyih? Kakkò prez peçalli, dásam ispunil dobrà nadahnutya? Dà dobrà dilla kasam bil poçel, yesam nasliduval? Dásam moye duxnosti izvarscil? Dásam ispunil dobrà namiscgliena ispunitti od tolikko vrimena? Kakkò osslobodyen od suake zapletè, illi duhovnè, illi vrimenittè? Kakkose slu-

xim

xim od tolikko prigod, koye pò rukemi dohode zà dobitti viçgni xiuot, ú ono kratko vrime xiuglienya moga? i údigl s'Boxyom milostyu, odasue mochi moye hochiu nastoyati prouiditti ouim potribam moyim.

Sedmo: Hochiu viditti, yedda kà misal peçalna od drazih moyih; alli od imanya; alli od posstenya, alli kegod koristi moye, alli posla koyisam bil poçel zà lakomiu, alli zà niku sczinu, alli sarxbu, ter dami tà misal darxi Sarcze zapriçano, takko dà ni sad, da ni ú smartno vrime pustime mislitti od stuarih spasenya moga, kakkobimi potribno bilo; yoschie viditti, yedda koya gliubau darxime tolikko vezana, dabbimi muçno bilo odkinuttise od gne, allime stauglia ú sumgnu i napoghibil dà izgubim veliko dobrò, allimi krede xelinye Didinstua Nebeskoga.

Odluçitichiu suako godisc chie niki dni, ú koyi pustiusci na stran suaka, odstupiusci pò nase ú yedno misto, hochiu çinitti duhouna dilla zà pripraun nà Smart, kakkosu niki Redouni obiçayni.

Probuditichiu suaki dan spomennu od Smartti, ustauscise iz posteglie

 s'oua-

s'ouakonimi razmiſcglianyi ; dà lettee godiſcchia moya ; dà yelam zemglia , i dachiuſce barzo ú prah obratitti ; dàme çeka Sud Boxyi , i vikougna, plachia , alli vikuuiçgne mukke ; i ouochiu miſlitti s'komgodir prilikom Smarti ; çeſtochiuſe nahoditti ondi gdi tkò umire ; kadgodirchiu gouoritti od Smarti meudruxbom , akoyim tò nebbi marzko i vſilno bilo ; dauatichiu nigdà i nigdà uzdahe ouakoue, oh kadachie doyti ſuarha ouoga izaghnanya , to yeſt , xiuglienya punna poghibilli nà ouomu Suitu ?

Naſtoyatichiu vazda pripràuan ſtati zà datti razlogh Iſukarſtu Sudczu , s'razlozi gottouimi , i tochiu iſpunitti pò oui naçin . Paruo , uçiniuſci Iſpouid opchienu od ſuih grihou xiuotta moga , hochiu naſlidouatti takko opchieno iſpouidatiſſe vechiekrat nà godiſcchie od grihou uçignenih ; poſli nayzadgne Iſpouidi opchiene, skruſcuyuchiſe çeſto , naymagne ú yutrò pri Miſſee, i veçer pri ſpanya . Drugo priyimatichiu çeſto Sueta tayna , to yeſt Sakramente od Iſpouidi , i priçeſcchienya alli Tila Iſukarſtoua , priyimgliuchiga s'takouom pomgnom , kak-
kò

kò dabbihga nigdar vechie imal priati. Trechie uçinitichiu zadouoglno ú onomu çasan darxan Bogu, alli gliudem. Cetuarto, uçinitichiu Testament, to yest, Nayzadgnu naredbu, alli odluku, ostauiusci zaduxbine, darxechi razabrano, i ú redu ça imann kommu datti, to yest, çasan kommu duxan, i ono çaye kò menni. Peto, hochiu çesto iskusitti suilt moyu, naymagne veçer, onakko pò tanko, kakkò dabbih umro, i Dusca moya staala nà Sudu prid Boxye prisstolye. Sceslo, pustitichiu sasuim one posle kibime moghli smutitti nà ças Smarti, i hochiu nastoyati nà posle potribne tim unaçinom, dà akkóbi sadda hottil umritti, nebbi potribba bila pamet sakupitti.

Yoscchie hochiu uçinitti s'pomgnom velikkom pripravu mnozih zasluxenyih, i dobrih dillih, nekka vazda kadbime Smart naskoçilla, nebbime nascla s'praznimi rukami. A nà ouome pomochi hochie; Paruo, dà nà poçetku suakoga dilla ponouim, i potuardim odlukku, dà suako tò dillo çinim samo nà Boxyu slauu. Drugo, ú suakoy stuari koyamise zgodi, alli

pro-

prouuna, alli ugodna, floximse s'voliom Boxyom. Trechie, niyedno dillo hochiu poçeti, akkose pri nebolim, i nezasramin, dà sue çinim nedospiueno, i nesuarsceno, i akkò pri neispranimga, i ftauim pomgnu zà çinitiga pò naçin, dà tim dillom posstuyem, i nasliduyem dilla, koyaye çinil Sin Boxyi kakkò praui çlouik. Cetuarto, çuuacichiuse ftati nigdar ú praznosti, dalli vazda ú trudih fluxbe Boxye, naulaftitto paftoyechi spasiti Dusce, i pomochi Czriquu Suetu. Peto, nechiu millitti nà nezgodyenya, i protiuscchine, i smuchienya pameti, nekkame nebbi uftauilii od dobrà dillouanya, alli dobre odluke ter dà takkò izgubim zasluxenya. Scefto, suaki dan hochiu mislitti, da ye ouo nayzadgni, dopuscchien meni zà dostighnutti i dobitti mnoga zasluxenya; i suako dillo hochiu dillouatti, kakko dabbih udiglè tada imal umriti, mislechi, kakkò bih tada hottil naknaditti, to yest; naddodatti ono çasam pri pomagnkal, i zadouoglno uçinitti ú onomu çasam darxan Gospodinu Bogu.

Naftoyatichiu, ftauinscise sá suim Sarczem, ú nika vrimena, kakkò rekscí, ú vrime izkuscenya konscienzie,

to yest, suisti, alli dillih Dusce suoye; alli ú vrime Missee çinitti one atte, alli dilla, koyachiemi bitti potribna nà ças Smartti; zà nekase uçinim yaki, i ukripimse ú obiçayu ouih dillih i odluçenyih ú kihse mallo yaki nahodim; tolikko dachiu zamisliti. Paruo, kakkò daye vech nauiscchieno menni, dammi mallo vrimena xiuglienya ostaye; uçinittichiu dakle kolikko mochi budem boglie, atte, to yest dilla, od syedignenya s'vogliom Boxyom; i staniusciſe sá suim ú ruke Boxye, uxganim Sarczem hochiu xelitti viddittiſe skuppa s'Isukarstom, z'Blaxenom Diuiczom, i sá Suetimi, uxiuati viddinye blaxeno licza Boxyega; Od kih dillih, i od ostalih koya slide, imase ú tretomu Poghlaugliu nà dughglie gouoritti. Drugo, hochiu çinitti atte, to yest dilla Virté, zà opritiſe protiunoy napasti neuirreé. Treto, zà ouimi, dilla uffanya, koyabih hottil uçinitti, akkobbih bil napastouan od neuffanya, ça zouu desperaeziun. Cetuarto, dilla Boxye gliubaui varhu suake stuari, i tolikoye od skruscenya, zà nekka iman nà ruku ouakoua dilla ú suaki ças akkobimiſe naghlo umriti zgodillo.

·lo. Peto, dilla ustarpglienya, i xelinya tarpitti, zà uçinittise vechie priliçan Isukarstu propetomu, i zà obiknuttise tarpiti kripko bolesti, i mukke smartne. Scesto, stanouitte odlukke hochiu uçinitti protiua tascchim sumgnam, nekka nà ças smartti nebudemse smesti ni smuttiti. Sedmo, uçinitichiu dilla kriposti, i sminosti Sarcza, suprot suakoy varsti Diaualske napasti i protiua strahu suakomu; i oua sminost i yakost nascega Sarcza, ima bitti naslognena nà suemoguchstuo, i dobrottu Boxyu, koya nascu mlohauost hochie pokripiti. Osmo, dilla veselya, radi mnoxtua darih i dobroçinyih, koya od dobrotte Gospodina Boga prial yesam, i rad obechianyih gnegouih; i zascto vridno zascchichienye iman Blaxene Diuicze, i Suetih, koyimsamse priporuçeual Oduitnikou moyih; nekka ouim veselyem pripraui mse i oruxan protiua neueselyu, i suakoy tuzi, i gorkosti, koya ú ono vrime moxemise prigoditti. Deueto, Marzitichiu, i nechiu hayatti zà nieyedna veliçanstua, poscenya, bogastua, raskosce, i sue drughe stuari vrimenite mimohodechie, smiscgliayuchi

yuchi tafcchinu, i neftanòuiftuo ouih Suitounih dobar, à tò nekka nimanniku gliubau i prighnutye nà ta dobra koyabimì moghla bitti Dufci fckodna. Defeto, dilla hrabrenofti i yakofti, uçiniufcife yaki i kripak prottiua ftrahu narauskomu, od Smartti uzrokouanu; probudittife; i potaknutti hochiu nà ouu kripoft, fmifcgliayuchi umarloga xiuotta neuoglie, mukke, napafti, i poghibilli nà koyihfmo dà uvri dimo Boga, kihye pun oui nafc umarli xiuot. Vifce toga xellitichiu yofcchie oni pokoy, onu radoft prez niedne peçalli i ftraha, fyedignenye z'Bogom, opchienye s'Ifukarftom i Diuiczom Blaxenom; koye ftuari, i oftala neizreçena dobrà çekamo ú xiuottu dofcaftnomu.

Pedipfatti hochiu pút moyu poftom illi xexinom, bdinyem illi nefpanyem, difciplinami, to yeft, biççafruftanyem illi udorczi; cziliczi yem, to yeft oftrom odichiom, i druzimi oftrinami s'razborom prifcoynim, i pò fuittouanyu Otcza duhounoga, nekka oua pút, i Tilo moye obiknefe i nauçij tarpit, i mallo pò mallo umiratti; à Dufca olahçana od brimena texkoga fuo-

ye putti, magnu tugu i neuoglius tarpiti bude, i pomgniuia uçinite zà ças smartni na stuari boxastuene.

Pomgniuochiu nastoyatti platitti, i uçinitti zadouogino zà one mukke, koye zà grihe moye odluçenemi yesu; Paruo, nastoyechi dobitti mnoga proscchienya; Drugo izpuniusci ono çasteye sprida reklo ú nauku ki poçigne ouako; (Yoscchie hochiu uçinitti spomgnom velikom pripraun &c.) Trechie, prikaxuyuchi Bogu tughe, i bolesti ke tarpim zà pedipsanye grihou moyih; sue to syedignuyuchi i zdruxuyuchi s'mukkami i zadouoglstuom, koyeye Isukarst uçinil zà nas.

POGHLAEGLIE II.

Zà priprauu nà smart.

1 VDigl kakkò vidim dásam pohodyen od Gospodina Boga s'komgodir nemochiu, uzdighnutichiu pamet k'istomu Gospodinu od koga ruke nemochi dohode, k'gnegouoy suetoy vogli hochiuse priklonitti, i vas pridatti, mislechi dà ona nemoch

mochye od vika moxe bitti od gnega od luçena dà meni nayzadgna bude: I akkò ya nebudem mochi fctitti, hochiu çinitti dà duo Poghlauglie od kogagodir uffanà budemi protctiueno, molechiga dà udigl kakkò pozna, i vidi dà moy xiuot pomagnkaye, reçemi oçitto, i profctimi yofcchie trechie Poghlauglie koye zà ouim flidi; i napokon dà mi fpomigna tihim naçinom à ne uftno nà fuoya vrimena, ftuari koyefe ondi uzdarxe, kakkò ú ças oni nayzadgni pottribno bude; komu praurtti hochiu fue napafti moye od kih obnceoglien budem.

2 Akkò nebbih bil ú milofti Boxyoy, hochiu naftoyatti dà budem, zà fyedinitife vechie s'Gofpodinom Bogom; radi koye ftuari çinitichiu dilla od skrufcenya, to yeft, hochiufe skrufceuatti dobrò i pomgniuo, hochiufe ifpouiditti i priçeftitti, to yeft, priati Sueto Tilo Ifukarftouo, ftauinfci. & ghlauu dà one tri ftuari çine dobrò i zà Tilo, akomie zdrauye pottribno, i zà Dufceuno fpafenye; Akolibi nemoch nà doggo pofcla, priyimatichiu çefto Sueta tayna, to yeft, Sakramente pò fuittouanyu Ifpouidnika, i kak-

komi

komi razborna pomgna dopufti.

3 V fue vrime od nemochi yematichiu ofobittu mifal, ftati vazda vefelo koliko mochi budem, primayuchi nemoch kakkò dar od ruke Boxye. Nechiu ukazati zlamen niyedan od neuftarpglienya, dà okoloftoyechi zal nauk neprimu. Pomgnitichiu dà ú fuih neuogliah pokaxem uftarpglienye prauo, xelechi ú tarpglienyu Ifufu priliçan bitti, nekka s'moyim pofctuyem tarpglienye gnegouo, i s'iftim moyim tarpglienyem proflauim Boga, i zadouoglno uçinim zà grihe moye; i ouakoua xelinya, alli odluke, hochiu polagahno od vrimena do vrimena sbudyeuatti i kazatti.

4 Naftoyatichiu izaghnatti iz pameti moye, mifli tafcchie i nekorifne koyefu, kakkofe reçe vitrenye pameti i ludouanye.

5 Hochiu çinitti damife fcte nigda i nigda koyegod Kgnighe duhoune, zà proyti korifno vrime, lifto dà to fctiuenye nebbi bilo fckodno momu zdrauyu, i tò dà bude od ftuarih ke razgouarayu i dayu vefelye, kakkò rekfci, od glinbaui Boxye, Kgnighe pofctouanih Otaaçz Auile, i Granate.

6 Go-

6 Gonoritichiu kolikomi dopufti nemoch od ftuarih Boxaftuenih, molechi dà okoloftoyechi od takouih gouoremi; à tafcchie razgouore hochiu fafuim od fcbbc odklonitti.

7 Likara, s'onimi ki naftoye okomene, i koyi fluxe i dayu likarie, hochiu pofluſcatti, ne peçalechife, ni yemayuchi niku veliku skarb varhu toga; fczinechi famogga febbe kakkò ftuar Boxyu, ne kakkò moyu, i naftoyechi fcgnim zayedno uzdarxatti ftuorenye rukuh gnegouih, zaç on takko hochie dà ú ouom xiuottu uzdarximofe, dokle nà drughi xiuot zazouenas.

8 Pokle nemoch tolikko uyaçafe, dafeye boyatti od xiuotta, molitichiu Likara dammi flobodno reçe tu poghibil; tadachiu uçinitti Ifpouid opchienu od grihou fuegga xiuotta, prauiufci fue grihe, alli famo texye kakkome Otacz duhouni bude fuittouatti, zà nekka uçinim dofpiuenu pokoru, i prem dà mi nebbi potribba bila te Ifpouidi; akofe nebbi zdrughe ftrane boyatti dà onakoua Ifpouid uzrokuyemi fmertgnu i nepokoy iznutargni Dufçe moye. Zà ouim nareditichiu

misto i način pogrobba moga ; kakkò ponixenye Karſctyansko zaponida ; i paruo negomi pomagnka pamet, uçinitichiu Teſtament , to yeſt , nayposlidgnu odluku alli naredbu , koyu naredbu hochiu naſtoyati , nayparuo , uçiniti ú miloſti Boxyoy, i akobih uçinilyu ú grihu ſmartnomu , yeman iſponiduiſçiſe, i pokoriuſci, potuardityu moyom vogliom i hotinyem , zà neizgubitti plachiu pri Bogu , koyaſe dobina , dobrò nayposlidgnu naredbu uçiniuſci ; I pri negoyu uçinim, ſuittouatiſe hochiu s'mudrimi i uſſanimi gliudmi . Pò tom toga hochiu pazici ú naredbi ſtuarih vrimenitih, i ú oſtanglienyu moyih dobar, dà uçinim zadouoglno onnim koyinſam duxan , i rodbini ; oſtauiuſci yoſcchie koyegod ſtuari ganut miloſardyem, onnim koyiſu ú potribbi ; alli onnim kiſume ſluxili , alli koye dobrò uçinili ; çinitichiu rechi doſti Mijs , to yeſt Suetih Poſuetiliſcchih zà moyu Duſcu ; Oſtauitichiu zaduſcbine s'çiſtom miſalyu zà ſluxbu Boxyu ; kakkò rekſci , odatti dimoyçicze koye ſtoye nà poghibili poſctenya ; Naredittı Miſſe zà iſproſcenye razlıkih miloſtih zà opchieno dobrò
Czri-

Czrique Suete; zà oslobodyenye Dusc potribnih iz Purgatoria, to yest, iz oghgna oçiscchienya, ú komusu osudyene stati dokle zadouoglno uçine prau° di Boxyoy, i takkò oçiscchiene pak poydu ú Nebeski viçgni pokoy; Alli zà çinitti datti nà suitlu, to yest sctampatti Kgnighe duhoune, koye imalibbi paka bitti razdigliene pò Suitu zà isprauglienye chiudih, i zà poznanye stuarih bozastuenih; Alli zà poslatti nauçne i dobre gliude ú mista, i ú zemglie zapuscchiene, gdino nimayu kibiyih nauçil one stuari koyesu od potribe znatti zà spasitise, moguchise ouako zadobitti mnoga dobrà; I kò umi naredìtti vrimenità dobrà, moxe kupiti gnimi Nebesko lipo Kragliestuo.

POGHLAVGLIE III.

Koya dilla yeman çinitti u vrime nayblixye Smarti.

YOſc dami niſu potribna ſua oua dilla koya ſlide, zà umriti dobrò, ſá ſuim tim zà magneſe boyati, i zà poyti s'ouoga Suita s'naçinom kim mogu nayboglim; kadami reku, alli kada ya poznam daſam blizu ſmarti, meu oſtalimi dilli ouachiu çinitti, koya ſluxitimi hochie zà pomoch probuditi ſpomenu od Boga i zà pokripiti ſlaboſt moye Duſcé, naſtoyechi damiyih koyigodir priategl uſpomene.

1 Hochiu odgouoriti Goſpodinu koyime zoue, pokloniuſciſe ſuakim poſctenyem, i sà ſuom mochiu moyom ſuetoy vogli gnegouoy, ſkladayuchiſe ſcgnome, i gouorechi Sarczem, i s'uſtmi beſide koye kaxu ſkladnu vogliu, kakono oue ke ſlide: *Priprauno ye Sarcze moye Boxe moy, euoye priprauno, budi voglia tuoya. Euo grem*

Pſal. 107.

dà

dà uçinim Boxe vogliu tuoyu ; obeselihse *Psal.121*
ù onih koyami reçena yesu , ù kuchie Gospodignu poytichiemo . Sada pusc- *Luca 2.*
chiasc slugu tuoga Gospodine pò riçi tuoyoy ù miru . Blagosllouitichiu yoscchie Gospodina s'uxganim Sarczem, zà ono çame çini umriti ú to vrime, ú tomu mistu, i s'tim naçinom.

2 Ostauitichiu, i odaghnatti od mene suaku misal, koyabime moghla smetati dà nenastoyim kakosam darxan nà moye priminutye; puschiayuchi suaka ú ruke Boxye, i priporuçuyuyu sue Otçeuoy pomgni goegonoy i milosardnomu gnegouu prouidyenyu. Tada çinim odstupiti od mene sue rodyake, priateglie, i suaki drughi uzrok od rastarkanya pameti, dopuscchiu, yuchi dà samo okollo mene stoye oni, koyi mogu i yesu vridni ú onò vrime pomochi Duscu moyu.

3 Staniuscise prid noghe Isusa propetoga, hochiu uçiniti dilla, Virré, Vffanya, Gliubaui Boxye, i Skruscenya; to yest, zbuditichiu tuardu Virru, Vffanye, Gliubau, i Skruscenye alli pokayanye od grihou; poçamsci od onoga Skruscenya, pò naçin kakochiese zdola nà dospitku rechi. Ho-

chiu yoſcchie çinitti damiſe proſtee Piſni, tò yeſt, Pſalmi Pokorni, naymagne ona Piſam, alli Pſallam *Miserere mei Deus &c.* to yeſt, *Pomiluyme Boxe*, koyuchiu ya ſam rechi, ako mochi budem. Zbuditichiu uffanye, uffayuchi ſtanouikto dachiemi Bog proſtiti ſagriſcenya moya, zaç beſida gnegoua nemoxe námagne doyti, buduchi on obechial, dà udigl kadamu çlouik proſcchienye pita, hochie zabiti, nitichieſe vech ſpomenuti odaſuih úvridyenyih gnegouih; i tochinga proſitti ſa ſuim Sarczem, zaç Bog umi oſloboditime od neuoglie ſuake, buduchi mudroſt gnegoua neizmirna, i to moxe uçiniti, buduchi ſuemoguch; I dayemi uffanye dà hochie uçinitti buduchimi yur podal iſtinoga Sina ſuoga, çiniuſciga priati put moyu, to yeſt, narau çlouiçansku, i tarpiti mukku, ça yeſt yedno nayuechie dobrò varhu ſuih dobar koya mogu proſitiga, i dayuchimi zà yizbinu iſtoga Sina vazda kada priçeſtimſe, zaç Iſukarſtoua doſtoyanſtua nadhode naçinom neizmirnim ſua kolika ſagriſcenya, s'koyimi doſtoyanſtui uçiniloſeye zadouoglno i platilo zà ſuaku kriuinu
praudi

praudi *Boxyoy*, i dalaſeye yoſcchie-
czina i plachia zà ſuaki dar i miloſt;bu-
duchi dà nitkor yeſt oſtal ſmetem kiyè
uſſal ú *Goſpodina*, nitkorga yeſt molil
i ſaziual, dà ni bil uſliſcan, tolikoye
dobar i miloſardan, i proſtitichie ú
dan neuoglie grihe, i zaſchititegl yeſt
ſuim koyi iſcchiu gnega ú iſtini; od-
ſtranebo Boxye nimamo razloga neuf-
fatti; zaç, akóbi bil koyi razlog, bilbi
od ſtrane naſce, radi uvridyenya ko-
yeſmo uçinilli gnemu; à on ú priblaxe-
nomu bityu ſuomu nemoxe priati ni-
yedno uvridyenye alli ſckoddu od ni-
yednih moyih grihou, ni od ſuih inih
kibiſe moghli uçinitti, vema paka do-
brottu i milloſardye naçinom neizmir-
nim vechie, zà proſtitiyih: nitiſe zna
daye nigdar proſil kogodir proſcchien-
ye ú gnega onako kakoſe ima, ter da-
muga ni dopuſtil: gouorechi yoſc Pi-
ſmo ſueto, dà *Goſpodin* Bog kaxe bla-
go ſuoye ú pomaganyu gliudskomu;
dà ſuakoga hochie ſabragnena; i daye
bogat prema ſuim koyi ſaziuayu gne-
ga; ſuakibo ki ſaziua imme *Goſpodi-*
gne, ſpaſen bude. I ouo iſto çaga
ſaziuam i proſim, izhodi od gnega
zaçſam ganut i potaknut nà ouo od

dobrote gnegoue. Vffam dakle dachiemi proftiti fuakoyako, i yofc dabbi grifi moyi tifuchkrat vechi bili nego yefu; zaç buduchi Bog dobar pò narraui fuoyoy, dragomuye, yeft prighnut i nafladyuyefe çinitti dobrò. Mnoga plemenitto dillo yedne dobrote, yeft proftiti uvridyenya onomu ki proſi odpufcchienye, i neiskatti ofuete, i tolikoye plemenitiye; kolikofu vechia uvridyenya. Dakle toliko vechie uffanye datxanfam imati, dachiemi Bog proftiti kolikofu vechi grifi moyi. Nemoremo mi grifcniczi yemati fumgne nikakoue, dà nam nechie proftiti, kadà profiti budemo profçchienye, zaç nebuduchiga nigdar profili, uçini ftuari tolike çudne prikore, dà zà oflobodittinàas, to yeft, izprazni pò niki naçin fuoye veliçanftuo, uçiniufcife çlouik, i tarpi toliko vellike muke, i Smart radi mene, buduchi Bog, i poklefu gnegoua obecchianya toliko opchiena. *Prosite, i datichieuanse, ischitte, i naydete; Kuçite i otuoriuanse: i xiuen ya, gouori Gospodin, nechiu smart griscnika, negò, pryi dase obrati*. Yolc nekafe boglie zbudin nà uffanye, fpomenenfe, allichiu çinitti

nitti dami tko prosceti nika mistaSuetoga Pisma, kà od onoga gouore, kakkò rekſci drugu Glauu od Ekleſciaſte, i oſamnadeſtu od Ezekiela, i onni verſi od Pſalma 61. *V Bogu ſpaſenye moye, i uſſarye moye ù Bogu yeſt. V ſſayte ù gniega, ſud skupſcchina puka, i izliyte prid gniega Sarcza vaſca, Bog pomo. bnik moy ù vike.* Tolikoye vas Pſal. 24. *Tebi Goſpodine zduignuh Duſcu moyu, ù tebe uzdan*; i Pſalam 21. *Boxe, Boxe moy pogri name*, i ino ça ſlidi; Koyi Pſalam Iſus reçe buduchi blizu Smarti; i Pſalam 22. *Goſpodin uvlada mene*; i Pſalam 90. *Ki pribiua ù pomocchi viſokoga*. Zà tim pokripitichiu uſſanye moye ú Bogu s'uzdanyem, i oduietouanyem B. D. Matere Boxye, moye Oduitnicze, i Matere, i Angela moga Straxnika, i ſuih Suetih, naulaſtito moyih deuotih, i prizouen pomoch Diue Marie, rekſci *Zdrauu Mariu*, gnie *Littanie*, i inne gnie Molitue, i pomoch Suetih s'Lettaniami gnihouimi.

4 Vçinim Atte od Karitadi, i Gliubaui prima mnomu Bogu, veſelechiſe ſa ſuim Sarczem, vechie negò od niednoga drugoga dobra od onoga

ga veliçanſtua, ú komuye Bog ú ſamomu ſebi; od gnegoua blaxenoga biſtya prirzuarſna, viçgnega, neizmirna, priplodna, i pribogata peçetka, i iſtoçya ſuakoga dobra od mudroſti, i ſuemoguyſtua, i gnegoue ſueroſti naſlayuyuchiſe od neizreçenoga Troyſtua, gnegouih Sobſtuih, od Riçi upuchiene Iſſuſa Karſta, od gnegoua ponixenya, od gnegouih dillih, trudih, i doſtoyanſtuih, i gnegoue ſlaue, uzraduyuchiſe od gnegoue dobrote; koyi prez niedne potribe, alli koriſti, prez moga doſtoyanſtua od niſtar hotime ſtuoriti, i radi mene çinſ ponixiti, i poniki naçin iztaſcchiati ſuoga Sina, i umriti nà Krixu, i oprame nà Karſtu ſçgnegouom Karuyu, i tolikratmi gaye dal blagouati ú Sakramentu; ſczinitichiu gnegouu priazan, i gnegouu Boxyu vogliu iſpuniti, i zgoditi gnemu vechie, negò niednu drugu ſtuar nà Suitu hotechi ono ça on hochie, da ya hochiu, i marzechi nà onò ça on hochie, dà nà ono marzim, i tò zà zgoditi gnegouoy priſuetoy vogli. Prikazatichiuſe, i pridati ú gnegoue ruke, neka uçini od menne kakkò gnemuye ugodno, i prikazatichiuſe pripràuan

nà

nà fuaku mukku, i vrimenitu, i vikou-gnitu, zà daetimu zgoyenye; xehtichiu dà bude poznan od suih gliudih, i dà bude posuecchieno imme gnegouo, i ú suih stuorenyih proslauglieno, syedi-gniuyuchi ouo moye xellino hotyen-ne sá suimi atti g liubani kesuse uçinilli, i kichiese uçiniti, i kese mogu uçiniti od suih stuorenyih, i naulastito s'atti prisuetoga çlouiçanstua Isukarstoua, namignuyuchi, i prikaxuyuchi te at-te, alli dilla kako dabi moyi bili, zà gliubici gnegouu lipost, dostoynu ne-izmirne gliubaui; tarpechi one nemo-chi, ke tarpin, i ouu Smart kuchiu priyati nà çast, i poštenye gnegoue muke, i smarti, i veselitichiuse tarpiti bolli, i umriti, zà naslidouati gnegoue bollesti, i smart, koyu on, buduchi Bog, podni zame ú komuchiu suaaihu stuari snake naseaditise.

5 Oçito prid suimi spouidatichiu moyo Virru, ú ono vrime, kadise nay-deu vechie utisçen, kakose zgaya, po-klese uxeze Gliubau Boxya ú Sarçzu, dalli akobih obiutil nadalnuchie tu Virru spouidati, zà dase protiuin koy godir napasti, Virri protiunoy, alli dase boglie pripr auin nà atte od Vsfan-

ya,

ya, alli Gliubani, alli Skruſcenya, tada naypri yeman utuarditiſe ſu attih od Virre. Dakle zkazatichiu prid ſuimi, i proteſctati, i prid ſuimi ſuldokouati moyu Virru, tò yeſt, dàchiu xiuiti, i umriti ú Virri, ku darxi, i iſpouida Sueta Czriqua Katoliçanska, i dà s'pomochiu Boxyon nigdar nechiu oſtauiti ouu Virru, yoſc dabi ſam Angel s'Neba ſaſçal (ça ni nigdar uzmoſçno). zaç ſue ono ça ſe ú ouoy Virri uzdarxi, virruyem, i prez ſumgne darxim, kakkò iſtinu ſtanouitu, küye Goſpodin Bog nauçil, i nadahnul Suetoy Czriqui, i tomi ye oçito, dà yeman razlog, i mudro çinim virrouati, dayuye Bog nauçil, i ako nebih ouin naçinon virroual, teſçkobih ſagriſcil, çinechi kriuo iſtini, i virnoſti Boxyoy, i ſtaugliayuchi nà poghibil Duſcu moyu, dà bude ú vike oſudyena. Zaç zlamenya, i razlozi ſtexume, i aſiluyu dà ouako virruyem, i pren dà nedayu oçito ſnati mi ſtuari, koye yà virruyem, ſa ſuim tim çiſto, i rauno nagouarayume, daye oua Virra prikoiſtinità, i dà nemoxe bitti praua Virra niyedna druga ouoy protiuna. Zlamenya, i razzloziſu kime pridobiyu, i yexu, dà oua-

ko virtuyem. Mnoga prorocanſtua, koyaſu ú Suetih Pijſmih koya iſti Xudiyi naſci nepriategli darxe daſu iſpugnena ú Iſukarſtu, i ú Czriqui. Suetigna, i çudeſa, ke učini Iſukarſt Glaua naſca, i gnegoui Vçenici, i drughi Sueti od poçela Czrique dò danaska, mnoſtuo neizbroieno gliudih izuarſnih ú dobroti xiuota, ú mudroſti, i plemenſtuu kolina, koyiſu priyali Virru ſuetu, i daali xiuot zà ouu ſuetu Virru. Razmiſcglian çudnouati naçin koyimſeye pripouidala, i razplodila, çiſtochiu, i Suetignu, ku ú ſebi yema, i uçi, koliſkoye s'kladna, i priſtoyna ſuakomu razlogu; kakoye dillouala vazda ponougliènye chiudih, i ſueta xiuglienya, utihe duhoune, i pokoy konſcienczie, i proſuitglienya, i red prilipi ú Czriqui; Zà tim dà onna ne prima razlike nauke, negò daye s'kladna ú Suetih Pijſmih vazda bila ú ſue vike, ú ſuih narodih, ú toliczih zborih, i s'kupſcchin; ú toliczih Suetih Otacz Papih; i yoſcſmiſcglian ſtanouitoſt, i gne produxenye, ú toliczih protiunoſtih i progognenyih: yoſc razmiſcglian dà ſue ono ça uçi od Boga, i od drughih ſtuarih daye nayboglie, i nay zuarſniye,

çaſe

çase moxe izmislit; yoft gouorim, i prigouaram zà potuardyenye, i nà posc tenye oue istine Boxanstuene dachiu podniti suake muke, i datti oui moy xiuot, akóbi bilo potriba, i prikazatichiu sada zà oui konacz Smart moyu, kame çeka; vosochie oçito gouorim, dà akobih pò napasti Diaula ça mislih, alli rekal, alli uçinil protiua ouomu momu suidokonanyu, daye sue ono nisstar: Zatim reçem virouanye Apostolsko, i naçin izpouidanya Virre, kakoye obiçay ú Czriqui Katoliçanskoy ça' zouu professiun od Virre.

6 Ispouidimse veçhiekrat paruo negò priminem zà nekasam vechie prez fumgne, i prez straha, i figur od moga spasenya, i zà umnoxat, i ú kripiti millost ú moyoy Dusci, i to Ispouidniku, kiye slissal moyu Ispouid opchrenu, i akobiga mogal imati porurachiayuchise vazda osuayeuati ú opchieno grihe; kesam ú Ispouidi opchienoy praui.

7 Prositichiu s'velikon xeglion pri Sueti Sakrament Tila Isukarstoua vechion negosamyu nikdar imal zà syedinitise s'Isukarstom, i zà priati zaklad xiuota viçgnega, i pokripglienye, zà puto-

putouanye Krayu Nebeskomu, i prid Suetim Sakramentom rechichiu, yà sam, akò moghu Ispouid opchienu, i ú kratko ponouim od Sarcza, i yosc s'glason atte od Virre, Vffanya, Gliubaui, i Skruscenya, istumaçuyuchi ono ça zà SuetonCzriquon virruyu od Isukarsta, i od istinita gnegoua bitya kose uzdarxi ú tomu Sakramentu. Priyatichiu Isukarsta nayuechion, kon mogu, i iznuterguon, i izuanskon çastyu, i posstenyem pokleknuu nà kerlina, akomi to slabost dopusti.

8 Piratichiu Sakrament od Nayzadgnega Pomazanya, i molitichiu onih, koyimi nastoye, dà tolliko oui Sakrament, koliko Sakrament zà putouanye, dami budu dani nà vrime, dà nikako zà ne pomgnu, alli niki uzrok lagahan nezgodimise priyatiyih paka kad nisam sà suin ú suusti. Kadamise budu mazati chiuchienya s'Vglien Suetim, prositchiu sarçeno od Gospodina proscchienye od grihou, kesam scgnimi uçinio uvriyuyuchi gnegouo veliçanstuo, a tò s'vellicim uzdanyem, dà chiemiyih prostiti.

9 Zatim uçinitichiu oue atte, ke nasliduyu: Paruo zahualim Gospodi-

nu

nu nà ſue dare, i opchiene, i oſobita i Drugo proſitichiu sà ſuim Sarczom od Goſpodina, dà proſti onim, kibime uvridili, i ſmiritichiuſe nay boglim naçinon s'kim mogu s'onimi kimbih yemal ku godir omraz: Trechie proſitichiu proſcchienye od okoloſtechi, i ſuih inih, od ſuakoga moga vriyenya, i zla nauka, akobih gnimga dal. Cetuarto, odiſimſe od znanaz, i zagarlim moyu Brachiu ú Goſpodinu, pitayuchi pomoch od gnihouih molitau zà moye priminutye, à pò ſmarti da me ſpome nu úMiſſal. Peto datichiu dobre nauke, i ſpomenke, komu priſtoyno bude dà mu dan, i uçinitichiu kakkò yedan Teſtament duhouni, akò takouo budem imati nadahnutye, kakoſe priſtoyi momu ſtanyu, priporuçuyuchi moyim Stariſcinam, i inim duxan razlika dobra dilla zà proſuitglienye ſlaue Boxye, naulaſtito one keſe priſtoye nà pomoch opchienu Czrique. Seſto, Pitam od moye Stariſcine blagoſlou, akobih bil podloxan, alli ú Redu, zà moye poſcaſtye, neka tako, i ú ſmarti ukaxen poſluh. Sedmo, Proſitichiu dà me ſtaue nà tleh, dà doli nà zemgli umren, i s'Krixen nà parſi, zà naſlidouat

pò

po ki godi naçin Isusa koy umri zámen nà driuu krixa, kakò nicisu Sueti umarli, Sueta Marta, Sueti Martin, Sueti Francesco, Sueti Ludouico, &c. Osmo, Poscagliem gouorit Suetoduscnim Redounikon, i inim, dà mole Gospodina, zà moyu dobrù smart; i akò mogu datichiu ubozim almusctua, neka onin dilon millosardya izprosim od Gospodina Boga millosardya. Deueto, molitichiu okolostechih, dà kada buden nà izdahnutyu pomogume uscgani molbani, nà vlastito onimi, keye obiçayna Czriqua çiniti ú oni çàs, i udigl kakò izdahnem, dà me pomogu dobiyuch zà moyu Duscu proscchienye.

10 Vrime komi ostaye do umartya zabauimse paruo ù attih od Virre, Vffanya, Gliubaui, illi Karitadi, i bolesti od grihou, koye atte çesto yeman ponaugliati, kakose zgora reklo ú trechiemu broyu ouoga Poglauya, i nastoyatichiu da çesto izhode oue riçi od Sarcza, virruyem, uffam, gliubim, kayemse, zà uçiniti drago Gospodinu Bogu, i zà uyiaçatse protiua napasti, i zà dobiuati plachiu, i merite dokle imam vrime, i akò nebih mogal gouoriti, çinitichiu damiyih god drughi

poçita, i gouori, dayuchi ya zlamen, dà sue to ya Sarczem, i Duhom potuaryuyem, i çinitichiu sue to slatko, i veselo. Drugho, sueyer zagarliusci propetye, çeliuatichiuga, i drughe priliche, i Reliqnie Suetih, i zaziuayuchi Sueta imena Isus, i Maria. Tretye, çinitichiu prigouore slatke s'trima. Subßtui Boxaßtuenimi, sá Sueton Diuon Marion i s'Angelon moyim Straxnikon. Cetuarto, statichiu ú slišcanyu Molitau, Litaniy, sctiuenya Vangelyih, i muke Isukarstoue, i Kgnixic deuotih, i veselih, kakosu Soliloquij Suetoga Agustina, piuanya Duhouna, naulastito oni akò bihga razumi. *Ad perennis vitæ fontem*, i ça slidi. *Cantemus Domino, gloriosè enim honorificatus est*. *Benedicite omnia opera Domini*. Psalam. *Dominus illuminatio mea*, 119. *Exaudiat te Dominus in die tribulationis*, i Psalam. 41. *Quemadmodum desiderat Ceruus ad fontes aquarum*, i Psalam 83. *Quam dilecta tabernacula tua Domine*, i 145. *Lauda Hierusalem Dominum*. I oni prilipi list ú ouih Kgnixiczah od dobrà umartya Otcza Iuana Iesu Maria, ú tretyemu Dilu. Peeto, ispunitichiu ça mochi bu-
du

du vèchie ſtvari s'kimſe dobiye proſc-
chienye. Sceſto, prikazatichiu ſmart
moyu ſyedignuyuchiyu zayedno
ſmartyu Iſukarſtouon Otczu viçgne-
mu, i ſua moya dihanya dokle umrem,
nà miſto attih iſpouidanye Virre gne-
goue, i nà miſto attih od Vffanya, i
huale gnegoue, i pridanya ſamoga
ſebe, i onoga ça tarpim, gnegouu
Suetomu zgoyenyu dà tarpim, i um-
rem koliko, i kadye gnemu drago, i
atte kechiu uçiniti pò Smarti, to yeſt,
od uxiuanya Raya, alli tarplienya mu-
ke, naminim nà viçgnu ſlauu gnego-
uu. Sedmo, datichiu ſebi ſamomu ni-
ku hrabrenoſt Sarcza, ponixuyuchiſe,
i xellechi Ray, i viyenye Boxye.

11 V ſumgnah, ú duoyenyih, ú
skrupullih, i ſmutgnah iznutargnih, i
kadſe çuyen kakkò oſtauglien od Go-
ſpodina, i napaſtouan od Nepriateglia
protiua, Virri, i Vffanyu, akomiſe
zgodi to nà ouomu nayzadgnemu ça-
ſu, i budemi muçiti Duſcu, naulaſtito
akò nemochi budem to prauiti Otczu
momu Duhounomu izgubiuſci riç
obſluxitichiu oue naredbe, koye obi-
çayne ſu dauati Muxi nauçni ú Duſceu-
nih, i keſam ya iſti chiutio nà vrime

 uti-

utiſcenya duhounoga , yeſu oue ke-
ſlide . Paruo , kadaſe çuyem , dáſam-
naskoçen od reçenih miſlih , i chíu-
chienyih , keſam inada kuſcal , daſumi
ſckodne, imanyih údiglie odegnati od
ſebbe , ne ſliſcayuchiyih , ni diſcputa-
yuchi ſcgnimi , i yeman bitti tuard , i
ſtanouit ú chiuchienyih , koyemiſu
prià dali utihu , i napridak ; vladayu-
chiſe , i dilluyuçhi ſcgnimi , à one ne-
pokoyne , kakkò dabih bil gluh , ne-
chiu ſliſcati , i kako nim , nechiuyin
odgouarati . Drugo , akoſe nayden-
vellè zlouoglian , i kakkò oſtauglien- ,
nemoguchi ya dillouati niyednoga-
dobrà atta ſlobodyu moye voglie- ,
uçinitichiu ſmoyon voglion , yoſc dà
nikako ſlabo , i s'moyim razuminyen- ,
yoſc dà nikako ſillon ouake atte , ke-
ſe ſpomignan dáſam çinil, ka daſam bil
utiſcen ú Duſci , priſtatichiu k'onin- ,
kemiſe budu ſctille , kakoſe uzdarſci ú
broyu tretomu zgora od oue Glaue , i
onem, keçini Sueta Czriqua , potuad-
yuyuchiyih kakkò dabi moye bille- .
Tretye , dà niman ſliſcati ni ſçinu çi-
niti od onoga , çami gouore ú pameti ,
one miſli, i oni skrupuli , i ine ſmetgne
moye pameti , zaſcto neizhodi od Du-
ha

ha Süeta, kiyc Duh sladak, ni od Angelou suitlosti, buduchi to puno tmin, ni buduchi istina, ne dayuchi pokoy, koy dayu, i donose stuari, kesu istinite. Cetuarto, yemanse vladati pò triuh zgora reçenih Naredbah, pokle tako çinechi, mudro çinim, i zato nechiu dati razlog Bogu, i protiua ouomu çinechi, staugliause nà vellike perikule, à pak akobise kakkò priuaril, alli pomagnkal, mochiuchiu dati lik tomen pomagnkanyu, çinechi atte od Gliubaui, i od Skruscenya, pokle ne mogu nisam darxan drugo uçiniti; yoscchie olise toga oduratim udiglie miscglienye nà drughe stuari, allityu pomgnu staut nà kogod sctiuenye stuarih od razgouora, i od utiscenya, i napiuaanye duhounih Kantih, i nà çesto zlamenye suetoga Krixa, i nà inih blagoslouyenih stuarih kakò suich, i vode blagoslougliene, nà moglienye Suetih, naulastito Blaxene Diue moye Gospoye Odvitnize, i Mayke, çiniti atte hrabrene, ki rastirayu malinkoniyu, i zlu vogliu, i pristrasce Diaule, i çineyih pobignuti, kakouisu oui: Stanouito ya xelim bitti Muçenik, i Martir voglie Boxye, koya nallayu-
 yese

yese, dà ya mudro dilluyen, i dase ne-puſcchian vladati od takouih miſlih, i napaſtih: Nehayenſe niſctar zà moyu koriſt, ni zà dobrò ſuega vika, meniye doſta, dà ya çinechi ouako, dayen ſgodyenye momu Bogu: naulaſtito ſuprot naulaſti, kami moxe doyti ſu-protiua Vffanyu ouako; ça ti znaſc, hochieli Bog daſi ti shragneno, odgo-uoritichiu, zato iman çiniti atte od Vffanya, zaç neznam, to hochieli Bog, daſe shranim, i hotechi dáſam shra-gnen, potribnimiſu oui atti; paçe znam dà on hochie ſuih shragnenih, i vellikye zlamen, dà hochie Bog ſua-koyako daſe ſpaſim, yer çinechi atte, i yer to uffam çinimyih, zaç çinechi-yih, neçinim niyedno zlo, à gubechi uffanye od moga ſpaſenya ſagriſcu-yem, i vriyuyem Boga; i akomi reçe napaſnik, çaſi ti dilloual, dà doſtoyiſc proſcchienye, i Ray Nebeski? Odgo-uoritichiu, à ça ya bih uçinil, ça po-taknu, i ganu Boga, dameye ſtuoril, daſeye çlouik uçinil zà moyu gliubau? paçe ſue ono ça Iſukarſt dilloua, ſue toye moye, i zato ſuaka doſtoyin ú Iſukarſtu, koga Otczu viçgnemu pri-kaxuyem. A kò paka chiutiti ú meni

bu-

buden oholiyu , alli tascchiu slauu, alli prixunciun, oduarxenyu s'pomochiu Boxyon, smiscgliayuchi moye nisctarstuo, i dà suako dobrò i narausko, i suarhu narausko nie od mene; negò od Boga, i yosc verxem misal nà grihe, i na zlo, kosam uçinil, i moye malo sazn anye, od tolliczih darih Boxyih, i zatim nà Sude Boxye, zaç neznam doisto yesamli ú milosti, yesu moya dilla Bogu ugodna, yesamli obran od Boga zà slauu, i kolikosam Bogu duxan sctouatiga, i slauitiga: koye stuari çinitichie dà nisctar ne sçinim sue ono çasam uçinil radi Boga.

12 Nastoyatichiu, áko buden ú suisti, i áko Gospodin raçimise uçiniti tu milost nastoyatichiu dim, i zdahnuti çinechi, atte prema Bogu od posctenya, dà s'moyom smartyu budem sctouati gnegouu prisuetu vogliu, i smart Isusouu, i takoyer atte od xeglie, dase syedinim s'Bogom kiye sue nasce dobrò; yosc stauitichiuse, i spustitichiuse ná dobrotu Boxyu, kakkò dabih ú rukah Boxyih (prid kimsam, i koiye ú meni) izdahnu s'onimi riçmi Isusa propetoga, *V ruke tuoye Gospodine*

priporuçuyem dub moy, s'oçima duighnuti k'Nebu, alli k'propetyu, i s'rukami prostarti nà priliku Krixa, zà naslidouati, kolliko vechie mogu, i prilikouatise, k'smarti Isusouoy, alli zagarliusci Propetye.

Ouosu tri Poglauya izuayena iz desetoga uvixbanya Posctouanoga Otcza Francisca Pauuna, akóbi t'kò hotil proscţiti ú gnegouih Kgnigah od prilipih uvixbanyih, i naukou, druga dua Poglauya, kà slide, ú reçenomu uvixbanyu; i zatim drughi Dil od Naçina, pò kise yema dati pomoch onim ki umirayu, vellechie lipe nauke nayti zà pomochi izkargnih.

TESTAMENT DVSCEVNI,

Alli naçin nayzadgne voglie, i odluke, ku Duſca çini.

VIme Priſuetoga TroyſtuaOtcza, Sina, i Duha Suetoga, triuh Sobſtuih, a yednoga ſamoga Boga. Ya N. potaknut od Gliubaui, i xeglie zà ſlauit,i ſctouat moga Boga, i zà uçiniti koliko vechie mogu ſtanouito ſpaſenye Duſce moye, neznaduchi oſtayelimi drugoga vrimena zà pripraui-tiſe, kakkò priſtoyi nà priminutye, i poſcaſcchie iz ouoga ú drughi xiuot; oçito gouorim, i zagouaram prid Boxanſtuenim velliçanſtuom, i Blaxenon Diuiczon Maykon Boxyon, Suetin Angelon moyin Straxnikom, i ſuin Duoron Nebeskin,dachiu xiuiti,i umriti poſluſcan Suetoy Czriqui Rimskoy, viruyuchi ſtanouito ſuu duanadeſte çlanih Virre, kuſu nauçili Sueti

Apo-

Aposctoli, s'istumaçenyi, i razuminyen, keye uçinila suarhu gnih Sueta, Czriqua Karoliçanska, i sue ono, çá ista Czriqua, vládana od Duha Suetoga, nauçilaye, odluçila, i istumaçila. I napokon gouorim, i zagouaram, dà viruyem sue ono ça yedan dobar i Kàtolik Karsctyanin yema virouati. V koyoy Suetoy Virri hochiu, i vesselimse umriti. Toliko dábih ça rékal, alli uçil (ça ne day Bog,) protiua gnoy potaknutyen Diaualskim, alli inim naçinom napastouan, sáda zà onada rasc çignam, i pomarzuyem ouon sádasc-gnon odlukon, i voglion, niti hochiu daye reçeno, ni uçigneno.

Yoscchie s'ouon moyon nay zadgnon voglion zagouàràm, i potuardyuyem, dà ná smarti moyoy xelim, i hochiu priati Sakrament pokore, alli Ispouidi, koyu akobise zgodilo zà ki uzrok dà nebih mogayu uçiniti pò kripofti oue odluke, i Pisma, zagouaram sada zà onada uçinitiyu Sarczem, staugliayuchise ú kriuinu od suih moyih grihou, kesam uçinil, misslechi, gouorechi, i dilluyuchi, tolliko suprotiua Bogu, kolliko suprotiua Dusci moyoy, i iskargnemu momu, od kihse

brez

brez koncza, i neizmirnim naçinom, s bollim, i kayem, xellechi kogod vrime zà pokoru, zà mochiyih gorko plakati, ne vech zà ſami ſtrah od Pakla, i inih muk: negò zaçſam uvridil priuelliko dobrò moye Boga moga, koga yemah ſuarhu ſuih ſtuarih gliubiti, i ſluxiti ça ſada ſtanouito odluçuyem uçiniti ſgnegouom pomochiu pò ſue vrime xiuota moga, nigdar vech hotechiga uvriditi. Yoſcchie takoyer zagouaram, dà hochiu nà konacz xiuota moga priati priſueto Priçeſcchienye zà putouanye, zà daſe doſpiueno s'yedinim, i umrem s'moyim Goſpodinom, pò put tolliko Boxanſtuenoga Sakramenta, koyi nemoguchiga onada zaki god uzrok priati ſada dayemſe razumiti, zà ono vrime, dachiuga priati duhounim naçinom, Sarczem, klàgnayuchimuſe, i proſechiga, daſe raçi bitti ſamnom ú putouanyu tolliko poghibliuu, dáme bràni od priuàre lupexih paklenih, i dà me dopeglia nà priſtaliſcchie ſtanouito viçgnega Blaxenſtua.

Tollikoyer gouorim, i prigouaram tuardo dachiu poyti s'ouoga Suita oruxan nayzàdgnim Sakramenton Suetoga

toga Pomazanya; koyi nemoguchi, radi koga zapriçenya priati, sada takoyer zà onada yaga pitam, i xelim, prosechi gnegouo veliçanstuo, dasce raçi pomazati sua moya chiuchienya, iznutargnya, i izuangnska z'uglien gnegoua neizmirna milosardya, prostiuscimi ono ça sam sagrisci, Oçima, Yazikom, oku scenyem, vognanyem, sliscanyem, i taknutyem, i suakim drughim naçinom.

Tollikoyer s'ouom odlukon, i Pismon potuardyuyem, dà nechiu nigdar s'niyednon napastyu izgubiti Vffanye, koye imam, ú Boxanstuenomu millosardyu, radi mnoſctua moyih grihou, zà koye prem dà ispouidam, dà dostoyim muke paklene, ne zato gubim uffanye ú gnegouo neizmirno millosardye, znaduchi yoscchie, daye ona prostila druzim nebroyenim griscnikon glasitim, kakosan i ya, yemayuchi od toga Pijsmo gnegouon iston rukon podpisano, i potuardyeno ú Suetomu Euanyelyu, ú komu gouori, dà ni doscal zuati prauedne, negò griscnike.

Yoscchie spouidam zatim, dà neznam, dásam nigdar uçinil dobra dilla,

kà

kà doſtoye xiuot viçgni, i akobih kò dillo takouo uçinil, nebihga mogal uçiniti, akome nebbi milloſt Boxya pripomogla, zato neka oſtane ſmeren Diaual, zaç ya neuzdan, ni preſumgnim dà radi tih dillih ſamih doſtoyanſam Raya, dà mnogo vechie radi doſtoyanſtua, i karui Goſpodinoue prolite nà Krixu zà mene griſcnika.

Yoſcchie tuardo zagouaram s'ouim Piſmon, dà hochiu podniti s'uſtarpglienyem ſuaku nemoch, i boleſt ſmartnu, ú koy zgodiuſciſe, (ça ne dopuſti Goſpodin Bog) dà radi ſille; tughe, ipotiske ſmartne, alli radi napaſti Diaualske, da upadem, ú kogod neuſtarpglienye, alli napaſt od biaſcteme, i pſoſti, alli marmglianya protiua Bogu, alli dabih ukazal kogod zlamenye tamna nauka, ſada zà onada kayenſe, bolim, i odmichiem ſue ono, ça bih tamno mogal uçiniti, alli rechi, molechi Boxanſtueno dobroſtiuſto, dame ne oſtaui ú onoy poghibliuoy aruagni:

Yoſcchie pokripoſti oue odluke praſcchian ſua uvriyenya, i ne prauicze, keſumi igdar uçignene od kogagod çegliadina ú poſctenye, ú xiuot, i imanyu,

yu, alli pò fuaki drughi naçin, i mo-
lim Gofpodina Boga, da gnim profti, i
dayih pomoxe, i takoyer xelim, dami
oni profte, kimbih uçinio kogod uvrid-
yenye,

Tolikoyer tuardo odluçuyem, da-
chiu neizmirne huale datti Boxan-
ftuenomu veliçanftuu na fuaka dobro-
çinya, kamiye udilih toliko meni skro-
uita, koliko oçita, i ofobito za blago-
darye ftuorenya odkupglienya, i za
zuanya, kinmeye poteghnul nà gnego-
uo fueto poznanye, i fuarhu fuega,
dameye çekal tolliko vrime na poko-
ru, moguchimi doftoynim naçinom
vazeti xiuot, kad naymagne mifgliah,
i kad ftah, ú fmradu fagrifcenyih; Bu-
di dakle, blagofloughieno brez konçi-
uo uftarpgiienye, i vellika gliubau,
kakkò Dauid ú Pfalmu 85. verf. 11.
Ifpouidatichiu tebi Gofpodine Boxe moy huale oda fuega Sarcza moga, i proflauitichiu ime tuoye ù vike, zafcto milofardye tuoye velliko yeft fuarhu mene, i izuadilfime iz pakla dubokoga.

Zatim hochiu paçe nayuechie xe-
lim, i ponixeno molim, dá od oue
moye nayzadgne voglie bude Brani-
tegliza flauna Mayka vazda Diua Ma-
ria

ria utoçiſcchie iOduitnicza griſcnikou koyu oſobitim naçinon s'druzimi Suetimi moyimi Oduitnizi, i deuoti N.N. N. ſaziuam, dà bude primeni nà vrime moye ſmarti, i dame utiſci ſuoyim ſlaunim zrakon, i dà moli ſuoga Sinka, dà prime duh moy ú miru.

Yoſcchie hochiu takoyer, i ſtauglian pò kripoſti ouoga Pijſma, i odluke Angela moga Straxanina zà Obraniteglia, i prouiditeglia, i namiſnika Duſçe moye, nà ſtraſcnomu Sudu, kada uçini izkuſenye, i daſe nayzadgna odluka xiuota, alli ſmarti viçgne. Molechiga dà buduchi od Stuoriteglia pridanamu Duſca moya pod obranu, i ſtraxu gnegouu, dayu obrani, i priuede ú ruke gnegoue.

Yoſcchie napokon molim radi iznutergne gliubaui Iſukarſtoue ſue moye Priateglie, i Rodyake, dà pren daſe nemoxe znatti kachieme çeſt, alli ſrichia dopaſti, ſà ſuim tim, boyechiſe zà moye grihe da Duſca moya yema poyti zà mnogo vrimena ú Purgatoriy, zato dà hotiti budu pomochi me dilli od miloſardya, kimiſe zadouoglno çini zà dughe od grihou, i naulaſtito pri ſuetim poſuetiliſcchiem od Miſſe, ko-

koyeye pomoch nay izuarsniya ; zà osloboditi Dusce od onih muk, od kih akose ya kad s'gnegouimi dobri dilli izuadin, obichiem, da nechiu bitti nesaznam za tolliko dobroçinye.

Yoscchie hochiu, i zagouaram da Dusca moya udiglie odpuscchiena, od oue zemaglske tamnicze, bude pokopana ú gliubezniuu spilizu Boka Isukarstoua, ú koy, kakkò xiuuchiemu grebu, bude lexati, i xiuiti va vike ú pokoyu viçgnemu.

Yoscchie priporuçuyem moyim Stariscinam, i inim dilla dobra, kasam gnim spomenul, i xelim dayih, napriduyu s'pomochiu Boxyom.

Napokon zagouaram, da primam dobrouoglno 'smart pokigodir naçin mise zgodi, s'kladayuchi moyu vogliu s'voglion Boxyon, primayuchi s'ustarpglienyem za pokoru, i za douoglstuò za moye grihe, na spomenu, i çast smarti Isukarstoue, zahuagliuyuchi gnegouoy Boxanstuenoy dobroti za xiuglienye, komiye dopustil, koyi xiuot, akò hotiti bude ú daglie produxiti, budi takoyer tisucchiakrat blagoslouglien, akoli nehtiti bude, euo Dusca, Tilo, Xiuot, i Smart ú ruke gnegoue, pro-
sec-

fecchiga fuarhu fuega, dà nedopusti prominitimi zgora reçenu dobru vogliu. Amen, tako budi, tako budi.

Zà potuardyenye oue voglie ya N. uçinih ouo pijsmo, kakò kartu, ú koy zagouaram, i ispouidam sue kako odzgarye reçeno prid Suetimi moyimi Deuoti, kakò Suidoci nà ouo zuani, i moglieni. Koyu hochiu dà vaglia, i uvridna bude, i tuarda sáda, i vazda pò kriposti, i mochi Testamenta, Kodiçilá, alli Nadodanya, i Darouscchine, pò razlogu smarti, potuardyuyuchyiu opet, buduçhi ú pameti, i ú kipu zdrauu, podpisano moyon rukon, i napokonyu nosecchi, zà vechie potuardyenye sueyer sobon, s'koyon hochiu yoscchie dásan pò moyoy smarti ukopan.

Koyi Bogorodiczi Sarçeno sluxit budu ù xiuotu, nà konacz xiuota suetochie umrit. Zà dotechi tu srichiu ouako mollitichie. te çesto Mariu.

MARIA millosti, i milosardya, Yezero neizmirno, neuoglnih spasenye zà Isukarston stanouito, raduyense; yà slaui vasçoy, i veliçanstuua, ti neuogliu moyu veliku pomozi radi tuoye millosardna Gospoye, i tuoga Sinka smarti mollimte, i prid tuoye noghe ponitknut padam smilluyse nà Duscu moyu kasç arue meu nayzadgne gorke smarti tisknochie, i xalosti; Ah prislatka utiho moya! utoçiscscie, i pomoch moya! Oruxye, i yakost moya, boyinsc prauednoga Sudcza, à Sinkà tuoga one strascne odluke i ossude, dà akò nebih tebbi s'gliubauyu sluxil, vechiebihse strascil. Strascime ona viçgnost, koya sua kolika ú yedno, stoyi, ú yednomu puntu od smarti. Ayme gorka ú vike, nesrichna ú vike; alli ú vike srichna uiçgnost, dalli yà ò slatka Diuicze suih gliubecheh tebe, sue

ko-

kolike molbe, xelinya, uzdahe, suze, xiuot, aruanye, i smart istu tebbi prikaxuyen, i onu gliubau suu koliku koyon Sinka tuoga Issusa nikadar suachi yest gliubil, dà ono çà nisan vridan moyon mochiu isprositi pò tuoyih gliubohotnih sluxbenikou, od tebbe, i pò tebbi od Sinka tuoga Boga moga dà moxem isprositi, koga ah dabihga nigdar uvridil.

Prikaxuyenti yosc sada nayzadgni oni znoy moy koyimichie Smart blixgna izaxeti, i sdruxuyenga s'karuauim onim znoyem kada mogliasce ú Vartlu, i s'onim nayzadgnim kada mrasce zà mene Sinak tuoy Isus. Xiuenli onada i neznam xiuenli sumgliechi meu xiuoton, i smartyu, i barx od suih chiuchienyih odnet meu bolesti smarti, i priuarah Nepriateglia niti mocchi budu tuoyu pomoch prositi dà to isto sada prosin, i zà veliko ono dostoyanstuo, i postenye, koyin obranasi bila zà Mater Boxyu, i zayedno zà Mayku Millosardya; O Mayko Propetoga Moga Issusa s'kaximise onada Mayka.

O Virna Diuicze nauçime onada virronati. O Mayko suetoga Vffanya nauçime uffatti. O Mayko lipe gliu-

bezni mollimte zà ono gliubaui uxgan. ye koyin onada gorasce. O Gospoye kada Suetu tuoyu Dusciezu izdihasce, ponauçime gliubiti kolikomi bude potribba, i nehti ouu Duscu tebbi gliubohotnu pridatti Nepriategliu, i ouoga slughu tuoga, kad umirati bude, nemoy zaborauit do koncza.

Spomenise onada Gospoye od tuoga millosardya, koyesi prema tuoyim slughan ukazala, i izlila obilno, ukaxise onada akosi ikadar dosle dasi Mayka Boxya, i gliudih, i koliko pri suemoguchiemu Sinku moxesc Mayko sue. moguchia yoscchie prema meni ukaxi. Znadesc Gospoye koyesu neuoglie, i tughe yedne Dusce kase arue s'Smart-yu, i ouon vrimeniton, i s'onon viçgnon, trepechie neuoglna, aruese, xalostise, strascise izayti, boyise od prauednoga pristolya Sudcza prid kogaye zuan, Ti kgnoy naizhodu gne pritezi, Mayko primillosardna, Ti parua ú krilo Materinsko trepechiuchiu primi kada izayde, Ti zagnu odiutoy prid pristolye Sinouglie. Ti buduchiyoy Oduitnicza nechie sliscati strascnu onu ú vike osudyenih odluku, i sentencziu.

O Maria slatchi zlamen, i zaklade spasenya moga, spasenye uffanya móga,

ga,

ga, uſſanye, i peçate Sarcza moga, Duſco, i' blaxenſtuo ſmarti moye hualeci uzdayen zà ſuih onih, kihſi nà ſmarti dobroſtiua pomogla, huala tebbi, i tuomu Sinku. Tebbi xiuen i Sinku tuomu Goſpoye, i tebbi, i gnemu umritichiu: Euo onu Duſcu koyu onada izdahnem gnemu, i tebbi darjem: ſmart moyu s'tuoyon ſmartyu, i sgnegouon ſdruxenu priporuçuyem gnemu, i tebbi nitkor do ſàda ni poſcal od tebbe prazan, ni uhiglien, nitkor ni bil, komu milloſardya tuoga iznutergna niſu bila otuorena; tiſi nam rodila Xiuot, koyi nà Krixu zà méne umri, neka, i ya dobrò umren. Dopuſti dakle Goſpoye dopuſti, dà i ya yedan od onih buden, koyi od neſrichne viç gnoſti muk, daſu potebbi 'bili shragneni ú vike chieſe ſlaniti, neka zayedno s'gnimi, i s'moyin Straſczem priſlatkim Angelon, i sà Suetimi moyimi Oduitnici N.N. i ſa ſuimi Sini tebbi gliubohotnimi ú vike zayedno s'Iſuſon gliubinte, hualinte, i ſlauin, tako uſſan. Amen.

Diuiczu Meltildu nauçi Priblaxena Diuicza naçin nichi trikrat pozdrauglienye Angelsko ſuaki dan gouoriti,

i obechiayoy ako to obſluxi dachie-
yoy doyti nà vrime od ſmarti nà po-
moch. Naçinye oui.

Skupi paruo pamet nà prauu ſpome-
nu ſmarti ú kratko, i gouori *Zdraua-
Maria*, i ça ſlidi; yoſc nadoday ouo.
O Goſpoye moya Sueta Maria kakono
Bog Otacz pò ſuemoguyſtuu ſuomu
tebbe uçini primoguchiu, tako mol-
limte buddi meni nà ças od ſmarti na-
pomoch, i odreni od mene ſuaku pro-
tiunu moch.

Reczi opet, *Zdraua Maria*, i nado-
day. O Goſpoye moya Sueta Maria-
kakono Sin Boxyi toliko veliczim poz-
nanyen, i proſuitglienyem tebbe nadari
dà ſua nebeſa proſuitgliuyeſc, tako nà
vrime ſmarti Duſcu moyu poznanyem
Virre pò ti naçin proſuitli, i uyaçay dà
nebudde niyednim zabludyényem, i
nezuanyem priuarena.

Zà trechion *Zdrauon Marion*, ku
s'velikim skupglienyem reczeſc priday
ouo. O Goſpoye moya Sueta Maria,
nakono Duh Sueti ſuoyu gliubau na-
puuo tebbi vdili, tako ti nà ſmarti ſlat-
koſt gliubaui Boxaſtuene meni vdili,
pò kov gliubaui ſuakà gorkoſt uçini-
mile priſlatka.

Yoſc-

Yoſcchie mnogo prudi zà uçiniti dobru ſmart ſuaki dan zà Duſce khe- ſu ú Purgatoriyu moliti Boga, i Box- yu Mayku, kaye oſobita Oduitnicza onih Duſc; zato mnozíſu bili, i ſadaſu, koy zà one Duſce ſuaki dan Miſſu ſliſcayu, à druzi yoſçchie çeſto zagne Suetu Miſſu ſluxe, i gouore zà neka- pak one molle Boga, i dobrù ſmart zà gnih iſproſe. Tako Sueti Tomas Angel- ski Bogoſlouacz zà ſuoyu Seſtru rehſi Miſſu izuadiu iz Purgatoria, i od gne razumi dà barzo i on çeſtitito primi- nutye yimaſce uçinit.

Izuarſna pripraua nà dobrù ſmart yeſt ſtouati Molituon boleſti, i veſel- ya Blaxene Diuicze, zato yedan Czri- queni çlouik nà prigorku aruagnu, i tisknochiu ſmarti bi od Blaxene Di- uicze utiſcen, koya iz one doline od ſuz izuadiuſci Duſcu gnegouu ſrichnu pouedeyu nà Nebbo ſobon, zaç Mollit- uiczu onu, kà ſlidi, ſuaki danyoy gouo- raſce dobrih zato ſluxbenih Marie.

Molitua.

VEſellise mnogo ſrichna zaç Ark- angiel nà pozdrauglienyu na-

punice neizmirnim veselyem, i radost-yu. Raduyse priblaxena zaç gestë uçignena Mayka Boxya. Raduyse prisuitla zaç rodi Suitu Suitlost. Raduyse ò blagoslouyena, zaç sui narodi Blaxenuce slaue. Amen.

Napokon ouako ukratko uzdahni çesto Diuiczi Blaxenoy.

O Maria Mayko xiuota, i millosti, ti uçini dà tuoy xiuen, i umren: Tebbi bitti gliubohotan yest yedan poçetak, i zaklad spasenya koyi bilig Bog daye onim, koyih hochie shraniti. Gouori Sueti Damasceń.

Nitkor niye Gospoye, nitkor niye koyiye stonal, i gliubil Mariu ki yosc-chie ni bil pogliubglien od Marie.

Zlamen yest Dusce odrędyene nà xiuot viçgni stouacite i gliubiti. Molli Gospoye, i çini date gliubin, postaui name ti zlamen. ò zlamenye velliko, koyese nà Nebbu ukaza.

O bastrume smartne xalosti, i bolesti pakla da ti prislatko uroçischie grisçni;
kou

kou, i tuoyih sluxbenikou utiscenye, i
nà neuoglnoga smilitise moxesc, akò
hochiesc &c.

Od poçala ponouglienya, i iskup-
glienya çloui çyega suin kisuse utekli
pod tuoye krilo pomoglasiy h, i radi
toga vechie od suakoga stuorenya sua-
ke huale bilasi dostoyna, barzo priteczi
pomochinas neka ona slaua, koyu si
pò toliko vikou dostoyno yimala dati
nigdar nepristane, neg dà sueyer pro-
duxi ú istoy Millosti s'koyon Suitu ki
ghignasce pomoglasi.

Tebbise dakle priporuçuyemo na-
stoy millosardna dà neizghinemo. Ko-
likosiyih Gospoye, kolikosiyih ú gor-
kih xalostih smarti utiscila, i iz ce-
gliustih Diaualiskih otela, i tuomu
Sinku pouratila.

Vsilnobibilo umriti, i kobi mogal
shragnen bitti akò nebbi Isus Otczu
suoye rane, à Maria Sinku suoye parse
kazali, i od ouuda Mliko Mariyino, à
od onuda Karu Sinougliu prid Otçem,
zà mene yao velle neharnoga millo-
sardye isprosila.

Ah Isuse zà prislatku Mayku tuoyu,
zà prigorku smart tuoyu smillise ona-
da name kada nayuechie tuoga millo-
sard-

ſardya potr ibbu yimati buden.

Praui Marie Sin Didich Raya yeſt: Ti çini ò Mayko dà i poſigneni Sini s'gninga uxiuayu.

O Mayko milloſti opraui pri Sinku tuomu, koyite ſtuori punu milloſti dà ú milloſti xiuem, i umrem. O Mayko milloſardya úkaxi meni ú xiuotu, i nà doſpit ak xiuota mòga tuoye millo- ſardye: i hualitichiu ú vikè tuoga Sin- ka, i tuoye milloſardye, zaç ſuaki koyi bude yimat peçat yimena tuoga piſan bude ú K gnigah xiuota.

O ſui Sueti, i Suetiçze, koy oſſo- biton gliubauyu Mariyi ſluxiſte, i vi priblaxeni Angelski Duſci mollite Kragliczu vaſcu, dame nezapuſti, ne- gò dà Duſcu ouu (zà gliubau koye Iſus nà Krixu umri) kadà izayde iz Tila ú ſuoye çrilo primeyu, i ú vaſc broy poſtauiyu i zapiſce.

I dà ouo ſuakomu, i ſuin Sinon Ma- rie Deuotin ſrichno pade, yemayuſe i oni ukazati Sini Marie Mayke onih kiſe aruuchi zdiſcu, i bittichie ſrichian gnihoua xiuota konacz.

Mno-

Mnoge koristi kese prima-yu od razmiscglanya muke Isukarsta Gospodina nascega.

NEka ti vidisc i poznasc kolikoye vridno, i prudno Dusci çiniti spomenu od otaystuih xiuota, muke, i smart ti nascega Spasiteglia pò naçinu, kako chiese naprid rechi, prauitichiemo oude nikoliko koristih priueliçih, koyesu bile oççitouane od istoga Gospodina nascega yednomu gnegouu Priateglio.

Velle prosuitglieni Nauçitegl Iuan Thauler prauglia, kakkò yednoç niki slugha Boxyi upita Gospodina, kú korist prima Dusca od bogogliubna promiscglienya gnegoue prisuete muke, komu odgouori Gospodin dà deuet koristih vadi, i broyen rece oue ke slide.

Paruaye dà od takoua promiscglienya skrusciuscise Dusca oçistise od suih suoyih grihou. I ono ça zà suoyu nepomgniu izghubilaye, sue to dostigne pò kriposti moga dostoyanstua, i zasluxenya.

Dru-

Drugha, dà kada vruchie razmifce-glia moyu muku uçinife yaka, i kripka protiua fuim fuoyim Nepriategliem, toliko dayu nechie mochi pridobiti.

Trechia, dà doftigne moch, i yakoft zà çiniti fuako dobrò dillo, i izuarfciti, i dilouati razlike kripofti.

Cetuarta, premda ukratko vrime, poftoyi s'pametyu ú tomu promifce-glianyu, vazda zato ponouife, i uzmnoxa ú moyoy milofti.

Peta, dà koy bogogliubno od gne, çini fpomenu, dobrouoglno ftoyim, i opchim s'gnim.

Scefta, damu obyauin moya skrouita, oçitouanami od moga viçgnega Otça.

Sedma, da pri gnegoue fmarti doue-ftichiuga na izuarfnoft xiuota, i pò fmarti broyitichiuga meu drazimi moyimi obrani.

Ofma, dámu nechiu zakratiti niyed-nu ftuar, ku bude s'prauoga Sarcza, i razloxno od mene profiti.

Deueta, dá na vrime fmarti gnegoue ftatichiu prignemu, zà obraniti ga od fuih gnegouih Nepriateglih, i uftano-uitichiu gnegouo viçgne fpafenye.

Zafcto pò fpomeni, i razmifceglian-
yu

yu muke Isukarstoue kaxemose harni Isukarstu, i gnegouo priçigneno od kupglienye poçitamo, i stuyemo, i pò gnemu ussamo, prosimo, i dobra sua ka iaprosimo; i zà oui uzrok zastaui, i naredi Isukarst posuetilischie Suete Misse; neka ú gnemu sueyer toliko muke gnegoue dostoyanstuo, ku zà nasce spasenye podni, poçitamo, i stuyemo sa suakim uzdanyem huale, kakò on reçe: *Ouo çinite ù moye spomenutye*; i S. Paual: *Kadagodir bude te blagouati krub oui, i çaseu piti, Smart Gospodinouu bochiete nauischieuati, i prikaxeuati*, Cor. 1. 11. I tako pò ouoy spomeni, i razmiscglianyu udgliuyenamse dostoyanstuò, i vridnost Karui i muke Isussoue; kakkò di S. Petar ú paruoy Pistuli cap. 1. *Dase pos kropimo karuyu gnegouon*, to yest, danamse priklada, i aplikaye Karu gnegoua; I ouoye parui naçin.

Cornel. à Lap. super 1. Ep. S. Pet. c. 1.

Drughi naçin, pò ki namse udigliuye, yest pò viri, i moglienyu; kada viruyuchi kakoye zà gliubau nascu, i za odkupitinas od oblasti Diaula, i griha, i muk viçgnih tarpio toliko xestoku muku, radi koye zaklignamoga danam prosti grihe, i darnye milost, i

sue

sue kriposti, i tàko Sueta Czriqua sue, Molitue ú Missah, i úOfficzyih zaklapa; *Pò Gospodinu nascemu Isukarstu*, &c.

Trechi naçin, pò kinamse udigliuye, i aplikaye uridnost; i merit Karui, i muke Issusoue, yest pò priatyu Suetih Sakramenat, Karsctyenya, i inih, naulastito pò Sakramentu od Oltara, ú komu istinito blaguyemo i primamo gnegouo Sueto Tilo.

Cetuarti naçin yest, kada zdruxuyemo, i s'yedigniuyemo dilouanya, i tarpglienya nasca s'dilouanyi, i smukon Isukarstouon, kakoyihye on diloual, tako i mi sua kolika nasca dilouanya sdruxuyuchi s'gnegouimi, nà spòmenu, i posctenye gnih; ouakobo syedignenye yest velle ugodno Isukarstu, i Otçu gnegouu à nam velle koristno, kad nasca malouridna, i zloçesta dilla syedignena s'gnegouimi boxastuenimi, i s'gnimi kakkò po zlachiena, Isukarstouon Karuyu çarglena uçignena, Bògu Otczu prikazuyemo, i gnegoue oççi utolimo, i smirimo, dà pogleda nà obraz Karsta gnegoua, i danam uçini milost, i dopusti ça prosimo; zato bogogliubne Dusce velle nastoygliuo ouo ispugniuyu, i ouo gouori

Sueti Paual ad Heb. 12. 24. *Prıstupiliste, i prisçli k' Sridostategliu nouoga Zakona, i Karui gnegoue posckropglenyu; koya boglie vapiye nego Abeloua;* zaç ona vapiasce osuetu, à Isukarstoua vapye milosardye.

Plodi i koristi ke prima Dusca od Suetoga priçeschienya.

NAypri ouo priçeschienye s'yedigniuye Duscu s'Isukarston Gospodinom nascim; i kako yedno Tilo çlouika uçini s'gnegouin, zaç on sam gouori. *Tko blaguye put moyu, i piye karu moyu ù meni pribiua à ya ù gnemu.*

Drugo uzmnoxa, i uzdarxi milost ú Dusci; daye obilnost kripostí, i yakosti suproch suakomu napastouanyu, dobitchie suprot vidinim, i neuidinim Nepriategliem, dobrò produxenye Tila, i izuarsnost xiuota onomu koyi çesto, i dostoyno k'gnemu pristupa.

Treto ponauglia, i prosuitgliuye pamet,

met, pokripgliuye Sarcze, i raztira-tmine iz gnega.

Cetuarto, çini Duſcu ponixnu, i bogogliubnu, ſuu Bogu pridanu, uſtarpglienu, i vogliu uxexe Boxyon gliubauyu.

Peto, uzmnoxuye kripoſtne obiçaye, i chiudi, ukrochiuye potaç illi iznutargniu pohlep poxelinya, çiſtenas, i poſćtene çinechi.

Sceſto, probudi, i oxiui uffanye, dayenam ſtanouiſtoſt, ú Virri, i uxmnoxuye deuotiun, to yeſt, pripraunoſt, i hitroſt ná iſpugnenye voglie Boxye.

Sedmo, praſcchia grihe proſtne, alli veniale, çuuanas od ſmartnih, çininas produxeuat ú Suetih poxelinyih, i odlukah, i pridobiti hrabreno ſue ſluari muçne.

Oſmo, çininas Dilnike doſtoyanſtuih Iſukarſtouih, i dayenam kako zaklad ſtanouit alli kaparu ſlaue Rayske.

Deueto, çininas hitre ná dobró dilouanye miloſtiue, i blaghe prema potribgliuin, i çininas ſtraxne ſuim Diaulom paklenim.

Deſeto, çininas ſmagnkauati muke-keſu odluçene gribon mimeſcaſtnin ú

Pur-

Purgatoriyu, zato gouori Sueti Vlacencz dà nayſtanouitiya pomoch, i naçin zà ubignuti muke od Purgatoryia yeſt çeſto priati Sueti Sakrament.

Razliczi konçi, alli namignenya radi koyih moxeſe prikazati priſueto poſuetiliſchie od Miſſe.

PAruo zà ſpomenu, i poçitanye prigliute Muke Iſukarſta Goſpodina naſcega, s'koyonye odkupio nas, kakoſe ye gori reklo ú çetirih naçinih kimiſe nam udigliuye, i aplikaye merit gnegoue muke i ſmarti, koyu i prikaxuye ouo poſuechienye poſe Kruka, koyiſe obrachia ú Tilo Iſukarſtouo, à póſe Vina, koſe obrachia ú Karu oſtayuchi prilika, i obliçye kò biſce ú Kruhu i ú Vinu; koye dui ſtuari prikaxuyu biſtro alli oçito muku i ſmart Iſukarſtoúu, ú koyoyſe razdili Karu od Tila nà Krixu, i zatin Duſca iſta tàkoyer

pò naglosti toliçih Muk.

Drugo zà ſyedinitiſe vechie s'Bogon, i zà ſtechi vechiu çiſtochiu, i ſuetignu xiuota.

Trechie zà odpuſcchienye, i zadouoglſtuo grihou naſcih mimoſcaſtnih.

Cetuarto zà lik naſcih oſobitih nemochih prignutyih, i ganutyih tamnih, i zlih obiçayih &c.

Peto zà iſproſiti ku god oſobitu miloſt od gnegoua Boxanſtuena Veliçanſtua.

Sceſto zà zahuaglienye ſuih Boxanſtuenih darih, i dobroçinyih keſmo priali, i kechiemo priat ú xiuotu, i ú ſmarti.

Sedmo nà çaſt, i nà ſlauu oſobitu gnegoua Veliçanſtua, i gnegouih Suetih.

Oſmo zà dà budemo oſlobodyeni od ke god neuoglie, i napaſti.

Deueto zà ku god potribu duhounu alli vrimenitu naſcega Iskargnega, alli drughe naſçe duxnoſti.

Deſeto zà pomochi Duſc, keſu ú Purgatoriyu.

Otay-

Otayſtua Xiuota, i Muke Goſpodina naſcega Iſukarſta, koyaſe yemayu prid Miſſon Suetom promiſcgleuati od Redounika.

ZAç priſuetoPoſuetiliſchieMiſſe bi nareyeno od Goſpodina naſcega nà ſpomenu gnegoua priſuetogaXiuota,Muke, i Smarti; yema Redounik pri, i poſli Miſſe çiniti oſobitu ſpomenu od kogagodir gnegoua Otayſtua: kà ſtuar nekaſe laſno moxe iſpuniti razdilitichiemo oudi Otayſtua poglauita Xiuota, i Muke naſcega Spaſiteglia pò dneuih od Nedigle, alli Sedmicze, i zà ú dillo ſtauiti ouu ſtuar ſuaki dan yemauſe uzeti promiſliti dua Otayſtua pria Miſſe, à dua zà Miſſon. Paruo prikazatichieyih viçgnemu Otczu zà odpuſcchienye ſuoyih, i ſuega Suita ſgrihou. Drugo zahualiticchie, i blagoſliugliati neizmirnu gnegouu dobrotu

 radi

radi tih Otaystuih; Trechie pitatichie nike milosti ossobite pò oui náçin, ki slidi, Pomgnechi zato popostáti nikoliko ú razmiscglianyu nikoliczih stuarih, ke zouu circumstanczie, alli okoluschine, ú kih ochiuti vechiu deuotiun.

PARVI DAN.

V çinitichiesc spomenu od Otaystuih upuchienya Gospodinoua, i odpohoyenya Blaxene Diuicze gouoreechi s' dubokim ponixenyem ouu Molituu.

VIçgni Boxe moy prikaxuyen naçast, i slauu neizmirna Veliçanstua vascega, zá spasenye moye, i suega Suita veliko Otaystuo Vpuchienya vascega yedinoroyenoga Sina, koyi pò vikougnoy odluçi vascoy zá odkupglenye moye, i suega Suita buduchi Bog uçinise çlouik, i vikougni vrimenit, i neizmirni bez konçiui magliahan, netarpgliui tarpglíui, neumarli umarli, Gospodin od suega uçinise neuoglian, i pogardyen na Suitu. Prikaxuyenuan Gospodine onu deuet Misseçih, koyih stá ú priçistoy utrobi slaune Diuicze, i osso-

i offobito onu neizmirnu gliubau, ponixenye, i posluh; s'kimi dilloua ouo Otaystuo nà slauu vascu, i spasenye moye, i suega Suita. Od suega toga zahuaglian van, gliubinuas, i blagosliuglian neizmirnim naçinom, molechiuas, i prosechi radi toga Otaystua, dami prostite sua moya suprotuam uvriyenya, i dami date milost dauas gliubin izuarsnim naçinom pò sue dni xiuota moga.

Yoscchie zà oui isti konacz prikaxuyen van prisueto Otaystuo pohoyennya slaune Diuicze, naulastito onu vuruchiu gliubau, ponixenye, i hitrost s'kon uçini oni dughi, i trudni put, pò osctrih gorah iz Nazareta do Xudiye zà sluxiti Elixabethi vascoy Rabi. Prikaxuyenuan onu ugodnu sluxbu, i ponixeno zgoyenye, s'kim sluxi gnoy sua tri ona Missecza, zatouán dayen zahuaglenye, i blagosloue neizmirne, prosechi od vas radi dostoyanstua toga Otaystua yednu izuchiu gliubezan prema momu Iskargnemu, damu hitro sluxin ú suih potribah gnegouih duhounih, i yoscchie vrimenitih. Amen.

Pak doli postauglienasu druga dua, kase yemayu zà Misson promissliti. nà karth

V TORI.

V çinitichies spòmenu òd prikazanya Isukarstoua ùTemplu i bixanya ù Egipat gouorechi.

Molitua.

O Tçe viçgni prikaxuyen nà poscenye, i slauu vascu, i moye spasenye, i suega naroda gliudskoga. Otaystuo od prikazanya ú Tempal vascega Sinà, i od Oçischienya gnegoue priçiste, i neosckuargnene Mayke, koya prem dà bisce nayçistiya od suakoga çista stuorenya, i zato niscťar nebuduchi podloxna pod Zakon od oçischienya, hoti zato pokazatise meu inimi xenami neçistimi, kako dabi yemala potribu oçistitse, i ispuniti ono, ça Zakon oni zapouidasce: prikaxuyenuam yoscchie onu gorku bolest, koyu ona ochiuti ú Sarczu suomu kada Sueti Simun prorokoua muku, i smart gne Sinka gouorechi, dayoychie prostriliti Sarcze kako yedan Maç. Zà sue ouo zahuagliuyenuan, gliubinuas, i bla-

blagosliuglan brez koncza prosechivas radi dostoyanstua ouoga toliko velika ponixenya, posluha, i gorke gne xalosti; dami udilite prauo ponixenye, i duboko poznanye, i chiuchienye od moga nisctarstua, i od samoga sebe, i izuarsni posluh vascimi Boxanstuenimi zapouidi, i sarçeno skruscenye od moyih grihou.

Tolikoyer prikaxuyenuan ono trudno bixanye ú Egipat, ono tarpglenye onoga dugogha, i muçnoga putouanya, onu iznutargnin boleit, tughu, i smilouanye, ko çuyahu ú Sarczu priblaxena Diuicza, i Sueti Ossip videchi Ditichka Isusa progognena dò smarti; prikaxuyenuan ono veliko uboséuo, ko tarpisce ú Egiptu nimayuchi gdiseutechi, i nastaniti; one trude, ke yemasce zà dobiuati hranu, i odichiu ú sedán godisch, ono zaurachienyè trudno, ko uçinisce paka iz Egipta ú Nazareth; zà sue to huale, i blagosloue brez koncza dayenuan, molechiuas zà dostoyanstuo ouoga Otaystua, dami date veliku nenawidost, i marzost nà suaki grih, koyiye vasc glauni Nepriategl i progonitegl, i dami date pomoch zà bi-

xati ſue uzroke od griha, i dà gllubin.
Sueto uboſctuo. Amen:

V SRIDV.

V çinitichieſc ſpomenu od xexina Iſukarſtoua ù Puſtigni, i ſuctoga gnegoua pripouidanya gouorechi.

OTçe viçgni prikazuyen nà poſcatenye, i ſlauu vaſcu, zà moye, i ſuegaSuita ſpaſenye onu çetardeſet dan xexina vaſcega blagoſlouglenoga Sina ú puſtigni: oni glad, i xeyu, ku ondi tarpi: ono ſpanye ſuarhu gole zemgle, ú druxbi zuirih diuyih:one uzdahe koye od iznutargnega Sarcza dauaſce: one ſuze ke od ſuoyih pribiſtrih oçiuh proli; one priuxgane molitue, ke van prikaza zà ſpaſenye Suita, naulaſtito vaſcih obranih: ona trudna napaſtouanya Diaualska, koya onde tarpi, od ſuegauan: toga zahuaglan, gliubin, i blagoſliuglan proſechi vas zà doſto-

yan-

yanſtua ſuih ouih dami udilite gliubau i voglin daſe pokorin, i dà ukrotin moya poxelinya, i naſtoyin nà moglienye, i dami date yakoſct pridobiti ſue napaſti.

Yoſcuan prikaxuyen Goſpodine mnoghe, i teſcke trudę gnegoua pripouidanya, ono priuxgano xelinye vaſce ſlaue, i ſpaſenya Duſc, oni znoy, trudi, i neuoglie, ke tarpi one nenàuidoſti, zlohtinye, i progognenye, koye podni od neçiſtih Xudiyih: one púte, i prohoyenya, koye ſad ú yedno ſad ú drugho miſto uçini zà ſpaſenye Duſc: ono bdinye pò ſuu noch nà molitui, od ſuega toga bezkonçane huale, i blagoſloue pridayen vàn, proſechiuas zà doſtoyanſtua ouih ſtuarih, dami date uxganu xegliu vaſce ſlaue, i ſpaſenya Duſc, vogliu truditiſe brez priſtanka zagnu, i hrabreno Sarcze zà pridobiti ſnaxno ſue muçneſti, i trude ú vaſçoy ſuetoy ſluxbi.

V CE-

V CETVARTAK.

V çinitichiesc spomenu od uhityenya, i pouedenya Isukarsta k' Anni, i od porugányih, kemuse uçinisce ù kuchi Kayifini ouako molechi.

OTçe viçgni nà posctenye, i slauu tuoyu, i zà moye, i suega Suita spasenye prikaxuyen ona nemilla, i nedostoyna naskoçenya, i uvriyenya koya neçisti Xudiyi uçinisce vascemu yedinoroyenomu Sinu, kada bi uhityen ú vartlu, one konope, i verughe koyimi tuardo, i nemillo bi vezan, one udorcze s'kimiga scakami, zauscnicza-mi, i nogami bisce, one neçiste psosti, i biasцteme kemu rekosce; oni bis, i gniu, ke suprotiua gnemu ispunisce: ona razdiranya, i potezanya pò putu, kadga vodyahu k'Anni; ono ostauglenye od gnegouih Aposctolou, zatayanye od Petra, i izdanye od Giude, onu yadouitu zauscniczu kamu prid li-

çem

çem Biskupa bi dana, ono veliko ustarpglenye, ponixenye, i posluh, s'koyim sue tò podni. Od suega toga vam zahuaglinyem, gliubin, i brez koncza blagosliuglan, prosechiuas radi dostoyanstua ouih muk proscchienye od suih moyih raspuscchienyih, i razbludyenyih, milost dà vazda stoyim suami zdruxen, i vezan ú dospiuenoy Karitadi, ustarpglenye yako, za da podnosim vesello zà gliubau vascu sue nepraui, i uvridyenya kamise zgode.

Yoscchie van Góspodine prikaxuyen ona pogardyenya koya suu onu noch uçiniscemu ù kuchi Kayife, ono ça bi nauischien od istoga Kayife da psnye Boga; ona necista pecça, kamu bi stauglena nà oççi: one udorcze, kemu dasce s'nogami, scakami i poliçhiczami gouorechi, *proro kuy kote vdri*: ono skubenye gnegoue suete brade, i gnegouih vlas; one nedostoyne riçi, i psosti kemu rekosce: ono gardobno vodyenye yutro zarana k'Pilatu, ono ustarpglenye neizreçeno, i tihost, s'kon suaka podni. Od suegauam bez konçiue dayen huale, i blagosloue: molechi vas radi dostoyanstua toliczih muk

dami date yedno prauo pogardyènye ſamoga ſebe, i poſćtenya ouoga Suita, yedan izuchi poſluh moyim ſtariyim zà gliubau vaſcu ú ſuemu onomu ça nebude od vaſcega uvridyenya.

V PETAK.

V çinitichieſc ſpomenu kako bi okugnen tarnouon Krunon, i kako noſi Krix nà goru od Kaluarie.

OTçe viçgni prikaxuyen nà poſcenye, i ſlauu tuoyu à nà moye; i ſuega Suita ſpaſenye onu yadouitu Krunu Targnya, koyu velikon ſilon ſtauiſce nà Glauu vaſcemu pridragomu Sinu, one hagle od skarlata, koyimiga zaodiſce, i onu tarſt kumu daſce ú ruke çinechiga Kragla od ruga, oni udorzi kimu s'tarſtyu daſce ſuar hu glaue zà nekamu dobro proydu ú Glauu draçe one targnya; ona klagnanya, i prignutya kolin zà poruganye kadamu daſce mnoghe zauſcnicze i pgliuuaſce

nà

nà obraz gnègon gouorechi, *Zdrau Kragliu Xudiyski*? Ono ukazanye ne-posſteno ko uçini Piłat od gnegaXudi-yen gouorechi. *Euo Clouik*: one ne-mile glaſe kimi vikahu, *uzmi,uzmi,pro-pni gnega*. Odſuega toga zahaglianuan gliubin, i bez koncza blagoſliùglian proſechiuas radi doſtoyanſtua ouih múk proſcchienye od moye taſcchine, oholie, oſobite ſçine, neuſtarpglienya, i liçimirſtua, i miloſt neſçiniti vechie taſcchie ſude gliudih, i nehayati, i pridobiti ſue nike ozire gliudske pó-huale, alli nézgode.

Tolikoyer prikaxuyen van Goſpo-dine ono nedoſtoyno noſcenye Krixa nà goru od Kaluarie zayedno s'duima lupexi; ono çeſto padanye nà zemgliu pod teſckim brimenom Krixa, i radi velike mlohauoſti gnegoua xaloſna, i trudna kipa, ſuega razdarta, i brez karui: one udorcze i ridanya s'kinga. potezahu dà gre nà prid: ono zà bra-du, i za vlaſe potezanye, vukuchiga. pò zemgli, i pò oſtru od one goré kamenyu: one riçi nedoſtoyne, kemu gouorahu: one gorke ſuze, i plaç Ma-riy, kega naſlidouahu: onu neizmirnu gliubau, i ſlatkoſt Sarcza, ponixenye,

uſtarp-

ustarpglienye, i posluh, s'koiym sue. to podni zà slauu vascu i nasce spasenye; radi suega toga huale dayenuan, i blagoslone brez konçiue, molechiuas zà dostoyanstuo tolikih muk, dami udilite gliubau nekase veselo zdruxim s'kupa s'krixen, i s'arpglienyem, nasliduyuchiga ú tih kripostih; i dauan vruchiu sluxbu uçinim; i da grozno plaçem moye, i moyih izkargnih grihe.

V SVBOTV

V çinitichiesc spomenu kako bi proboden, i otuoren Bók Isukarstou, i kako bi Sueto Tilo s'Krixa zneto, gouorechi:

OTçe viçgni prikaxuyen nà poscтenye, i slauu vascu, à nà moye, i suega Suita spasenye oni nemili udoracz Lançe, koyon Longin otuori Bók nascemu Spasiteglìu, onu Karu, i vodu, koya obilatin naçinom odonla izteçe; onu gorku bolest, koyu radi toga chiuti gnegoua prisueta Mayka; one

one nepriſtoyne ſtuari, i nemille beſide, i dilla, s'kimi ono Sueto Tilo pogardiſce; od ſuega toga bez konçane huale, i blagoſloue vam pridayen, proſechiuas radi ouoga Otayſtua, dami proſtite ſua uvridyenya kaſan uçinil Sarczem i miſalyu, i dà ouo Sarcze oçiſtite od ſuih pohotinyih zemaglskih, i daga otuorite vaſcimi ſuetimi nadahnutyi.

Yoſt van Goſpodine prikaxuyen ſue ono vrime, koye ſta Sueto Tilo viſechi nà Krixu, i gnega znétchie s'iſtoga Krixa: prikaxuyen ono Sueto Tilo ſue ſuho brez karui izragneno, izkaruauglieno, i ſá ſuima zlo naprauglieno; oni obraz blid, popgliuuan, i pogardyen; one oççi modri; i pune karui, i pgliuuotin; onu Glauu ſuu izprobadanu ſdraçami od Tarna; zuçyu ona uſta ogorçana; zà ſue to zahuagliuyenuan, gliubinuas, i hualin bez koncza, proſechiuas za doſtoyanſtuo ouoga Otayſtua, dami proſtite ſua moya naſlayenya, i razkoſcna ugoyenya momu Tilu; i udilitemi çiſtochiu viçgnu, i marzoſt nà ſuaku neçiſtochiu protiunu.

V NE-

V NEDIGLIV.

V çinitichiesc spomenu od suetoga Vskarsnutya Gospodinoua i uzascasstya nà Nebo, i poslanya Duha Suetoga, gouorechi.

GOspodine moy Boxe ú Troystuu Sobstuih, i Yedinstuu bitya: zahuaglian bez koncza vascemu veliçanstuu zà slauno Vzkarsnutye nascega Odkupiteglia, i zà dillo dospiueno nascega odkupglienya; i yosc zatin od nascega osslobodyenya od yadouite sluxbe, i sile Satanása, i zà osslobodyenye Suetih Otacz iz Limba; i zayedno zà stanouito vffanye, kostenam dali od nascega spasenya; zahuagliuyenuan yoscchie od veselya neproçignenoga, koye on donese, ú onu çeterdeset dan koyih sta s'nami, gnegouoy prisuetoy Mayçi i Suetim Apostolon, i Vçenikom s'gnegouimi slaunimi prikazanyi, za sue to brez konçiue huale, i blagosloue dayenuan, molechiuas zà dostoyanstuo ouoga slauna

Vskar-

uskarſnutya, dámi udilite miloſt, ſa ſuima umriti ſtaromu çlouiku, ſáſuimi gnegouimi poxelinyi, i uskarſnuti nà noui xiuot prauih kripoſtih, i ſuetih chiudih.

Yoſcchie vam zahuagliuyen Otçe viçgni od ſlaunoga uzaſcaſtya Naſcega Spaſiteglia nà Nebeſa, od slaue i poſctenya, koſtemu dali çinechiga nà deſnu vaſcu ſeſti; od oblaſti, kuſtemu dopuſtili ſuditi ſua ſtuorenya nà Nebu nà Zemglì, i ú Paklu; i yoſcchie od poslanya Duha Suetoga Suetin Apoſtolom nà dan Duhou; zà ſue tò bez konçiue huale i blagosloue vam dayem, proſechiuas zà doſtoyanſtuo ouih Suetih Otayſtuih; dami dáte miloſt odkinuti ſaſuima moye xelinye, i Sarcze od ouih ſtuarih zemaglskih; i gliubiti ſaſuon voglion ſtuari Duhoune, i Nebeske, neka buden doſtoyno pribiuaiiſchie Duha vaſcega ſaſuimi gnegouimi dari, i miloſti; dokle dosloyan buden kraglieuati s'kupa s'iſtim Iſukarſtom pò ſue vike vikou. Amen.

Pokles uçinil spomenu od zgora reçenih Otaystuih, kakosu razdiglieni po dncuih; mochichiesc pridati oue Molitue ke slide, buduchi dasu pune prilipih Attih od Glinbaui, i inih ganutyih velle kripostnih ugodnih Bogu, i od velike plachie, i merita.

Molitua Suetoga Iuana Zlatousta prid Misson.

GOspodine Boxe nasc Isspusti isspro-stri ruku tuoyu od suetoga pribiualischia tuoga, ter pokripi mene na sluxbu tuoyu, kusam odluçil izpuniti; da ne na osudyenye moye pristupin; i stoyin pri Oltaru ou mu strascnomu da s'posctenyem, i strepetom da çastno prisueto posuetilischie isuar-

scin

ſcin, i doſpiyen, i ſada, i vazda, i ú vike vikou. Amen.

Druga Molitua velle bogogliubna, kaſe yema rech prid Miſſon izuayena iz Kgnig Tome Kempiſa.

GOſpodine Iſukarſte ú priproſcchini Sarcza moga prikazuyen tebi mene iſtoga danaska zà ſlughu viçgnega, nà poſctenye i nà çaſt, i poſuetiliſchie húale vikougne. Primime s'ouin Suetin prikazanyem tuoga priçignenoga Tila, i Karui, koye tebi danaska prid Angeli, koyi prem daſe ne vide ſluxechiti okolo ſtoye, prikazuyen, dà bude zame, i zauas púk tuoy na ſpaſenye. Goſpodine prikazuyen tebi ſue grihe, i pomagnkanya moya, koya prid tobon i prid tuoyimi Suetimi Angeli úçinih od vrimena ú kò paruo mògoh ſagriſceuati do ouoga dneua ſuarhu Oltara tuoga

 do-

dobroſtiuoga, dà ti ſuà kolika skupa uxexeſc, i izgoriſc oghnem tuoye gliubaui i miloſchie, i pomarſiſc ſue neçiſtochie grihou moyih, i ſuiſt moyu od ſuakoga pomagnkanya oçiſtiſc, i pouratiſc meni miloſt tuoyu, ku ſagriſcuyuchi izgubih, ſua kolika meni nà puno proſtiuſci, i nà gliubezniui çelou mira mene miloſardno priamſci kako oni Otacz Sina razaſpiteglia pria. Ca ya moghu inoʒ uçiniti zà grihe moye, negoih ponixeno ſpouidati, i plakati, i tuoye miloſardye i pomilouanye ne priſtano moliti? Proſinte uſliſci mene dobroſtiui Boxe moy: ſui griſi moyi meniſu xeſtoko marski; nechiu nigdar vech çinitiyih, dà zà gnjh boliuſe, i bolitichiuſe dokle buden xiuiti nà Suitu; pripprauan çiniti pokoru dabih zà gnih moga zadouoglno uçiniti. Proſti meni Boxe, proſtimi grihe moye radi imena ſuetoga tuoga, shrani Duſcu moyu, koyuſi priſignenon Karuyu tuoyon odkupil. Eno pridayen mene miloſardyu tuomu, ſpuſcchian mene ú ruke tuoye. Cini i noſiſe ſamnom pò dobroti tuoyoy, à ne pò moyoy tamnoſti i kriuini. Prikaxuyen yoſcchie tebi ſua dobra moya

prem

premdaſu velle málla, i ne doſpiuena,
dayih ti iſprauiſc, i poſuetiſc, i dayih
ugodna yemaſc, i priáta tebi uçiniſc, i
vazda nà boglia poteghneſc, i naprà-
uiſc, i dà mene lina, i neprudna Clo-
uiççza nà blaxeni, i pohualeni konacz
pripegliaſc; prikaxuyenti yoſcchie ſua
xelinya bogogliubnih; potribe Rod-
yakou, Bratou, Blixnikou, Priategl, i
ſuih drazih moyih, i onih kiſu meni,
alli druzin zà gliubau tuoyu dobrò
uçinili, i koyiſu Molitue, i Miſſe xelili
i proſili dayih ya reçen zà gnih, i zà
ſuih gnihouih, illi yoſcchie xiuu, illiſu
priminuli; neka ſui ochlure daſu priali
ſebi pomoch, miloſti tuoye uçiſcenye,
zaſcchichienye od poghibilih, oſſlo-
bodyenye od muk, i neka od ſuih zalih
izbauglieni tebi huale velike veſeli da-
du. Prikaxuyen yoſcchie tebi molbe
i xartue dà pomiluyeſc onih oſobito,
kiſume ú koy godi ſtuari uvridili, ozlo-
uoglili, alli hudili, alli ku godir ſckodu
alli uvridyenye uçinili. Zà ſuih onih
yoſcchie kihſam kad godir ozlouoglil,
ſmutil, uvridil, i nà zlo potakal riçmi;
dilli, znaduch, i neznaduch, dà ſuim nam
skupa proſtiſc grihe naſce, i uvridyen-
ya, kaſmo yedan drugomu uçinili. Od-

nesi Gospodine od Sardacz nascih, suakn sumgniu od zla, raseryenyo, ghgniu, nesklad, i nemir, i sue ono ça moxe gliubezan od Karitadi uvriditi, i bracsko dobrohtinye omaliti; smiluyse Gospodine nà onih, koyi milosardye tuoye prose, day milost onim ki potribu yemayu, i uçininas dasmo takoui dà budemo dostoyni milost tuoyu uxinat i napridouati zà vikougni xiuot. Amen.

Zà ouon Molituon pridatichiesc yoscchie ouu drughu koyoyye Gargur Papa XIII. dopustil petdeset godiscch prosc- chienya.

Druga Molitua prid Misson.

YA hochiu gouorit, i sluxit Missu, i ugorouiti Tilo, i Karu Gospodina nascega Isukarsta pò obiçayu i naçinu Suete Rimske Czrique, nà hualu i sla-

i slauu suemoguchiega Boga, i suega duora slauodobitnika, zà korist moyu i suega s'kupa Czrique kà voyuye zà suih kisuse priporuçili Molituam moyim, i opchieno, i ú osobito, i zà çestito stanye Suete Czrique: Amen.

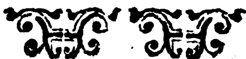
VEselye s'miron, pobogliscanye, xiuota, vrime prigodno praue pokore, utiscenye Duha Suetoga, produxenye ú dobrih dillih dopusti nam, suemoghi, i milosardni Gospodin: Amen.

Zà zgora reçenimi Molituami pri poruçisc yoscchie B. Diuiczi s'kongodir lipom gne pissanyu, alli molituon goworechi, alli Zdraua Mora *Z*uizdo, *alli* O slauna Gospoye visoka suarhu zuizd, *alli ouu Molituu S. Bernarda.*

Molitua k'Blaxenoy Diuiczi.

PO tebi yemamo pristup k'Sinu ò Blaxena nascasticze milosti, xiuota

Rodicze, Mayko od ſpaſenya dàpò te'bi nas prime, ki pò tebi bi dan nam, çiſtochia tuoya uçini izpriçanu pri gnemu, i 'pokriuènu kriuinu naſce neçiſtochie, i tuoye ponixenye Bogu ugodno izproſi proſcchienye naſcoy taſcchini, obilna gliubezan tuoya pokri mnoſctuo naſcih grihou, i ploduoſt ſlauna tuoya, izproſinam, i udilinam velik plod zaſluxenyih, Goſpoye naſca Sridoſtatiglnicze naſca, Oduitnicze naſca s'tuoyin Sinkon ſmiri nas; Sinu tuomu priporuçi nas, tuomu Sinku prikaxi nas, çini ò blagoſlouyena pò miloſti, kuſi naſcla, pò darouſchini, kuſi doſtoyila, pò miloſardyu koſi porodilla, dà oni, kí pò tebi raçioſeye úçiniti Dilnik ſlaboſti, i neuoglie naſce, pò tuomu moglienyu uçini nas Dilnike ſlaue, i blaxenſtua tuoga Iſukàrſt, Sinak tuoy Goſpodin naſc, koyiye ſuarhu ſuega Bog blagoſlouyen ú vike. Amen.

Za-

Zatin priporuçise suim Duhon Angelskin, i Suetim nà Nebu naulaſtito ſuoim deuotim, molechiyih, i proſechi date pomogu, neka doſtoyno prikaxeſc toliko veliko poſuetiliſcchie ouako gouorechi.

Molitua k'ſuin Angelon, i Suetim.

ANgeli, Arkangeli, Priſtolya, Goſpoſtua, Poglauya, Oblaſti, Kripoſti Nebeske, Kerubini, i Serafini, ſui Sueti, i Sueticze Boxye, i naulaſtito moyi Oduitniczi raçiteſe moliti zà me, dà doſtoyno budu mochi prikazati ouo poſuetiliſchie Bogu ſuemoguchiemu nà hualu, i ſlauu imena gnegoua, i nà koriſt moyu, i ſue kolike Suete Czrique. Amen.

Kako reçeſc oue alli ouin priliçne Molitue yemaſcſe uputit Czriqui ſdruſçiuſciſe S.tuoyin Angelon Straxaninon,

zouuchiga nà tuoyu pomoch, i hode-chi moxeſc rechi *Miſerere*, alli *Pomiluyme*, vas Pſalam, zà tuoye grihe.

Kako ulizeſc ú Czriqnu akò budè Suèti Sakament poytichieſc poklonitimuſe, rekuchu tri *Oççenaſce*, i tri *Zdraue Marie*; Parui budi namignen Boxanſtuu; Drughi priſuetoy Duſci; Trechi Tilu Suetomu Iſukarſtouu kiye onde nà Oltaru; alli chieſc rechi ouu Molituu, nà çaſt priſuete Muke gnegoue.

Molitua Iſukarſtu.

BOxe, koyi zà odkupglienye Suita hotilſi roditiſe, biti obrizan, od Xudiyih oduarxen, od Giude izdaicze çelouon biti izdan, uzami vexan, kakò Yagnacz tihi nà poſuetiliſcchie poueden i prid Anom, Kaifom, Pilatom, i Irudom nepriſtoyno prikazan, od nepraiih ſuidokou oſuadyen, biççi, i pſouanyem muçen, pgliuuaçami popgliutan, Targnem okrugnen, poliçiçznami biyen, carſtyu udaran, pò obrazu pokriuen, iz hagl ſouçen, çauli Krixu pribyen, nà Krix duighnut, meu razboynici broyen, zuçyu, i oſton-

na-

napoyen, lançon ragnen: Ti Gospodine zà oue prisuete muke, koye ya nedostoyni pomignan, i zà Sueti Krix, i smart tuoyu osslobodi mene od muk paklenih, i raçise dopustiti, dà posuetilisscchie, koye nà hualu imena tuoga prikazati odluçuyen bude meni nà odpuscchienye grihou, uzmnoxanye milosti, i plachiu xiuota viçgnega. Amen.

Pakchiesc poyti pripraui tse nà Missu, naytiyu ú Missalu tolikoyet kadse budesc obukouati ú odichiu Popoasku, spomenise paruo kad stauisc Naglaunik od one binde, alli peçine s'kon bihu pokriueni Oççi Isukarsctoui, zatin od odichie bile s'kon bi odiuen ú kuchi Irudouoy, kako dabi bi manen; zatin od konopou, kimi bi vezan ú vartlu, i nà koloni kad vazmesc Pas, Manipul, i Sctolu; nay posli od haglie sckarlatne, s'koyon bi zagarnut, kako Kragl od ruga.

Hodechi pak k'Oltaru spomenise od istoga Gospodina kad s'Krixen nà plechih poyde na goru od Kaluarie zà dà bude propet.

Ga-

Caſe ima obſluxiti nà vrime od Miſſe.

PArrio kad ſaydeſc nà podan Oltara pri negh poçmeſc Miſſu, duighnutichieſç pamet k'Bogu, i opet chieſc prikazati viçgnemu Otczu ono poſvetiliſcchie z'druxuyuchiga s'onon neizmirnon gliubauyu, s'kon yedinorodyeni Sin gnegou prikaza ſamoga ſebe nà Krixu.

Drugo poçetichieſc Miſſu glaſon napol viſokin, izgouarayuchi dobrò i razabrano ſue riçi, i ne velle barzechi, çinechi czeremonie nà vrimena ſnikin ſlipin çinon razbornim, i bogogliubnim neka okoloſtechi potaknuti nà deuociun okoriſteſe pò naçin, kako zapouidayu Rubrike ú Miſſalu.

Trechie, na paruo *Memento*, alli *Spomeniſe*, kakoſi molil za onih, zà keſi darxan mochichieſc priporuçiti Goſpodinu razlike potribbe razdiliuſciyih po dneuih od Nediglie, alli Sedmicze pò oui naçin ki slidi.

VNE-

V NEDIGLIV.

PRiporuçi Suetoga Otcza Papu ſá ſuimi Paſtiri i Scariſcinami Suete Matere Czrique, naulaſtito od Grada i od Darxaue gdi pribiuaſc.

V PARVI DAN.

SVe Poglauicze, i Goſpodu Karſcẽtyansku, zà dà budu yedini, i s'kladni meu ſobon, i neka imayu gliubau i xegliu kayih xuri Virtu Suetu uzdarxati, i uzmnoxati.

V TORI.

SVe Vladaucze naulaſtito Grada onoga, i miſta, neka budu naſtoyat Mir uzdarxat, i Praudu uçinit.

V SRIDV.

SVih kiſe trude ú Goſpodinouu Vinogradu, nekaſe xure i naſtoye nà ſpaſenye Duſc. VCE-

V. CETVARTAK.

SVe Rede Czriquene, neka budu Sueti, i Zarczalo inim.

V PETAK.

SVe Grifcnike, Polnuircze, i Neuirnike nekafe obrate k'Bogu.

V SVBOTV.

SVe prauedne kifu ú Milofti Boxyoy, neka ú gnoy do koncza produxe.

Cetuarto, Kada pridefe nà riçi pofuechienya pri negh izuftife one befide naredyene, ponoui odluku ú Sarczu ouako gouorechi ú Sarczu.

Gofpodine moy Ifukarfte s'onim ponixenyen, ghubauyu, i odlukon, i mifalyu, kufte vi yemali, i Sueta Czriqua Katoliçanska ima ú ouomu dilouanyu iz rechichiu oue vafce fuemoguchie riçi, ouo yeft &c.

S'ouin iftin hotinyen, i mifalyu pofuetitichiefe, i Kalefe,

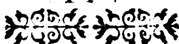
Peto

Peto, nà dillu od poklona, kakosi posuetil prikazatichiesc Gospodinu, kiye onde ú Ostiyi pritobon sua poklognenya, i stouanya, koyamu pridayu sui Sueti nà Nebu, i sua Sueta Czriqua nà zemgli, i tuchiesc imat misal suakoç kadse poklonisc.

Scesto, dulxuchi uzgor Ostiyu prikazatichiescyu sv'elikon Virron, ponixenyen, i çastyu viçgnemu Otczu, zayedno s'gnon prikaxuyuchi rebe samoga suega ú vikougne posuetilischie nà slauu gnegouu priporuçiusci onu stuar, zà koyu Missu namignuyesc.

To isto uçinisc yoscchie kad zdunignesc Kalesc prikaxuyuchiga s'velikon xeglion, zà odpuschienye tuoyih grihou, i zà spasenye suega Suita.

Sedmo, nà drughi *Memento*; illi *Spomenise* pokles molil zà one Martue, zà kihsi pò ki god uzrok darxan molisti suaki dan, mochichiesc priporuçizi yosc Gospodinu ouih, ki nasliduyu pò dneuih od Sedmicze.

VNE-

V NEDIGLIV.

TVoye Martue Rodyake i Blixnike.

V PARVI DAN.

MArtue, koyi pò ki god naçin bilisuti Dobroçinczi.

V TORI.

ZA Martue, kisute pò ki god naçin uvridili, alli progonilli ú gnihouu xiuotu.

V SRIDV.

MArtue, koyisu pò ki god naçin od tebe bili uvridyeni alli progogneni ú gnihouu xiuotu.

V CETVARTAK.

MArtue, ki nimayu ko zà gnih moli. V PE-

V PETAK.

MArtue, koyi dughgle vrime yemayu ſtat ú Purgatoriyu.

V SVBOTV.

MArtue, ki yemayu pri od inih izachi iz Purgatoriya.

Oſmo, kada vazmeſc ú ruke Oſtiyu prikaxeſc ú pameti tuoyoy Goſpodinu onu çiſtochiu neporoçnih onih ruk priſuete gnegoue Mayke, s'kimiga ona malahna darxa.

Deueto, kada hotiti budeſc priati Suetu Oſtiu popoſtatichieſc nikoliko, i s'Virron uxganom uçiniſc yedan att duboka poklona Iſukarſtu, koyiye londi ú gnoy prikaxuyuchimu xiuu Virru, ponixenſtuo, gliubau, i Suetignu, s'koyon gnegoua Priſueta Mayka primaſçega nà zemgli, s'koyonſuga vazda primali ſui gnegoui Slux beniczi, i Sueta Czriqua, à to na miſto tuoye velike nedoſpiuenoſti, pomagnkanya, i uboſtua tuoye Duſçeune ſlaboſti. Takoyer ú priatyu Kalexa uçinitichieſc ſarczem yedno ponixeno poklognenye priçignenoy Karui, kaye prolita zà tuo-

ye

ye grihe profechi zà dostoyanstuo, te Karui ponixno gnih profcchienye, i i uxganu xegliu, i skarb gnegoua, poíctenya, i fpasenya Dufc.

Defeto, Ako hotiti budefc koga priçestiti promislitichiefc onu bez konçiuu gliubezan, i ponixenstuo Sina Boxyega, s'kon daye famoga febe ú yizbinu fuin, i fuakomu za gnihouo fpafenye, i kako budefc hoditi razdigliuyuch Sueti Kruh, i priçefcchienye priporuçitichiefc Gospodinu fá fuim Sarczem, one Dufce ú gnegoue prifuete Rane.

Vzdauanye huale zà Misson.

ZA yedan kuarat ure naymagne skupitichiefc ú pameti fue tuoye mochi, i tot ú Duhu, kako dabi oççima vidio Isukarsta, ki stoyi ũ nutra ú tebi hochiefc uçiniti oue Atte, i dilla.

Paruo dillo duboka poklona, kako tuomu prauomu, istinitomu Bogu, i Gospodinu, gouorechi kako reçe Sueti Toma. *Gospodin moy, i Bog moy.*

Drugo dillo od ponixna zahua-

glienya

glienya zà toliko dobroçinye,

Trechie, yedno dillu od gliubaui, kako ú pet onih Attih.

Cetuarto, yedan At od skrufcenya zà tuoye grihe.

Peti, od prikazanya famoga febe, i fuega xiuota tuoga.

Scefto, profitichiefc razlike milofti pò oui naçin, alli k'ouomu prifiçnu naçinu.

Molitua ù koyfe uzdarxe fui zgora reçeni Atti.

GOfpodine moy Ifukarfte yedini Spafitegliu moy fá fuin moyim Sarczem klagnanuanfe; fctuyenuas: i zahuagliuyen van brez konczа zà toliko veliko dobroçinye. I zaçfte dofloyni fuake gliubaui, gliubinuas fuarhu fuih ftuarih, i vellemiye xal dáuas nifam gliubi, i dánas negliubin kolikofte doftoyni. I namifto toga fuega prikaxuyenuan, i pridayen one poklone, zahuaglienya, çafti, i hitgne gliubaui, pofctenya, i faznanya, koyeuanye vafca prifueta Mayka, i fui vafci Sueti, i Sluxbeniczi pridallifuuan vaz-

 da;

da; i ſadauan pridáyu nà Nebu, ſa-
ſuom kolikom SuetonCzriquon vaſcon
drágon Zarnçniczon: Bolinſe Goſpo-
dine ſuarhu ſuega daſanuas pokigodi
naçin uvridil, i xalmiye daſe nebolin-
koliko doſtoyi dobrota, i veliçanſtuo
vaſce; od çeſa ponixno proſim, dami
proſtite zà doſtoyanſtuo vaſce priſuete
Muke prikaxuyuchi s'kupa s'gnon ſue-
ga mene kolika, ſue moye trude, i ſue
ono, ça yeman dilouati, i tarpiti pò
ſue dni xiuota moga zà zadouoglſtuo,
i odriſcenye moyih grihou, i kako uf-
fan ú neizmirnu dobrotu, i dobroh-
tinſtuo vaſce, dachietemi proſtiti, ta-
ko molim iſtu vaſcu dobrotu, dami do-
puſtite obilatu miloſt zà poboglſcati-
ſe, i nà pridouatti dò koncza moga
xiuota ú vaſcoy ſuetoy ſluxbi,
Amen.

Raz-

Razlike Milosti kese yemayu prosit od Gospodina Isukarsta nà Suetomu pricesćchienyu pò razliczih naziuanyih, kamuse pridayu.

BVduchi dasu razlika naziuanya, kase Isukarstu Gospodinu nasceomu pristoye, dobrò, i slatko bitichie pristupiti k'gnemu, sad pod yedno naziuanye, sad pod drugo, i prositiga razlike milosti pristoyne k'tomu imenu. Po prilizi

Kako Otczu rechichiesć.

GOspodine moy Isukarste Otçe, prigliubki Dusce moye, sasuim moyim Sarczem prosim vas, dami prostite zaç sam van málu gliuban, strah, posstenye, i posluh nosil do sada.

2 Daytemi milost, da uas gliubim

ú napridak, i dà vaſſe bóyim s'gliubauyu, i z'boyazanya Sinougliou, i çaſtnon, i da doſpiueni poſluh çinim vaſcoy Boxaſtuenoy zapouidi, i nadahnutyu, i dà ſuaku duxnoſt moga ſtanya iſpunim.

3 I dauas naſliduyen hrabreno ú ſuetih vaſcih kripoſtih.

4 I daſe ſáſuima ú ſuakoy ſtuari ſpuſtim, i ſtauim ú dobrò ugodnu vaſcu vogliu od vika odluçenu.

Kako Oduitniku.

PRidoboſtiui Goſpodine moy Iſukarſte ki zà neizmirno miloſardye vaſce raçiliſteſe uçiniti moy Oduitnik pri Otczu vaſcemu viçgnemu, ſáſuima ganutyem Sarcza moga, molimuas dami izproſite yedno izuarſno ſkruſcenye, i odpuſcchienye moyih grihou.

2 I miloſt doſpiuenu poboglſcanya, i obrachienya k'vaſcemu boxaſtuenu veliçanſtuu.

3 I daſe uzdarxim, i produxim ú vaſcoy miloſti boxanſtuenoy, i ú dobru dilouanyu.

4 I nà doſpitak xiuota dà ſpaſite Duſcu moyu.

Ka-

Kako Meſtru alli Nauçitegliu.

PRiſlatki Goſpodine moy Iſukarſte yedini, i praui Nauçitegliu Duſce moye, proſimuas zà ſarçeno obilye miloſcchie vaſce dame nauçite çiniti vazda priſuetu, i priprauednu vogliu vaſcu, ú ſuakoy ſtuari, i dà hodim ú prauno pò putu Suetih zapouidih vaſcih, i dobrò izuarſcim ſue ſtuari, keſam ya darxan.

2 Nauçiteme bixati, i marziti nà ſuaki grih, i gliubiti i zagarliti kripoſt, i ú gnoy ſuaki dan to vechie nà pridouati odagnauſci od mene ſuaku mlahoſt, i nepomgnu.

3 Nauçiteme dobrò Molituu çiniti boglie izuarſciti ukrochienye, i uzdarxanye moyih tamnih prignutyih, i uſtarpglieno podnoſiti ſue protiuſcchine, nezgode, i neuoglie.

Kako Sudczu.

MIloſtiui Goſpodine moy Iſukarſte Sudcze pripraucdni proſim

vas ouu miloſt dà dobrò proſudim ſamoga ſebe., i ſua dilouanya moya ſada ù xiuotu ; nehotechi ugayati moyim pomagnkanyim , i grihon , negoyih çiſto , i çilouato iſpouiditi 's'prauim Sarcza skruſcenyem , i ſpouidanyem i zadouoglſtuon neka pak nebudem od vas ſuyen , i odſudyen nà ſmarti . Drugo , molimuas yoſcchie dà pedipſate grihe moye ú ouon xiuotu pria negoyih ſahranite pedipſati ú drugomu xiuotu.

Kako Likaru.

GOſpodine moy Iſukarſte Likaru Duſc pridobroſtiui,izliçite, molimuas radi doſtoyanſtua prigliute muke vaſce ſue rane , i nemochi Duſce moye proſuitgliuyuchi pamet , uxixuchi vogliu dà gliubi vas i vaſce kripoſti ; çiſtechi ſpomenu od ſuih prilik , i zamiſcljenyih tamnih .

2 Izbauiteme Goſpodine od ſuih obiçayih zalih , i ganutyih brezrednih nà keſam vechie prignut,i od kih ſam vechie vladan , i goſpodouan ;

3 Cuuayteme Goſpodine dà ne iſchiete

iſchiete, ni ognuſe tamne chiudi Duſcu moyu priliku tuoyu, i uztegnite vaſcon ſuemoguchiom miloſtyu naghloſt moga pohotinya pod zapouid razloga, i vaſcega Boxaſtueua Zakona toliko, dà ne primoxe protiua Duhu.

Kako Paſtiru.

Miloſtiui Goſpodine moy Iſukarſte Paſtiru pridobri Duſc ſaſuim Sarczem molimuas raçiteſe paſti Duſcu moyu obilyem vaſcih darih, i Nebeskih miloſtih.

2 Cinite, molimuas, dami ſlade ſtuari Duhoune, riçi Boxye, i çeſto priatye Suetih Sakramentih, naulaſtito priſuetoga Sakramenta od Oltara, i dilla od miloſardya.

3 Zatimuas molim dami date marziti, i nenauiditi ſue raskoſce, i naſlayenya zemaglska, i taſchine Suita.

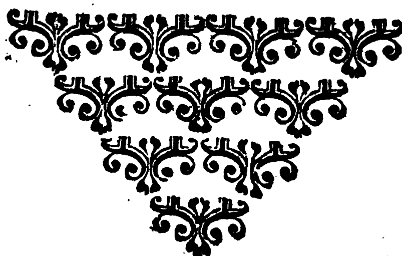
4 I dame obrànite od himbe; i zançicz Diaualskih udiliuſcimi moch, zà pridobiti ſue gnegoue napaſti naulaſtito ú vrime od Smarti.

Kako

Kako Daritegliu od Slaue.

PRiſlauni Goſpodine moy Iſukarſte yedini daritegliu ſuetigne, i ſlaue Duſc, molimuas, zà doſtoyanſtuo vaſce Karui priçignene dopuſtitemi doſpiuenu miloſt, dauan virno ſluxin pò ſue dni xiuota moga pridobiyuchi hrabreno ſue ono çamiſe zgodi muçno ú putu vaſce Boxaſtuene ſluxbe, neka buden doſtoyan uçinitiſe dilnik iſte ſlaue s'vami nà Nebeſih.

Amen.

Ora-

Otaystua Xiuota i Muke Isukarsta Gospodina nascega, koyase yemau promisc-glieuati zà Misson.

V PARVI DAN.

V çinitichiesc spomenu od Poroyenya, i obrizouanya Gospodinoua onako kakose z'gora reklo prid Misson. Rechichies daklo s'ponixenyem, i uxganyem Sarcza onako molechi.

OTçe svişgni nà posctenye, i slauu vascu, i nà spasenye moye, i suega Suita prikaxuyen Otaystuo poroyenya nascega Odkupiteglia, oni iznarsni posluh, ki uçini zapouidi Ceszara Augusta, one trude duga onoga i muçna puta iz Nazareta ú Betleem. Onu peçal, i muku ko ochiuti ú Sarczu priçista Diuicza Mayka, i Sueti Osip, zaç ne-

nenahodyayu mista gdi poçinuti, onu nepristallu kuchizu gdi odstupisce, onu veliku nischiet, u koyu ondi tarpisce od suih stuarih, ona yaslilza, i ono tuardo Sino, koyesluxi zà postegliczu maglia hnòmu Ditichku; onu studen ku tarpi, one suże kè proli, oni plaç i onu golochiu, koyu podni, ú onomu mistu, od suega toga zahuaglianuan, sctuyen vas, i blagoslliuglian brez koncza proschiuàs radi dostoyanstua ouogà otaystua proscchienye od suega moga neposluha, ko uçinih vascimi zapouidi, nadahnutyi, i duxnosti moyoy, i od suih moyih razkosc, zalihostih, i poxelinyih, i ú napridak milost dami date sluxitiuan s'prauin posluhon, ponixenyem i gliubauyu tarpiti zà vàs i izuarsnim pridanyem ú vascoy Boxanstuenoy vogli.

Tolikoyer prikaxuyenuan Gospodine bolisniuo, i tuxno obrizouanye vascega Sinka prisuetoga, ono duboko ponixenye, kimse podloxi pod zakon od griha, onu prigliutu bolest, ku tarpi, onu prisuetu put, ka bi obrizana, onu Karu priçignenu, ku proli, one suze ke od suoyih oçic proli s'kupa sá suetonMaykon, i s'Osipon. Od suegauan zahua-

gliau

glian, gliubin, i blagoslliuyan prez koncza, profechiuas zà dostoyanstuo ouoga otaystua profcchienye od moye oholie, i od fuih neçistoch moyih pameti i Tila, i milost dà ú napridak buden vechie ponixen, çist, i ufdarxan, i dà marzin nà grihe, i zlochiustua, kasu protiua ouoy kriposti.

V TORI.

V çinitichiesc spomenu kako izgubisce ù Templu Sinka, i kako bi podloxan Spasitegl s'Voyin Rodidlteglien do treset godiscch, molechi ouako.

OTçe viçgni nà çast i slauu vascu, i spasenye moye, i suega Suita prikaxuyen ono bolizniuo izgubglienye nascega Spasiteglia ú Templu zà tri dni; onu gliutu bolest, koyu chiutisce; i one gorke suze koye prolisce prisueta Mayka i Sueti Osip, kadse spomenusce, dasuga izgubili; onu peçal i pomgnu, s'konga izkasce, one nochi ko proy-

proydofce, ú plaçu, i uzdafih; onu uxganu xegliu pofstenya, i flaue vafce, zà çich koye fta on ú Templu ona tri dni meu Nauçitegli: one pótribe, ke tarpi ú to vrime; ono fpanye moxe bie s'varhu gole xemglie onih nochih; od fueganan zahuagliuyen, gliubin, i blagofliuyan prez koncza, molechiuas zà doftoyanftuo ouoga Otayftua profcchienye zaçfan vas tolikrat i tolikrat uvridyuyuchi izgubil; i zayedno pitan fada Miloft dà vas ifcchien, fueyer gliubin, i dauan fáfuin moyin Sarczem fluxim nepriftano do koncza xiuota, kako gouori Dauid; *Ifcchite Gofpodina i pokripitefe ifcçbiuchiga, ifcchito licze gnegouo vazda.*

Tolikoyer prikaxuyenuan oni pofluh, i priponixno podloxenye, koye on nofi prifuetoy Suoyoy Mayçi, i Suetomu Ofipu fumgnechiemu Otczu fuomu: ono bdinye, one pokore, i Molitue, ke on uçini ú ono vrime; one trude telefne, koye podni rabechi fá Suetim Ofipom, za dobiuati hranu; zà fue to zahuaglienuan, gliubinuas, i blagofliuyan brez koncza profechiuas zà doftoyanftuo ouoga Otayftua profcchienye od fuih moyih neposluhih, i

neça-

neçaſtih, ke uçinih moyin Roditeglien, i Stariſcinam, i dami date miloſt ponixitſe i podloxit s'prauoga Sarcza ſuakomu zà gliubau vaſcu.

V SRIDV.

V çinitichieſc ſpomenu od nared-yenya priſuetoga Sakramenta, od Oltara, i od trudne aruagne ù Vartlu, gouorechi ouako.

OTçe viçgni nà vaſcu çaſt, i slauu, i ſpaſenye moye i ſuega Suita, prikaxuyen ono gliubezniuo nared-yenye Priſuetoga Sakramenta, koye uçini nà nayzadgnoy veçeri naſc Spa-ſitegl. Onu priuxganu gliubau, i pri-uiſoki konacz, i miſal, ku on yema ú onomu nareyenyu; oni At i dillo pri izuerſna ponixenya, kada opra noghe ſuoyin Vçenikon, i iſtomu Iudi ſuo-mu Izdaiczi: Onu neizreçenu muku i boleſt, ku ochiuti ú Sarczu, çichia griha, i izgubglienya iſtoga Iude. Od ſue-

ſuegauan zahuaglian gliubinuas, i bla-
gozliuyan brez koncza, proſechiuas zà
doſtoyanſtuo ouoga Otayſtua dami
proſtite onu mallu i zlo çeſtu priprauu,
Deuotiun i çaſt, s'koyonſam priſtupil
k'ouomu Boxanſtuenomu Sakramentu
i s'koyonſanga prikaxeual nà Oltaru
vaſcemu Veliçanſtuu ; molechiuas,
dami dopuſtite miloſt, dà buden ú na-
prid Bogogliuban, i gladan xudechi
ouu Nebesku pichiu, i daſe s'gnion-
touin i hranin s'koriſtyu, i ſpaſenyem
Duſce moye.

Prikaxuyenuan yoſcchie Goſpodi-
ne ono poſcaſcchie ú Vartal; onu tu-
ghu, i xaloſt koyu ú Sarczu ochiuti, i
uka za ſvoyin Vçenikon; onu trodu-
plu Molituu, koyu proztart nà zemgli
prikazeuaſce; onu prigorku tugu, ku
onde podni; i one kapglie karui ke-
znoyen proli; ono priizuarſno pridan-
ye ſamoga ſebe ú vaſcu viçgnu ugodnu
vogliu, i yoſc ono toliko hitro iza-
ſcaſcchie prema ſuoyin Nepriateglien,
zà datiſe ú gnihoue ruke; od ſuega to-
ga zahuagliam van, gliubinuas, i blago-
sliuglian brez koncza proſechi od vas
za doſtoyanſtuo ouoga Otayſtua yed-
no ſnaxno, i veliko Sarçze ú ſuih pro-
tiu-

tiuſchinah i nenogliah; kripoſt zà pod-
niti ſue napaſti ú ouomu xiuotu, i na-
vrime od ſmarti; i ſuarſceno pridanye
i ſpuſcchienye nà vaſcu boxanſtuenu
vogliu ú ſuih ſtuarih.

V CETVARTAK.

*V çinitichieſc ſpomenu od porugan-
ya Naſcega Spaſiteglia, kada
Irud çiniga obuchi ù yednu bilu
odichiu darxechiga zà ſmamna.
Iod bolizniua izbiyenya kada
bi privezan Koloni, ouako
molechi.*

OTçe viçgni zà poſctenye i ſlauu
vaſcu prikaxuyenuan ono nepo-
ſctenye ponoſenye Iruda, kada zà po-
gardu vaſcega yedinoga Sina çiniga o-
buchi ú yednu bilu odichiù ſçinechiga
zà ſmamna; prikaxuyenuan ona toliko
nepriſtoyna pogardyenya, kamu bihu
uçignena pò putih i tarzih Yeruzolim-
skih ſada ſmrad nagn mechiuchi, i ine

gardobne ſtuari;ſada uukuchiga pò tle-hu; ſada zouuchiga ſyednimi grubimi riçmi luda i ſmamna; zà ke ſtuari brez koncza zahuaglianuan proſechiuas dami proſtite ſue moye ſmamie i dami date miloſt, neka púgardin, i marzin nà ſmamnu mudroſt ouoga Suita, i neka gliubin ſá ſuim Sarczem vaſcu mudru, ſçignenu ſmamiu od Suita, ſmamiu; toliko dà negliubin, i ne naſlayuyenſe, od niſctar drugoga nego od vas i od vaſcih ſtuarih.

Yoſcchienan prikaxuyen Goſpodine ono gliuto, i prigardobno izbiyenye nà Koloni; onu toliko tiſuch nemilih udoracz, kimu daſce one modricze rane, i razdiranya gnegoue çiſteputti; onu Karu priçignenu, koya izayde velle obilnà od gnega tekuchi pò zemgli; onu neizreçenu boleſt, i muku, koyu zà toliko nemilo çignenye podni; ono veliko zaſramglienye, koye podni videchiſe nag prid oççima onih vukou rezdirauçih; one gardepſoſti, koyemu onde prid gnim rekoſcè; onu prigliutu i neçuvenu nemiloſt kumu uçiniſce od ſuega toga zahuagliu yenuan, gliubin, i blagoſliugliam brez koncza proſechiuas zà doſtoyanſtuo

ouo-

ouoga Otayſtua, dami proſtite ſue moye neçiſtochie, i naſlavenya moga xiuota mimoſcaſtnoga, i datemi miloſt da unapridak xiuen çiſto, i brez trohe prid vaſcim boxaſtuenim liczem podlagayuchi ſáſuima moyu put Duhu i vaſcoy Boxáſtuenoy vogli, i zakonu.

V PETAK.

V çinitichieſc ſpomenu od propetya, i ſmarti naſcegá Spaſiteglia, ouako molechi.

OTçe viçgni ná poſctenye, i ſlanu vaſcu, i ná moye, i ſuega Suita ſpaſenye, prikaxuyen gardobno, i prigliuto propetye vaſcega priſuetoga Sinka ná gori Kaluariye, ono nemillo ſuuçenye gnegoue ſuete odichie, kadmu ponouiſce boleſt gnegouih rán, one priſuete ruke, i noghe probodoſce s'çauli: ono tuxno uzduignutye Krixa ú viſcinu; onu veliçinu, i mnox boleſtih, koyu ná Krixu podni: oni potoczi Karui, koyi iz gnegouih priſuetih rán teczihu ná zemgliu, onu neizmir-

nu boleſt ; koyu ochiuti ú Sarczu priſueta Diuicza ná toliku razgárdnu gledaliſchiu, ſtechi pod Krixen ; od ſuegauan brez koncza zahuagliuyen, gliubin, i blagoſliuglian, pitayuchi vas miloſt, dá i ya propnem ſáſuima ſua moya chiuchienya, i udá Snitu, i putti s'prauim potlaçenyem, i oſtauglienyem ſuih gnegouih taſcchin, i himbenih naſlayenyih ; tolikoyeruam prikaxuyem Goſpodine onu molbu priuelike gliubaui, kuuan on uçini zá onih, kiga propignahu, Ono veliko zapuſcchienye, i oſtauglienye ſuake utihe gliudske, i boxaſtuene ; onu veliku xeyu, i onu gorku xuç, kamu bi dána pitti ; ono ſlatko priporuçenye, koye uçini od ſuoye priſuete Mayke Suetomu Iuanu ; i od Suetoga Iuana Mayczi: Ono obechianye obilno, ko uçini dobrômu Lupexu, dachie biti ſpaſen, na pokon ono priporuçenye, ko uçini od ſuoga tuxnoga Duha ú vaſce ruke iſpuſchiuyuchi ſuoyu priſuetu Duſcu, ipò oui naçin doſpiuſci dillo naſcega odkupglienya. Od çeſa brez koncza vam zahuagliuyen, gliubin, i blagoſliugliam, proſechiuas zá doſtoyanſtuo oue prigliute muke i ſmarti, dami

pro-

prostite sue moye grihe, i dáte milost, dáya prostin harlo zà gliubau vascu sua uvridyenya, kasumi uçignena od moyih iskargnih, i dà umrem, i xiuem ú vascoy Suetoy Milosti. Amen.

V SVBOTV.

V çinitichiesc spomenu, od greba Isukarsta Gospodina nascega, i od plaça ko Marie uçinisce suarhu gnega, gouorechi ouu Molituu.

O Tçe viçgni nà çast i slauu vascu, i nà spasenye moye i suega Suita, prikaxuyen ono bolisniuo sp·ouodyenye Prisuetoga Tila nascega Spasiteglia: oni greb, ú ki bi stauglien, ouu Pomast, Mirre, i Aloe, s'kon bi pomazan: oni plaç koyi uçini suarhu gnega Prisueta gnegoua Mayka s'kupa s'inimi Mariami. Zà sue to zahuagliuyenuam, gliubin, i blagosliuyan prez koncza prosechi milost zà dostoyanstuo ouoga Otaystua, dà umren sá suima çlouiku

ſtaromu, ſá ſuin zlochiuſtuom, i poho-
tinyen gnegouin, i daga zakopan ú vi-
ke ú ſmarti naſcega Spaſiteglia.

V NEDIGLIV.

V çinitichieſc ſpomenu od uzne-ſcenya, i ukrugnenya Pri-blaxène Diuicze nà Ne-beſih, ouako molechi.

HVale brez koncziuè uzdayenuam ò Priſueto, i Priblaxeno Troy-ſtuo zá ſlauno uzneſcenye priçiſte Diuicze i Mayke naſce nà Nebeſa, blagoſliuyanuas brez koncza, zà poſc-tenye i ſlauu, kuſteyoy dálj ſlauiuſciyu s'varhu ſuih Korih Angelskih nà deſnu vaſcega, i gne yedino Rodyenoga Sin-ka ukruniuſciyu Kragliczu, i Ceſariczu, Neba i Zemglie. Molinuas zà gne do-ſtoyanſtuo dami dopuſtite miloſt da gliubin, i naſliduyen pomgniuo gne priſuete kripoſti, naulaſtito gne dubo-ko ponixenye, i çiſtochiu neporoçnu neka naſliduyuchiyu ú ouomu xiuotu do-

doſtyan buden paka viditiyu ú drugo-
mu vikounomu. Amen.

Nauk.

POkle uçiniſc ſpomenu od s'gora
reçenih Otayſtuih kakoſe raſabra-
lo s'gora, priporuçitichieſc pak Go-
ſpodinu one Duſce, illi potribe ke bu-
deſc darxan, alli ke hotiti budeſc kako
rekſci Otcza, Mater, Rodyake, Pria-
teglie, Goſpodu, Biskupe, potribe
opchiene i oſobite naulaſtito Suete
Czrique, Dobroçinacz, i Zloçinacz,
Prauednih, i Griſcnikou, i napokon
Duſce Martuih, kako bude duxnoſt,
alli tuoya deuotiun. I ná doſpitak na-
dodaſc, kakoti bude ugodno ku godir
alli ſue Molitue, ke naſliduyu Bogu
Otczu, Diuiczi Mariyi, i Suetin,

Molitua Suetoga Tome od Aquina poklesi Missu rekal.

HValeti uzdayen Gospodine Sueti Otçe suemoghi viçgni Boxe, koyisi mene grifcnika nedostoyna slughu tuoga ne pò moyih dostoyanstuih, negò samo pò dostoyanstuu milosardya tuoga, nasititi raçilse yesi, priçignenin Tilon, i Karuyu Sina tuoga Gospodina nascega Isukarsta. I molimte dà ouo sueto priçescchienye nebudemi osuyenye nà muku, negò izprosceny spaseno proscchienya; budi meni Oruxye Virre, i Schit dobre voglie; budi moyih zlih chiudih izpraxgnenye; poxelinya, i bludnosti izkorenye; Boxye gliubaui, ustarpglienya, ponixenya, i posluha uzmnoxanye: suprotiua suim zasidanyih Nepriategl, toliko vidinih, koliko neuidinih yako obragnenye: ganutyih moyih, toliko Telesnih, koliko Duhounih dospiueno ukrochienye; ú tebe samoga, i prauoga Boga stanouito naslognenye, i

sye-

ſyedignenye , i moga konçza çeſtito iſpugnenye, i blaxenſtuo ; Molimte dase raçiſc priueſti mene griſnika k'onomu neizreçenomu Obidu, i naſlayenyu, gdi ti Sinom tuoyin i Duhom Suetin yeſi ſá ſuetimi tuoyimi ſuitloſt praua, puno naſichienye, veſelye vikougne, ſlatkoſt doſpiuena, i blaxenſtuo ſuarſceno. Amen.

Druga Molitua iſtoga Suetcza.

NEizreçeno miloſardye tuoye Goſpodine Iſukarſte ponixeno proſin dà oui Sakrament Tila i Karui tuoye, koyiſan yà nedoſtoyan prial, bude meni oçiſcchienye grihou, kripoſt ſlaboſtih, i budemi ſuprotiua ſuakoy poghibili ouoga Suita tuardina, i yakoſt, budi izproſcenye odriſcenya; budi potuardyenye miloſti; budi lik xiuota; budimi ſpomena tuoye muke; budi ſuprotiua ſlaboſti pokripglienye, moga putouanya kripoſtno braſcno. Mene hodechia priuedi, bludechia mene izpraui, kadaſe pouratin primi mene, kadſe buden teturat dame poduighne, i kad

buden napridouat dame ú viçgnu ſlanu uvede : O priuiſoki Boxe, priblaxeno Tila, i Karui tuoye priatye, i pridoſtanye; pò ti naçin prituori, i promini okuſcenye Sarcza moga, dà vanka tebe nigdar neochiuti nikakouu ſlatkoſt, nikakoure ne obgliubi lipote, niyednu izkati bude nepodobnu gliubau, niyedno xelit utiſcenye, niyedno noga nepripuſtit razgouora, niyedno nebude hayat poſctenye, niyednoga budeſe ſtraſcit yada. Amen.

Druga Molitua Iſuſu.

KLagnantiſe, hualinte, ſlauinte, blagoſliugliante, i zahuaglianti Goſpodine Iſukarſte zà ſuaka blagodarya i miloſti tuoye. Hualeti uzdayen ò Sinu Boga Xiuoga Boxe priuiſoki, koyi radi mnoghe gliubaui, koyonſime obgliubil, raçioſiſe Clouik uçiniti, hotilſi radi mene roditiſe ú Sctali, Ditichiak biti ſuiticzami zauit, pouoyczi biti ſtegnut, ú Yaſlih biti poſtauglien, malin Mlikon Diuicze Mayke biti hragnen, uboſtuo i niſcchietu tarpiti, mnozimi trudi i neuogliami tre-

ſet

ſet i tri godiſcchia muçitiſe, i nas tuoyin Tilon i Karuyu obilno naſititi; Hotilſi poton karuauin zà vellu xaloſt vas znoyitiſe, ſramotno bit uhityen, nedoſtoyno bitti vezan, nepraueddno bit oſuyen, pgliuuotinami bitti izgardyen, ſackami, i poliçniczami bit izlupan, ú bilu ſuittu zà rugo kako lud bit obuçen, i porugan; hotilſi biçi bitti nemillo vas iſtuçen. Targnen yadno bit okrugnen, çauli yadouito bit pribiyen, xuçyu, i oſton bit napoyen; ti ki ſlaunom Nebeske Zuizde urehon odieſc, gol, pogaryen, i izragnen, i nezmirne boleſti napugnen, radi mene viſilſi nà Krixu, zà mene prolilſi priçignenu Karu tuoyu, zà mene umarl yeſi. Garlim s'miſizami Duſce moye, Krix tuoy ſuake çaſti doſtoyan, i zà tuoye poſctenye, i gliubau çeliuanga, dopuſtimi dà tebe punim xelinyem vazda hlepin, i ú tebi priſlatki Iſſuſe nepriſtano odahnem, i poçinem.

Amen.

Mò-

Molitua Blaxenoy Diuiczi.

O Maria Diuicze priſlatka, i Mayko Boxya pridoſtoyna pomiluy mene zloçeſtoga griſcnika: pozdrauglian, i ſctuyen tebe ſá ſuim Sarczem, iſproſimi; molimte ná puno ſuih grihou proſcchienye, izproſi doſpiueno moyih pohlepih ukrocchienye, i umorenye; iſproſi prauo ponixenye, uſtarpglienye, gliubezan izuarſnu prema Bogu, i iskargnemu, yazika moga, i ſuih chiuchienyih uzdarxanye, i uſteghnutye, i iſproſi çiſtochiu priproſtnu od ſuih ſtuorenyih, ſuuçenu, i oſlobodyenu pamet, i izuarſno z'boxyon voglion skladanye, neka buden Clouik takou, kakouo xeli Sarcze Sinka tuoga. Amen.

Molitua ſuim Suetim.

O Sueti ſui, i Sueticze Boxye, i Blaxeni Angelski Duſi, koyih Goſpodin Bog liczen ſuoyin medenim veſeli vazda molite zà me. Pozdrau-

gliam,

gliam, i sctuyen vas, huale uzdayen. Gospodinu kiuasye obra, i suoyimi blagoslloui nadaril. Oh molinuas is-prosite meni proscchienye, isprosite milost, i izuchie s'Bogon s'yedignen-ye. Amen.

Druga priprawa k' Missi, ku Redounik uçinit moxe kad bude yemat Vrime kà uzdarxi per Psalam, s'Antiphonami, s'Verfetti, i sedam Molitau nahodise ù Misalu onde nà prida.

Molitua S. Ambroza Biskupa kase moxe rechi prid Misson razdiglienya nà dneue od Setimane.

V' NEDIGLIV.

PRiueliki Redouniçe, od Redounikou, i istini Poglauicza Biskupou Isukarste, kisi samoga sebe prikazal Bogu Otczu xartuu, i posuetilischie çisto, i neporoçno nà Oltaru Krixa zà nas neuoglne grischnike, i koyisi nam dal put tuoyu nà blagouanye, i Karu tuoyu nà pitye, i postauilsi ouo Otaystuo ú kriposti Suetoga Duha gouorechi; kadagodit oua budete çiniti, nà moye uspomenutye çinitichiete, i obuarsciti; prosimte zà priçignenu Karu tuoyu veliku nascęga Spasenya czinu, molimte zà ouu çudnouatu, i neizreçenu gliubau, koyonsi nas neuoglne, i nedostoyne raçiose tako gliubit, dà nas operesc od grihou ú Karui tuoyoy, i nauçimenę nedostoyna slugu tuoga, kogasi meu ine tuoye dare zazuati raçise nà sluxbu Redouniçkú zà niyedna moya dostoyanstua, negò samo tuoyim milosardyen potaknut; nauçime molimte pò Duhu Suetomu obuarsciti takouo Otaystuo s'onom çastyu, i poschenyem, s'onim bogogliubstuon. i stra-

i ſtrahochion ; kinye potrlbno, i priſtoyno ; daymi Goſpodine Iſukarſte, tuoyon miloſtyu, dà vazda od ouoga Otayſtua ono virruyen, i razumin, reçen, miſlin, chiutin i ſtanouitto darxin, çaye tebi ugodno i Duſci moyoy prudno, ulizi Duh tuoy dobri ú Sarcze moye, dà zuoni ondi brez izgouaranya, i brez vikanya riçih, dami kaxe i gouori ſuu iſtinu toliko s'krouitih, i otaynih ſtuarih, koyeſu mnogo duboke, i pokriuene Suetim Odilon ; zà veliko dobroſtiuſtuo tuoye, dopuſti meni danaska, i vazda Miſſu, çiſtim Sarczem, i çiſtom pametyu ſluxiti, oſlobodi Sarcze moye od neçiſtih, taſcchih, i ſckodnih miſlih, utuardi mene milosardním, i virnim Blaxenih Angelòu zaſchicchienyem, i primochnom ſtraxon ; dà Nepriategli ſuih dobrih ſmeteni odſtupe pò kripoſti toli-ka Otayſtua, i pò ruczi Suetoga Angela tuoga oduarni od mene Goſpodine Iſukarſte, i od ſuih ſlug tuoyih priyadouiti Duh oholie, nenauidoſti, ſarxbe, prigliubodiſtua, i od neçiſtochie, zla ſumgnenya, i pſoſti ; ſmetiteſe oni, koyi mene progone, izghinite oni koyi ſuaka pogubitti hite, i naſtoye. Amen.

V PARVI DAN imasc Moliti.

KRagliu suih kripostih, i Dariteglin, kisi toliko obgliubil çistochiu putti, i Diustuo Boxe, nebeskon rosiczon blagosloua tuoga ugasi, ú moyen kipu, suu potaç goruchie bludnosti, neka pribiua ú meni lipost suake çistochie Dusce i Tila. Vkroti, i umori ú meni ostan, i potaknutye putti, i suako ganutye, i smuchienye bluda; i udili meni prauu, i vikougnu çistochiu s'druzimi tuoyimi dari, kisu tebi drazi ú istinu, neka posuetiliscchie huale çistim tilom, i sarczem moxenti prikaxati; s'koliczimbo skruscenyem i s'kolikim obilyen suz, s'kolikon çastyu, i strahochion, kolikon çistochion Tila i Dusce ouo Boxanstueno, i Nebesko posuetiliscchie, yemalobise sluxiti Gospodine? V komu istinitose priyimglie putt tuoya, ú komu s'nayuiscimi naynixya syedignuyuse i slagayu, gdise nahode Sueti Angeli, duorechi suoga Boga, gdise ti isti i Redounik, i Posuetiliscchie çudnouatim, i neizreçenim naçinom uzdarxis.

VTO.

V TORI.

KObi dostoynim naçinom mogal poçitat, alli sluxiti ovi Sakrament ako ti Boxe suemoguchi neuçiniscga dostoyna prikazitcglia? Znam i istinito znam, i to isto tuoyoy milosti ispouidan dà nisam dostoyan pristupiti k'toliko veliku Oraystuu radi mnozih grihou moyih, i nebroyenih nepomgnih moyih. Dali istinito znam, i viruyen oda suega Sarcza moga, i ustmi spouidan, dà ti moxesc mene çiniti dostoyna, koyi sam moxesc uçiniti çista od neçista simena zaçeta; i od griscnikou prauedne çinis, i suete. Zà ouo suemoguystuo tuoye molinte dà dopustisc meni griscniku sluxiti ouo Nebesko posuetilisćhie strahon, i s'trepeton; s'çistochion Sarcza, i obilyen suz, s'veselyem duhounim, s'radostyu Nebeskon. Ochiuti pamet moya slatkost priblaxene tuoye zrake, i pristolya tuoga, i straxe Suetih Angelou tuoyih okolo mene.

V SRIDV.

YA bo Gospodine spomignayuchi çastnu muku tuoyu pristupan. k'Oltaru tuomu prem dásam grischnik dati prikazea posuetilischie, kosi ti zastauil, i naredil, i zapouidil dase prikazuye nà tuoye uspomenutye zà spasenye nasce. Primi dakle ouo molimte veliki Boxe prislatki Isukarste zà Czrikuin Suetu tuoyu, i za vas puk tuoy, kogasi tuoyon priçignenon Karuyu odkupil, i dobil; zàç mene grischnika hotiosi nà sridu stauiti meu tobon, i istim pukomprem dà ú meni dobrih dillih suidoçanstuo ne nahodisc; zato sluxbu nà mene daron tuoyim naslognenu ne odmarzi, ni pogardi; ni pò meni nedostoynomu sluzi tuomu izghini sczina spásenya onih, zà koyih spasena xartua uçignen, raçiosise bitti odkupglienye. Primosim i prid tobon staugliam Gospodine (akose raçisc milostiuo pogledati) neuoglie gliudih, poghibili pukou, suxágn uzdahe, neuoglin Sirot, potribe Putnikou, nischieu slabih, i nemochnih, neuffanye boliznioih, pomagnkanye starih, Vzdahe mladih, xelinya Diuicz, tuxbe udouicz,

Tibo

Tibo miluyesc suih Gospodine, i nisctar nenauidisc onih kihsi steuoril.

V CETVARTAK.

SPomenisc kakouoye nasce suchianstuo, i naran, zaçsi ti nasc Otaç, nemoyse mnogo razgniuati; ni mnoxtuo tuoga Sarcza gliubezniuoga suarhu nas pò ti naçin uzdarxi, dase neganesc nà smiglienye, zaç neprosstitemo á nascoy prauednosti molbe nasce prid obrazom tuoyim, negò ú smilouanyih tuoyih mnozih. Odnemi od nas Gospodine nepraude nasce, i ogagn Suetoga Duha ú nas dobrostiu uxexi, odnemi Sarcze kamenito, od putti nasce, i daynam Sarcze putteno, i mekahno, koye tebese bude boyati, gliubitite, i sctouati, i ú tebise naslayenati, tebe sliditi, i uxiuati. Molimò Gospodine dobrostiustuo tuoye dà uedrim okom, i obrazon taçisese pozriti nà obitil tuoyu, kà tuoga suetoga imena çast, i sluxbu izuarscuye, i nekanikogare bude tasc hie xeliuye, nikogare prazno prosçenye, tinam udahni i naspomeni molbe, koyeye tebi ugodno slissçati, i milostiuo uslisscati.

V PETAK.

MOlimo yoſcchie tebe Goſpodine zà Duſce virnih umarlih dà bude gnim viçgne ſpaſenye, zdrauye, veſelye, i utiſcenye viçgne. Oui miloſardya veliki Sakrament, i skrouiſcchie Goſpodine Boxe moy budi gnim danaska veliko, i nà puno veſelye od tebe Kruha xiuoga, i iſtinoga, koyiſi s'Nebes ſàſca, i dayeſc xiuot Suitu, to yeſt od putti Suete, i blagoslouyene Yagncza çiſtoga, koyi uzimgle grihe Suita, i daſe napiye od uvruchka tuoye miloſcchie, koyi pò ſuliczi Longina iz boka tuoga proteçe, dà vtiſcene Duſce uzraduyuſe ú huali, i slaui ſuetoy tuoyoy. Molim dobrohtinſtuo tuoye dà ſayde ſuarhu ouoga Kruha, i çaſce puna obilnoſt tuoga Boxaſtua. Saydi yoſcchie Goſpodine Duha Suetoga tuoga ona neuidina prilika, i ono koſe nemoxe doſechi pametyu veliçanſtuo; kako nikada pria ſaydiſce nà xartue Otacz, koya prikazanya oua naſca ú Tilo, i ú Karu tuoyu obrati, i mene nedoſtoynoga sluxbenika tuoga nauçi

toli-

toliko veliko dilouati Otaystuo po ti naçin, dà ugodno i dobrostiuo primese posuetilisceshie od ruk moyih nà spasenye suih toliko xiuih, koliko martuih. Molimte Gospodine radi istoga prisuetoga xiuuchiega Otaystua Tila i Karui vasce, koye suaki dan ú tuoyoy Czriqui blaguyemo, i piyemo, i gnimse oçiscchiuyemo, i posuechiuyemo, i yedinoga tuoga velikoga Boxastua dilniczise çinimo; poday meni molimte Suete kriposti, kimi napugnen dobron suistyu pristupin k'Oltaru tuomu, tako dà oua Otaystua Nebeska uçinese meni spasenye, i xiuot a tibosi rekal ustmi tuoyimi suetimi i blaxenimi: *Kruh koyi ya daden put moya yest zà xiuot Suita. I koyi blaguye mene xiuitichie çichia mene, on pribiua ù meni à ya ù gnemu; yasam Kruh xiui, kisam i Neba sascal, ako bude ki blagouati Kruha ouoga xiuitichie ù viku.*

V SVBOTV.

KRusce prislatki ozdraul okuscay i chiuchienye Sarcza moga da-

chiutim flatkost gliubaui tuoye, oz-
drauime od suake nemochi i nezdrau-
ya, dà niyednu lipost gliubin vanka
tebe. Krusce pribili, ki yemasc ú tebi
suako naslayenye, suakoga dobra oku-
scay, koyi nas tobon vazda pokripgliu-
yese, blaguy tebe Sarcze moye, i slat-
kostyu okuscanya tuoga napunitese
iznutargna Dusce moye, blaguyu te-
be Angeli punni ustmi ú Rayu; yose
blaguy tebe çlouik putnik suoyon ni-
kon miron, dà takouin brascnom neu-
stane ná putu. Krusce sueti, krusce
xiui, krusce lipi, krusce çisti, kisi
s'Neba sascal, i dayesc xiuot Suitu;
doydi ú Sarcze moye, oçisti mene od
suake sckuarni Tila, i Dusce, ulizi ú
Duscu moyu, ozdraui, i posueti me
iznutra, i izuanka, budi zaschichienye,
i suakdanye shragnenye Dusce, i Tila
moga; odrini od mene Nepriateglie
zlotuornike, dà odstupe daleko od li-
cza i pristolya tuoga, dà izuanka, i
iznutra oruxan, i pokripglen uprau-
nim puton pridem ú Kraglestuo tuoye,
gdise nekaxu Otaystua kako ú ouo vri-
me, negò licze s'liczen tebechiemo
viditi, kada pridasc Kraglestuo Boga
Otcza, Bog bude suaka ú suih, tada
bo

bo mene nasititichiesc slobon çudnona: tim nasichienyem toliko dà nitichiu blagouati, ni xeyati ú vike, koyi s'istim Bogom Otczem i Duhon Suetim xi-uesc, i kragliuyesc Bog po sue vike vi-ka. Amen.

Druga Molitua S. Ambroza prid Misson, i prid priçeschienyem.

K'Stolu prislatkoga obroka tuoga milostiui Gospodine Isukarste ya griscnik nistar uzdayuchi ú moya dostoyanstua, negò ú tuoye uffayuchi milosardye, i dobrotu, pristupiti strascinse, i trepechiem, zaç Sarcze, i Tilo yeman mnozimi grisi osquargneno, nicisam pomgniuo çuual pamet, misal, i yazik moy od pomagnkanyih. Dakle ò milosardno Boxanstuo, ò strasceno veliçanstuo ya neuoglni nahodechise ú tisknochi, k'tebi kisi istoçye milosardya utiçense, k'tebi hlepin i teçem neka buden ozdrauglien; pod tuoye zascchi-chienye bixin, tebe koga Sudeza podnit nemoxem, dami Spasitegl budesc

uzdiſcen, i molim. Tebi Goſpodine rane moye kaxen, tebi od çeſaſe ſramuyen, odkriuan. Znam moye grihe mnoge, i velike, cichia kihſe ſtraſcim, dali uſſan ú mnoga miloſardya tuoya koyimni ni broya, pozri name s'oçima miloſardya tuoga Goſpodine Iſukarſte Kragliu viçgni, Boxe, i Clouiçe kiſi propet bil zà gliubau çlouika, uſliſci mene, ki uſſan ú tebe, pomiluyme puna neuogl i grihou ti, koyi u'ruchiak miloſcchie nigda techi nepriſtaneſc. Zdraua ſpaſena xartua, i poſuetiliſcchie zà uas narod çlouiçyi nà driuu Krixa prikazano; zdraua plemenita, i priczignena Karui iz ran propetoga Goſpodina Iſukarſta tekuchia, ka grihe ſuega Suita opereſc. Spomeniſe Goſpodine od ſtuorenya tuoga, koyeſi tuoyon Karuyu odkupio, kayenſe mnogo daſam ſagriſcil, xelim poboglſcati ſue ono ça uçinih. Odneſi dakle od mene pridobroſtiui Otçe ſue nepraude i ſagriſcenya moya, da oçiſcchien ú Duſci, i ú Tilu doſtoyan buden okuſiti Suetoga od Suetih, i dopuſti dà Sueto priatye Tila, i Karui tuoye, koyu ya nedoſtoyni xelim priati, bude moyih grihou odpuſcchienye, pomagnkanyih ſuar-

ſuarſceno ogiſcchienye, budi grubih miſlih odtiranye, dobrih chiuchienyih, i miſlih ponougleanye, i dilih tebi ugodnih ſpaſeno iſpugnenye, i izuarſcenye, Duſce yoſcchie, i Tila ſuprotiua ſuim zaſidam Nepriategl moyih priyako obragnenye. Amen.

Molitua Suetoga Tome od Aquina.

SVemoghi viçgni Boxe evo priſtupan k'Sakramentu yedinoroyenoga Sina tuoga Iſukarſta Goſpodina naſcega. Priſtupan kako nemochian i bolizniu, k'Likaru xiuota; ne çiſt k'urucku miloſardya; ſlip k'Sunczu ſuitloſti viçgne; niſchietan, i ubog k'Goſpodinu Neba i Zemgle. Molim dakle neizmirna blagodarya tuoga obilye, daſe doſtoyiſc ozdrauiti nemoch moyu, oprati neçiſtochiu, proſuitliti slipochiu, obogatiti uboſſtuo, oditi nagoſt da Hglib Angelski, tebe Ceſzara Ceſzarou, Goſpodina Goſpoduyuchih tebe tolikim primen poſſtenyem, i ponixenyem, s'tolikim skruſcenyem, i bogogliubſtuon, s'tolikon çiſtochion, i vi-

viron, s'takouon voglion, i odlukon kakobi koristno bilo spasenyu Dusce moye; Podaymi molimte Gospodignega Tila, i Karui nesamo priati Suedbu, i Sakrament, dali yoscchie stuar, i kripost Suedbe. O pritihi Boxe daymi Tilo yedinorodyenoga Sina tuoga Gospodina nascega Isukarsta, ko rodi Diuicza Maria, tako priati dà k'Tilu gnegouu otaynomu dostoyimse s'yediniti, i gnegouo udo broyitise. O prigliubezniui Otçe dopusti meni dragoga Sinka tuoga, koga sada sakriuena na putu priati odluçih, daga s'odkriuenim napokon obrazon brez koncza razgledan, ki s'tobon xiue, i kragliuye Bog pò sue vike vikou. Amen.

Molitua kase yema rechi prid Misson.

BOxe koyi od nedostoynih çinisc dostoyne, i od griscnikou prauedne, i od neçistih çiste: oçisti Sarcze, i Tilo moye od suake nemochi, i trohe griha, i stuori mene dostoyna, i hrabrena Suetoga Oltara tuoga sluxbenika; dopustimi milostiu dà nà ouomu Oltaru,

taru, k'komu nedostoyan pristupan, xarrue ugodne, i priatne prikaxem mi-loschi tuoyoy zà grihe, i uvriyenya moya; i zà nebroyena, i suakdagna pomagnkanya moya, i zà dase suih skupa Karsctyanih kriuine operu; i pò onomu tebi budi xelinye i bogogliub-stuo moye priato, koyise tebi Bogu Otczu zà nas nà posuetilisćchie prika-za. Koyi s'tobon xiue, i kragliuye ú yedinstuu Duha Suetoga Bog pò sue vike vikou. Amen.

Molba Blaxenoy Diuiczi Maryi prid Missom.

O Mayko milosćchie, i milosardya Priblaxena Diuo Marie, ya ne-uolgni, i nedostoyni grisenik sá suon hitgnon Sarcza k'tebise utiçen, i mo-lim, i prosim milost tuoyu, dà kako-nost pri Sinku tuomu slatkomu nà Kri-xu visechiemu stala, tako, pri meni ne-uoglnomu grisćniku, i pri suih Redou-nih oude, i ú suoy Suetoy Czriqui da-naska prikaxuyuchih nà pomoch pri-stati raçise dà tuoyon milostyu pomo-xeni dostoyno, i priatno posuetilisc-

chie

chie mochi budemō prikazati prid liczem velikoga, i nerazdiglenoga Troystua. Amen.

Molitua k'Suetczu, koyegā-ſe blagdan ſtuye prid Miſſon.

O Sueti N. euo ya neuoglni griſc-nik nā tuoya doſtoyanſtua uzdayuchi prikazuyen ſada priſuetu Sued-bu Tila, i Karui Goſpodina naſcega Iſukarſta zā tuoye poſctenye, i ſlauu; molimte ponixno, i bogogliubno dā danaska zame uzmolitiſe raçiſc, dā toliko veliko poſuetiliſcchie doſtoyno, i priatno moxem prikazati ſad, i gnega zayedno s'tobon i ſuimi Suetimi, i obranimi gnegouimi ú vike hualiti, i s'gnim zayedno mochi budu kraglevati, koyi xiue, i kragliuye ú vike vikou, Amen.

Mo-

Molitua iz varſna kaſe yema rechi prid Miſſon, alli po Miſſi od Redounika.

O Tçe Nebeski, Goſpodine pridobroſtiui, Otçe od miloſardya, primi danaska po ruke ſlughe tuoga ouu priſuetu Suedbu prauo Tilo, i Karu yedinoroyenoga Sina tuoga Goſpodina, naſcega Iſukarſta nà zadouoglſtuo, i odpuſcchienye ſuih moyih grihou nà ſpaſenye, i kripoſt Duſce moye, i ſue kuchie moye, i ſuih onih kimſam kimgodi naçinom darxan, i ſue Goſpode, ſuih Glauarih Czriquenih, Pripouidauacz, Redounikou, i ſuih Redounih Katoliçanske Virre: neka gnin miloſt Duha Suetoga doſtoyiſc udiliti na ſpaſenye Duſc gnihouih, i na vladanye ſuega puka Karſtyanskoga, i ſuih griſcnikou kiſu nà ouon Suitu, dà gnih obratiſc, i douedeſc nà put ſpaſenya: nà utiſcenye ſuih neuoglenih, dagnim pomoch, i prauo uſtarpglenye udiliſc, nà olahçanye, i oſloboyenye ſuih Duſc, keſu

ú Pur-

ú Purgatoriyu, i naulastito onih koye pomoch od mene s'prauiczon çekayu: i nà prosuitglenye, i obrachienye suih Narodou neuirnih, i poluuiraczu, i razmernikou, dà poznadu, i gliube tebe priizuarsnu istinu Otcza suemoguchiega, koyi s'Sinon i s'Duhon Suetim yesi pohuaglen Bog blagoslouglen ú vike vikou. Amen.

Zahuaglenye poklesi Missu dospil s'Antifonon triuh Ditichih, i s'Pisanyu. Blagoslouite sua dilla Gospodina; *i* Hualite Gospodina ù Suetih; *zayedno s'Versetti, i s'Molituami naytichiesc ù Missalu.*

Molitua Suetoga Bonauenture.

PRostrili prislacki Gospodine Isuse iznutargna, i Sarcze Dusce moye prislatkon, i spasenom gliubaui tuoye zadom, i prauon, vedron, i Apostol-

skon

skon prisuetom Karitadyu, neka vene, i rastayese Dusca moya vazda samon gliubauyu, i xegliom tuoyon dà bude xudit, i kopnit pomagnkayuchi dokle doyde ú Duore tuoye; xelise odrisciti od Tila, i bitti s'tobom, dopusti dà Dusca moya tebe gladnye, kisi Kruh Angelski, pokripglienye Dusc Suetih, Kruh nasc suakdagni suathu suchianstui, i narauski, ki uzdarxisc suaku slatkost, i okuscenye i suako naslayenye vridnosti, tebe, koga xele Angeli ględat vazda gladuyuch xudit, i blaghouat bude Sarcze moye, i slatkostyu okuscenya tuoga dase nasite iznutargna Dusce moye dà vazda tebe xeyat bude vruchka xiuota i stoçaya mudrosti, i znanya uruchka viçgne suitlosti, obilna potoka dragosti, kisisua obilnost kuchie Boxye, tebe vazda kopniti, i iskati bude, tebe nayti, k'tebise potexi, i k'tebi pride, tebe dà misli, tebe besidi, i suaka diluye nà hualu, i slauu Imena tuoga s'ponixenyem, i razborom, s'gliubauyu, i naslayenyem, s'veselyem, i dragostyu, s'produxenyem do dospitka; I ti dà budesc sam vazda uffanye moye, sue kripko moye uzdanye, moye blago,

moye

moye naslavenye, moya slatkost, moye veselye, moy pokoy; i tiscina moya, mir moy, slast moya, mirisanye moye prigliubko, yizbina moya, pokripglienye moye, utoçischie moye, pomoch moya, mudrost moya, dil xdriba moga, i uxiuanye moye, skrouischie moga blaga, ú komu budi ustanouichiena, i vazda, i uvrixena pamet moya, i Sarcze moye. Amen.

Druga Molitua iz osmih Kgnigh Naredbih Apostolskih Klementa Paruoga Pape.

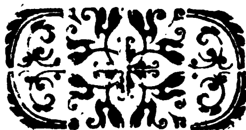
GOspodine Boxe suemoghi, Otçe Karsta Sina tuoga blagoslouyenoga, ki poslischasc vapiyuchie ktebi ú upraunomu Sarczu, koyi poznayesc glase, i uzdah muçechih; huale tebi uzdayemo zaçsinas uçinil dilnike Suetih Otaystuih tuoyih koyesi podalnam nà potuardyenye onih, koyasu dobrò poznana nà obsluxenye Bogogliubstua, i bogostouya nà odpuschienye grihou

grihou zaçye ime Karſta tuoga naziuano ſuarhu nas, i ſtobonſmo ſmireni, Koyiſi razluçil nas od druxbe, i opchienya neçiſtih, ſdruxi nas s'onimi kiſu poſuechieni tebi, utuardi nas ú iſtini Duha Suetoga, oçituynam ka neznamo, kanam magnkayu nadopuni, kà poznayemo potuardi, i pokripi; Redounike çiſte i neporoçne uxdarxi ú ſluxbi tuoyoy, Kraglie uzdarxi ú miru, Goſpodu, i Oblaſtnike ú praudi, Ayer dà bude zdrauonoſam, plod zemglie obilan, vas Suit prouiyenyem tuoyim na ſue ſtrane obaſtri, i doſpiueno pokripi.

Narode ke nà boy naſtoye uſtegni, i ukroti, bludechie obrati, puk tuoy poſueti, Diuicze uzdarxi, Xenidbon zdruxene cuuay ú virnoſti, neumirne pokripi, malahnu Diuiczu priuedi nà dob yak, oni ki poçigniu pokripi Nououirçe uvixbay, i doſpiuene, i doſtoyne uçini, i ſuih nas pokupi, ú kraglieſtuo ú Iſukarſtu Goſpodinu naſcemu, s'koyim tebi budi ſlaua, çaſt, ſctouanye, i Suetomu Duhu ú vike. Amen.

Druga Molitua Blaxenoy Diuiczi.

O Priuedra, i çestita Diuo Marie Mayko Gospodina nascega Isukarsta, Kraglicze Nebba, i Zemglie, koyasi istoga Stuoriteglia suih stuarih nositi ú tuoy suetoy utrobi dostoyna bila; çigouo isto, i prauo Tilo, i Karu priati ya nedostoyni sminansan bil, molimte zà tuoye Diusko ponixenye, i zà muku, i smart istoga Sina tuoga, dà prignemu zamene neuoglnoga grisçnika dostoyiscse prositi, neka sue ono, çabih, ú ouomu blaxenu prikazanyu neumitno, nepomgniuo, i nerazabrano pomagnkal; radi tuoyih molbih prisuetih raçise meni prostiti. Amen.

Mo-

Molitua ù koyſe çini yedno napunò prikazanye ſamoga ſebe Priblaxenoy Diuiczi Mayki Boxyoy.

PRiſueta, primila, ſuarhu Blaxena, pridoſtoyna Mayko Boxya, vazda Diuo, priçiſta Marya, Kraglicze Nebba, i Zemglie, Oduitnicze i Goſpoye moya, ya N. zloçeſti, i oholi griſcnik pren da zà moye mnoghe, i teſcke grihe, i neharnoſti velle nedoſtoyan prikazatſe prid vaſce çiſto, i priſueto licze, i velle doſtoyan dà buden tiſuchkrat oſuyen ú muke viku viçgne, niſctar nemagne uffayuchi ú priueliku dobrotu, i miloſardye vaſce, prikaxuyen, dariuan, i poſuechiuyen ú vike prid ſuim Duoron Nebeskim vaſcemu priſlatkomu, i priſuetomu Sarczu ſue moye neuoglno, i mlako Sarcze, Duſcu, pamet, moch, tilo, chiuchienya iznutargna, i izuagnska, i ſue ça yeman, i ça mogu yemati proſechiuas ſaſuom hitgnom Sarcza, i Duſce

moye, i ſáſnom onom gliubauyu, s'konuas moli, i proſi vas kolik skup Karſtyanski, i vas Duor Nebeski, daſe raçite radi Karui priçignene vaſcega yedinoroyenoga Sinka Iſukarſta Spaſiteglia naſcega, priati ouo prikazanye ú vogni ugodnoy, iſproſitemi yedno izuarſno skruſcenye, i pobogliſcanye moyih chiudih, i pomagnkanyih, i miloſt dà pridobuden ſue napaſti, i muçnoſti, kemiſe mogu zgoditi ú vaſcoy ſluxbi, i yedno napuno odlipglien ye od ſuake brezredne dragoſti ouih ſtuarih zemaglskih, i dà marzim i gnuſim nà puttena naſlayenya, i dami budu draghe ſtuari. Duhoune, naulaſtito çeſto primati Suete Sakramente, i dà vruche naſtoyim naſlidouati vaſce priizuarſne kripoſti, i dà yeman uſtarpglenye yako ú ſtuarih protiunih, i ponixenye ú zgodnih, kripkoſt ú dobrih odlukah, skladnoſt doſpiuenu s'voglion Boxyon, ú ſuih ſtuarih, oſloboyenye od ſuakoga zla, i iſproſcenye ſuakoga dobra skupa ſproduxenyen ú miloſti boxaſtuenoy do ſmarti, neka vam, i vaſcemu Sinku ſluxechi virno ú ouomu xiuotu, doſtoyan buden viditi uas ú vike ú drughomu nà Nebeſih. Amen.

Raz-

Razlika proçignenya zà 'razumiti, i poznati kolikoye tam nas gardobna, i gnusna neçistochia chiudih yednoga Redounika, ki posuetilisćchie Misse Bogu prikaxuye.

Paruo Promiscglenye.

PRomisli naypri dà prem akoye xiuglienye neçisto ú suakomu Karsctayninu gardobno, i yemase marziti, i gghnusiti, velle vechie zato marzise ú yednomu Redouniku. Zascto kolikoye visce, i poscteniye gnegouo stanye suarhu suakoga drughoga, toli koye yoscchie vechie Bogu darxaniti prez suake scktuarni, i trohe. Dakle nemoguchise nayti ni nà Zemgljhi nà Nebbu vechie plemensctuo, i poscteniye negoye Redounika, koyi udiglie po ruke, yema, tiçe, i prima ú yizbini isto Tilo, Karu, Duscu, i Boxastuo Sina Boxyega, ki ye vruchiak, i istoçye suake çistochie, i suetigne,

zato nemoxese izrechi, kolikoye tescko uvridyenye, i nepraui, koyu on xiuuchi neçisto çini veliçanstuu, i dobroti Boxyoy, i zato kolikoye velik gniu Boxyi, i osuyenye suarhu sebe skupglia ú dan od smarti, i nayzadgnega Suda vazda kadse nepobogisca, ine xiue çistoçhion, i posctenyen; naulastito buduchiyu Bogu obechial s'opchienim, i vikougnim zauitom prid liczem gnegoue Czrique, i pristolyem suega Duora Nebeskoga. Odkle izhodi dà kolikogodikrat pristupi ouo obechianye, ko nemoxe porechi, i sagrisci; tolik at uçini pritescki grih suetogarya alli sakrilegia, i yoscchie çinise kako odmetnik, zaç akose odmetnik zoue oni, ki ostaui habit, illi odichiu Czriquenu, illi Reda; koliko vechie oni, koyi ostauihabit od çistochie, i posctenya koyi ye praua odichia, koya rescí i çini Redounika, i Redounoga ú oçiyuh Boxyih, i Angelou takoua, kakouse on kaxe naripça izuagnskim naçinom pri gludmi.

Akobi velle neçisto suetogardye uçinil koyibi od yedne Czrique uçinil stallu xiuinsku, alli kibise sluxil sudon posuechienim od Oltara zà dati yisti, alli

alli pitti ú gnih ne bludniczan ſuoyim, kako uçini Kragl Baldaſar nà gnegouu ſtolu, dalli iſtoy poghani xiuin; koliko vechie neçiſt Sakrilegiy bitichie onoga Redounika, koyi od ſuoga kipa, koyiye poſuechieni, i xiui hran, i Tempal Boxyi duakrat gnemu poſuechien, paruo nà Karſtu, paka nà ſuetomu Redu, koyi dim od kipa ſuoga çini ſmradnu ſtallu neçiſtih Duhou, i yedan ſmardechi ſud od neçiſtochie i bluda.

Drugo Promiſcglienye.

PRoçini dà toliko téxak grih yeſt yednoga Redounika dà Goſpodin Bog ú Kgnigah diaſckih zapouida damuſe prikaxe toliko veliko poſuetiliſcchie zà grih yednoga ſamoga Redounika, koliko zà grih yednoga ſuega puka; zà datti nam znati da grih Redounika yeſt pò niki naçin toliko velik koliko ú gnegouoy tamnoſti, kolikoye velik grih yednoga ſuega puka. I ú paruini od Czrique ſedan godiſch pokore bihu od luçeni ſuakomu Suitounomu, kibi ú bluda upal, ú ko vrime nemogahu priſtupiti k'Suetomu Sakramentu od Oltara

 dalli

dalli Redounika bludniku bihu deset godisech odluçeni.

Paçe oudi gre i ziskuyuchi yedan vridan pisacz, ko texi grih çini, alli Suitouni çinechi prigliubodiustuo xenon odanon, alli Redouni sagriscuyuchi s'bludniczon, i odgouara ú tomu Razloghu, dà vechie sagriscuye Redouni, paruo zaç uçinilye zanit opchieni çisto vazda xiuiti; drugho, zaçseye sásuima Bogu posuetil; trechie zaç Sakrament Reda yest od vechiega velle posctenya negoye Sakrament xenidbe, kako sui Nauçitegli gouore, zaç Sueti Red namigniuye, i pridaye udiglie Redounika, dà posuechiuyè Tilo, i Karu Sina Boxyega ú Prisuetomu Sakramentu od Oltara. Od toga nenahodise vechie posctenye, i dostoyanstuo, niti moxese nayti ú ouomu xiuotu. Radi tuoga duixe glas i gouori Sueti Iuan Zlatoust; Od çesa nima bitti çistiyi oni, koyi çini i uxiua ouo posuetilisechie? Od koga sunçenoga zraka nima bitti suitlia ona ruka, koya ouu put razdigliuye? Vsta koyase napugniuyu ouoga ogghna Duhounoga? Yazik koyi velle stascnom karuyu moçise? gdi promisçglia oui Suetacz dà ako to-

lika

lika çiſtochia xiuota potribuye daye, ú yednomu Redouniku zà razloghe, reçene, koya tamnoſt, kolika neçiſtochia bitichie ona yednoga Redounika, koyi prid oçima Boxyimi, i Angelski-mi, i yosc çeſtokrat prid gliudskimi noſiſe vas nà opako, ſluxechiſe rukom zà orudye neçiſtochie, à uſtmi kako drughi Giuda zà izdati Goſpodina na-ſcega, zà neçiſte çeloue, à yazikom ſluxechiſe zà izuſtiti riçi, i gouorenya, i piuanya nepoſctena, i napokon ſuimi ſuoyimi udmi, zà dilouati ſuake varſti ſtuarih nedoſtoynih, i neçiſtih? Tamna ruka, prokleta uſta, i yazik ſuetogar-dobni Redounik yeſt oni brez niyedne ſumgne. Kakoye uzmnoxno, gouori Parixienſce, da takou Redounik yema ſminoſt taknuti Priſueto Tilo Sina Boxyega s'onimi rukami s'koyimiye malo pria ticzal ſtuari nedoſtoyne? Pra noſe zgaya, gouori Dioniſij Kartuxian, dà oui takoui Redouniczi koyi inako yemalibi xiuiti xiuot Angelski uçinili-ſuſe xiuinski, i gori deſet tiſuch volat od iſtih xiuin, buduchi dà onimi uſtmi i rukami ticzu Sina priçiſte Diue Ma-rie, s'koyimi ticzaliſu, nepoſctene, i neçiſte Xene.

Treto

Treto Promiſcglenye.

PRomiſli dà ako Sueti Iuan Karſctitegl ú utrobi Matere poſuechien, koyi od ditinſtua xiui úpuſtigni, s'takouon çiſtochion, i ſuetignon, dà doſtoyi onu izuarſnu pohualu od iſtih uſt viçgne Mudroſti, dà meu ſuimi royenimi od Xene niedan vechi od gnegabi rodyen: ſáſuim tim zazuan od Iſukarſta neka biga hotil karſctiti, neſmi taknuti ni magne várh gnegoue poſctene Glaue, kakochieſc ſmitti ti neçiſti Redouniçi nedim taknuti, dà uzeti ú uſta, i poxriti, alli zà boglie rechi zakopati ú ſmradno miſto tuoyih neçiſtih parſih Priſueto, i Priçiſto Tilo Iſukarſta, i upnchienu riç? Akoſe onuzboya karſctiti onoga od koga on yemaſce bitti karſctien; kakochieſcſe ti neſtraſcit vazeti ú parſi tuoye onoga od koga yemaſc bitti velle potanko ſuyen, i velle oſtro oſuyen? Ca yemaſc ti çignenya, alli prilike, gouori Petar Damian, s'Tilon Iſukarſtouin ako radi tuoye neçiſtochie yeſi udo Antikarſta?

Yoſc-

Yoſcchie promiſli ako Goſpodin Bog oſta toliko uvriyen, zaç Sini Setha, (kiſu zuani Sini Boxyi) vazeſce zà ſuoye Xene hchiere od kolina Kayinoua protiua zapouidi gnihoua Otcza; da zato, kako gouore Sueti Nauçitegli, poſla opchieni potop Suitu, koliko vechie biti chie uvridyen, dà Redouniczi od Oltara, kiſu praui Sini iſtoga Boga, ſuprotiua gnegouoy zapouidi, i protiua zauitu viçgne çiſtochie koyiſu na çaſt gnegouu uçinili, xiuiti budu nedin ú Matrimoniyu, alli Xenidbi zakoni toy; dalli ú neçiſtomu ſuetogardyu shotniczon.

Yoſç dostoynaye ſtuar promiſliti ono, ça piſce Sueti Clement Papa ú yednoy ſuoyoy Kgnighi, gdi ſuidokuye kako, meu inimi naredbami, kemu dà Sueti Petar, yedna bi oua, dà nà Sueta Otayſtua Goſpodinoua nimayuſe obirati oni, koyi paruo negoſe rede nebi puſtili gnihoue Xene, i kadabi, pokleſeye redil ſluxitegl od Oltara, priſtupil opet ſuoyoy Xeni, dà nima vechie uliſti ú Sueto Miſto, ni prinoſiti poſuetiliſcchie, ni taknuti Oltar, ni priati od druzih prikazanye od Olokauſta, ni noſiti Tilo Goſpodino-

uo,

uo, ni liuati vodu nà ruke Redounika, ni nositi Ampule, ni Kalex nà Oltar; negò sámo zatuorati vrata od izuan, i çiniti naypotiscniye posle, kako pisce Sueti Clement ú Pistuli k'Braton Gospod gnin.

Onde promisli dobrò dà ako Sueti Petar Apostol Namisnik Isukarstou sámo radi neuzdarxanya suoyon Xenom hochie, i zapouida, dà sluxitegl od Oltara bude sásuima nedostoyan nedin prikaxeuati Sueto posuetilisćchie od Oltara, alli sluxiti Oltaru, dalli nimagne ulisti ú misto Sueto, ni taknuti Oltara, ni nositi Ampule, ni dati vodu rukan Redounika, i yedua dà muye dopuscchieno çiniti nike posle potiscne, kako zatuorati Vrata Czrique iz vanka, i takoue ine: koliko nepristoyna stuar bitichie onoga Redounika, koyi neXenon zakoniton, dà s'tamnimi Xenami, alli inimi naçini nedostoynimi protiua suakomu Zakonu narauskomu gliudskomu, i boxastuenomu osckuarnise gardobnim, i neçistim naçinon.

Ce-

Cetuarto Razmiſcglienye.

PRoçini koliko prauo Sueti Bernardo tuxiſe nà zalle fluxiteglie Oltara, gouorechi dà nà ſue ſtrane teçeſe k'Suetim Redon, i dà oue ſuete fluxbe koye od S. Angelih yemayu bitti poſctouane vazimayuſe od gliudih prez doſtoyne çaſti, i brez proçignenya priſtoynoga, pokle vidimo dà ú mnozih ni magne ni vechie vlada, i goſpoduye nepraudnoſt, i neçiſtochia, i takoua kadgodir, kakoua nigda goſpodouaſce ú onomu tamnomu narodu od Sodome, ſáſuim tim ne ſtraſceſe priſtupiti k'Suetomu Otayſtuu od Oltara, potiçuchi ſuarhu ſebe ſarxbu i oſuetu od Boga, kako nà dugglie gouori S.Bernardo ú gouorenyu ſuarhu obrachienya Redounikou na Glau.29.

Od ouihſe kruto tuxi Goſpodin Bog ú Malakiyi Proroku nà Glaui paruoy, gouorechi. *Van gouoruuan, ò Redouniczi, koyi pogaryuyete ime moye: i rekliſte, u çemu pogaryuyemo ime tuoye? Prikaxuyete ſuarhu mega Oltara Kruh oſckuargneni, i gouorite*

uçe-

uçemusmo osckuarnili tebe? Zaç Sarczem, i rukami oscbuargnenimi, i neçistimi prikaxuyte, ter pak gouorite, uçemusmote ne posctouali?

Neboga Czriqua Boxya, koya koliko s'vechim dobrohtinstuon, i gliubauyu skupgliasc ú tuoye krilo nerazbiruchi i neodmechiuchini kogare od kolikoyih gre k'tebi zà sluxiti tuoga prigliubkoga Zaruçnika Isukarsta tolikovechie od tih Sinou brezakonitih yesi od gnih izdana, razgardyena, i neçisto osckuargnena. Dobiò vidise dasc ye Czriqua Boxya rasçirila, i dà Sueti Red Popouski, i broy Redounih Dusc veleseye umnoxa, dà zato nise umnoxabo veselye, zaçse neuidi dà kakosuse oni umnoxali ú broyu, tako yoscchie dasu pobogliscali, i napridouali ú chiudih; paçecaye yosc gore, suese inako vidi; zaç kaxese dà mnozi obratilisu ú raspuscchienye putti, onu slobocchinu nakusu od Boga bili zuani; buduchi dà od yedne strane uzdarxese od xenidbe, à od drughe strane brez niednoga usteghnutya dayuse kako xiuina brez uzde raspuscchieni ná suaku tamnost. Yosc nadodaye dabi Gospodin Bog hotil, dà oni koyi nechiutese dà mogu ob-

obſluxit uzdarxanye, i çiſtochiu, liſto dabiſe ſtraſcili ſtauitiſe ú xiuot izuarſni, i zauezatiſe pod Zakon, i zauit uzdarxanya, i çiſtochie. Zaç bogliebi bilo brez ſumgne zà gnih oxenitiſe, negò xgatiſe od poxelinya, i ú ponixnu, i potiſcnu ſtanyu puka virnoga s'hragneni bitti, negò nà viſcini, i poſctenyu Reda Czriquenoga neçiſto xiuiti zà dà budu paka od Boga oſctro ſudyeni, i oſuyeni. Doule gouori Sueti Bernard nà zgora reçeno miſto.

Peto Razmiſcglienye.

PRomiſli ono ça zamira, i piſce Otacz Martin Delrio ú gnegouu iz izkouanyu od Maggie dà uzrok, zà ki Goſpodin Bog dopuſcchiuye dà ú gnegouoy Czriqui od velle tamne çegliadi Suete, i poſuechiene ſtuari s'tolikim ſuetogardyem obrachiauſe ú zloçinye, i çare, yeſt ú zrok zà oſuetiti, i pedipſati ſagriſcenya Karſctyanih naulaſtito nepoſctenye, i neçiſtochiu Redounikou, i ſluxiteglih Oltara, koyi ú toliko ſuetih ſluxbah nenoſeſe, i s'priſtoynon çiſtochion xiuota, i dobro-

broton chiudih, potiçuchi ouin naçi-
nom suprot samin sebi onu strascnu
pritgnu Boxyu pò ustih Ixaie Proroka
gouorechia; *Tamian vasc kimi prino-
site marzak i ggnusan yest meni, blagda-
ne, i subote, i drugha suetkouanya ne-
mogu podniti, Kalende vasce, i bar-
guglie nenauidilaye Dusca moya, uçi-
gnenesu meni usilne, trudnosanyih pri-
tarpil, odniticbiu ogragyenye gnego-
uo, i biticbie dana nà rasutye, i
pogarbglenye; razoriticbiu Mir gne-
gou, i biticbie potlaçena.* nà Gla-
ui 1. 5.

I na potuardyenye toga kaxe Otacz
Gargur od Valencze ú Kgnigah gne-
goua bogoslouya dà nà vrime Pape
Gargura VII ú Nimasckoy Zemgli, alli
Tom.4. disc. 9. quest.5. part.5. Germanij, radi male çistocchie sluxi-
teglih Oltara radi pristupglenya Zako-
na, i zauita kimse zauexuyu dachie çi-
sto xiuiti doydosce pomalo nà toliko
pogardyenye Sueti Sakramenti dà isti
suitouni gliudi uzimahu slobod sluxiti
Sakramente inim.

I ne samo dopuscchia Gospodin Bog
dà stuari Suete budu tako zlo izuar-
scene, i pogardyene; dà yoscchie
sluxitegli od Oltara, i Rędounjczi budu
od

od suih porugani. Tako gouori isti Gospodin Bog pò Malakij Proroku, na Glaui 2. besidechi Redounikom. *A viste odstupili od puta prauoga, i smutiliste nà zlo potiçuch mnoge ù Zakonu; zaçich toga, i ya dadoh vas pogardyene, i zloçeste suim pukom.* Koya stuar kakoye ispugnena nà vrime nasce oçito vidimo, buduchi dà yure vidise dà nisu nà Suitu toliko pogardyena çegliad prid gliudmi, kolikoye çegliad Czriquena; kako dobrò zamira Rimski Catekisam, koy karayuchi opaçni xiuot mnozih Czriquenih gliudih ouako gouori. Koyih grubochia, i tamnost po ti naçinye Rede potamnila dà yure niyedna stuar ni darxana pogardniya, i potlaçenya. I ono çaye gore ako sctiti budesc Istoriye, naytichiesc dà nayuechi dil poluuirstuih kasu nà suit izascla, yemalisu poçetak, i istoçye od Czriquenih gliudih, koyi odbignuusci od Reda, alli od stanya Redouniscкoga, dascese posesti, i vladati suakoy tamnosti, à ti bisce Ariy, Nouazian, Nouat, Paual Samuscaten, Nestoriy, Eutichiy, Pelagiy, Luter, i mnozi drughi Poglauiçe Poluuiraz od Boga prokleti, i od Suete Matere *De Sacr. Ordinis.*

 Czri-

Czrique, i nauiſcchieni zà prokleti zà pedipſanye neuirne hudobſchine, i hudobne neuirnoſti gnih.

Sceſto Promiſcglenye.

PRomiſli koliko iſti Popoui poganih ſcziniſce çiſtochiu xiuota ú ſtouanyu gnihouih himbenih, i neiſtinih Bogou, pokle kako bihu darxani obſluxeuati çiſtochiu, kako gouori Virgiliy, tako mnoge naçine, i pomgne uzdarxàhu, zà uzdarxatiſe vazda çiſti, i poſćteni. Zato meu ine prilike, i Exempiye ſćtiſe od Popou Matere od Bogou dà ſyednom skriglkom od tikule odrizahu uda ſramna. Ioni kim priſtoyaſceſe prikaxeuati nika vechia poſuetiliſcchia s'nikimi trauami uçignahuſe hadumi.

Yoſcchie Plutark gouori dà Popoui Egipta uzdarxahuſe od ſoli, ni gidihu meſo, ni ſir, ni yaya, ni piahu vino, kako piſce Keredon Stoyich zà ugaſiti pò oui naçin uxganye od xelinya, i zà mochi s'vechiom çiſtochiom naſtoyati nà ſtuari Boxaſtuene.

I Sueti Auguſtin piſce od Popou Etiopiye, dáſe ſluxahu rutom ú giz-

binah

binah za utaxiti uvruchinu bludnu, i ukrotiti.

I Sueti Gierolim pisuchi suprotiua Giouinianu prauglia da Popi Atheniesi kise zuahu Gierosanti çignahuse piyuchi çikutu hadumi. Takoyer Popi Rimski kise zuahu Flameniani yemahu tisknu zabranu blagouati bob za buduchi dà potiçe nà blud, ni mogahu ticzati baltran, za buduchi daye prilika, alli zlamen od neçistochie bludne; yosce se çcuahu pò ti naçin od mela kóze dà nesamo nehtiahuga taknuti dà, á ne imenouati zabuduçh daye xiuo bludiuo, i zato protiuno xiuglenyu çistochie nakose poduezahu.

Dakle ako Popi Poganski ú sctouanyu gnihouih himbenih Bogou, koyi drugo nebihu negò Diauli pakleni, kako Prorok reçe; *Sui Bozi narodou Diauli* su, ako oui toliku pomgniu, i promiscglenye darxahu zà uzdarxatise ú çistochi xiuota; reczimi ti Redouniçe, i sluxitegliu Oltara, kà kochiescse zasramit, i smesti nà strascni dan Súda, kada vas Suit viditichie, dà ti yemayuchi tolike pomochi suarhu narauske od milosti, tolike Sakramente, tolike, nauke, i Nebeska prosuitglienya yosc

 nisi-

nisise vladal ú sctouanyu prauoga Boga, kakoseyenosil yedan Poganin ú sctouanyu suoyih neprauih Bogou? Gachiesc onada rechi videchi dà gliudi, ki sctouasce Idole bilisu pomgniuiyisctouati Diaule paklene nà suoye viçgne osuyenye; negosi ti bil ú sctouanyu priuisokoga Boga Stuoriteglia, i Odkupiteglia tuoga, Angelou, i Suetih; kisu nà Nebu na viçgne tuoye spasenye, i blagoslou? Zatò prauo gouori Sueti Grisostom, dà Redounik griscnik á dan Suda bitichie suuçen iz posctenya Redouniskoga, i bitichie stauglien ú broy neuirnih, i liçimirih.

Pri-

Prilike illi exempij zamiriti kiſuſe zgodili onim kiſu nedoſtoyno, i brez çaſti, i pripraue gouorili Suetu Miſſu.

Parui Eſempal.

PAladiy piſacz gouori dà on yedandan pohodechi Suetoga Makaria Puſtignaka, nayde prid gnegouimi vrati yednoga Redounika, kòyi biſce pun vas kolik gardih ran, i iſte koſti od Glaue bihumuſe izgnilile, i zatoſe biſce utekal k'Suetomu Makaryu zà dabiga gnegouimi Molituami ozdrauil. Dalli Sueti Makariy nigdarga nehti priati gouorechimu dà ona nemoch biſcemu poſlana od Goſpodina Boga zá pedipſanye, i oſuetu gnegoua neçiſta ſminya, i ſuetogardya, ſmiyuh, i neſtraſcechiſe gouoriti Miſſu buduchi ú neçiſtochi bluda: i damu nebi nigdar iſproſil od Boga zdrauye

doklemu nebi obechial dauech ú napridak nepriſtupi nigdar ſtraſcnomu prikazaliſchiu od Oltara. Koyu ſtuar obechiauſci on s'priſexbon, da hochie po ſue vrime xiuota ſuoyega odſluxiti, i yoſcchie dà nechie vech ſagriſceuati, do mallo dan pò molbah Suetoga Makariya bi ozdrauglien. Nahodiſe to ú xiuotu Suetoga Makariya na Glaui 20.

Drughi Eſempij.

TAkoyer prauglia Tomas Kantipratens dà blizu ſella ú komſe on rodi biſce yedan Redounik neçiſti, i bludnik, koyi ſáſuim tim yemaſce takouu ſminoſt dà ſuaki dan prikazeuaſce Sueto poſuetiliſcchie od Miſſe, i primaſce s'onimi nedoſtoynimi, i neçiſtimi uſti Priſueto, i Priçiſto Tilo, i Karu Iſukarſta. Dalli, euo Boxaſtuena oſueta pride nagu, pò ti naçin uſmardihumuſe uſta, i izgni podbradak, i yazik dà radi gardobna vogna koyi van iſpuchiaſe iſti yoſc priategli nemogahu kod gnega ſtati, ni tarpitiga.

Takoyer kaxe od drugoga takoua Redounika ú Franczi, dà buduchi priſtupil

ftupit Ofcaru zà rechi Miſſu, udiglie kako proſtri ruke ſuathu Oltara doyde ogagn s'Neba s'koyim do lahtamuſe izaxgaſce, i ú lug obratiſce. Lib. 2. cap. 40. par. 6.

Trechi Eſempij.

SCtiſe úZarczaluEſempiyih od nikoga Redounika ſuitounoga, dà gouorechi on Miſſu yedan dan ú grihu, ſtaſce ondi niki mux Duſceuan zà ſliſcati Miſſu, i vidi ſuarhu Patene na Miſto Oſtiye yednoga Ditichka, koyi kada Redounik hoti priatiga ú uſte, vidi dà poçe obrachiati obraz inamo, i protiuitiſe rukami, i nogami damu neulize ú uſta; I'ouo gledanye, ne yednoç dà vechiekrat bi vidyeno od reçenoga muxa; zgodiſe yedan dan dà yedan, i drughi buduchiſe ſaſtali, i zgouorili reçe oni Redounik. Ya oſtayen vas priſmechien, i kako van ſebe; dà vazda kad Miſſu gouorim veliku muku chinim ú priatyu Tila Iſukarſtoua. Komu odgouori reçeni mux dà poboglſca ſuoy xiuot; zaç ſtechi on na gnegouu Miſſu, vechie krat

 ſtraſc-

ſtraſcne ſtuari biſce vidil , i pravimu vidinye : Ku ſtuar buduchi ſliſcal ne-çiſti Redounik pokayauſciſe od griha mimoſcaſtnoga, promini xiuot, nà bo-glie koyi opeta ſluxech Miſſu vidi oni iſti mux, dà nà priatyu Suetoga Pri-çeſcchiènya Ditichiak Iſſus skupiuſci zayedno ruke, i noghe mnogo barzo vlize ú uſta Redounika. Diſtinct. 9, Exemp. 190.

Eſempij Cetuarti.

KAxe, i pouida Cexariy dà nà gnegouo vrime ú Franczi bilye yedan Redounik, koyi ú iſtu noch od Boxichia uçini yedan grih od bluda, i ſáſuim tim nehti puſtiti pò gnegouu obiçayu ſluxiti tri Miſſe. Zgodiſe dakle ouo çudo dà nà ſuakoy Miſſi po-kle biſce poſuetil Oſtiyu, i Vino, ſay-diſce ſuarhu Oltara yedna pribila Go-lubicza, koya nà videnye neçiſta Re-dounika iſpiaſce Karu iz Kalexa, i s'kgliunom vazimaſce Suetu Oſtiyu, i poletiſce tchia, Nà ko vidinye shru-ſciſe taknut Miloſardyem Boxaſtue-nim neuoglni Redounik poteçe udigl

k'yed-

k'yednomu Opattu Reda Cifterçienfà s'veliczim plaçem, i skrufcenyem fpouidi fuoy grih, pouidayuchimu çafe bifce gnemu zgodilo. Opat videchi gnegouo veliko skrufcenye zà boglie kufcatiga, uzmaknu datmu odrifcenye; dalli zato zapouidimu dà udigl poyde fluxiti Miffu. Vçini pofluh priamfci Suitt Ifpouidnika, s'veliczim ftrahon, i fuzami priftupi k'Oltaru zà fluxitiMiffu. I euo pri negò htifce priati Sueto priçefcchienye vratife Golubicza, i vrati fuarhu Korporala tri Ofctiye ke bifce odnila, i ù Kalex izli Prifuetu Karu, ku bifce pria ifpila; dayuchi naznanye onda nedoftoyftuo s'koyim bifce priftupio fluxiti onu Miffu, obefelife velle skrufceni Redounik za to dillo, i poyde udigl k'Opattu, profechi zà pokoru gnegoua fagrifcenya dà bude priat ú oni Red. Priaga Opat dà paruohoti dazauechie zadouoglftuo gnegoua gardobnoga griha uçini yedno putouanye priko mora, i za tri godifcchia fluxi uboghim ú Ofpidalu, kako napuno uçini nà flauu Boxyu. Lib. 2. Mirac. cap. 3.

Efem-

Esempij Peti.

VZarczalu Esempiyih sctise od yednoga Redounika vechie dana na puttena pohotinya, negò nà duscenna, koyi çinechi yedan obid nikin muxem, meu inimi stuari bisce kupil nike ribbe, koye zapouidi suomu slughi, dayih staui kuhati, i s'ouom misalyu poyde sluxiti Suetu Missu vas rastarkan, i prazan od suake Deuocziuni, i pristoyne çasti, i straha Boxya, hitechi koliko pri dospitiyu, doscadsci nà pol Misse stechi vas peçalan ú miscglenyu bihuli one ribbe velle, alli malo posoglene: euoti dà Diaual pò Boxyemu dopuscchienyu prikazase nà Oltaru vas çárn, i strascan, i gnosechi, i sobon pignatu, ú koyse kuhahu ribbe, i yedan sud pun soli, obratise k'Redouniku, i reçe, ò kuhaçu à ne Redouniçe, zaç toliko peçaliscse od rib; Eno oudi tuoye ribbe, i eno sol staui sada soli kolikoti drago, à od inoga nastoy prikazati kakose pristoyi toliko veliko posuetiliscchie. Ouo rekscì zà gnegouo zasramglenye odni

opet

opet obadua sfida nà suoye misto, i pakse izmisli. O veliko zaistò nedostoystuo yednoga Redounika dà kada nà gnegoue prosсgne stoyu otuòrena sua Nebessa, i sue Prisueto Troystuo obsluxuye gnegouoy zapouidi, i Nebeski vas Duor stoyi trepechiuchi radi çasti, i nikoga straha prid Oltarom viçgnega Kraglia, i Poglauicze suega suita, à dà on suprot tomu stoyi vas zakopan s'misalyu ú stuari zloçeste, i od niyedne çine, mislechi suaku inu stuar, à ne nà toliko veliko, i strasсno Posuetilisсchie, ú komu yema prid sobon istoga Boga Sudcza xiuih, i martuih, tiçega, i s'gnim ghibglie, i blagoye gniega. Dist. 1. Exemp. 28.

Scesti Esempij.

SVeti Paual Apostol gouorechi od Suetoga Sakramenta od Oltara ú yednoy Kgnighi ku pisce Korintianom buduchiyih nagouaral dase dobrò iskusce prinego pristupe za priati toliko velik Sakrament. Zaç inako tko pristupi nedostoyno nategne nase viçgne proklestuo, i osuyenye; nadodaye pak

oue

oue riçi, *Zato meù vami mnozisune-mocbni, slabi, i spè mnozi*: to yest, kako istumaçuye Liran zaç primate nedostoyno Sueto Priçescchienye, mnozisu od vas od Boga pedipsani tesckon, i dughon nemochiu ú Tilu, i mnozi yoscchie umiru s'smartyu naglom, i oua takoua pedipsanya gouori Sueti Gierolim, dà onada dohoyahu suarhu Korintiani radi reçenoga griha: prihode yoscchie nà nasce vrime suarhu mnozih Karsctyanih radi istoga uzroka, premda gouori dà mnozi ne tarpe te stuari, pridayese to obiçayu, koyi yema bitti s'kriuinom, i pomagnkanyem. I Sueti Anselmo, zà takou grih mnozi zà vazmi pedipsanisu razliçitimi nemochi telesnimi zaçsu priali nedostoyno Tilo Spasiteglia.

Zaisto ako ú staromu Zakonu sctimo dà Redounik Ozia samo za buduchi taknul Korabgliu, alli Skrigniczu nedostoyno pade udigl martau naglom smartyu: koliko vechie yemalibi strascitise oni od takoua pedipsanya, koyi ne samo tiçu, dà primayu ú neçiste parsi suoye prauo Tilo Boxye.

Od Giude izdayiçe stimo ú Suetomu Euangelyu, dà udigle kako pria

nà

nà veçeri Tilo Gofpodigne, vlize ugn Diaual, koyiga naypri potaknu, i çini izdati Spafiteglia, apak obifitife izgubiufci uffanye.

Od kih Efempiyih, i Prilikah kako ú Zarczalu gledamo dà oni koyi nedoftoyno primayu Sueti Sakrament od Oltara prauednim fudom, i pedipfanyem Boxyim upadayu ú velike nemochi telefne, ú fmart naglu, ú oblaft Diaualsku, kiyih muçi, i dà lafno padu ú grihe gardobne fuake varfti, i zato dà umru zlom fmartyu.

Ciftochia Redounika, koyi fluxi Boxya Otayftua, yema bitti takoua, dà Sueti Iuan Zlatouft ouako ú fuoyoy Lituryij gouori:

Nitkor puttenimi pohlepi, i poxelinyi zapleten, doftoyanye priftupiti, i priblixatife, alli fluxiti tebi Kragliu od flaue, zafto fluxiti tebi velikaye, i ftrafcna ftuar, i koyoy ifte Nebeske kripofti boyefe i trepechyu priftupiti.

Dali kolikoye vechie potribna Redouniku oua neuuridyena, i neporoçna çiftochia, toliko vechie Diaual naftoyi aruatiyu fuprotiunom bludnoftyu: i ako nemoxe drugo ufiluyefe fmutitimu Sarçze mifli neçiftimi, i

gru-

grubimi. I zatomuye vele potribno bditi, i pomgniuiti zà dà uçuua ouu çistochiu, toliko gnemu pristoynu.

I zà izuarsciti ouo mnogochiemu pruditi oue stuari, i pomochi ke slide.

Paruo, dà nastoyi suakim naçinom. Redounik bixati sue uzroke koye bi mogle ú gnemu sbuditi puttene missli, kako reksi bixati opchienye çegliadi ne samo neçiste, dà yosc one kesu mallo modeste, alli razpuscchiene, i slobodne, toliko ú dillih, koliko ú gouorenyih, tolikoyer dà bixi od onih, kesu bile kako god od glasa, alli od kihse moxe ça god zlo sumgliti, prem dabiko opchienye bilo s'kon prilikom, a'li uzrokom Dusceunim, yoscchie yema bixati niku brezredno pohlep sue viditi iz izkouati, i razumiti ono çà ni potribno.

Drugo, yema nastoyati nedopustiti nikakor dà zala missal, alli napastouanye uselise, ni vazme moch ú gnemu, dà udiglie, kakoyu ochiuti nikim hrabrenim bixanyem yemase odiliti od gne, utechise k'Molitui uzdahnuusi Gospodinu Bogu, oruxatise prisuetim zlamenom Krixa, stauiti prid oççi od pameti Isukarsta ú onoy tuzi, ú koyoy

ú var-

ú vartlu plouifce, alli izbiena nà koloni, okrugnena tarnom, pribiena nà Krixu.

Treto, dafe uteçe napunim uffanyem k'Slaunoy Diuiczi Mayki Boxyoy, k'Angelu gnegouu Straxaninu, Suetim fuoyim Deuotim, kifu izuarfcini bili, ú çiftochi, kako Suetomu Ofipu, Suetomu Iuanu Karfctitegliu, i Euangelifti, Suetomu Filippu Neriu, i inim takouim.

Cetuarto, dà kadgodir ú fuoyih ofobitih potribah pomoxefe, úkrotiufci i pedipfaufci putt difciplinami, s'czilicij, xexini, bdinyen, i inimi takouimi, dalli fue tò vazda s'dogouorom fuoga Otcza Duhounoga, komu yema otuoriti çefto fuako fuoye iznutargne ganutye, pitayuchi od gnega fuitt i pomoch.

Peto, dà proçini moxeli dofechi promifcglienyem, koliko vifoka, i izuchia çiftochia potribnaye zà priblixatfe iznutargnim naçinom, opchiti priazniuo, i ticzati iftinito Boga, iftoga, koya ftuar iftim Angelom yeft toliko ftrahouita.

Scefto dà promifli s'kode koye daye neçiftochia ú Dufci, i ù Tilo naulafti-

to

to dà oue skode ú onomu, koyi yema bitti Suitlost, Zarczalo, i Nauk izkargnim, obratese ú s'kodu gnihu : à zdrughe strane dà promisli korisci, koye kripost protiuna bludu donasca, i gnemu, i inim.

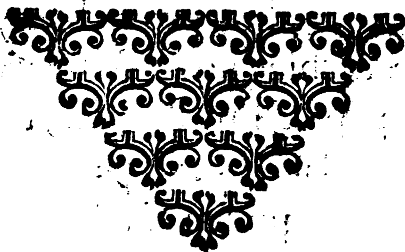
Sedmo, dà ponoui çesto odluke kimiye odluçio, uzdarxat çistochiu, i kakoye tuardo zagouorio i obechia, uzdachieyu s'pomochiom Boxyom uzdarxati postauiusci kako ú shranu ú Rane Gospodina Isukarsta, oue odluke i oue zagouore, alli obechianya.

Molitua s'kon prosimo od Boga çistochiu.

PRislatki Gospodine moy Isukarste zuite priugodni suih kripostih, i priçisti gliubiteigliu Diuacz dobitniçe slauni Nepriateglia paklenoga, s'vascimi dobrostiuimi oççima poglédayte nà mlohauost, i neuogliu moyu, i zà dostoyanstuo priçiste Diuicze, vasce Mayke i zà oduitouanye Suetoga Angela moga Straxanina, daytemi pomoch, i kripost neka pridobudem danaska, i vazda sue Diaualske napasti.

Vdi-

Vdilitemi Boxe moy milost dà dospi-
uenim naçinom çuuan moya chinu-
chienya, i dase uklonim suakoga uzro-
ka od griha, dà plaçen mimosastna
pomagnkanya, dase izbauim od zlih
obiçayih, dà obsluxim çistochiu
vikougniu, i bistrost Sarcza
neka pak ù slaui mochi
budu uxiuati vas
ú vike vikou.
Amen.

Molitua Suetoga Agustina izuayena iz velle Tabule, alli Kgnighe Czrique Lateranenske, koyu suakoç ki skrusceno reçe, i bogo- gliubno ossamdeset tissuch godiscch proschienya dobiye, i koyiyu zà çetardeset dan bude gouoril, nà puno grihou proscchienye dobitichie; koyu Bonifaciy Papa Osmi dopusti, i Benedit Papa potuardi.

BOxe, koyi zà odkupglienye Suita hotilsi roditise, bitti obrizan, od Xudiyeu bitti oduarxen, od Iude çelouon bitti izdan, uzami vezan, kako Yagnacz tihi nà posuetilisćchie po-

pouedcn, i prid Anom, Kayifon, Pilatom, i Irudom nepriftoyno prikazan, od neprauednih fuidokou ofuayen, biççi, i pfofti muçen, pgliuuotinami gardo popgliuuan, targnem okrugnen, poliçniczami, i fakami biyen; tarftyu udaran, pò obrazu pokriuen, iz hugl fpuçen, s'çauli Krixu pribiyen, nà Krix uzduighnut, meu Razboyniczi kako razboynik fczignen, zuçyu, i oftom napoyen, s'lanczom ragnen. Ti Gofpodine zà oue prifuete muke tuoye, koye ya nedoftoyni pomigoam, i zà Sueti Krix, i fmart, ofloboodi mene od muk paklenik, i raçife priueftime gdifi priuel razboynika propeta s'tobon, koyi s'Otçem, i s'Duhon Suetim xiuefc, i kragliuyefc Bog po fue vike vik u. Amen.

Zdraua. ftrafcna fuakoy oblafti glaue Gofpodina Ifukarfta Spafiteglia nafcega zà nas targnen okrugnena, i tarftyu pobiyana.

Zdrau prilipi Spafiteglia nafcega obraz za nas pgliuuotinami, i poliçniczami biyen.

Zdraui budite pridobri oftiui Gofpodina Ifukarfta nafcega oççi, zà nas fuzami politi.

Zdraua medena usta, i garlo prislatko Gospodina nascega Isukarsta zà nas zuçyu, i ostom napoyena.

Zdraui priplemeniti vsci Gospodina Isukarsta Spasiteglia nascega zà nas s'ruganyi, i psosti osckuargnene.

Zdrau vrat ponixeni Gospodina Isukarsta zà nas izbiyen zauscniczami, i plechia prisueta zà nas biççi izbiyena.

Zdraue budite ruke posctene Gospodina Isukarsta nascega, i miscza zà nas nà Krixu rastegnuta.

Zdraui parsi prikrotke Gospodina Isukarsta Spasiteglia nascega zà nas ú muczi smuchiene.

Zdrau bok slauni Gospodina nascega Isukarsta za nas lanczon probođen od Longina.

Zdraua budite Gospodina Isukarsta Spasiteglia nascega Sueta milosardna kolina za nas tolikrat nà Molituah prignuta.

Zdraue budite Gospodina Isukarsta Spasiteglia nascega noghe, prid koyinse dostoyno kglianamo zà nas s'çauli pribiyene.

Zdrauo sue koliko Tilo Isukarstouo zà nas nà Krixu obiscено, ragneno, umarlo, i pogrebeno.

Zdraua

Zdrana Karu priçignena, iz Tila Gospodina Isukarsta Spasiteglia nasce-ga zà nas sua prolita.

Zdraua prisueta Gospodina nasce-ga Dusco nà Krixu zà nas ú ruke Oççe-ue priporuçena.

V tomu istomu priporuçenyu sku-pa priporuçuyenti danaska, i suaki dan Duscu moyu, xiuot moy, Sarcze, i Tilo moye, sua chiuchienya, i dilla moya, sue Priategle, Dobroçincze, Si-ne, i Rodyake moye; Dusce Rodite-glih, Bratye, Sestar, i suih Priateglih, i Nepriateglih moyih, danas suih zaschi-titi, oslobođiti, i obraniti, raçiscse od suih priuarah Nepriategl nascih vidi-nih, i neuidinih sada, i ú vike. Amen. Trikrat reçi. *Otçe nasc*, i *Zdraua Maria*.

Molituicza Suetoga Toma-sa od Aquina k'Isukarstu propetomu.

PRitegni k'sebi, molimte Gospodi-ne, suu koliku pamet, i Duscu mo-yu uxgana, i medena sila gliubaui

tuoye, i odczipi od fuih ftuarih kefu pod Nebom, neka gliubauyu tuoye gluibaui umrem, koyfi gliubauyu moye gliubaui raçil na driuu Krixa umriti.

Molitua konſe prigrauglia Iſpouidnik zà ſliſcati Iſpouidi.

Antiphona.

SArcze çifto ftuori ú meni Boxe, i praui Duh ponoui ú Dufci moyoy. Neodrini mene od licza tuoga, i Duh Suetí tuoy ne odnefi od mene. Pourati meni vefelye fpafa tuoga, i Duhom poglaunim pokripi mene. Nauçitichiu nepraueduih pute tuoye, i dà tamni k'tebife obrate.

Pomolimoſe.

SVemoghi, i miloftiui Boxe, koyifi mene nedoftoynoga uçinil fluxitoglia Redouniske ftaxbe, i pofctenya, i poftauilfime Sridoftateglia, i Oduitnika,

nika, zà neka molim, i prosim pri Gospodinu nascemu Isukarstu Sinu tuomu zà grisonike, i zà onih, kise nà pokoru pouráte; i dopusti meni milostiu pò oduitouanyu Blaxene Mayke vazda Diue, i Blaxenih Angelih Straxnikou nascih, i suih Suetih tuoye Boxanstuene gliubaui uxganye; neka sue ono, çase pristoyi nà moyu dùxnost dóstoyno moxem ispuniti fluxbènikon, i fluxbèniczam tuoyin, kise k'pokori utiçuse raçise udiliti Duh prauoga zgroscenya dase opomenu, i oslobode od zançiaz Diaualskih, kimse vezani nahode, i k'tebi pò dostoynu zadouoglstuu, i pobogiscanyu obratese pò istomu Gospodinu nascemu Isukarstu Sinu tuomu, koyi s'tobon xiue i kragliuye ú yedinstuu Duha Sueta Bog pò sue vike vikou. Amen.

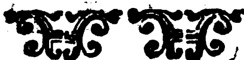
Kada pristupi pokornik uçiniusci zlamenye Suetoga Krixa, varhu gnega reçesc:

GOspodin Isukarst budi ú Sarczu tuomu, i ú usnih tuoyih, dà dostoyno, i podobno ispouidisc grihe tuoye nà hualu, i slauu imena gnegoua. Amen.

Naçin od odriscenya.

SMiluyse nate suemoghi Bog, i odpustiusci grihe tuoye, priuedi tebe ú xiuot viçgni. Amen.

Proscchienye, odriscenye, i odpuscchienye grihou tuoyih poday tebi suemoghi, i milostiui Gospodin. Amen.

Paka

Paka prostarusci ruku desnu prema pokorniku gouori.

GOspodin nasc Isukarst odrisci tebe, i ya oblastyu gnegouon odriscuyen tebe od suakoga zauezanya, proklestua, obustauglienya, i uzbiyenya, to yest interdetta, ú koliko mogu, i tisi potriban. (paka) Yate odriscuyen od grihou tuoyih ú ime Otça †, i Sina †, i Duha † Suetoga. Amen.

Ako pokornik nebude reyen kingod redon Czriquenim ostauiusci ono obustauglineya, pak odmaknuusci ruku reçe.

MVka Gospodina nascega Isukarsta, dostoyanstua Blaxene Diue, i suih Suetih, i kagodir dobra budesc uçiniti, i zla podniti, budu tebi na odpuscchienye grihou, uzmnoxanye milosti, i plachiu xiuota viçgnega. Amen. Poy ú miru.

Mo-

Molituicza kaſe moxe rechi pokleye doſpil iſpouidat.

GOſpodine Iſukarſte ſlatki gliubitegliu, i poſuetitegliu Duſc, oçiſti molimte, pò zraku, i pomochi Duha Suetoga Sarcze moye oda ſuake dragoſti, i prignutya, i miſcglenya tamnoga, i ſue ono çà ú momu dilouanyu moga iſpouidanya, illi pò nepomgni, illi pò neuminyu yeſt-pomagnkano, izgriſceno; ti pò tuoyoy neizmirnoy dobrotti raçiſe nadoknaditi, i naprauiti. Priporuçuyem ú tuoyih priglinbkih ranah ſue Duſce koyeſi nà pokoru prijegnul, tuoyom priçignenom Karuyu oçiſtil, i poſuetil, dayih od grihou çuuaſc, i ú ſtrahu tuomu, i ú gliubaui uzdarxiſc, ú kripoſtih ſuaki dan to vechie uzmnoxaſc, i napridouati çiniſc; i ú xiuot viçgni napokon pripegliaſc. Koy s'Otçem, i s'Duhom Suetim xiueſc, i kragliuyeſc pò ſue vike vikou. Amen.

Na-

Naçin bogogliubni zà slu-xiti s'koristyon prisueto Posuetilischie Misse.

CA potribuye uçiniti zà pristupiti dostoyno Suetomu Posuetilisce-chiu od Misse?

Zà pristupiti dostoyno, i spaseno k'Suetomu Posuetilischiu od Misse nike stuari tribuye uçiniti pri Misse, nike nà vrime od Misse, à nike posli Misse.

Pri Misse.

ZNay dà pri Misse duoye varsti pripraue potribnesu, yedna dàleka, drugha blixgnia.

Daleka usdarxise naulastico ú stuarih ke slide.

Parua dà Redounik suaki dan bude pomgliu çuuati velle dobrò vraça od suoyih chiuchienyih, zaç radi brez-redne slobodi od vidinya, i çuuenya kako viditi, i çuti suaku stuar, illi neza-

bra-

bragnenu,illi zabragnenu; od bresrednoga blagouanya, i pitya; od zalsha, i oduechiega spanya; od velika z'goyenya putti, ú raskoscne, i meke odichie; od male pomgne, i çuuanya ú gouorenyu, i razgouoranyu, i zaçyē. Clouik od vechie prighnut, i dan zahotiti, i izkati suoya z'goyena, i dati na voglia suomu pohotinyu; s'timi takouimi stuari staugliase nà veliku poghibil uvriditi tescko Gospodina Boga istinoboyę gouorenye Mudarcza; *Koyi gliubi poghibil peghinutichie ù gnoy.*

Drugha, stuar kaye potriba Redouniku yest, dase nima sá suima datti nà oue stuari vrimenite, naulastito nà posle, i dugouanya Suitouna: dalli yema bitti ú tomu trismen, i usdarxan; i toliko nà to dà nastoyi, kolikoga potriba stexę, i kolikose nà gnegouo stanye pristoyi, i kadye ú tih poslih sad tad yema uzduighnuti misal suoyu Bogu namignuyuchi suaka, i upraugliayuchi nà samu slauu gnegouu, i duhounu korist, alli telesnu suoyu, álli suoyih iskargnih.

Trechie, yema çuuatise, od velika opchienya s'gliudmi i naulastito s'onimi ki s'malin strahon Boxyin xiuu, alli

zlo

zlo gouore od iskargnih; nitiſu dobrò izprauni, ni poſteni ú chiudih. Yemaſe yoſcchie çuuati kako od kughe, ne hoditiú ona miſtagdiſu nike skupſcchine ighre, diſe pripouiſti, i ine taſcchine, i neprudni glaſi donaſcayu. Mnogo vechie paka yemaſe uzdarxati nehoditi onamo, gdiſe tanczi çine, feſte, nike Bergughie, i Komedie ſuitoune; zaçye ſtuar ta velle nepriſtoyna yednomu Redouniku i uzrok ſmutgne, i potáknutya ná zlo. Takoyer çuuatiſe yema hoditi ſimo tamo zaman pò uliczah Grada, alli Miſta; ako to nebi bilo zà proytiſe magliahno, alli zà pohoditi koyu godir Cariquu, alli Nemochnika, alli komubi bi darxan zà ki god dobar uzrok.

Opchienin naçinom zà to yema uſdarxatiſe od zalihih pohovenyih à naulaſtito Xenskih Glau, premdaſu od Rodbine. Paçe Sueti Gerolim gouori, *Suakiſe ima çuuat od velika opchienya yoſcchie ſ'onimi Xenami od kuchie, i keſu nam od karui, alli Rodbine ni ſtoyechi ſ'gnimi, ni gouorechi, nego koliko nas potriba ſtiska.*

Zaç inako radi takouih ſtuarih brez rednih Redounik tarpitichie mnoga raſ-

rastarkanya pameti, raslike napasti, i nepokoy suoye pameti, izgubitichie suako chiuchieuye bogogliubstua, i doyde nikako suh ú Duhu brez nike slasti, i voglie, nà stuari boxanstuene marzechi; á z'drughe strane doyde vas prignut nà stuari telesne, i nà pohotinye nà tascchine, nà smihe, nà razpuscchienya, nà poxarlosti, i opiyanya, nà spanye, i nà takoue drughe stuari. Odkle paka izhaya da Missu sluxi, i gouori zà niki obiçay, i nikim slabim, i tascchim naçinom prez deuotiuni, prez çasti nike, i straha, kase tomu Otaystuu pristoye, brez niyedne koristi; i moxe bitti velekrat s'velikom sckodon Dusce, i nà suoye osuyenye.

Cetuarto, potribnoye Redouniku zà iste reçene raloghe dà nima stati praznuyuchi vas dan, hodechi kako mnozi çine po tarzih i pò stagnah, alli pò takouih inih mistih opchienih, alli osobóynih, dalli ima tratiti vrime ú kogodir dillo pristoyno i korisno, i naulastito nastoyati nà nauk dobrih Kgnig zà korist suoyu i suoyih iskargnih, i osobito odluçitichie ko god vrime suaki dan zà sctiuenye koga godir libra duhounoga, i mnogokrat

uz-

uzduighnuti ima mißal ſuoyu Bogu kom godir kratkon Molituiczon, ku Striluchiu zouu, i nà ſuoya vrimena, nareyena hoshie rechi pomgniuo i deuoto ſuoy Officiy.

Peta ſtuar yeſt, dà ſuakoyako pri negò Miſſu ſluxi ima iskuſiti dobrò ſuoyu conſçienczu, i akoſe nayde damuſe potrſba iſpouiditi, ima k'Spouidi priſtupiti s'prauim ponixenyem, s'kruſcenim, i kayanyem od grihou i pomagnkanyih, i ſtanouiton odlukon pobogliſcati xiuot, uçiniuſci pokoru koliko pri moxe; i akobi naſcalſe ú komu godir teſçku grihu, i akomubiſe ſgodila koya god ſtuar, radi ke nebiſe priſtoyalo priſtupiti takouu Poſuetiliſcchiu, neka za oni dan ne ſluxi Miſſu; ako pak drugha potriba, alli drùghi dobar razlog po ſuittu Izpouidnika nebiga ſtiskal dà Miſſu ſluxi.

I neka laſniye i koriſniye bude ouo izkuſcenye ſuoye ſuiſti; ſtauitichieſe oude nike ſtuari poglauite ſuarhu kih dobroyih razmiſcgliuyuchi mochichiſe dobrò ſebe izkuſiti;

Iz-

Izkuſcenye od Conſciencze.

NAyparuo yema zuati nà pomoch Duha Suetoga, gouorechi: Pridi Duſce Sueti, napuni Sarcza tuoyih virnih, i zrak tuoye ſuitloſti proſini ú meni, dà razabrano poznadem, i doſtoyno plaçen, i çilouato izpouidin griſi moyi nà hualu, i ſlauu Imena tuoga, i nà ſpaſenye Duſce moye, pò Iſukarſtu Goſpodinu naſcemu. Amen.

Paka hochieſc izkuſiti ſamoga ſebe varhu ſtuarih ke naſliduyu.

Suarhu Miſlih.

PRoçini miſal ſuoyu akoſi dobrouoglno imal, alli prial miſli taſcchie, miſlechi od ſtuarih neprudnih, i nekoriſnih zà ſe, ni zà ſuoga Iskargnega; akoſi imal miſli prazne miſlechi od ſtuarih od poſctenya, od çaſti, i od bogaſtua, i veliçanſtua ſuitounoga.

Akoſi imal miſli obole iſcchiuchi çaſti i ſczi-

fczinechi velle famoga febe, i vechiega negofu druzi, inih pogaryuyuchi, i xelechi bitti ftiman velle, i imati pofctenya, i parua mifta ú Suetoy Czriqui Boxyoy, ter druzin zapouidati, nàulaftito nebuduchi doftoyan, ni nà to fprauan, alli priftal.

Akoli ima mifli od lakomie, miflechi brez redno, i xelechi blago, pinefe, fpraue, idohotkę dobar Czriquenih, i ine takoue.

Akoli neçifte, miflechi, i naftayuyuchife od ituarih bludnih.

Akoli od poxarlofti brez redno miflechi nà yidenye, nà pitye, hlepechi nà ftuari, i nà yisbine od velike fczine.

Ako fardite miflechi kakobi mogal ofuetu uçiniti zà koyu godir nezgodu, katiye uçignena.

Ako nenauidne; xelechi zla drugomu, alli imiyuchi marzoft nà drugoga, nemoguchiga vidit, alli yofcchie odluku imayuchi kogodirmu zlo uçiniti, ú xiuotu alli ú pofctenyu, i dobru glafu; alli ú blagu, i imanyu.

Ako zauidne buduchiti marsko tuye dobrò.

Ako fumgliue zlo od drugoga fumgliechi brez uzroka razloxna.

Ako kriuo ſudgliuė, ſudechi kriuó tuye çignenye, alli gouorenye brez radouoglnoga razloga.

Akoſi xeli znatti ça nemoxeſc ti dóſechi ſpametyu, niſe priſtoyi znatti tuoemu ſtanyu.

Akoſi imal miſli himbene, miſlechi kakobi moga druga prihiniti riçmi, alli çignenyi.

Ako ſtrahgliui, neuſayuchi, i mnogo velle ſtraſchechiſe da nechieſc mochi onarſciti ono, ça priſtoyno, i prauo yeſt.

Akoſi imal miſli ſumgliue, ſumgliechi yeſi nili iſto ono, ça nas Virra Karſctyanska uçi.

Ako marmgliaue marmgliuchi, i tuxochiſe ú Sarczu ſuomu od koye god ſtuari, alli od koga god çlouika.

Ako ſckrupuli, zaliho ſumglechi lagahno od ſtuarih od kih nebi imal ſumgliti.

Ako ſine miſlechi od koye godir ſtuari ſtugon nikon kako dabi ſam ſebi omarzal.

Suarhu Riçih.

IZkuſi ſam ſebe, yedaſi gouoril prazne riçi, to yeſt, neprudne ni tebi, ni inim.

Ako

Ako ne razborne, i nesmisceglienе, to yest, reçene ne kakose pristoyi vrimenu, alli mistu, alli çegliadinu, alli stuari, alli konczu.

Ako riçi velle veliçane uzuiscuyuchi vechie, alli gouorechi magne, negò stuar istinita bisce.

Ako huastoue, i ohole, nadhodechi riçmi, i pogardyuyuchi druzih.

Ako ugidne, i ne çastne uvridyuyuchi bratinsku gliubau, i ne nosechi, iskargnemu dostoynu çast, ku yemase nosit.

Ako sarxbene reçene sardito, i z'gniuon, i z'bisnostyu.

Akosi scapta, i nosi riçi staugliayuchi nezklad i nemir.

Akoli złogłasne, kleuechiuchi, i gouorechi zlo od drugoga, i muçechi, alli skrachiuyuchi dobrò.

Ako stramotne, i neposctene reçene suprot Bogu, i Suetih, kakosu psosti, alli biasctemie, alli suprotiua posctenyu koga iskargnega.

Ako neçiste, i tamne, suprot çistochi, alli posctenomu xiuglienyu, i chiudih.

Ako lasgliue, neistino gouorechi s'zotton, alli brez rotte, sckodon iskargnega, alli brez sckode.

Ako s'hinbom pokriuene himbeno skaxuyuchi ono, ça ni.
Ako blasniue laskayuchi, to yest, samo reçene zá ulisti ú milost druzih, i zà udraxatise, i ugoditi, i nà druzih voglin suega sebe prighibati.
Ako kargliue branechi tuardo suoyu riç karayuchise s'kim godir.
Ako rugayuchie, rugayuchise od koga godir.
Ako gorke i sarxbene, to yest, reçene z'gorkim smuchienyen Sarcza, i sarxbom, alli zà osuetu, alli zà kogodir drugo zlo poxelinye.
Ako huastaue hualechi sam sebe, i suoye stuari; alli yoscchie slauechise od tamna çignenya.
Ako duoyechie, ke nà yedan naçin razumiyuse ú Pameti od onoga ki gouori, à ú drughiyih gouori z'yazikon.
Ako seagliue, kese gouore samo zà çinitise smiat druzih.
Ako oduechie naçigniane, nikon hitrostyu, i nastoyanyem reçene za ukazatise hip gonornik.
Ako uubgliue, zà prihiniti drugoga.
Ako riçi skimi potaknese koga, dayuchimu tamen suit, alli nà zlo poçiçuchiga.
Ako

Ako kleuetane pridayuchi zlo, alli xelechi i proſechi zlo ſebi; alli druzin za nenauidoſt, alli ſarxbu, alli ggniu.

Od Dilouanyih.

PRoçini dilla tuoya, yeſuli bila prazna, i neprudna tebi, alli drugomu, nebuduchi namignena za niedan dobar konacz.

Akoſu bila taſcchia za udraxatiſe gliuden, i nekate darxe vridna, i poſcetena.

Yeda brezredna, to yeſt, nenamignena na dobar konacz, to yeſt, radi boga, alli koriſti Duſce, alli ne ſnaçinom uçignena, i ne na ſuoye vrime i miſta.

Ako ne poſluxna, to yeſt, protiua zapouidi Boxyoy, alli Suete Czrique, alli tuoyih ſtariſcin, i glauaru, alli ſuprot onomu ſçaſi darxan uçiniti, radi ſluxbe ku ſluxiſe, alli ſuprotiua onomu naçſe tuoya conſcientia potexe, i akoſi u Redu, terſi dilloual ſuprot na redbi tuoye ſtariſcine i regule.

Yedaliſu bila ſuetogarðna, to yeſt, akoſi prial, alli sluxi Suete Sakramente druzin buduchi u grihu ſmarte.

namu ; alli akosi sumglil dasl ú teſcku grihu, alli akosi priſtupil , i neſapuni tuoye zapite ; alli akosi ku ſimpniu uçinil.

Yedaliſu bila ſmradna, to yeſt, ſuprot çiſtochi xiuota, i poſctenya dobrih chiudih.

Yeda liçimirna, to yeſt, himbena, kaxuchi izuanka, kakou niſi iznutra.

Ako nerazloſna, to yeſt, od tuoye glaue dibouana brez ſuietta, i izredyenya tuoyih Stariyih.

Yeda od vechie ſmina, to yeſt, na ke niſi vridan ni priſtal.

Yeda himbena, to yeſt, uçignena s'himbon, i priuaron iskargnega, i protiua praudi.

Ako nik ko ne ſprauizon uçignena, neçinechi ſa ſuimi yednakin naçinom, à kadbi hotila prauiza, da ſe ti ſà ſuimi yednako vladauſci noſiſc.

Yeda nerasborna, to yeſt, zalibo çinechiyih, i brez razbora, kako na Kgnigu oduiſce naſtoyechi, alli na pilmo, alli na ſctiuenye, illi bdinye, illi moglienye, pokorenye, karanye, i pedipſanye druzih brez redno.

Yedali lina, to yeſt, ſlnuoglno çinechiyih, i marzko.

Yeda

Yeda oduechie naſtogliua nà tuoyu ſamo koriſt, to yeſt uçignena, ne zà gliubau, i ſlauu Boxyu, dà ſamo zà koriſt koyu oſobitu tuoyu, alli dragoſt, poſctenye, alli razkoſcu, alli zà ſuprotiua ouih zgoyenyih tuoyih neuçiniti ku godir ſtuar.

Yedali prikoreda uçignena i brez potribna; to yeſt, ſamo radi razkoſce tuoye, i obilya, i zà dati s'goyenye tuomu chiuchienyu kako rekſci prikoreda yidenyu, pityu, ſpanyu, odiuanyu, pokripglienyu, i reſcechiſe vech negliſt priſtoyi, tratechi, alli raſipayuchi ſtuari brez potribe.

Yedaſu bila nepomgniua, to yeſt, uçignena neſtauiuſci proçignenye, i pomgliu zadouoglnu, brez naçina, brez nike bogogliubne voglie nauſtiito, kàdſu ſtuari bile nà çaſt Boxyu priſtoyne, kakoſu Molitue, Miſſe, ſluxbe boxanſtuene, od Officia, od izkuſcenya conſcienze, i ſuiſti, od Iſpouidi, od priçeſcchienya, od ſctiuenya Duhounoga, od riçi Boxye, od çaſti Suetacz i gnihouih Reliquijh od proſcchienyih, i takouih duhounih ſtuarih pò nepomgni izuarſcenih. I

osobito, iskuſcitichieſc tebe od ouih ſtuarih ke naſliduyu.

Od ſluxbe Officia kiſi darxan gouoriti.

Yeſiliga gouorió neskupglieno, pametyu, brez çaſti, i Deuotiu-ni, Yeſili ú ſtanyu, alli naçinu, i ù mi-ſtu nepriſtoynu.

Yeſili oſtauil hotechi ki dilak, za-mirit Officia brez uzroka zakonita.

Yeſili barboſil, i zlo izgouarat riçi priſcechi velle, i barzechi neuidechi dà pri doſpiyeſc.

Yeſili vrimena Redon gouoril ſtauglia-yuchi nà prid ça gre nà zad brez koga dobra uzroka.

Yeſili rekal yedan Officiy zà drughi.

Yeſili razearkan nà drugo naſtoye-chi, dugo vrime, alli yoſc i kratko vrime, brez praua uzroka.

Yeſili gouorechiga hotechi ſtal raz-earkan, ſmiyuchiſe, i ſcalechiſe, alli çi-nechi drughe ſtuari koye raſtarkuyu pamet.

Yeſili rekal vrimena nà dobu, ka-

koye

koye naredyeno à moguchi.

Yesili cantayuchi ú Kotu stal pomglin kakoye podobno, i pristoyno.

Yesili s'oççima simo tamo obrachiayuch, xelechi sue viditi.

Yesili Officiy gouorechi s'druzimi pomglil bil slisçati riçi, ke drughi gouore.

Yesili pouratil, çasi zhal dasi ostauil, alli ne nà prau izrekal, alli gouoril, dobrouoglno raztarkuyuchi misal, à naulastito akoye bil dil zamirit.

Yesili gouoril Officiy samoza dobitak vrimeniti, i telesni, à ne nay pria zà slauu Boxyu.

Kadsi ostauil rechi vas, alli dil Officia, yelli to bilo uzrokon zakonitin, alli brez zakonitin, i tad yesili uratil dilak dohotka od Beneficia, alli Pensciuni, ki odgouara takouu pomagnkanyu Czriqui, alli drugomu missu Suetomu, kako zapouida Bulla Pia Quinta.

A koliko od Misse.

PRoçini yesili rekal Missu brez pripraue pristoyne, i ne izkusiu conscientiu.

Yesi-

Yesili ú grihu smartnomu, alli sumgnion, yeli, nili smartni grih.
Yesili s'malon Deuotiunon alli Bogogliubstuon, yesili skupglienon pametyu, i çastyu.
Yeda od vechie barzechi, i zloriç izgouarayuch à naulastito, riçi od Canona, i posuechienya.
Yesili ostauil alli prominil. alli pridal ku riç hotechi.
Yesili rekal Missu, nà vrime odreyeno od Suete Czrique, to yest, od zore, do poldne.
Yesili obsluxenal Rubrike, alli çarglienicze od Missala, ú naçinu, ú Ceremoniah i nàredbah Czriquenih.
Yesili gouoril Missu, brez koga godir paramenta posuechiena, alliti odichie Suete, alli brez Corporala, to yest, telesnika, prez Missala, brez Suichie, brez Xakna, alli brez ubrusih pristoynih, alli brez Oltariuna posuechiena.
Yesili posuetil ú Kruhu neuzquascnu alliti nekiselu, alli ú dobru Vinu od loze à neiscchiechienu, i çasci pristoynoy, yesili umiscal ku kapgliczu vodicze, i ú mistu posuechienomu.
Yesili rekal Missu pri negh yuarignim

gniu, i to brez razloga zakonita.

Yesili rekal Molitue, kese yemau gouoriti kada ruke umiyesc, i kadse opraugliasc ú one suete odichie, kakoye nareyeno ú Missalu.

Ako nisi rekal Missu brez prauoga uzroka onu, kuye dao nosil.

Yesili naminil onu Suetu Missu, i molil zà onih zà kihsi darxan zà xiuih, alli zà marcuih, alle zà drughe gnibo-ue duxnosti.

Yesili ne nà prau suarsciúsci Missu stauise, ú razgouaranya nepodobna, alli stauise klapiti, alli smiat, scaliti ruga, yuchise, kesu stuari mnogo nedostoyne prema takouu suetomu posuetilisclou.

Akosi gouoril Missu znayuchi dà nimasc Reda za takouo dilo dilouati, alli akosi imal ki impediment, alli od proklestua, alli od obustauglienya, alli od brez redya.

Od Suetih Sakramentih.

PRoçini ako nisi sluxi, alli inin udi-lil Sueti Sakrament od Oltara, s deuorinnom, s çastyu, i ponixenimi oççima.

Ako

Ako pò tuoyoy nepomgni, i malin oziron puftilsi dà pade iz ruk Sueti Sakrament, alli kà maruiza od gnega, i akobi pallo yesili uçinilono ça Rubrica zapouida.

Akosi zle voglie sluxi Suete Sakramente straxechise od truda, alli zaç ti nebisce ugodno.

Akosise staui izpouidati druzih znayuchi dà nisi zà to pristal, a i vridan zà nimayuchi nauka, dobrote, i zakonite oblasti, i ako nisi priu priporuçi Bogu tebe, i pokornike zà dà s'pomochiu gnegouon dobrò tò dillo izuarscite.

Ako nisi ú takouoy sluxbi yemal çistu, i ú prauou odluku, zà dayu naminisc nà slauu Boxyu, i spasenye Dusc, da more bit si. yema misal od lakomie zà dobitak vrimeniti, alli ku drughu hudobnu vogliu.

Ako nisi uçini ispitouanya kako bisce potriba rasboritim, i tihin naçinom, allisi od visce izpitoual stnari kese nepristoye, samoga sebe staugliayuchi nà poghibil, alli pokornika zà upasti ú kob god sagriscenye.

Akosi yemal napastouanya pò tebi uzrokouana, i ako nisi kad su dosclete

te napasti utekase napomoch Bogu, udiglie misal uduighnuusci, prosechi od gnega date pomoxe, i oduarti pamet, nà kugod misal duhounu, na muku Gospodinouu, nà smart; nà muke paklene, i takoue ine.

Akosi nà izpouidi nebi uztarpglien, ni podnosi s'dobre voglie, allisi bi osctar pokornikom, i odnechie usilan, nedayuchimu uffanye dà slobodno ispouidi sue suoye grihe.

Ako nisi nastoyal dà pokornik uçini ono çaye zadouoglno, zà izpuniti duscnosti od suoye conscienze naulastito dà vrati dobar glàs, alli tuye blago koye neprauedno vazel.

Ako niga uvixba od stuarih potribnih zà gnegouo spasenye, i od onoga çamu prudi, i tribuye zà gnegouo pobolscanye.

Ako ú kaxih muçnih razumiti, alli ke neumise razabrati, alli ukihsi imal sumnglio nisise utekal sulsouatse, s'razumnimi ça imasc uçiniti, tersi odriscil neodluçiusci ú tuomu Satczu moxescli, alli nemoxescli odriscciti.

Alli akosi odriscil koga, nerazaznausci paruo yeli nili grih, ono çase pokornik ispouida: alli yeli dobrò

skru-

skrufcen, i imali prauù odluku zà pobolfcatife, i za izpuniti ono çafe darxi komu duxan pò fuoyoy confcientij.

Akofi dal velle ufilnu, i muçnu pokoru, alli kà pokorniku ni priftoyna, ni dobra zà pobolfcanye.

Akofi vanka ifpouidi gouoril ftuari kefi flifcal ú i fpouidi brez dopufcchienya pokornika razbiufci oçito skrouitoft kafe yema darxati ouomu Sakramentu, allife ftaui nà perikul razbiti ta peçat, alli skrouitoft.

A koliko od pomgne od Dufc kefuti priporuçene.

PRoçini akofi bil Suoytailli Parochian, yefili xelil, i naftoyal na fpafenye Dufc nà plechia tuoya naperchienih; ako nifiyin nà fuoya vrimena fluxi Suete Sakramente.

Ako nifife kayal znat, i iznetifmutgne oçite, i zle obiçayi, i nemaril dafe iz ghriha izplotu oni ki ú gnemu xiughahu.

Ako nifi uçilyih nauk Karftyanski, i
oftale

ostale stuari potribne zà z'kranitise.

Ako nà suoya vrimena nisiyin nauistil riçi Boxye karayuch tamnosti, i nagouarayuchi, nà put kripostih kako imavu dillati dilla dobra, i strah Boxyi darxati.

Ako nisi izkal dase smire oni kisu nezkladni.

Akosi ú Blagdane uzrok bili, dà ostanu brez Misse.

Ako nisi zadouoglno uçini, i ispunil duxnosti od Suetih Officiyih, i Miss toliko zà Xiue koliko zà Martue.

Ako nisi darxal pomgniu od onih kise ne ispouidayu, i priçeschiuyu yednoç naymagne nà godischie, ú tuoyoy Parochiyi.

Akosi uzrok bil pò tuoyoy nepomgni daye ka Dusca poscla s'ouoga Suita, brez Boxye naredbe, i Suetih Sakramenat, i brez priporuçenya Dusce.

Ako nisi moguchi stal pri onih ki umirahu zà utihu i pomoch gnihouu.

Akosi tuoyin zlin xiuglenyem dà druzin taman nauk.

Ako neumisc ni znasc kolikose pristoyi nà tuoye darxanye.

Ako neobsluxuyesc naredbe tuoyih Stariscin, i Zakoni Czriqueni okolo

pom-

pomgne, kase yema od spasenya Dusc nascih imati.

Od pomgne Czrique, i stuarih posuechienih.

PRoçini yesili imal pomgniu od Czrique, i Sakresctie. Yesili darxal mallo çisto Suete Sude, Corporale, alliuan telesnike, i oçischienike.

Akosi darxal i puscchial odichie od Suete Misse garde, i zlo nareyene.

Akosi darxal Czriqnu, i Suete Oltare punne praha, i smrada, i pauçin, i takoue nedostoyne stuari, i naulasti-to akosu neçisti rubi od Oltara.

Akosi Prisueti Sakrament ne darxa ni s'hragneua kakose pristoyi, to yest na Suetomu Oltaru. Akoga nisi po-nauglia, iz stanoua na suoya vrimena, i darxa sueyer goruchi kandelu prid gnim.

Akosi çini pomagnkal vodu blago-slouglienu u Sudih Czriquenih.

Ako nisi prouidil za potribe Czri-que, i Sakresctie onako, kakosi dar-xan, i kako nayboglie moxesc.

Ako nisi suako litto prouidil za po-nouiti Sueta Vglia. Akosi

Akoſi malu pomgliu imil od Suetih Reliquiyih.

Ako niſi Czriquu 'nareſcil kakoſe priſtoyi nà blagdane, i velle dni barxene.

Od onoga çaſi oſtauil.

PRoçini yedaſi izuan onoga çaſmo zgora pomenúli, oſtauil çaſi bil Bogu darxan, alli ſebi, alli iskargnemu tuomu, naulaſtito tuoyim Roditeglem, i Dobroçincen xiuin, i martuin, alli Redu tuomu, akoſi bi ulizal ú kigodir Red.

Oſſobitim naçinom akoſi zà nepomgnu zapuſtil tuoye Molitue obicayne, i deuoczinni, illi Suetu Miſſu, illi Officiy Boxaſtueni, illi Iſpouid, i iskuſcenye od konſcienczie, obiçayne pokore tuoye, ukrochienya, i umorenya putti, illi riç Boxyu, illi Duhouno ſtiuenye, illi pokaranye krotko iskargnih, illiſi nepomogal gnih ú potribah Duhounih, i vrimenitih, izuarſcuyuchi s'gnimi dilla od miloſardya onako kakoſi naybogle mogal.

Napokon pitaricchieſc proſchienye

od suakoga griha kegasi uçinil, stanonito, i kripko odluçiusci çuuatise ú napridak, á pakchiesc pristupiti k'Ispouidi ouu Molituu gouorechi.

Molitua prid Suiti Ispouidi kadse hochiesc ispouiditi.

GOspodine moy Isukarste Spasitegliu yedini, i Posuetitegliu, koga pò toliko naçinih uvridih, neizmirnu dobrotu, i Boxanstueno veliçanstuo vasce ponixno molim, dami prostite suako sagrisçenye ko uçinih prigouarayuchi dà s'pomochyu vascon ú koyu uffan dachiuse pobogliscati ú napridak sasuakon pomgnom. Prosuitlite Gospodine Sarcze moye s'razzi Boxastuene vasce suitlosti, neka poznam sue moye grihe, i pomagnkanya, i dayih plaçem, i çilouato ispouidin s'izuarsnom bolestyu, çistim Sarczem, i suarsceníim pobogliscanyem. Amen.

Na-

Nasliduye sada pripraua blixgna k' Suetoy Missi.

POklesse Redounik isspouidi, i izuarsci pokoru ako to bude mogal lasno, i pokle reçe yutargniu: zá yednu pol vre, alli naymagne çetuarti dil pri Misse skupiti yema pamet, i sprid pristolyem Boxastuenim s'prauin chiuchienyem, i uxganyem Sarcza yema uçiniti stuari ke nasliduyu.

Naypri, ako yema vrimena yema rechi pripraun od Misse kakoye ú Missalu.

Drugo, ponixiusciſe velle duboko, kako proreſtichieſe ú Yezero ſuoga niſctarſtua, i duignutichie pamet ſuoyu k'Bogu od kogaye prial ſue, ça yema, i ſáſuim Sarczem, i razumom yema uçinit oue Atte, alli çinī, i dilla od Sarcza, kaſu mnogo koriſna zá pripraun, priati vechiu miloſt ú Sakramentu koga prime; i zgodiuſciſe dabiſe nahayal ú komu skrouitu grihu, koga nebi znal s'ouimi Atti, i ouako izduignuuſci

Sarcze, i pamet Bogu skupa ſá Süetin Sakramentom pouratitichiemuſe miloſt Boxya koyu biſce izgubil.

At od Virre, i od poklona.

GOſpodine Boxe moy troy ú Sobſtuih, à yedinan ú bityu, i vi Goſpodine moy Iſukarſte iſtini Boxe, iſtini çlouiçe ſá ſuim Sarczem moyim klagnanuanſe ſpouidayuchiuas zà prauoga, i yedinoga Stuoriteglia moga, i Shraniteglja, zà napokoyni pokoy, utihu, i ſue blaxenſtuo moye, i buduchi daye velle zloçeſto, i neuridno poklognenye moye, prikaxuyenuan ona izuarſita poklagnenya, koya brez priſtanka dayeuam, i ú vike dauatichieuan Priſueto Clouiçanſtuo vaſce, i priçiſta vaſca Mayka, i naſca Kraglicza ſáſuim Dvoron Nebeskim, i s'Czriquon vaſcon, pogliubglenom Zaruçniczon.

At

Atod Gliubaui Boxye.

YOscchie Gospodine moy sásuim Sarczem moyim, sásuon misalyu, i sá suon Duscon, i yakostyu moyon yauas gliubin zaçste pridosstoyan, i pri dobrostiu, i sue koliko dobrò moye, i istoçye suakoga dobra, i gliubit vas hochiu vazda nada suimi stuorenyi; i dabimi uzmnoxno bilo radbih vas mochi gliubiti s'onon izuarsiton gliubauyu, s'koyon vi gliubite samoga sebe, i s'onon gliubauyu s'kon vas gliubi prisueto çlouiçanstuo vasce, i priblaxena Diuicza Maria sásuim Duoron Nebeskim, i Sueton Czriquon Katoliçanskon.

Atod Skruscenya, i Pokayanya.

IBuduchi vi Gospodine moy òni Bog, ki yeste bezkonçiuin naçinom dobar, mudar, suemoguch, prauedan, i milosardan zato sásuim Sarczem moyim yasc kayen, i bolin suar-

hu ſuake ſtuari, i vechie od ſuakoga zla kribimiſe mogal zgoditi od ſuih moyih grihou ſmartnih, i proſtnih, koya uçinih s'miſalyu, s'gouorenyem, i diłouanyem, i pomagokanyem od poçala razborſtua moga do ſega hipa. I nà miſto moye; nedoſpiuene boleſti prikàxuyenuam ono gorko pokayanye s'kimſe boliſce od grihoù gnihouih Sueti Prorok David, Sueti Petar, Sueta Maria Mandalina, ſâſuimi oſtalimi pokorniczi vaſcimi, ki od poçela Suitâ biliſu do ſada; ſtanouito odłuçiuſci s'pomochyon vaſcon, ú ku uſfàn, dauas nechiu nigdar vechie uvrìditi.

At od Zadouoglſtua.

I Pokle Goſpodine moy nemoghu ſam poſebi zadouoglnó uçiniti, i platiti zà tolike moye dughe, koye ya yeman ſuami radi toliczih grihou, i uvriyenyih koye van uçinih, prikaxuyenuan zato nà zadouoglſtuo, i pokoru gnih vas xiuot moy, dilla, i trude moye uçignene, i ke yeman uçinit, i çagodir yeman tarpit skupà zayedno doſtoyanſtuih xiuota muke, i ſmarti

vaſcega yedinoga Sina poniʃeno pro-ſechiuas, dami proſtite, i date miloſt ſuarſcenu dà moxen çiniti prâuu po-koru pria Smarti moye.

At od prikazanya, i od ù praune, i çiſte odluke, i alli intencziuni.

YOſcchie Goſpodine moy ú ſyedi-gnenyu one uxgane gliubaui, i priçiſte odluke, i intencziuni s'koyon vi daſte ſamogaſebe nà nayzadgnoy Veçeri za braſcno i pichiu naſcu, i pri-kazaſte ſámoga ſebe ú Poſuetiliſcchie nà driuu Suetoga Krixa, i yà prika-xuyen ouo moye poſuetiliſcchie s'ye-digniuyuchiga s'vaſcin, i zayedno s'gnim ſuega mene iſtoga nà viçgne poſcten-ye, i ſlauu vaſcu. I nà miſto moye male pripraue, i deuocziuni yauan pri-kaxuyen ono duboko ponixenye, gliubau, i çiſtochiu, s'koyon vaſca Priſueta Mayka, i inï Sluxbeniczi vaſci priſtupiſce k'ouomu Boxanſtuenomu Sakramentu; i onu, s'koyonga prika-zaſce vaſci Sueti Apoſtoli, i ſui Sueti

Redounicz̃i od poçela gnegouâ narecyenya, i zastauglienya do ſada; i skonſada van prikaxuyega ſua kolika Sueta Czriqua Katoliçanska. Amen.

Odluçiti yemaſc zakihchieſc prikazati, i zà koyu çegliad, alli Duſce, alli potribe hochieſc moliti, i onihchieſc priporuçiti Goſpodinu.

Napokon uçinitichieſc ſpomenu od Otayſtuih xiuota, i muke Goſpodina naſcega Iſukarſta pò ouomu naçinu kako za ouin naſliduye.

PrilipaMolituicz̃a prid Miſſon zà izprauiti reçenu intenczíun.

GOſpodine moy Iſukarſte, iſtini Boxe, i iſtini Clouiçe; priueliki, i viçgni Arkireye Redouniçe, Orçe, Zaruçnicze, Odkupglienye, Pokripglienye, i Naſlayenye Duſce moye, koyu yeman odluku yemati kada ya priſtupit hochiu k'Poſuetiliſcchiu, i Sakramentu Tila, i Karui vaſce? Onu iſtu rauno, i çiſtin naçinom, koyuſte vi yemali, kada poſuetiliſcchie, i Suetbu Tila, i Karui

Karui vasce naredisste, to yest, zà dati Oczu vascemu prinos, i prikazanya neizmirne slaue, neizmirne çasti, i zahuaglienya, neizmirna zadouoglstua, i zgodyenya, i nassladyenya brez konciziua, zaplatiti sczinu, i odkup: zà izprosschenye suake milosti; zà uçinit spomenu vasce smarti; zà zdruxitise suami kako Zaruçnikon; zà pria-iuas kako yisbinu Dusce moye; kako lik moga pohotinyas; kako zaklad moga blaxenstua; kako vruchiak suake slatkosti: Molimuas zà gliubau kauas potaknu uçinit tolike milosti, ne kratitemi oui dàr, ki sá suim Sarczem prosim, dami dopustite izuarsno poznanye, i çistu odluku, alli namignenye na oue koncze, i zà oue uzroke zgora reçene, kesse vi yemass vazda; kada k'Suetomu Oltaru priden zà dà posuetin Tilo i Karu vascu. Amen.

Nà

Na dan Boxyega Dneua.

DAn Veçere Gospodigne
Slauan danas yur poçigne,
Kada Czriqua sui gne Sini
Spomenutye toga çini.
Issus zoue, sad pristupte
Ter od stola sui blaguyte
Ki priprauib van obilno,
Krub me Tilo à Karu Vino.
Dà obsluxte posoboyno
Ne primayte nedostoyno,
Odsudyenye zaç primayu
Ki ù gribu pristupayu.
Tosu riçi Apostolà,
Od Oltara pissuch stola
Dà immayu çisti bitti,
Krub Angelski kichie yisti.
Kogh' Angeli tolikoysce
Gbgl.edayuchi strabom stoye
Stuoriteglia slauna suoga
Zaç poznayu Sina Boga.
A grisniczi ne trepechiu
Kimye skazal gliubau vechiu
Milli Issus Karu proliusci,
Tilo suoye gnim pustiusci.

Millo-

Millosardan mnogo yesi
Slauni Kragliu od Nebesih,
Gliuban Velin verh nas kaxesc,
Tilo twoye Sueto dayesc
Zalim, dobrim, sui to znayu,
Tebe Boga dà primayu,
Dobroschino suih podnosisc,
Zaç goruchiu gliuban nosisc.
Nà pokoru çekasc millo
O Issuse slauno Tilo,
Dabi k'tebi Bogu prisli
I lik Duscam sui primili.
O Nebeska sua radosti
Nam griscnikom gribe prosti
Dopustinam bolest prauu
Pak priuedi suih u slauu.
Amen.

PETAK.

ZDrau Issusse Krusce Angelski,
Zdrausi Kragliu nasc Nebeski
Zdrau Issussè xiglia bili,
Koga Nebo Zemgl' udili.
Zdrau Issuse Raysko Zlato,
Vo bie Neba obilato
Kosi prislo zà nas doli
Nà Oltara stati stoli.

Zdra-

Zdrau Ißusse picbio xiua,
Gribe Suita kà dobiua,
Kripost vellu duscam dayuch
I k'Nebuyib uprauglıayuch.
Zdrau Ißusse blagouiti,
Zuite poglia uxoriti
Ki nam Miris slatki doni,
Nemoch suaku od nas odni.
Nasitinas tue millosti,
I grisi nam nasci prosti
Dà napokom tebe gori
Vxiuamo Rayskom Duori.
Amen.

V SOBOTV.

O Ißusse Boxyi Sinu,
S'koga bili dan prosinu,
Kolikosi sladak dosti,
I narescen suon liposti.
Ki goruchie rad gliubaui
Tilo tuoye nam ostaui,
Zà ù vike s'nami stati,
Kruh ù Tılo tue obrati
Vino ù karu, priçignenu
Zà spasenye Suitu suemu,
Obratıusci namsi podal,
S'komsi gribe Suita opral.

Nà veçeri kad nayzadgnoy
Vçenikom reçe ouakoy,
Ouo Tilo me primite,
I Karu moyu ouu pite.
Takochiete vi çiniti
V spomenu moyu btiti
Prikaxeuat nà Oltari
Bogu Otczu draghi dari.
Dobri Pastiru ò Issuse
Nà puk oui ti smiluysse,
Obraniga zla suakoga,
Blagosloua daymu tuoga.
Amen.

V NEDIGLIV.

ZDrau Issuse Sinu Diue,
Zdrausi Vuruçe vode xiue
Nà Oltaru koy stechi
Tibo zouesc gouorechi.
Sui ki xeyu, glad tarpite
Oudi k'meni pristupite,
Krub moy oui ter primayte,
Kiye Tilo moye znayte.
Vino ouo yosc zmisceano,
I od mene van podano,
Karu ye moya vi gnu pite,
Xeyu vascu vgasite.

Zaç

Zaç ki Tilo me blaguye,
 I Karu moyu ouu piye,
 Onch' ù meni pribiuati,
 A ya ugnem bochiu ſtati.
Gliubau vella Boxya Sina
 Neb' i Zemglie Gaſpodina,
 Da toliko ponixenye
 Skaza zà nas ſuib ſpaſenye.
Pod prilikom Kruba mallom
 Stoyi ondi ſuin Boxanſtuom,
 To nas vçi Virra Sueta
 Od ouoga Sakramenta;
Kruſce xiui Rayska Slauo,
 O Nebesko Suncze prauo,
 Kruno Suetih prigbizdaua
 Zlati zraçi ka podaua.
Milloſtiuo nas pogbglieday
 A yer zdraui, plodan poday
 Pak priuedi ſuib nas gori,
 Gdiſu tuoyi Sueti Duori.
 Amen.

V PARVI DAN.

SLauni Blagdan Tila tuoga
 Iſſukarſte Sinu Boga,
Pò ſuoy Zemgli ſad ſtuyeſe
Radoſt Suita ki prineſe.

Zato

Zato Mannu obechianu
Sad ghgliedamo nam podanu.
Pod prilikom Kruha ſtechi,
Ti ouako gouorechi.
Otczi vaſci Mannu yiſce,
Mnozi zatim pak umriſce,
Ame Tilo ki blaguye
Smartnu ſtrilu veob neçuye.
Kruh Angelski Rayska Dika
Vçiniſe Kruh çlouika,
Cudo vello Boxya Sina,
Slughe yidu Goſpodina.
Blaguyuga Redounieczi
Drazi gnega ſui koliezi,
Oni paka drughim dayu,
Ciſto Sarcze ki yimayu.
O Iſſuſe Roſſo ſlatka,
Koya pride zgor s'oblaka,
Duſce naſce ti oſladi,
I miloſtyom tuom ogradi.
Amen.

V VTORAK.

MIlloſt Otcza Nebeskoga
Od priſtolya zgor Rayskoga
Sina poſla nà Suit doli,
Dà ozdraui naſce boli.

Ki

Ki kad ſricbni dan zgodiſe,
Da od Diue porodiſe,
Grad Nebeſki, i ſua Zemglia
Napugnena bi veſelya.
Pak nà vrime muke Suete
S'V çenikon duanadeſte
Kad yur biſce priſlo vrime
Sega Suita à à primine.
Hotti vazam blagouati,
Tilo ſuoye gnim podati,
Gouorechi s'vami buden
Dokle budo vas Suit ſuyen!
Ouu oblaſt vi primite
Ca ya çinim, i vi çinte,
Ouim darom Tila moga
Vtiſcite Otcza Boga.
'Mene Sina yedinoga
Bogu Otczu pridragoga
Kad budete prikazati,
Suaki vanchie dar podati.
Molimote ò Iſuſſe,
Na puk oui ti ſmiluyſe,
O çuuayga zla ſuakoga
I napaſti Duba zloga.
Ouo Miſlo ti oçuuay,
Plod zemaglski ſuin umnoxay,
Dà ù Rayskom paka Gradu
Duſce çiſte Bogu dadu.
Amen.

V SRI-

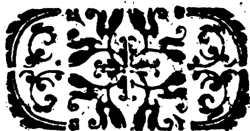
V SRIDV.

SVi Narodi ſada bualte
Sinu Boxyem bualu dayte,
Koga miloſt varh nas doli
Obilato ſuaſce proli.
Nebeskoga zato ploda
Nam ſamoga ſebe poda,
V zemaglska Miſta oua
Virnim Tilo ſue daroua:
Proſlautega zato gori
Sui Angelski deuet Kori,
Sui Blaxeni ſad ſpiuayte,
Kragliu vaſcem ſlauu dayte.
Huali Nebbo ti od zgora,
Zemglia, More, ſuaka gora,
Slatke piſni gnemu poyte,
Iſſuſſus vi poklonte.
Doſtoyanye ſuake ſlaue
Od ſtuorenya ſuoga praue
Zà veliki gnega dari
Cudnouate yoſccbie ſtuari.
Slaua tebi Goſpodine,
Ki s'Nebeske zgor viſçine
Priſcalſinas odkupiti,
S'Bogom Otçem umiriti. Amen.

BLagdan Sueti yur doſpie,
Zaç danaſcgni dan oſmiye,
Daſe Czriqua ſua raduye,
Tilo tuoye Sueto ſctuye.
Zato pukſe tuoy ſakupi,
Koga Karuyu tuom odkupi,
Proſi tebe Boga ſuoga,
Blagoſloua daymu tuoga.
Naypriy proſtri tuu deſnicczu,
Brani Czriquu Neuiſticzu,
Zatim Glaue Rabba Grada,
Blagoſloui Boxe ſada.
Blagoſloui Redouniczi,
Sui Czriqueni Sluxbeniczi,
Blagoſloui Redounicze,
I oſtale ſue Diuicze.
Blagoſloui ù gnem Muxi,
I ſue Xene ke gnim zdruxi,
Sui Vdouçi, i Vdouicze,
I uboghe Siroticze.
Blagoſloui Kragliu ſlaue,
Vas puk oue ſue derxaue,
Da diçizza yoſcchie mlada,
Tuoy Blagoſlou primu ſada.
Budi naſca ti utiba,
I vazdanas çuuay griba,
Kughe, ghlada tere ratti,
Suako od nas zlo odurati.

Bla-

Blagoſloui Boxe Sueti
Sui çetire Elementi,
Aer, ogagn, zemgliu, vode,
Puku tuomu dà neſckode.
Blagoſloui naſce More,
Poglia, draghe, tere gore,
Blagoſloui Vinograde.
I oſtale ſue intrade
Blagoſloui i Ouçicze,
Sue oſtale xiuinicze,
Pun blagoſlou varh nas puſti,
Do konçza nas nezapuſti.
O Iſſuſſe Boxe praui
Pun blagoſlou nam oſtaui,
Neka vazda ſuitla Zora
Bude ſiati nam od zgora,
Dà Angelska ſtraxa vazda
Varh naſcega bude grada,
Poglie naſce vazda brani,
Pak nas u Ray ti naſtani.
Amen.

Pridgouor prid Atti.

O Nebeska ſlauo, Iſſuſe primili
Suim poznanye prauo dobroſtiu udili.
Pri neg ças nemili, gorke ſmarti pride,
Dabi razumili ſtuari koye ſlide.
Cini dà pripride miloſt tuoya mnoga
Oblaſt dalec ide Laua Paklenoga.
Obrani ſuakoga, tuàrdo ſchiti oui
Vir' Vſſanya tuoga, Skruſcenya, Gliubaui.

Parui Att od Virre.

YA virruyem Goſpodine
Tuardo ſuaka do iſtine,
Czriqua Matti ça virruye,
Sue ça darxi, i ça ſcluye,
Naulaſtito oui çlani
Virrouanyu uzdarxani,
I zà ouu Virru tuoyu
Pripraunamſam dat Karu moyu.
I tiſucbkrat yoſc vmriti
Zà tuu Virru ne puſtiti,

Ka-

Kako Sueti Muçeniczi
Virni tuoyi Naslidniczi
Zà tuu Virru xiuot dasce,
Po koy Krunu pak priyasce,
I zatose sad zaklignam,
Nà Vangelye ter obitam,
Dà chiu tebbi virran bitti,
I ù Virri tuoy umriti.

Drughi Att od Vffanya.

Y*A uffanye yeman vello,*
I zatochiu stat vesello,
Zaç prez mirre milosardan
Gospodine yesi, to znam.
Vffam yoscchie ù istinu
V Issussa Karu priuridnu,
I ù tuoya obechianya,
Dachiesc prostit pomankanya
Meni Boxe moy, i gribe
Zaç si ti Bog od utibe,
Zaç Issussa Karu priçista
Raddi mene bi prolita.
I zatochiu yosc uffatti
Dachiesc pomoch meni dati,
Vech nigdare nesgrisciti
I pak ù Ray tebbi priti.

Tretti Att od Gliubaui.

DAri mnoghi priçigneni
Gospodine dalsi meni,
Ca chiu zato tebbi datti
Cinchiu Gliubau tuu saznati.
Naulastito dà umriti
Htilsi nà Krix Karu prolitti,
Haranchiuse pokazati
Gliubauichiut' dar podati.
Buo radost mnoghu çuyem,
Da suemogućh yesi ù suem;
Lipost, Mudrost tis yedina,
I Dobrotta neizmirna.
Sczinim dakle nad sue blago,
Cinit caye tebbi drago,
I zà tebbi ne sgrisciti
Pripraua msam ya umriti.
Xelin yoscchie visce toga,
Da sui sćiuyu tebe Boga,
I zatochiu nastoyati
Da te budu sui poznati,
I dà gliube tebe virno
Vello dobro neizmirno.

Ce-

Cetuarti Att od Skruſcenya.

Y*A ſe kayem ça vech moghu*
Da ſagriſcib tebbi Boghu,
Vechiu xaloſt nebib ćbiutil,
Dabih ſuako zlo pritarpil.
Kako chiutim radi toga
Dà uuridib tebbe Boga,
Mnokrat ſamti yà ſagriſcil,
Vogliu Suetu tuu priſtupil.
Dalli odluku od ſad çinim,
Dati nigdar vech nezgriſcim,
Dachiu obſluxit tolikoye
Zapouidi Suete tuoye.

Petti Att od Sakramentih.

I *Nekami daſc proſcchienye,*
I ſuih gribou odriſcenye,
Yagib huchiu ſpouidati,
Vmiglieno yoſc plakati.
Pakſe bochiu pokripiti,
Tilo Sueto tue primiti,
Neka kripoſt, i moch primin,
Da vech tebi neſagriſcim.

Dostoyanst zaç gliubaui
O Issusse Boxe praui,
Molim yoscchie za tue ime,
Day suim koyi ù se vrime,
Blizu smarti nabodesse
Da ouako priprauese,
Virru, Vffanye imiyuchi,
Gliubau tebi dariyuchi.
Bolest gribou pokazausci,
Tilo tuoye pak priamsci,
Tako sprauni da priminu,
Neka ù vik nepoghinu.
Amen.

Ouu

Ouu istu pet Attih u prostu gouorenyu.

Naçin od Pet Attih, kise suaki Veçer, od Raba grayanih gouore, poklese dà zlamen Molitue zà martuih, kadase daye u velli zuon pet udaraz, za pripraun na smart.

Parui Att od Virre.

YA Gospodine moy tuardo, i stanouito virruyem sue ça virruye, i darxi Sueta matti Czriqua Katoliçanska, i osobito ono çase uzdarxi u virrouanyu, i zà ouu Suetu Virru pripravamsam datti tisuchkrat moy xiuot i obitan, i prisixen nà Sueto Vangelye produxiti u ouoy Virri do smarti.

Dru-

Drughi Att od Vffanya.

YA Gospodine uffam ú vasce milosardye neizmirno, i ú Karu Gospodina Isukarsta kuye prolil zame, dachietemi prostiti sua uvriyenya, kà sam uçinil sagriscuyuchi, i dachietemi datti vascu milost, i pomoch dà nigdar vechie nesagriscim, i dachietemi datti viçgne Raya blaxenstuo.

Tretti Att od Gliubaui.

CAchiu vam datti Gospodine moy zà tolike dari kemiste udilili, à naulastito jdaste umarli zà me nà Krixu, datichiu van yedan dar od Gliubaui. Euo valese veselin, i radu yen daste suemoguch, ista kipost, ista mudrost, i dobrota neizmirna. Vechie sczimum, i stiman vascu voghiu ispuniti, negò suako ino dobrò, i zà nepristupiti, i ne uvridityu pripràuamsam tisuchkrat umriti. Xelim dà dobrota vasca, bude od suih poznana, i gliub-

i gliubgliena, i nastoyatichiu, kolikò vechie mochi budu, dà vas sui poznadu, i gliube.

Cetuarti Att od Skruscenya.

KAyemse Gospodine, i bolim sà suim Sarczem vechie od suakoga zla dasan vas uvridil çinechi vellekrat protiua vascoy vogli prisuetoy, i stanouito odluçuyen, dà vas nigdar vechie nechiu uvriditi, i dachiu sue vasce zapouidi obsluxiti.

Peti Att od Sakramentou.

I Nekami prostice grihe moye hochiu koliko pria ispouiditgih, neka primen moch, i kripost nesagrisceuati, hochiu çesto pokripitse Suetim Sakramenton, Tila, i Karui vasce.

Cinite Gospodine da sui oni, koyise nahodu sada izdiscuchi pripraueſe dobrò nà smart s'ouimi Petimi Atti. Amen.

Na-

Naçin, kimse yema Karsctyanin prikazati Gospodinu Bogu.

SVemoghi viçgni Boxe, yedini ù Troystuu, Stuoritegliu moy, Otçe i Gospodine prislauni sá suakim posctenyem klagnamse vascemu veliçanstuu, i zahuaglianuam zà tolika dobra, ka mi çinite, i suarhu suake stuari sá suim Sarczem moyim gliubinuas, i kayense, i bolin vechie negò od niyednoga drugoga zla da san vas uvridil, i prikaxuyenuamse vas kolik, zà slughu viçgnega. Molimuas zà priczignenu Karu Issusouu, ù koyu ussamskoyomse zdruxuyuyem, ku vam prikaxuyem dami udilite milost toliku, dà vazda izuarsceuatti buden voglju vascu prisuetu; i hotiti pria umriti, i suako ino zlo podniti, negò vas nigdar uvriditi. Amen.

Oui Att od prikazanya yemase naymagne yednoç suako yutro uçiniti, i imalbi suaki Otacz od obitili, i suaka Stariscina nauçiti suoyu Diczu, daga uçine udiglie, kako umiyu go-

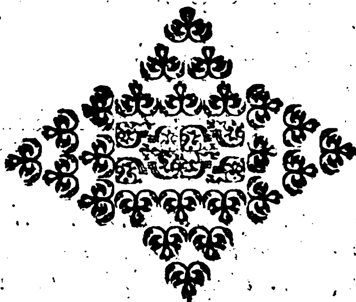
uoriti, neka vazmu obiçay ouu duxnost prema Gospodinu Boghu ispuniti, potribu imayuchi poznatti Gospodina, Boga zà nascega Stuoriteglia, Otcza, i Gospodina, darxechiga zà takoua, vladayuchise, i nosechi s'gnim, tako, kako s'Otczem.

Ouo sprida pisano prikazanye sloxeno ù Veras.

SVemoghi Boxe troy, vauiçgni, yedini,
Stuoritegl', Otçe moy, Gospodine slauni,
Poklon tebi casni sponixenstuon dayen,
Na dari izuarsni bualeti uzdayen.
Suu gliubau podayen, tebi Sarcza moga
Zaç tebe poznayen za Kraglia samoga.
Stuorenya inoga zatochiu gliubiti,
Da Zakona tuoga budem obsluxiti.
Nay uechia na Suiti xalost moya toye
Da tib uvriditi veliçanstuo tuoye.
Sluga tuoy ouoye yatise dariuan,
Sue xiuglienye moye tebbi vazda virran.

Karu

Karu ti prikaxiuan Issukarsta Sinà,
Molechi saziuan, tebbe Gospodina;
Pun Vssanya smina sgnomse ya zdruxuyem,
Ka bi vridna çina spasenyu Suitu suem.
Da mi milost ù tem dopustisc toliku
Vogliu tuoyu ù suem ca spunim ù viku;
I da pri smart priku ya buden obratti,
Neuogliu veliku suaku podnas atti,
Neg tebi za dati uuriyenya zlamen,
Tu mi milost datti hotti vazda, Amen.

KA-

KAZALISCCHIE Poghlauglih ouih Kgnixicz.

Parui dil, ù komuse gouori od pripraue ku yema çiniti Clouik zà ono vrime Smarti.

Od

 i da

KAZALISCCHIE
Poglauglih drugoga Dila.

Od naçina dobra umartya, ù komuse pisce od pripraue koya uçinitise yema kadaye yur çlouik blizu smarti.

Od

reçe-

KAZALISCCHIE
Treti Dil nauka dobra umartya.

V komuſe gouori od razliczih varſtih ſmarti, s'nikimi ſpomenami var hu gnih.

KA-

KAZALISCCHIE
Rasmiscglanyih.

na

Irud

V Tori

gnu-

ispo-

zla-

